

Långsiktig investeringsplan

Strategi för att
möta stadens lång-
siktiga behov av nya
idrottsanläggningar

Innehåll

Inledning	3
Idrottsanläggningens betydelse	4
Befintliga idrottsanläggningar 4, Det idrottspolitiska programmet 4, Föreningslivets efterfrågan på idrottsanläggningar 4, Stockholmarnas efterfrågan på idrottsanläggningar 4, Genusperspektiv på investeringar 5	
Prioriteringsgrunder för idrottsinvesteringar	6
Närhet till en idrottsanläggning 6, Strategier för utbyggnad och utveckling av idrottsanläggningar 6, Tidplan för genomförande 7	
Investeringsbehov för stadens idrottsverksamhet	8
Grupp 1. Reinvesteringar i befintliga anläggningar 8, Grupp 2. Nybyggnation och utveckling 8, Grupp 3. Nyttja befintliga anläggningar bättre 15, Grupp 4. Specialanläggningar, evenemang och regionala satsningar 16	
Ekonomi, nybyggnation och utveckling	18
Bilaga 1: Behov och planerade anläggningar per stadsdelsnämndområde	21

Tjänsteutlåtande
Dnr 410-478-2010
Idrottsförvaltningen
2015-03-17
IDN 2015-04-14

Bilagor som inte redovisas i denna publikation:
Bilaga 2, Sammanställning av inkomna synpunkter
Bilaga 3, Utbud av idrottsanläggningar i kranskommuner
Bilaga 4, Utbud av idrottsanläggningar i större städer
Bilaga 5, Närhet till idrottsanläggningar

Idrottsförvaltningen
Utvecklingsavdelningen
Box 8313 104 20 Stockholm
stockholm.se

Inledning

Kommunfullmäktige gav i juni 2011 idrottsnämnden i uppdrag att upprätta ett förslag till långsiktig investeringsplan för stadens idrottsverksamhet, som en del i arbetet med det nya idrottspolitiska programmet. Planen ska också följa den samlade strategin för stadens investeringar.

Uppdraget var att utarbeta en långsiktig plan för idrottsinvesteringar för stadens idrottsverksamhet. Planen ska även beskriva hur framtida investeringar ska prioriteras utifrån det nya idrottspolitiska programmet och möjligheten att få fler stockholmare i fysisk aktivitet.

Idrottsförvaltningen tillsatte under 2012 en arbetsgrupp som fick i uppdrag att utreda vilka typer av investeringar som ger bäst effekt utifrån målsättningen att få fler stockholmare i fysisk aktivitet, och då särskilt de prioriterade målgrupperna i det idrottspolitiska programmet. Under våren 2013 fick ett utomstående konsultföretag (Sweco) i uppdrag att förfina och fördjupa arbetsgruppens arbete och redovisa hur behovet av investeringar ser ut i idrottsanläggningar i framtiden, se bilaga 1:5. I den fördjupade utredningen studerades speciellt tillgängligheten till idrottshallar, konstgräsplaner, simhallar, ishaller, friidrottsanläggningar och utomhusbad. Analyser gjordes av närheten och besöksstrycket på de olika anläggningstyperna för att få en uppfattning om vilka områden som har bättre eller sämre tillgång till idrottsanläggningar.

En viktig komponent i Swecos

modell var att kombinera olika former av restidsanalyser med befolkningsstatistik. Gång- och cykelavstånd samt i vissa fall restider med kollektivtrafik beräknades till olika typer av idrottsanläggningar. Även anläggningarnas upptagningsområde analyserades. Studien ska ses som ett underlag för att kunna prioritera var staden ska bygga olika anläggningar för att på bästa sätt förbättra närheten och minska trycket på befintliga anläggningar.

I april 2014 redovisades en delrapport för det långsiktiga investeringsbehovet för stadens idrottsverksamhet i idrottsnämnden som inkluderade Swecos analyser.

Förvaltningen fick då förnyade uppdrag att på ett tydligare sätt arbeta in reinvesteringsbehovet, att på ett tydligare sätt arbeta in stadens planerade skolutbyggnad samt den planerade bostadsbebyggelsen och återkomma med en tydligare prioriteringsordning av nyinvesteringar.

Prioritering och behov av nya idrottsanläggningar i den långsiktiga investeringsplanen utgår från det idrottspolitiska programmet, prognostiserad befolkningsutveckling, planerad bostadsbebyggelse, nuvarande utbud av idrottsanläggningar, idrottsrörelsens behov och stockholmarnas önskemål om idrottsanläggningar.

Idrottsanläggningens betydelse

Stockholms befolkning växer kontinuerligt och en förtätning och utbyggnad av staden skapar konkurrens om mark för idrott, motion och rekreation. Planläggning av sådan mark står inskrivet i stadens översiktsplan och är en nödvändig förutsättning för stockholmarnas framtida idrottsliv och folkhälsa.

Betydelsen av tillgång och närhet till anläggningar och ytor för fysisk aktivitet ska inte underskattas för att få fler fysiskt aktiva. Väl fungerande och rustade anläggningar och ytor är viktigt för att dess nyttjare, det vill säga stadens invånare, ska inspireras till fysisk aktivitet. Staden ska verka för att det finns en bredd i anläggningsutbudet så att alla intressen tas tillvara. Stockholm ska erbjuda anläggningar för bredd-, motions- och spontanidrott där en del av dessa även kan användas för tävlingsidrott på hög nivå. Staden strävar efter att erbjuda invånarna anläggningar som är miljöpåpassade och har låg energiförbrukning. Stockholms stads anläggningar ska finnas till för alla och syfta till att få fler invånare i rörelse, därför är det av stor vikt att det finns god tillgång till anläggningar och ytor för motion och spontanidrott, inte minst i friluftsområden. Stadens anläggningar ska vara optimalt nyttjade, och det är en självklarhet att anläggningarna är tillgängliga och öppna under de tider då efterfrågan finns för alla invånare i staden. *Se det idrottspolitiska programmet.*

Befintliga idrottsanläggningar

Idrottsnämnden disponerar och sköter eller upplåter idag cirka 400 idrottsanläggningar. Av dessa är ungefär hälften gymnastiksalar i skolorna, som idrottsförvaltningen upplåter kvällstid och helger till föreningar. Därutöver finns allt från sim- och idrottshallar, publika

evenemangsarenor, idrottsplatser med ishallar och ridanläggningar till bollplaner.

Förvaltningen anser att närheten och fördelningen av olika idrottsanläggningar inom de geografiska områdena innerstaden, Söderort och Västerort är relativt god, med undantag för specialanläggningar som till exempel Spånga fotbollshall, Åkeshovs gymnastikhall och Sättra friidrottshall. Dessa anläggningar är svåra att nå för barn och ungdomar som bor på den motsatta sidan av staden.

Idag har Stockholms stad färre antal anläggningar per invånare i jämförelse med övriga stora städer i Sverige och Stockholms kranskommuner.

I bilaga 1:3 och 1:4 finns en sammanställning av utbudet av idrottsanläggningar i jämförelse med Stockholms stads kranskommuner samt större städer i Sverige.

Det idrottspolitiska programmet

Det idrottspolitiska programmet gäller 2013–2017 och är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolag. Programmets övergripande mål är att få fler invånare i Stockholm fysiskt aktiva och programmet har ett tydligt folkhälsoperspektiv. I programmet betonas vikten av att staden ska kunna erbjuda alla, oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning och etnisk och socioekonomisk bakgrund, möjlighet till fysisk aktivitet.

Föreningslivets efterfrågan på idrottsanläggningar

I Stockholm finns en stor efterfrågan från föreningslivet på fler idrottsanläggningar och tider för träningar och matcher.

Idrottsförvaltningen kan särskilt notera efterfrågan på fullstora inom-

hushallar. För denna kategori klarar förvaltningen idag inte att fördela tider till inomhussporterna enligt gällande fördelningsnycklar. För övriga sporter är situationen något bättre förutsatt att de som använder anläggningarna är beredda att resa och träna på sena tider. Såväl inomhussporterna, fotbollsförbundet och ishockeyförbundet framför starka önskemål om fler anläggningar. För ishallarna finns dessutom ett omfattande upprustningsbehov. Idrotter som friidrott, gymnastik och bandy framför behov av specialhallar för respektive idrott. En sammanställning av idrottsföreningarnas synpunkter på den långsiktiga investeringsplanen finns i bilaga 1:2.

Stockholmarnas efterfrågan på idrottsanläggningar

Bland ungdomar så önskar både inaktiva och aktiva flickor att staden i första hand ska satsa på simhallar/äventyrsbad och i hög grad också på lokaler för dans/ aerobics, på gym och på utomhusbad. Pojkar önskar i första hand att staden ska satsa på fotbollsplaner men håller med flickorna om att satsningar på simhallar/äventyrsbad och gym bör prioriteras högt. Pojkarna önskar dessutom i högre grad än flickorna att staden ska satsa på sporthallar för bollsporter.

De vuxna i Stockholm önskar att staden ska satsa på friluftsområden, motionsspår/skidspår, simhallar/äventyrsbad och utomhusbad. Både de fysiskt aktiva och inaktiva männen anser det viktigt att staden satsar på fotbollsplaner jämfört med både fysiskt aktiva och inaktiva kvinnor, som istället önskar att staden satsar på lokaler för yoga, meditation och Qi Gong.

Fotbollen lockar många utövare. Satsningen på konstgräsplaner har inneburit att fler flickor börjat spela fotboll.

Genusperspektiv på investeringar

I Stockholms stads idrottspolitiska program anger kommunfullmäktige att idrottsnämnden ska verka för ett jämställt och inkluderande idrottande genom bland annat investeringar i idrottsanläggningar. Stadens resurser inom idrott och motion, investeringsmedel och driftsmedel, ska fördelas på ett sätt som leder till att det uppnås jämn balans mellan flickors/kvinnors och pojkars/mäns idrottsutövande. Idrottsnämnden ska särskilt verka för att få fler flickor fysiskt aktiva.

Forskning visar att deltagandet i föreningsidrott fördelas mellan 60 procent pojkar och 40 procent flickor. Samma förhållande mellan pojkar och flickor råder även inom det totala utövandet av idrott/motion, det vill säga även om vi räknar in den idrott/motion som sker i annan organisationsform än förening samt det spontana idrottandet (se till exempel

Blomdahl/Elofsson och Centrum för idrottsforskning).

Idrottsförvaltningen har även sedan många år tillbaka kunnat könskoda merparten av anläggningstyperna, både när det gäller organiserat och oorganiserat användande. Detta innebär att förvaltningen utifrån vetenskapen om könsfördelningen i befintligt nyttjande av olika anläggningar kan beräkna hur stor del av ny- och reinvesteringar som går till pojkars respektive flickors idrottande.

För att öka andelen flickor, och då särskilt flickor i högstadiet och gymnasiet som ägnar sig åt idrott/motion, krävs således ett medvetet och långsiktigt arbete. Investeringsstrategierna för att åstadkomma ett Stockholm där andelen flickor som är fysiskt aktiva är lika stor som andelen pojkar är flera. Parallellt med att öka den totala andelen stockholmare som är fysiskt aktiva krävs ett särskilt fokus på att få de

äldre flickor som idag inte ägnar sig åt idrott/motion att bli fysiskt aktiva. Detta kan ske dels genom att i större utsträckning investera i den typ av idrottsanläggningar där flickor idag är i majoritet eller lika många som pojkarna (till exempel simhallar/bassängbad, idrottsbussar/gymnastikhallar, ridanläggningar, dans-/balett-/gruppträningssalar) och/eller investera i anläggningar som flickor uppger som önskade investeringar (se till exempel Blomdahl/Elofsson/Öhman). I de fall där investeringsbudgeten inte väger över till flickornas majoritet i beräknat nyttjande krävs troligtvis att idrottsnämnden avsätter specifika driftsmedel i budgeten. Detta för att genom aktiviteter som särskilt riktar sig till flickor stimulera till ett ökat nyttjande av flickor och då framför allt de idag inaktiva flickorna på specifika anläggningstyper och i specifika områden.

Prioriteringsgrunder för idrottsinvesteringar

Förvaltningens prioritering för den långsiktiga investeringsplaneringen baseras på det idrottspolitiska programmet där följande grupper prioriteras:

- Ungdomar 13–20 år, särskilt flickor.
- Flickor 7–20 år med utländsk bakgrund.
- Personer med funktionsnedsättning.
- Barn och ungdomar 7–20 år med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet.

Enligt förvaltningen bör utgångspunkten vara följande:

- Antal 7–20-åringar i respektive område samt prognos 2022 och specialprognos 2030.
- Andel fysiskt inaktiva i respektive område.
- Satsning på idrotter med få utövare och breddad verksamhet för att nå nya grupper.
- Satsning utifrån jämlikhet och jämställdhet.
- Ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.
- Antal aktiva i respektive idrott.
- Rättvisa träningsmöjligheter för respektive idrott.

Närhet till en idrottsanläggning

Idrottsförvaltningen har vid framtagandet av Swecos rapport tagit fram definitioner på rimliga avstånd och restider till de olika anläggningstyperna och de redovisas i tabell. Dessa avstånd ska bara användas som riktmärken för rimliga avstånd och måste också anpassas efter var det finns möjligheter att anlägga nya anläggningar samt övriga prioriteringsgrunder för idrottsinvesteringar.

Anläggningstyp	Rimliga avstånd och restider till idrottsanläggningar		Rimlig restid med kollektivtrafik*
	Närhet		
	Mycket bra	Ganska bra	
Bollplan allmänt	0,5 km	1 km	
Bollplan 11-spelsplan	1,5 km	2,5 km	
Idrottshall allmänt	1 km	2 km	
Idrottshall fullstor	2 km	4 km	10 min
Simhall	2 km	4 km	10 min
Ishall	3 km	5 km	10 min
Konstfrusen isbana	1,5 km	3 km	
Friidrottsanläggning	2 km	4 km	10 min
Utomhusbad		5 km	20 min

*Här ingår inte tiden för att ta sig till och från buss, tunnelbana och andra färdmedel.

Strategier för utbyggnad och utveckling av idrottsanläggningar

Förvaltningen har tagit fram ett antal strategier för utbyggnad och utveckling av idrottsanläggningar för att säkra en god tillgång till idrottsanläggningar i den växande staden. Dessa strategier ska ses tillsammans med de prioriteringsgrunder för idrottsinvesteringar som beskrivits ovan.

1. Fler idrottscentrum

Fler idrottsplatser ska bli idrottscentrum på samma sätt som på Farsta IP och Stora Mossens IP, där både utomhus- och inomhusidrotterna samsas på idrottsplatsen. Idrottscentrumen har ett rikare utbud och det är där maskinparker och bemanning koncentreras för en mer effektiv drift. Inom planeringsperioden föreslås bland annat att Hjorthagens IP, Vårbergs IP, Mälarhöjdens IP, Sättra IP och Bällsta IP blir idrottscentrum. Även Spånga IP, Gubbängsfältet/Gubbängens IP, Östermalms IP/Storängsbotten, Kristinebergs IP/Kristinebergshallarna och Kärrtorps IP/Skarpnäcksfältet bör utvecklas till idrottscentrum.

Ett riktmärke är att det bör finnas ett idrottscentrum per stadsdelsnämndområde förlagt till platser med stor befolkningstäthet och goda kommunikationer.

I stadens översiktsplan anges områden i ytterstaden – tyngdpunkter – som har goda möjligheter att utvecklas till mångsidiga och täta stadsmiljöer med stor blandning av bostäder, parker, verksamheter och service. De är också viktiga knutpunkter i kollektivtrafiken.

I direkt närhet till dessa tyngdpunkter bör det finnas en idrottsanläggning, med fördel ett idrottscentrum. Det kan i de flesta fall skapas genom att utveckla befintliga anläggningar intill tyngdpunkterna.

2. Ta tillvara idrottsanläggningarnas potential att fungera som mötesplatser i staden

Idrottsplatserna har traditionellt sett använts av föreningslivets organiserade verksamheter. En idrottsplats har dock mycket större potential än så. Idrottsplatserna har möjlighet att utvecklas och fungera som en mötesplats mellan föreningslivets organiserade idrottsverksamheter och det egenorganiserade eller

spontana idrottandet. Genom att göra idrottsplatsen välkomnande för allmänheten kan den bli en levande plats under fler av dygnets timmar. Det handlar om alltifrån en öppen och trygg miljö runt idrottsytorna till att det finns verksamhetsytor som lockar till idrott och motion även i det egenorganiserade utövandet.

3. Utveckla befintliga anläggningar

På de idrottsplatser där markytor finns tillgängliga ska det prövas om en idrottshall kan byggas och om möjligheten finns till att utveckla öppna aktiviteter som utegym och motorikbanor.

4. Kompensation vid exploatering av idrottsytor

I och med att stadens befolkning växer behövs mer mark för bostäder.

I de fall en idrottsyta exploateras för annan användning ska idrottsytan ersättas med likvärdig yta och nämnden erhålla ekonomisk kompensation för iordningställande av ersättningsanläggningar. *Se Det idrottspolitiska programmet.*

4. Nya idrottsanläggningar i stadsutvecklingsområden

Generellt behövs det i stadsutvecklingsområden en idrottshall, en konstgräsplan (minst 7-spelsplan) och spontanidrottsytor. Nya lösningar kan prövas för att få in tillräckligt goda möjligheter för idrott och rörelse i de nya stadsdelarna, till exempel allaktivitetshus.

Förvaltningen ser det som viktigt att staden inför planläggning av nya stadsdelar utformar en gemensam planering och strategi för respektive område om vilken kommunal service områdena ska erbjuda invånarna.

Den centrala stadens utvidgning

Enligt Bostadspotential Stockholm finns det möjlighet att bygga 49 000 bostäder i utvidgningen av

den centrala staden. Det innebär ett ökat tryck på idrottsanläggningarna i dessa områden, men dessa anläggningar kommer också bli allt viktigare för att avlasta idrottsanläggningarna i innerstaden. Trycket på idrottsanläggningarna i innerstaden är redan stort och i många delar av innerstaden är möjligheterna att bygga fler anläggningar liten.

Det är en förutsättning att nya idrottsanläggningar byggs i goda kollektivtrafiklägen inom den centrala stadens utvidgning då det tillkommer många nya bostäder, men också för att dessa idrottsanläggningar kommer att avlasta delar av innerstaden.

5. Vid byggnation av nya F-9 skolor bör det prövas om en fullstor idrottshall kan byggas

En samverkan pågår mellan idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen vid planering inför byggande av nya idrottshallar och skolor. Då idrottshallen ligger i anslutning till en skola hyrs lokalerna ut samtliga tider, av skolan på dagarna och föreningslivet under kvällar och helger. En samverkan pågår också med utbildningsförvaltningen kring skolgårdsmiljön och ökat användande av gymnastiksalarna.

En ny investeringsmodell ska prövas där SISAB vid tillbyggnad eller byggnation av en ny skola kan bygga fullstora idrottshallar som idrottsförvaltningen sedan hyr av SISAB.

När nya F-9 skolor byggs bör det även prövas om en konstgräsplan kan iordningställas i anslutning till skolan.

6. Skapa ny idrottsmark

Nybyggnation av idrottsanläggningar har ofta skett genom att utveckla redan befintlig idrottsmark, exempelvis genom att anlägga konstgräs

på befintliga grusplaner och idrotts-hallar, ofta på bekostnad av annan idrottsyta, till exempel på befintlig fotbollsplan. För att kunna erbjuda samma utbud som idag kommer ny idrottsmark att behöva tillskapas, genom markanvisningar men även genom omvandlingar av befintliga fastigheter som industrilokaler.

Generella uppskattningar av vad de olika anläggningstyperna kräver för ytor:

Anläggningstyp	Ytbehov, kvm
Idrottshall	2 000
11-spelsplan	10 000
7-spelsplan	4 000
Simhall	5 000–10 000

Tidplan för genomförande

Förvaltningen anser att genomförandet av nybyggnad av idrottsanläggningar i första hand ska följa exploateringskontorets och utbildningsförvaltningens tidsplaner för genomförandet av nya tyngdpunkter och stadsutvecklingsområden i Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm respektive byggnation av nya skolor. Förvaltningen ser det som viktigt att när nya bostadsområden och skolor är färdigställda ska även erforderliga idrottsanläggningar finnas färdiga i närområdet. Detta kan i förekommande fall även innebära reinvesteringar i befintliga anläggningar som gränsar till ett stadsutvecklingsområde eller en ny skola.

Investeringsbehov för stadens idrottsverksamhet

Förvaltningen har delat in den långsiktiga investeringsplanen i fyra grupper. Grupperna indelas i reinvesteringar i befintliga anläggningar, nybyggnation och utveckling, använda befintliga anläggningar bättre samt specialanläggningar, evenemang och regionala satsningar. Därutöver beaktas vid prioriteringarna stadens investeringsstrategi som fastställdes av kommunfullmäktige i samband med budget för 2012.

Grupp 1. Reinvesteringar i befintliga anläggningar

Förvaltningen anser att en fortsatt reinvestering och upprustning av befintliga idrottsanläggningar är det mest angelägna i dagsläget, så att befintligt anläggningsbestånd hålls intakt och att äldre anläggningar inte förfaller. Flertalet av stadens anläggningar som idrottsplatser och sim- och idrottshallar är nu mellan 40–60 år gamla. För att tillmötesgå dagens efterfrågan på en idrottsanläggnings innehåll är många av anläggningarna i ett stort behov av upprustning och modernisering, både avseende byggnader och verksamhetsytor. I förekommande fall bör det undersökas om det är mer ekonomiskt lönsamt att riva en uttjänt anläggning och ersätta den med en ny.

Nämnden står inför stora upprustnings- och moderniseringsbehov av flera sim- och idrottshallar och ishallar. Flera av ishallarna uppfördes i början av 1990-talet av föreningar med stöd av kommunal borgen. Nyttjandet och ansvaret för ishallarna finns reglerat i avtal mellan förvaltningen och berörda ishockeyföreningar. Ishallarna uppfördes i en mycket enkel standard. Nu börjar flera av ishallarna visa tecken på stora upprustningsåtgärder i såväl själva hallbyggnaden inklusive rörbädd som i de tekniska

installationerna som ventilation och kylmaskineri. Inom den närmaste femårsperioden upphör flera av de avtal som förvaltningen tecknat med berörda ishockeyföreningar. Det är nu viktigt att förvaltningen utarbetar en strategi om förvaltningen ska förlänga avtalen eller återta totalansvaret för ishallarna i egen regi. När det gäller reinvesteringar och långsiktigt underhållsbehov, se idrottsförvaltningens och fastighetskontorets gemensamma reinvesteringssplan.

I samband med planerad om- och tillbyggnad av befintliga idrottsanläggningar ska stadens ambition efterföljas när det gäller miljövänlighet, energisnåla anläggningar och tillgänglighet. Vidare ska det utredas om möjlighet finns att erbjuda nya eller utökade aktivitetsytor. För mer information om reinvesteringar och underhåll, se Långsiktig underhållsplan för idrottsinvesteringar.

Grupp 2. Nybyggnation och utveckling

Befolkningen i Stockholm växer med rekordfart, redan i början av 2020-talet prognostiseras att Stockholm är en miljonstad. I tabellerna nedan redovisas hela stadens befolkning 2012 respektive barn och ungdomar mellan 7–20 år uppdelade på geografisk region samt prognostiserad befolkningsökning fram till 2022 och en specialprognos för 2030.

Ett växande Stockholm innebär att det redan stora trycket på befintliga idrottsanläggningar kommer att öka kraftigt och efterfrågan på tider överstiger redan idag tillgången. Det behövs nya idrottsanläggningar i både förtätade gamla bostadsområden och i nya bostadsområden runt om i Stockholm. Förvaltningens utgångspunkt i detta arbete är Vision 2030 och de angivna tyngdpunkterna och stadsutvecklingsområdena i

Planeringsförutsättningar – Totalbefolkning och prognos

Område	Befolkning	Befolkningsprognos		Procentuell förändring	
	2012	2022	2030	2012–2022	2012–2030
Västerort	223 879	261 071	292 117	16,6 %	30,5 %
Innerstaden	325 935	363 667	399 230	11,6 %	22,5 %
Söderort	331 421	385 754	423 101	16,4 %	27,7 %
Totalt	881 235	1 010 492	1 114 448	14,7 %	26,5 %

Källa: Sweco

Planeringsförutsättningar – Befolkning 7–20 år och prognos

Område	Befolkning	Befolkningsprognos		Procentuell förändring	
	2012	2022	2030	2012–2022	2012–2030
Västerort	39 607	47 572	52 466	20,1 %	32,5 %
Innerstaden	30 653	39 226	43 609	28,0 %	42,3 %
Söderort	46 355	59 731	65 915	28,9 %	42,2 %
Totalt	116 615	146 529	161 990	25,7 %	38,9 %

Källa: Sweco

Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm. Även utbildningsförvaltningens planering för utbyggnad av nya skolor är en viktig utgångspunkt för samlokalisering av skolor och idrottshallar.

I Västerort bedöms den största ökningen av barn och ungdomar ske i Bromma. I innerstaden är ökningen störst på Kungsholmen och Östermalm. I Söderort förväntas de största ökningarna ske i stadsdelsnämndsområdena Hägersten-Liljeholmen och Farsta.

Sedan Swecos rapport togs fram har en ny befolkningsprognos presenterats som ger en större befolkning år 2022 än den förra prognosen i samtliga fjorton stadsdelsnämndsområden. Störst är skillnaden för Bromma men annars är det för Södermalm och stadsdelsnämndsområdena i Söderort som skillnaden är störst mellan prognoserna. Detta återspeglar främst förändringarna i prognoserna över bostadsbyggandet där stor del av de nytillkomna byggprojekten återfinns i dessa stadsdelsnämndsområden.

Planeringen av nya idrottsanläggningar ska främst prövas för de stadsdelsnämndsområden som

kommer att ha den största befolkningstillväxten fram till 2022. Förvaltningen ska i sin planering därutöver även beakta den brist på anläggningar som finns idag inom olika områden.

Nedan följer en sammanfattning av Swecos rekommendationer om kommande investeringar på nya idrottsanläggningar som idrottshallar, konstgräsplaner, sim- och idrottshallar, ishallar, friidrottsanläggningar och utomhusbad.

De nycklar som används i detta förslag utgår från Swecos rapport. Dock har beräkningarna för inomhushallar och konstgräsplaner ändrats med beaktande av den omfattande utbyggnad som planerades för 2014.

I nyckeltalen är de fem enkla hallarna medräknade som planerades stå klara under 2014 men där färdigställande har senarelagts, två färdigställs under 2015 och ytterligare två under 2016. Med de förändrade nyckeltalen blir därmed utbyggnaden något större än vad som föreslås i Swecos rapport. Förvaltningen finner det motiverat eftersom utbyggnaden i första hand kompenserar för ett eftersatt behov.

Tabellen nedan redovisar stadens anläggningar till med utgången av 2014 (exklusive de fem koncepthallarna) och behov av nya anläggningar (inklusive de fem koncepthallarna) fram till år 2022 respektive 2030 i förhållande till prognostiserad befolkningsökning för att kunna erbjuda samma tillgänglighet och utbud som idag och i jämförelse med nämndens flerårsprogram.

I bilaga 1:1 redovisas befintliga idrottsanläggningar per den 31 december 2014, behov av nya idrottsanläggningar för 2022 respektive 2030 samt planerade projekt enligt nämndens investeringsprogram uppdelat per stadsdelsnämndsområde.

Idrottshallar

Med beräknad befolkningsökning behövs 18 nya idrottshallar fram till 2022 om det ska vara lika många barn och unga per idrottshall 2022 som idag.

Med utgångspunkt i var de fullstora idrottshallarna i dagsläget är placerade och kommande befolkningsutveckling är behovet av nya fullstora idrottshallar i innerstaden störst på Kungsholmen och i delar

Behov av nya anläggningar till 2022 respektive 2030 fördelat på geografisk region

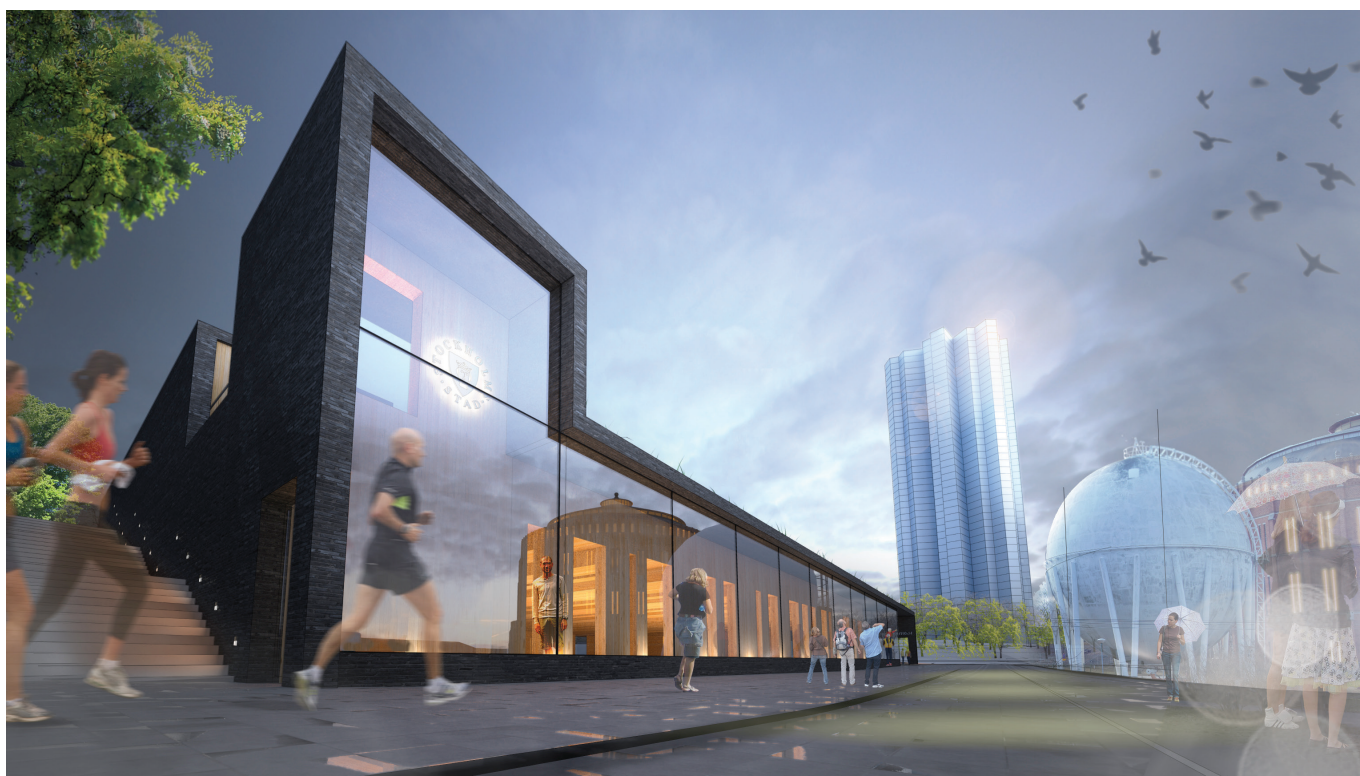
Anläggningstyp	Antal	Behov	Behov	I budget- underlag	Varav	Söder- ort	Väster- ort
	anläggningar 2014	2022*	2022– 2030*)				
Konstgräsplaner	80	20	12	18	4	11	3
Idrottshallar (fullstora, 20x40 meter) **)	18***)	18*)	7	16	7	5	4
Idrottshallar (ej fullstora, minst 16x28meter)	31						
Simhallar	18	4	3	0	0	0	0
Ishallar	10	3	1	0	0	0	0
Friidrott	15	4	2	1	0	0	1

*) Behovet är beräknat efter befolkningsökning av barn och ungdom mellan 7–20 år mellan 2013–2022 respektive 2022–2030.

I nyckeltalen, för antal barn och ungdomar per idrottshall, är de fem koncepthallar som planerades stå klara under 2014 medräknade.

***) Idrottsnämnden har tidigare beslutat att vid nybyggnation av idrottshallar ska endast fullstora hallar byggas.

****) I antalet befintliga anläggningar är de fem koncepthallarna som planerades stå klara 2014 inte medräknade.

*Visionsbild på den planerade idrottshallen vid Hjorthagens IP
sedd från Gasverksvägen. Illustration: AIX Arkitekter AB*

av Vasastaden och Östermalm. I Söderort är hallbristen störst i stadsdelsnämndsområdena Enskede-Årsta-Vantör och Älvsjö samt i delar av Skärholmen och Hägersten-Liljeholmen. I Västerort är bristen störst i Bromma och i delar av Spångstensta. Uppfattningen om behovet av nya idrottshallar i berörda stadsdelsnämndsområden delas även till stor del av utbildningsförvaltningen, som i diskussioner med förvaltningen framfört önskemål om nya hallar och då i anslutning till olika skolor.

Förvaltningen anser att några områden är prioriterade i planeringen av nya idrottshallar. I Västerort

behövs nya idrottshallar i framför allt Järva och Bromma. I Järva behövs nya hallar för att i huvudsak kompensera för den brist som finns idag med tanke på den höga barntätheten. Järva är även ett område som är viktigt att prioritera på grund av den lägre socioekonomin i befolkningen jämfört med staden som helhet. I stadsdelsnämndsområde Bromma kommer befolkningen att öka kraftigt, framför allt i Mariehäll. I innerstaden råder det stor brist på idrottshallar redan idag i förhållande till barntätheten samt vad gäller närhet till fullstor idrottshall. I Söderort är behovet stort i stadsdelsnämnds-

område Enskede-Årsta-Vantör och till viss del även i Älvsjö.

I nämndens investeringsprogram 2015 med inriktning på 2016–2022 planeras det för att bygga respektive hyra in 18 fullstora idrottshallar fördelade på sju i innerstaden, sju i Söderort och fyra i Västerort. Därutöver finns medel upptagna för en specialhall för gymnastik på Mälardalens IP.

Nämnden ska eftersträva att bygga enklare idrottshallar i miljöer och områden där de passar in för att komplettera det eftersatta behovet av hallar. Enklare idrottshallar har inte samma livslängd och utbud av

aktivitetsytor som hallar byggda med hög kvalitet.

Som alternativ till att bygga nya idrottshallar finns möjligheten att hyra lokaler som är lämpliga att omvandla till idrottshallar, vilket förutsätter att idrottsnämnden kompenseras för hyreskostnaden. Verksamheten i idrottshallar har potential att nå ut till de prioriterade målgrupperna. En god tillgång till idrottshallar möjliggör dels för fler att ägna sig åt traditionellt organiserad idrott, dels att staden kan erbjuda idrott i alternativa organisationsformer. Fördelningen mellan pojkar och flickor i nyttjandet av idrottshallar är generellt 53 procent pojkar och 47 procent flickor. För att uppnå målen i det idrottspolitiska programmet ser förvaltningen det som viktigt att, i samband med planeringen av nya hallar, i förekommande fall även kunna erbjuda ytor till annan verksamhet än de traditionella inomhusidrotterna som till exempel pingis, fäktning och budo. Ytor för dans och gruppträning efterfrågas ofta av flickor.

I tabellen redovisas befintligt antal idrottshallar uppdelat per stadsdelsnämndsområde vid 2014 års utgång och det bedömda behovet av nya idrottshallar fram till 2022 respektive 2030. Behovet är baserat på att antalet barn och ungdomar per idrottshall är detsamma i varje stadsdelsnämndsområde, vilket medför att behovet framöver kan vara lägre än antalet hallar idag. I prioriteringen av byggandet av nya idrottshallar är strävan att alla barn och ungdomar ska ha en god tillgång till idrottshallar.

När nya hallar ska byggas ska områden prioriteras där det idag är brist eller där det kommer att bli brist framöver på grund av befolkningsökning.

Behov av idrottshallar till 2022 respektive 2030 per stadsdelsnämndområde					
Idrottshallar per stadsdelsnämnd	Befintliga	Varav	Behov	Behov	Planerade
	t.o.m. 2014	fullstora 20x40 m	t.o.m. 2022	t.o.m. 2030	t.o.m. 2022
Rinkeby-Kista	2	1	4	5	1
Spånga-Tensta	2	1	4	4	0
Hässelby-Vällingby	4	3	7	8	2
Bromma	5	2	6	7	1
Summa Västerort	13	7	21	24	4
Kungsholmen	3	0	4	4	2
Norrmalm	0	0	3	4	2
Östermalm	2	1	4	5	2
Södermalm	5	3	7	7	1
Summa innerstaden	10	4	18	20	7
Enskede-Årsta-Vantör	5	0	8	8	1
Skarpnäck	2	1	4	4	1
Farsta	7	4	4	4	0
Älvsjö	2	0	3	3	0
Hägersten-Liljeholmen	7	1	6	8	2
Skärholmen	3	1	3	3	1
Summa Söderort	26	7	28	30	7
Totalt	49	18	67	74	16
Enligt befolkningsnyckel	54		67	74	

Nyckeltal: 2 200 barn och ungdomar 7-20 år per idrottshall.
Anmärkning De fem koncepthallar som planeras räknas in i basen för nyckeltalen.

Konstgräs fotbollsplaner

Nämnden förfogar vid utgången av 2014 över totalt 80 konstgräs fotbollsplaner fördelat på 24 planer i innerstaden, 26 i Västerort och 30 planer i Söderort.

Om antalet barn och ungdomar per konstgräs fotbollsplan ska vara detsamma år 2022 som idag behövs åtta nya 11-spelsplaner med konstgräs.

Jämfört med naturgräs fotbollsplanerna medger konstgräs fotbollsplaner en avsevärt högre nyttjandegrad. Kravet på kvalitet har ökat bland idrottsutövarna, både barn och vuxna, och tillgång till konstgräs fotbollsplaner är idag närmast ett krav. I dagsläget kräver fotbollsföreningarna att deras lag ska få träna och spela på konstgräs alternativt naturgräs. Detta har fått till följd att stadens grusfotbollsplaner ibland står oanvända. Undantag är de föreningar som har sin hemmatillhörighet i innerstaden. I områden där det är brist på bollplaner tränar lagen fortfarande och spelar matcher på grus.

Det är framför allt pojkar och föreningsaktiva pojkar och flickor som efterfrågar fotbollsplaner. Könsfördelningen bland dem som använder fotbollsplaner i åldrarna 7–20 år är 76 procent pojkar och 24 procent flickor i föreningsverksamhet. När det handlar om det spontana idrottandet är det 83 procent pojkar och 17 procent flickor som använder fotbollsplanerna. Den forskning som är genomförd på det spontana användandet av fotbollsplaner visar inte några skillnader i könsfördelningen vid olika underlag.

I innerstaden är närheten till 11-spelsplaner med konstgräs sämre i stadsdelsnämndsområdena Norrmalm och delar av Kungsholmen och Östermalm. Motsvarande områden i Söderort med sämre närhet är

delar av Skärholmen, Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö. I södra delarna av Enskede-Årsta-Vantör saknas 11-spelsplaner med konstgräs samt i delar av Farsta. I Västerort saknas 11-spelsplaner med konstgräs i norra Bromma och delar av Hässelby-Vällingby, södra och västra Spånga-Tensta samt på västra norra Järva i Rinkeby-Kista.

Framöver kommer det behövas nya konstgräs fotbollsplaner i hela staden, men behovet kommer att vara som störst i ytterstaden och då huvudsakligen i Söderort. I norra Bromma förväntas antalet barn öka kraftigt, likaså i Hägersten-Liljeholmen. I Enskede-Årsta-Vantör och Farsta är det brist på konstgräs fotbollsplaner redan idag med tanke på barntätheten. Närheten till en konstgräs fotbollsplan är förhållande-

vis bra i samtliga områden där barn och ungdomar kommer från familjer med jämförelsevis lägre socioekonomi.

I nämndens investeringsprogram 2015 med inriktning på 2016–2022 planeras det för att bygga 18 nya konstgräs fotbollsplaner varav elva i Söderort, fyra i innerstaden och tre i Västerort.

Livslängden på en konstgräsmatta bedöms till cirka åtta till tio år. På flera av de tidigare anlagda konstgräs fotbollsplanerna börjar nu konstgräsmattorna uppnå den tekniska livslängden, vilket innebär att investeringsmedel måste avsättas för byte av cirka fyra till fem konstgräsmattor per år.

Behovet av konstgräs fotbollsplaner redovisas per stadsdelsnämndsområde enligt nedan. Behovet är

Behov av konstgräsplaner till 2022 respektive 2030 per stadsdelsnämndsområde

Konstgräs fotbollsplaner per stadsdelsnämnd	Befintliga t.o.m. 2014	Varav 11-spelsplaner t.o.m. 2022	Behov t.o.m. 2022	Behov t.o.m. 2030	Planerade t.o.m. 2022
Rinkeby-Kista	5	3	7	8	0
Spånga-Tensta	5	2	6	7	0
Hässelby-Vällingby	9	4	10	11	1
Bromma	7	5	10	11	2
Summa Västerort	26	14	33	37	3
Kungsholmen	5	3	5	6	0
Norrmalm	3	0	5	6	1
Östermalm	9	3	6	7	1
Södermalm	7	3	10	11	2
Summa innerstaden	24	9	26	30	4
Enskede-Årsta-Vantör	7	5	11	12	4
Skarpnäck	5	5	5	6	1
Farsta	4	3	7	8	1
Älvsjö	5	2	4	4	2
Hägersten-Liljeholmen	6	4	9	10	1
Skärholmen	3	2	5	5	2
Summa Söderort	30	21	41	45	11
Totalt	80	44	100	112	18
Enligt befolkningsnyckel	80		98	108	

Nyckeltal: 1 500 barn och ungdomar 7–20 år per konstgräs fotbollsplan.

baserat på att antalet barn och ungdomar per konstgräsplan är detsamma i varje stadsdelsnämndsområde, vilket medför att behovet framöver kan vara lägre än antalet konstgräsplaner idag.

Simhallar

Den planerade stora befolkningsökningen kommer att medföra ett ökat tryck på stadens simhallar. Om ambitionen är att få befolkningen ännu mer fysiskt aktiv kommer besöksstrycket att öka inom de närmaste tio åren. Den genomförda analysen bedömer att två till tre nya simhallar behöver byggas fram till 2022 med placering i norra innerstaden, sydöstra Söderort och mellersta Söderort. Vid upprustning av befintliga simhallar så ska en kapacitetsökning av antalet bassänger eftersträvas. Exempelvis blir det ytterligare en 25-metersbassäng samt undervisningsbassäng vid upprustningen av Åkeshovs sim- och idrottshall.

I norra innerstaden finns två simhallar, Kronobergsbadet och GIH-badet. Nämnden hyr in sig i bägge anläggningarna. Bägge simhallarna har idag ett begränsat öppethållande och innehåll. Med tanke på den omfattande bostadsexploateringen i stadsutvecklingsområdena Hagastaden, Västra Kungsholmen och Norra Djurgårdsstaden bedömer förvaltningen att ytterligare en simhall skulle behövas i norra innerstaden. Efter renoveringen av GIH-badet kommer ett nytt hyresavtal att skrivas med Akademiska hus i vilket kan ge möjlighet till att se över öppettiderna.

Förvaltningen anser att det är angeläget, bland annat ur ett socio-ekonomiskt perspektiv, att uppföra en ny simhall i sydöstra Söderort. Inom området finns Sandsborgsbadet som dock har ett begränsat utbud.

Farsta sim- och idrottshall.

Behov av simhallar till 2022 respektive 2030 per region

Simhallar per region	Befintliga t.o.m. 2014	Behov t.o.m. 2022	Behov t.o.m. 2030	Planerade t.o.m. 2022
Västerort	6	7	8	○
Innerstaden	5	6	7	○
Söderort	7	9	10	○
Totalt	18	22	25	○
Enligt befolkningsnyckel	18	22-23	25	

Nyckeltal: 6 480 barn och ungdomar 7-20 år per simhall.

I mellersta Söderort är området kring Älvsjö/Årstafältet en lämplig placering av en ny simhall. Om det blir en nybyggnation av Västertorps sim- och idrottshall kan en kapacitetsökning bli aktuell.

Simhallar och äventyrsbad är efterfrågade bland barn och ungdomar och av såväl pojkar som flickor. Även de verksamheter som finns i de större simhallarna, det vill säga gym och gruppträning, är ofta efterfrågade. Könsfördelningen i simhallarna är generellt 47 procent pojkar och 53 procent flickor. Verksamheten i simhallar är ofta anpassningsbar för att väldigt precist kunna möta efterfrågan bland fysiskt inaktiva. Därför anser förvaltningen att simhallar är

prioriterade anläggningar för framtida investeringar.

Behovet av simhallar redovisas per region enligt nedan. Behovet är baserat på att antalet barn och ungdomar per simhall är detsamma i varje stadsdelsnämndsområde. Inom parentes visas det framtida behovet beräknat på hela befolkningen. Eftersom det i hög grad även är andra invånare utöver barn och ungdomar som använder simhallarna i staden är det högst relevant att även beakta hela befolkningsökningen. Behovet av fler nya simhallar blir något högre givet att man antar att tillgången på simhallar ska öka i samma takt som antalet barn och ungdomar prognostiseras göra.

Ishallar

Under förutsättning att antalet invånare per ishall ska vara detsamma om tio år som idag kommer det att behövas minst två nya ishallar. Könsfördelningen i ishallarna var 2013 för ishockey 87 procent pojkar och 13 procent flickor.

Behovet av ishallar redovisas per region enligt nedan. Behovet är baserat på att antalet barn och ungdomar per ishall är detsamma i varje stadsdelsnämndsområde, vilket medför att behovet framöver kan vara lägre än antalet ishallar idag. Vid byggnation av nya ishallar ska konståknings behov tillgodoses där minst en hall bör utrustas för konståkning.

Förvaltningen anser att det är viktigt att också se till i vilka stadsdelsnämndsområden det idag finns efterfrågan från föreningslivet på ishallar, då det skiljer sig mycket mellan områdena.

Förvaltningen ser att lämpliga platser för nya ishallar kan vara i Sättra, Kärrtorp samt Östermalm. Upprustning alternativt ersättning av de befintliga ishallarna på Östermalms IP samt Sättra IP finns i nämndens investeringsprogram.

FrIIDrottsanläggningar

Med ledning av den förväntade befolkningsökningen de närmaste tio åren behövs minst tre nya frIIDrottsanläggningar om antalet invånare per anläggning ska vara detsamma som idag. De nya frIIDrottsanläggningarna bör lokaliseras till Rinkeby-Kista, norra Bromma och Älvsjö, för att förbättra tillgängligheten i de områden där närheten till frIIDrottsanläggningar är lägre idag. Eftersom socioekonomin är låg i Rinkeby-Kista jämfört med staden som helhet är det extra angeläget med en ny frIIDrottsanläggning inom

Behov av ishallar till 2022 respektive 2030 per region

Ishallar per region	Befintliga t.o.m. 2014	Behov t.o.m. 2022	Behov t.o.m. 2030	Planerade t.o.m. 2022
Västerort	5	4	4	0
Innerstaden	2	3	4	0
Söderort	3	5	5	0
Totalt	10	12	13	0
Enligt befolkningsnyckel	10	12–13	14	

Nyckeltal: 11 660 barn och ungdomar 7–20 år per ishall.

Behov av frIIDrottsanläggningar till 2022 respektive 2030 per region

FrIIDrottsanläggningar per region	Befintliga t.o.m. 2014	Behov t.o.m. 2022	Behov t.o.m. 2030	Planerade t.o.m. 2022
Västerort	5	6	7	1
Innerstaden	3	5	5	0
Söderort	7	8	9	0
Totalt	15	19	21	1
Enligt befolkningsnyckel	15	19	21	

Nyckeltal: 7 775 barn och ungdomar 7–20 år per frIIDrottsanläggning.

detta område. I nämndens investeringsprogram finns medel upptagna för en ny frIIDrottsanläggning på Bällsta IP.

För frIIDrottsanläggningarna är könsfördelningen 47 procent pojkar och 53 procent flickor. FrIIDrottsanläggningar är därmed en anläggningstyp som är extra bra för att kunna nå ut till både pojkar och flickor.

Behovet av frIIDrottsanläggningar redovisas per region ovan. Behovet baseras på att antalet barn och ungdomar per frIIDrottsanläggning är detsamma i varje stadsdelsnämndsområde.

Utomhusbad

Tillgången till utomhusbad, tempererade bassängbad och strandbad är god i nästan alla stadsdelar. De flesta invånarna i Stockholm når ett utomhusbad inom 5 kilometer. I redovisningen ingår både de sju

tempererade bassängbad som idrottsnämnden ansvarar för samt de 29 strandbad som stadsdelsnämnderna ansvarar för. Om det skulle vara lika många invånare per utomhusbad 2022 som idag behöver fem nya bad anläggas. Majoriteten av de befintliga utomhusbaderna har stora upprustnings- och moderniseringsbehov, vilket i första hand prioriteras innan nya anläggningar byggs.

Stockholms utbud av utomhusbad anses vara god, förutom för boende i Rinkeby-Kista som har långt till ett utomhusbad. I samband med budgetbehandlingen för 2014 gav kommunfullmäktige idrottsnämnden i uppdrag att tillsammans med fastighetsnämnden och stadsbyggnadsnämnden undersöka möjligheterna till att anlägga ett tempererat bassängbad på Järvafältet. Detta skulle skapa bättre förutsättningar för mer aktiva barn och ungdomar i ett område där socioekonomin

generellt sett är låg. Utomhusbad är efterfrågade i nästan samma utsträckning bland både pojkar och flickor. Studier visar att möjligheten till bad och simning ligger bland de översta preferenserna hos alla de som idag är inaktiva, och hos samtliga ungdomsgrupper, både flickor och pojkar. En utredning pågår om förutsättningarna att anlägga ett utomhusbad i Järvaområdet.

Grupp 3. Nyttja befintliga anläggningar bättre

Tillgång till gymnastiksal

Förvaltningen håller tillsammans med utbildningsförvaltningen på att gå igenom de kommunala skolor som inte följer kommunfullmäktiges beslut från 2006 att öppna upp samtliga gymnastiksal och medge att lokalerna får bokas av idrottsförvaltningen under kvällar och helger till föreningar och allmänhet. En kartläggning av behoven och möjlig-

heten att tillgängliggöra gymnastiksalarna genom installation av kortlås kombinerat med förvaltningens ambulerande tillsyn ingår i arbetet.

Friluft och motion

Longitudinell forskning visar att det finns ett samband mellan utövande av friluftsaktiviteter som ung och ett fortsatt motionerande i vuxen ålder.

Förvaltningen anser det viktigt att fortsätta att utveckla de motions- och skidspår som idrottsnämnden ansvarar för i Nackareservatet och Ågesta friluftsområde samt allmänhetens konstfrusna isbanor och plogning av sjöisbanor.

För att stärka stadens folkhälsoarbete bör en samverkan ske mellan idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna när det gäller de skid- och motionsspår som är belägna inom stadens gränser. Förvaltningen bedömer att dessa motionsspår har en stor utvecklingspotential och bör på flera

platser kompletteras med utegym.

Investeringsmedlen för friluft och motion ligger inom idrottsnämndens investeringsbudget. För en mer konkret beskrivning av planering för friluftsliv hänvisas till den strategi för det rörliga friluftslivet som ska tas fram av idrottsförvaltningen.

Skapa nya ytor i befintliga anläggningar

I befintliga sim- och idrottshallar och solitära idrottshallar bör, om utrymme finns, undersökas om ytor kan tillskapas eller omdisponeras för att ge plats för dans, gym, gruppträning och annan verksamhet.

Förvaltningen anser att vissa av de planerade nya idrottshallarna bör utformas på ett sådant sätt att hallarna även förses med utrymmen för öppen verksamhet och spontanidrott.

För att underlätta och förbättra för folkhälsan och spontanidrotten föreslår förvaltningen att idrottsplat-

serna utvecklas. Där utrymme finns kan det traditionella idrottsutbudet kompletteras med utegym och spontanidrottsytor med mera. Förvaltningen anser det viktigt att befintliga idrottsplatser får vara kvar i motsvarande omfattning som i dagsläget och att deras ytor inte minskas.

Grupp 4. Specialanläggningar, evenemang och regionala satsningar

Specialanläggningar

Uppförande av specialanläggningar betyder en direkt satsning på specifika grupper. Det kan också medföra att tid frigörs i andra anläggningar till gagn för andra idrottsutövare. Vissa gymnastikföreningar och Stockholms gymnastikförbund har regelbundet uppvaktat förvaltningen om behovet av ytterligare en specialhall för gymnastik med placering i Söderort. I nämndens gällande investeringsprogram finns medel upptagna för uppförande av en specialhall för gymnastik i Söderort med placering på Mälardalens IP.

Idrottsnämnden har beslutat att en skridsko- och bandyhall ska byggas i Stockholm med placering på Tallkrogens BP. Ärendet är på väg till Kommunfullmäktige för beslut. Förvaltningens uppfattning är att en sådan ishall måste kunna användas för flera idrottssporter, både i organiserad form och i öppen verksamhet.

Nämnden förfogar för närvarande över en teknikhall för fotboll på Spånga IP och en friidrottshall på Sätra IP. Förvaltningen anser att ytterligare teknikhallar bör uppföras. En friidrottshall bör placeras i Västerort och en teknikhall för fotboll i Söderort. I nämndens investeringsprogram finns medel upptagna för en teknikhall i Vårberg och en friidrottshall i Bällsta.

Det är viktigt att värna den mång-

Teknikhall för fotboll på Spånga IP.

fald av idrotter som finns i Stockholm. Därför kan det vara motiverat att göra investeringar i anläggningar för idrotter som inte har det kapacitetsbehovet i nuläget. Det ger däremot mindre idrotter en möjlighet att skapa en stabil hemvist, lokal förankring och en möjlighet att rekrytera nya barn och ungdomar till sin verksamhet.

Det finns flera exempel på mindre idrotter som har sådana behov. Två exempel är roller derby och BMX. Förvaltningen har haft dialog med företrädare för båda idrotterna under en längre tid. En viktig del i samtalen har varit att fördjupa förvaltningens kunskap om idrotternas förutsättningar och behov. Det är viktigt för att kunna bistå med relevanta insatser. Danslokaler är också något som ofta efterfrågas av flickor. Förvaltningen vill pröva möjligheten att anlägga ett allaktivitetshus på lämpligt ställe för de mindre sporterna, motionsaktiviteter i annan

organisationsform än förening samt för mer spontana idrottsaktiviteter. Detta bör då prövas tillsammans med kulturförvaltningen.

Evenemangsstad

Stockholm har vid flera tillfällen utsetts till världens bästa löparstad och det är viktigt att fortsätta att satsa på Stockholm som en evenemangsstad. Stockholms stad har en uttalad ambition att inom ett antal år rankas i toppen av Europas evenemangsstäder. Det är viktigt att de evenemangsarenor som nämnden ansvarar för hela tiden utvecklas, för att kunna svara mot de krav som arrangörerna ställer på en evenemangsarena. Det är dock viktigt att de krav som ställs på idrottsanläggningar är rimliga i relation till idrottens förutsättningar. Det får inte bli så att mindre föreningar som kvalificerar sig till spel på högre nivåer pressas till insatser långt över deras kapacitet och behov. Stora investeringar i publikkapacitet

Högdalens skatepark.

och kringutrymmen tar också resurser från den prioriterade barn- och ungdomsidrotten.

Regionala satsningar

Förvaltningen anser att en regional satsning bör ske på de idrotter som i första hand är miljöstörande och som kräver stora ytor samt idrotter med färre utövare. Här avses främst "bullrande" idrotter som skytte samt speedway och andra motorsporter. Diskussioner pågår mellan förvaltningen och Stockholms kranskommuner om att gemensamt iordningställa anläggningar för dessa idrotter och var de lämpligast ska placeras.

Det finns också diskussioner mel-

lan Stockholm och kommunerna i länets norra del om en modell för att gemensamt finansiera anläggningar där varje kommun inte har behov av en hel anläggning. Som bas för en sådan modell står Sollentunas pågående byggnation av en friidrottshall. Tanken är att en kommun står för investeringen och säljer sedan tid till intresserade kommuner enligt en framtagen modell. Priset ska täcka den investerande kommunens självkostnad för anläggningen utom kapitalkostnader. Förhoppningen är att en sådan modell så småningom kan accepteras av länets samtliga kommuner.

Även om det måste bli variatio-

ner i delar av en sådan modell för att idrotterna har olika förutsättningar finns det ett stort värde i regional samsyn på hur vi kan förstärka regionens anläggningsutbud utan att investera i överkapacitet i vissa idrotter. Länets invånare passerar ofta kommungränser när de reser till skola, jobb eller fritidssysselsättningar. Kommunerna måste anpassa sitt utbud till den verkligheten. Även skridsko- och bandyhallen i Tallkrogen planeras som en regional hall.

Ekonomi, nybyggnation och utveckling

De främsta behoven av nya idrottsanläggningar utgörs av fullstora idrottshallar och konstgräs fotbollsplaner. Därutöver finns ett stort reinvesteringarbehov av idrottsanläggningarna och då främst sim- och idrottshallarna och ishallarna. Förvaltningen avser att i kommande flerårsprogram, med den årliga ekonomiska planeringsramen om 250 mnkr, så långt det är möjligt prioritera nödvändiga reinvesteringar och nybyggnationer. Nämnden kan därutöver i förekommande fall redovisa ett större investeringsbehov för särskilda större investeringsinsatser,

som till exempel större ombyggnader av sim- och idrottshallar och nybyggnationer.

Investeringskostnaden för att uppföra fullstora idrottshallar i innerstaden är högre än i ytterstaden. Det beror bland annat på andra markförhållanden, i vissa fall måste hallarna sprängas ned helt och hållet eller delvis. Stadsbyggnadskontoret har även höga krav på hallarnas arkitektoniska utformning.

Förvaltningen har gjort en preliminär kostnadsuppskattning av de studerade anläggningarna utifrån storlek och placering. Kostnadsupp-

skattningen, som redovisas i tabellen nedan, omfattar investeringsutgift, tillkommande helårshyra och drift- och underhållskostnader.

I tabellen redovisas tillkommande nettodriftkostnader vilket innebär att även en intäktsprognos baserad på nuvarande nivå på taxor ingår. I tabellen nedan redovisas även hur den procentuella fördelningen av investeringsutgiften ser ut mellan pojkar och flickor.

På de följande sidorna redovisas hur totalkostnaderna fördelar sig under olika perioder fram till planeringshorisonten år 2030.

Kostnader (investeringar, hyra, drift, underhåll) för det tillkommande anläggningsbehovet till och med 2030, belopp i tkr				
Anläggningstyp	Preliminär investeringsutgift	Preliminär tillkommande helårshyra	Preliminär årlig kostnad för underhåll och drift, helår netto	Procentuell fördelning av utgift mellan pojkar och flickor
Idrottshallar innerstan				
Dubbelhall	160 000	9 200	1 200	53/47
Enkelhall	80 000	4 700	-100	53/47
Idrottshallar ytterstaden				
Koncepthall	45 000	2 700	-100	53/47
Enkelhall	55 000	3 300	-100	53/47
Koncepthall dubbel	60 000	3 700	1 100	53/47
Dubbelhall	75 000	4 500	1 200	53/47
Övriga anläggningar				
11-spelsplan	13 000	1 300	200	75/25
7-spelsplan	7 000	700	100	75/25
Ishall	70 000	4 300	3 700	85/15
Friidrottsanläggning	8 000	700	200	53/47
Simhall (utan idrottshall)	250 000	15 000	4 300	47/53
Summa investeringar	843 000	50 100	11 700	

Alla kostnader är angivna i 2015 års prisnivå.
Med friidrottsanläggningar avses enbart komplettering av befintlig gräsyta.

Totalkostnaderna för det tillkommande anläggningsbehovet till och med 2022, belopp i tkr

Anläggningstyp t.o.m. 2022	Preliminär investerings- utgift totalt t.o.m. 2022	Preliminär tillkommande helårshyra	Preliminär årlig kostnad för under- håll och drift helår netto	Investerings- utgift fördelat på pojkar	Investerings- utgift fördelat på flickor
Idrottshallar innerstan					
Dubbelhall 1 st	160 000	9 200	1 200	84 800	75 200
Enkelhall 5 st	400 000	23 500	-500	212 000	188 000
Idrottshallar ytterstaden					
Koncepthall 7 st	315 000	18 900	-700	166 950	148 050
Enkelhall 2 st	110 000	6 600	-200	58 300	51 700
Koncepthall dubbel 1 st	60 000	3 700	1 100	31 800	28 200
Dubbelhall 0 st	0	0	0	0	0
Övriga anläggningar					
11-spelsplan 19 st	247 000	24 700	3 800	185 250	61 750
7-spelsplan 1 st	7 000	700	100	5 250	1 750
Ishall 3 st	210 000	12 900	11 100	178 500	31 500
Friidrottsanläggning 4 st	32 000	2 800	800	16 960	15 040
Simhall 4 st	1 000 000	60 000	17 200	470 000	530 000
Summa investeringar	2 541 000	163 000	33 900	1 409 810	1 131 190

Alla kostnader är angivna i 2015 års prisnivå.

Med friidrottsanläggningar avses enbart komplettering av befintlig gräsytta.

Totalkostnaderna för det tillkommande anläggningsbehovet mellan 2022 och 2030, belopp i tkr

Anläggningstyp 2022-2030	Preliminär investeringsutgift	Preliminär tillkommande helårshyra	Preliminär årlig kostnad för under- håll och drift helår netto	Investerings- utgift fördelat på pojkar	Investerings- utgift fördelat på flickor
Idrottshallar innerstan					
Dubbelhall 0 st	0	0	0	0	0
Enkelhall 2 st	160 000	9 400	-200	84 800	75 200
Idrottshallar ytterstaden					
Koncepthall 3 st	135 000	8 100	-300	71 550	63 450
Enkelhall 2 st	110 000	6 600	-200	58 300	51 700
Koncepthall dubbel 0 st	0	0	0	0	0
Dubbelhall 0 st	0	0	0	0	0
Övriga anläggningar					
11-spelsplan 3 st	39 000	3 900	600	29 250	9 750
7-spelsplan 3 st	21 000	2 100	300	15 750	5 250
Ishall 1 st	70 000	4 300	3 700	59 500	10 500
Friidrottsanläggning 2 st	16 000	1 400	400	8 480	7 520
Simhall 3 st	750 000	45 000	12 900	352 500	397 500
Summa investeringar	1 301 000	80 800	17 200	680 130	620 870

Alla kostnader är angivna i 2015 års prisnivå.

Med friidrottsanläggningar avses enbart komplettering av befintlig gräsytta.

Totalkostnaderna för det tillkommande anläggningsbehovet till och med år 2030, belopp i tkr

Anläggningstyp t.o.m. 2030	Preliminär investeringsutgift	Preliminär tillkommande helårshyra	Preliminär årlig kostnad för under- håll och drift helår netto	Investerings- utgift fördelat på pojkar	Investerings- utgift fördelat på flickor
Idrottshallar innerstan					
Dubbelhall 1 st	160 000	9 200	1 200	0	0
Enkelhall 7 st	560 000	32 900	-700	296 800	263 200
Idrottshallar ytterstaden					
Koncepthall 10 st	450 000	27 000	-1 000	238 500	211 500
Enkelhall 4 st	220 000	13 200	-400	116 600	103 400
Koncepthall dubbel 1 st	60 000	3 700	1 100	31 800	28 200
Dubbelhall 0 st	0	0	0	0	0
Övriga anläggningar					
11-spelsplan 22 st	286 000	28 600	4 400	214 500	71 500
7-spelsplan 4 st	28 000	2 800	400	21 000	7 000
Ishall 4 st	280 000	17 200	14 800	238 000	42 000
Friidrottsanläggning 6 st	48 000	4 200	1 200	25 440	22 560
Simhall 7 st	1 750 000	105 000	30 100	822 500	927 500
Summa investeringar	3 842 000	243 800	51 100	2 089 940	1 752 060

Alla kostnader är angivna i 2015 års prisnivå.

Med friidrottsanläggningar avses enbart komplettering av befintlig gräsyta.

**Behov och planerade anläggningar
per stadsdelsnämndområde
Långsiktig investeringsplan Bilaga 1**

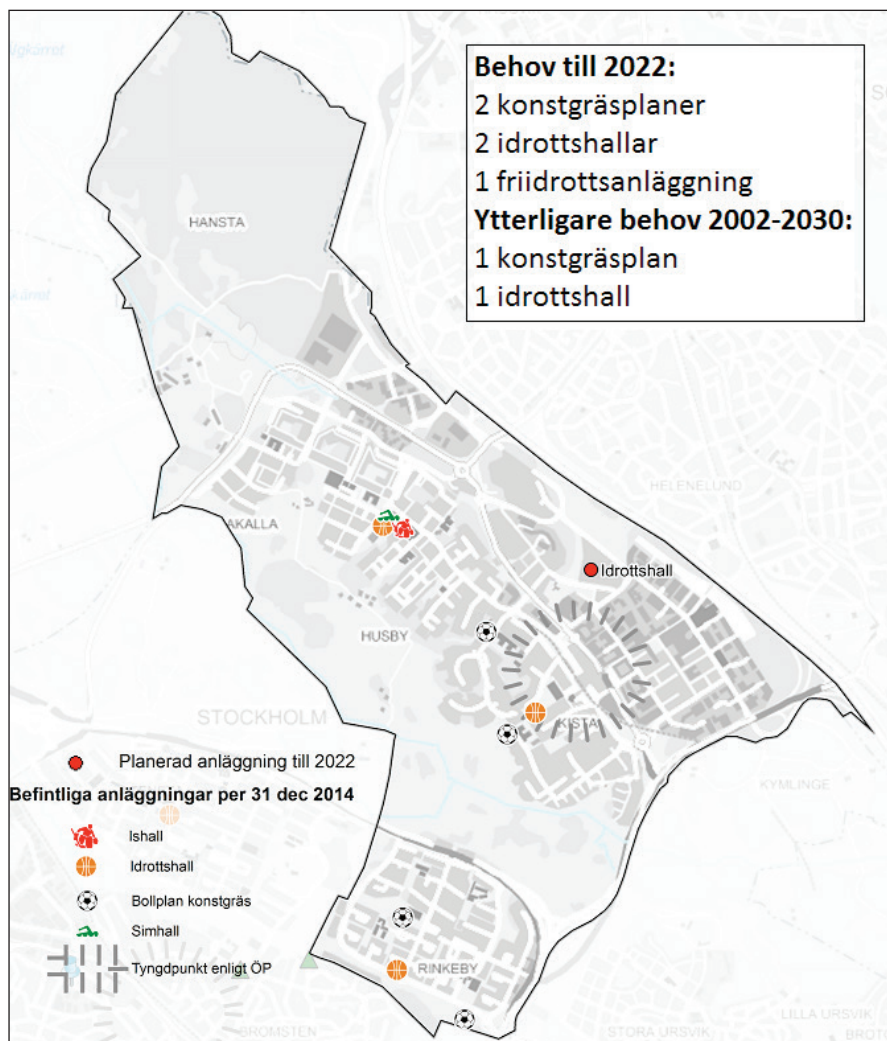
Rinkeby-Kista stadsdelsnämndsområde

Rinkeby-Kista förväntas öka med cirka 1 000 barn och unga fram till 2022 och sedan med ytterligare 1 000 till år 2030. Kista är en tyngdpunkt i översiktsplanen och enligt bostadspotentialen är det i Kista den största utbyggnaden av bostäder kan ske inom området.

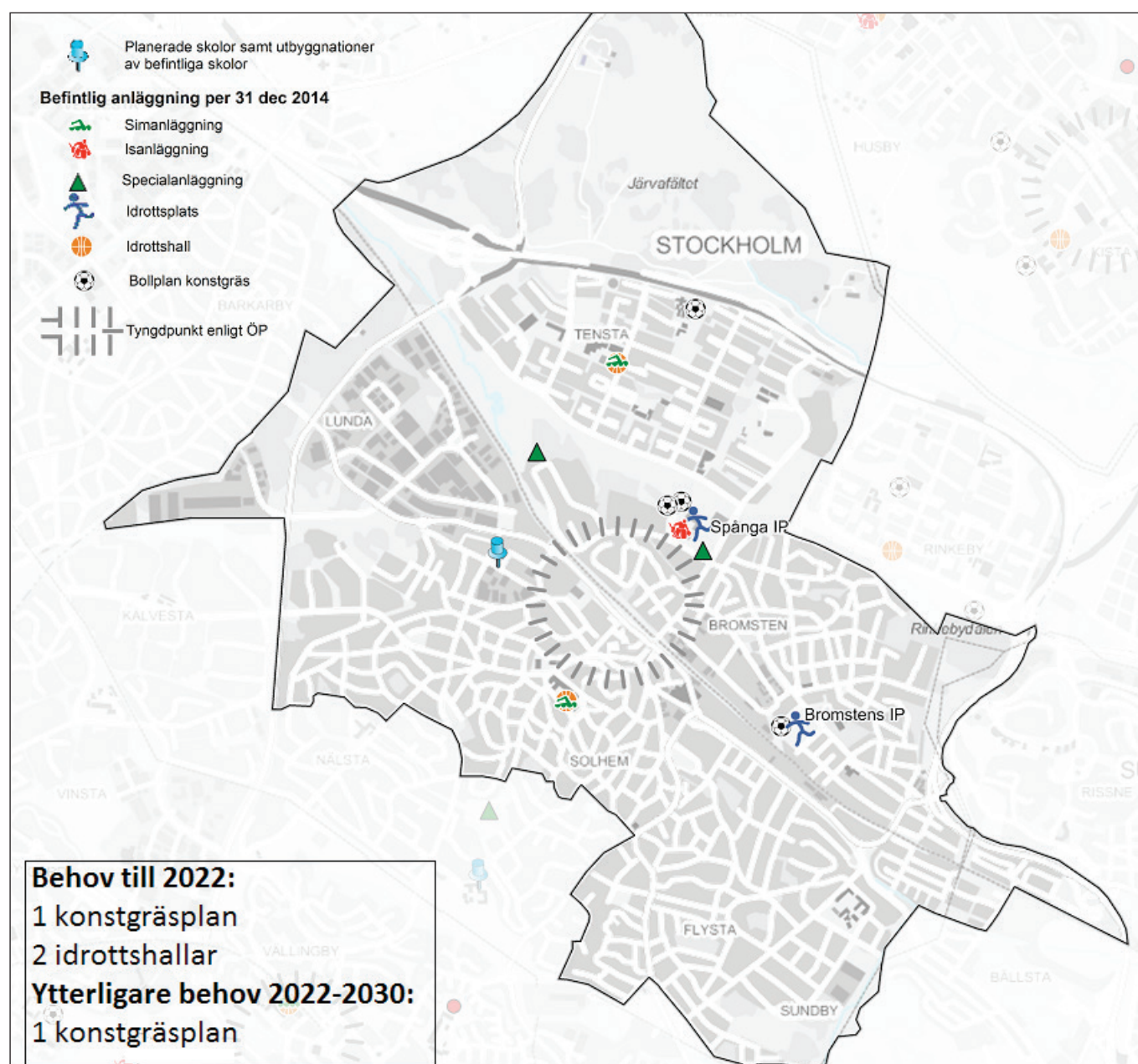
För att behålla dagens utbud av idrottsanläggningar finns ett behov av två konstgräsplaner och två idrottshallar till 2022 och ytterligare en konstgräsplan samt idrottshall till 2030. Det finns även ett behov av en friidrottsanläggning i området samt ett utepad.

I idrottsnämndens flerårsprogram finns en idrottshall på Kista Äng med i anslutning till en skola med cirka 600 elever som utbildningsförvaltningen planerar för.

Det finns tre grusplaner inom stadsdelsnämndsområdet som kan omvandlas till konstgräsplaner och vid en eventuell nedgrävning av kraftledningen över Stenhagens BP skulle den kunna utvecklas till en 11-spelsplan med friidrottsytor runt omkring. I idrottsnämndens flerårsprogram finns medel upptagna för ett utomhusbad på Järvafältet.

Spånga-Tensta stadsdelsnämndområde

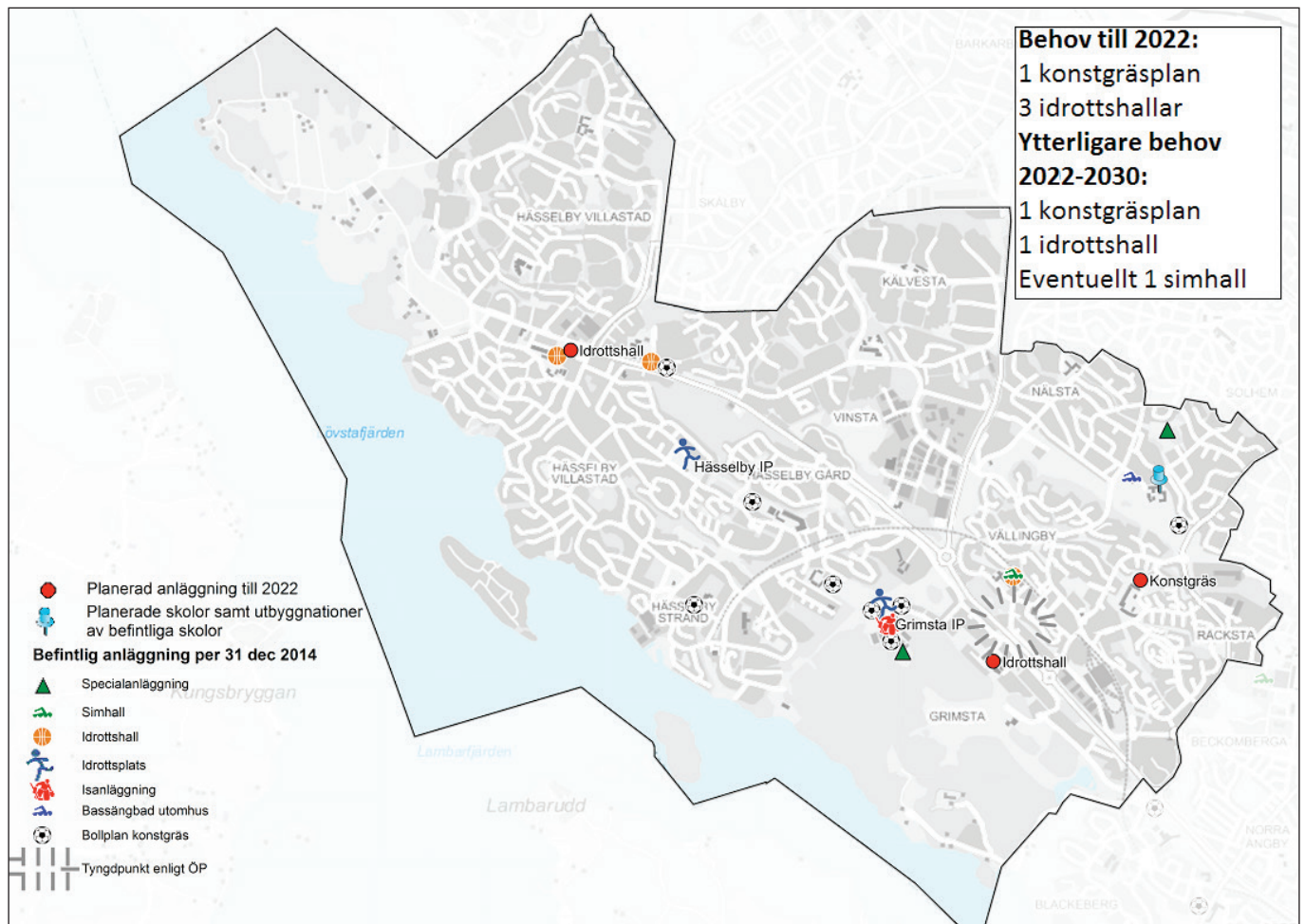
Antalet barn och unga i Tensta förväntas öka från cirka 8 000 till 9 400 personer mellan 7–20 år till 2030. Spånga är en tyngdpunkt i översiktsplanen.

För att behålla dagens utbud av idrottsanläggningar finns ett behov av två nya idrottshallar och två nya konstgräsplaner fram till 2022 samt ytterligare en konstgräsplan till år

2030. Detta dels för att tillgodose den brist på anläggningar som finns redan idag inom området och dels för att möta den växande befolkningen.

Förvaltningen lade år 2014 nytt konstgräs för spontanidrott på Spånga IP för att komplettera de bokningsbara konstgräsplaner som redan fanns.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämndsområde

Antalet barn och ungdomar förväntas öka med drygt 2 000 individer till år 2022 och med ytterligare 1 500 till år 2030. Enligt Bostadspotential Stockholm kan 8 200 bostäder byggas i stadsdelsnämndsområdet och Vällingby utgör en tyngdpunkt i översiktsplanen.

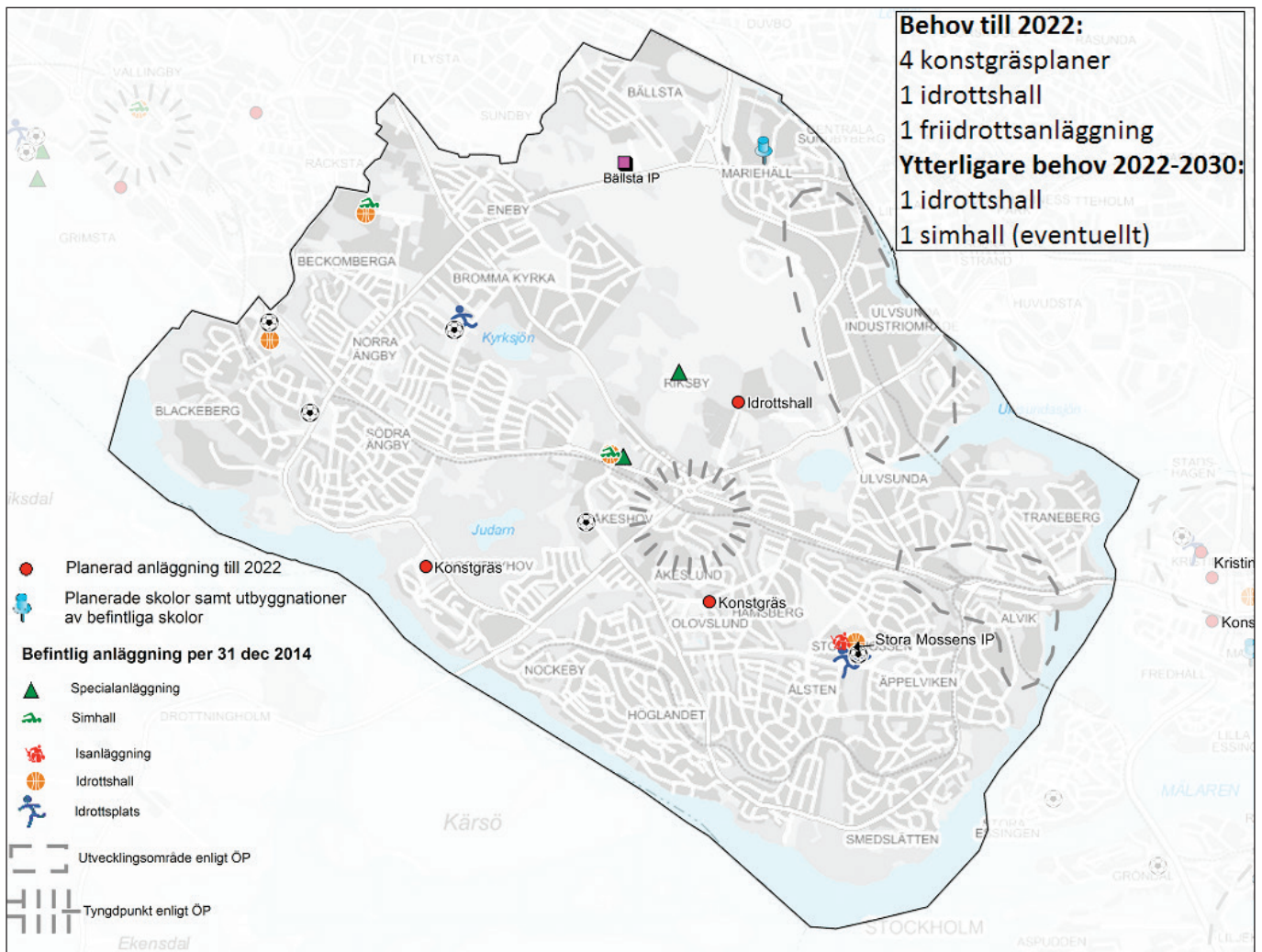
För att behålla dagens utbud av anläggningar finns ett behov av att bygga en konstgräsplan till 2022 och ytterligare en till 2030. Det finns

utöver det ett behov av två idrotts-hallar till 2022 och ytterligare en till 2030. I västerort finns på sikt också behov av ytterligare en simhall.

I nämndens flerårsprogram planeras för konstgräs på Vällingby BP samt nya idrottshallar på Hässelby Villastads BP och på Grimstaskolans skolgård. Den nya hallen i Hässelby Villastad kommer att betjäna även delar av Spånga.

Bromma stadsdelsnämndområde

Vid sidan av Hägersten-Liljeholmen är det i Bromma som den största befolkningstillväxten kommer att ske. Antalet barn och ungdomar beräknas öka med nästan 5 000 till år 2030. Enligt Bostadspotentialen kan det byggas cirka 20 000 nya bostäder i stadsdelsnämndsområdet och Brommaplan utgör en tyngdpunkt i området.

För att behålla dagens utbud av idrottsanläggningar så finns ett behov av att bygga tre konstgräsplaner till 2022 och en idrottshall till 2022 och ytterligare en idrottshall

respektive konstgräsplan till 2030. Det finns också behov av ytterligare en friidrottsanläggning.

I västerort finns på sikt också behov av ytterligare en simhall.

I idrottsnämndens flerårsprogram planeras anläggning av konstgräs på Olovslunds BP och på längre sikt utreds möjligheten att anlägga en idrottshall i Riksby samt en ny idrottsplats i Bällsta. Den senare skulle kunna inrymma en friidrottsanläggning med en friidrottsanläggning samt idrottshall och konstgräsplaner.

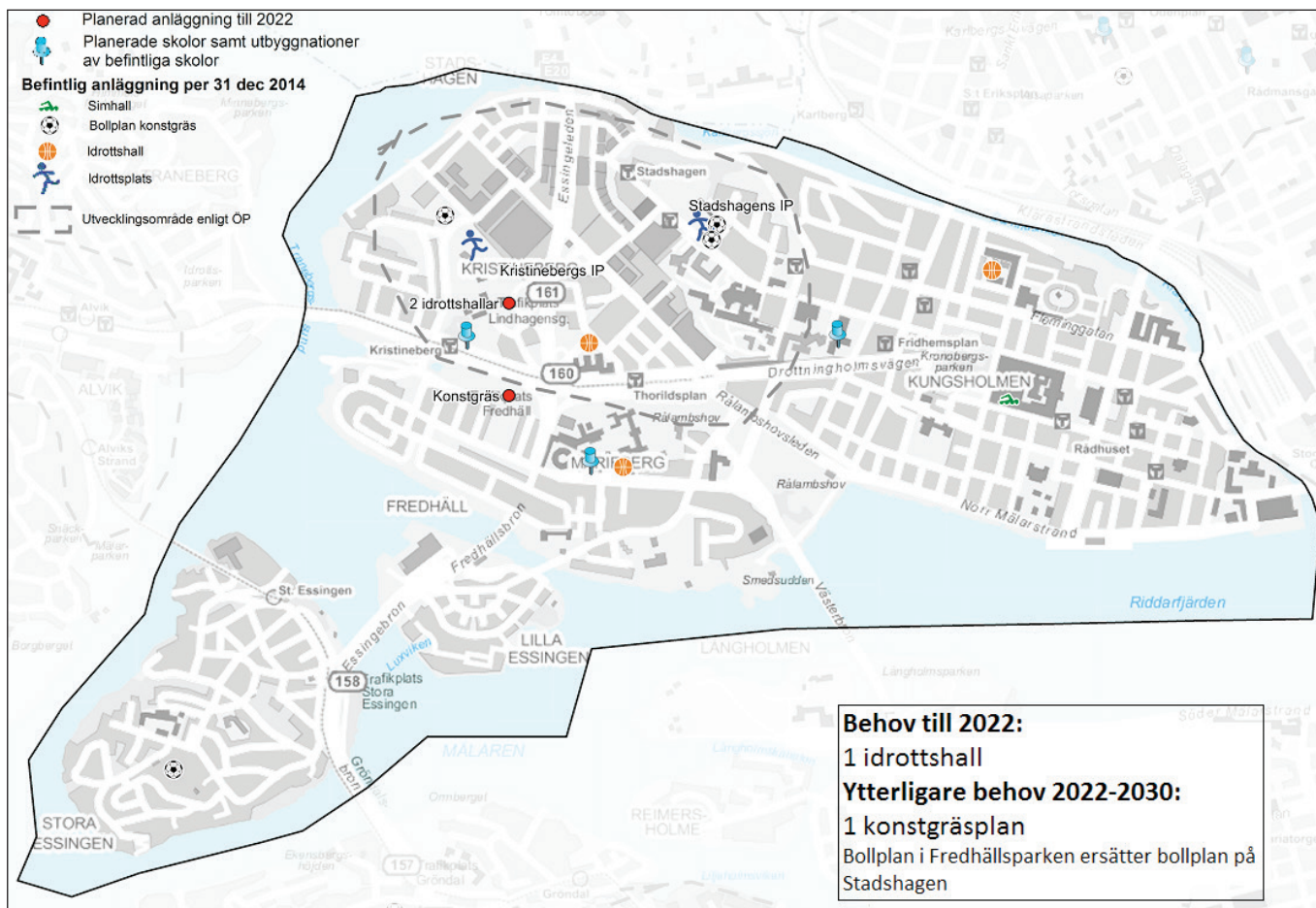
Förvaltningen har även framfört till stadsbyggnadskontoret i programarbetet för utvecklingen av Alvik ett behov om minst en 7-spelsplan samt en idrottshall i området.

En eventuell hall i Riksby skulle tillgodose den befolkningsutveckling som kommer att ske kring tyngdpunkten Brommaplan.

Vid upprustningen av Åkeshov sker en kapacitetsökning i form av ytterligare en 25-metersbassäng och en undervisningsbassäng.

Stora Mossens IP är fortsatt stadsdelsnämndsområdets idrottscentrum.

Kungsholmen stadsdelsnämndområde

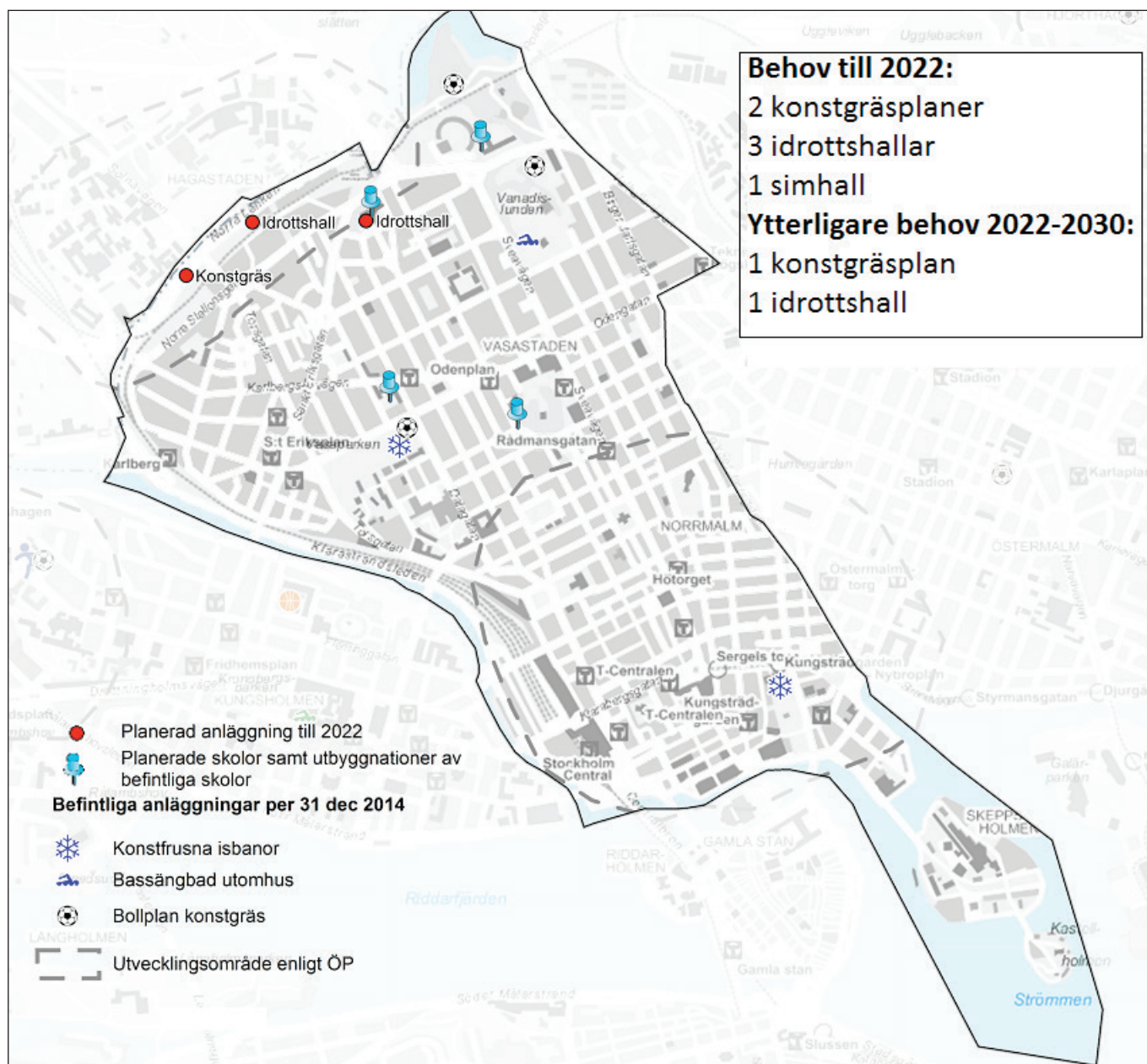
Kungsholmen förväntas öka med cirka 2 000 barn och ungdomar mellan 7–20 år fram till år 2022 och med ytterligare cirka 1 000 barn och ungdomar till 2030, vilket är en ökning med över 50 procent. Enligt Bostadspotential Stockholm finns möjlighet att i stadsdelsnämndområdet bygga ytterligare cirka 5 000 bostäder.

För att behålla dagens utbud av idrottsanläggningar finns ett behov av en ny idrottshall fram till 2022 och en konstgräsplan till 2030. Idrottshallarna och fotbollsplanerna på Kungsholmen betjänar även delar

av Norrmalm. Detta gäller framför allt de 11-spelsplaner som finns på Kungsholmen, då det inte finns några 11-spelsplaner på Norrmalm.

I nämndens flerårsprogram planeras en dubbelhall på Kristinebergs höjden. Hallen ska också tillgodose behovet från delar av Norrmalm. En upprustning av Kristinebergs IP planeras med ett utbyte av naturgräset till konstgräs, vilket innebär fler speltimmar. På Stadshagens IP kommer en 11-spelsplan att tas i anspråk för exploatering och som ersättning planeras en 11-spelsplan i Fredhällsparken.

Norrmalm stadsdelsnämndområde

Norrmalm förväntas öka med drygt 2 000 barn och ungdomar mellan 7–20 år till 2030. Enligt bostadspotentialen finns möjlighet att bygga cirka 6 000 nya bostäder inom Norrmalm, och en stor del av dessa kan byggas i stadsutvecklingsområdet Hagastaden. Norrmalm är idag underförsörjt på både idrottshallar och konstgräsplaner.

För att undanröja den brist som finns idag samt tillgodose det framtida behovet med anledning av den befolkningsutveckling som kommer att ske finns ett behov av att bygga två konstgräsplaner och tre idrotts-

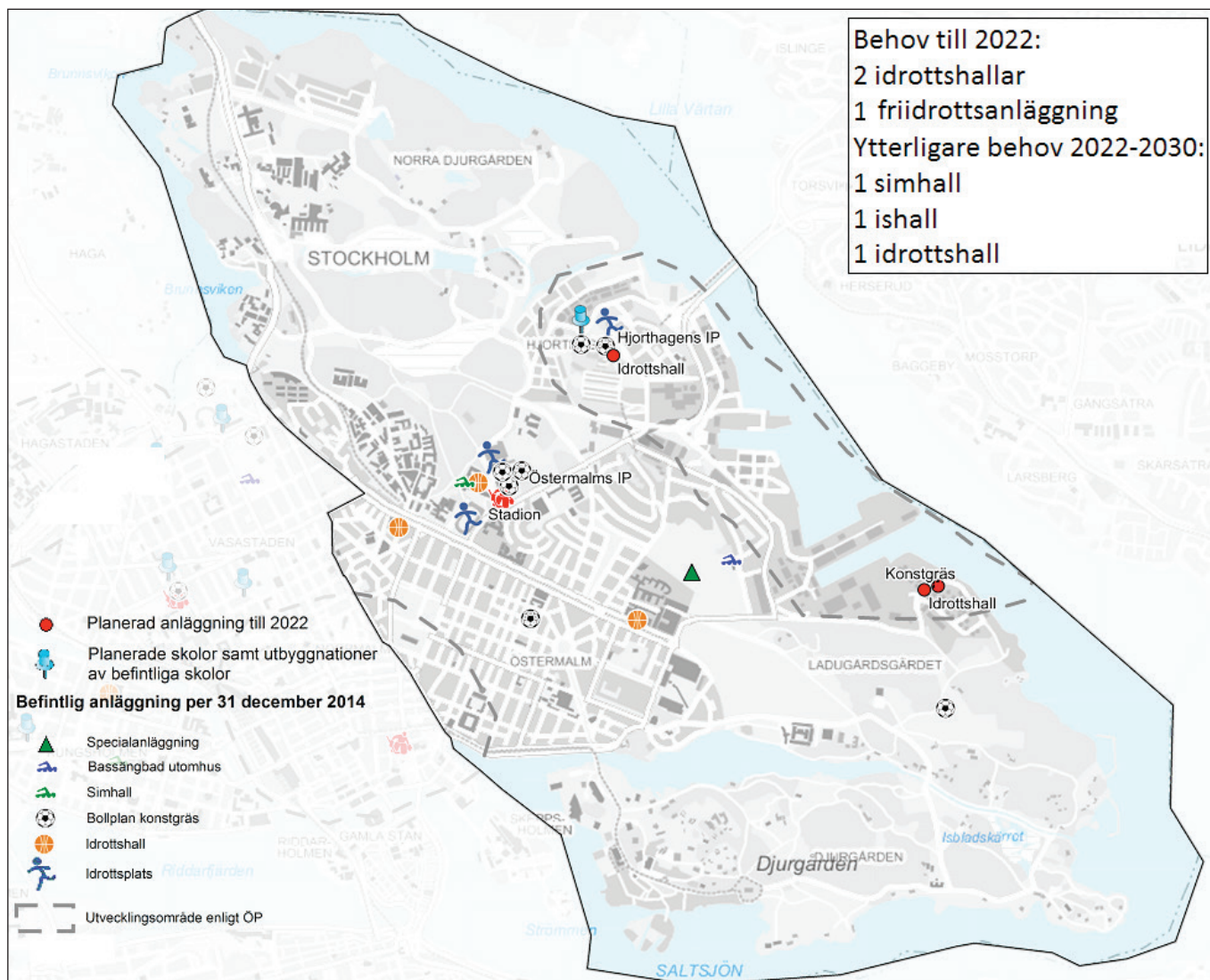
hallar till 2022 samt ytterligare en idrottshall och konstgräsplan till 2030. Det finns också behov av en simhall i området till 2022.

I arbetet med utvecklingen av Hagastaden har förvaltningen framfört behov av en idrottshall och minst en 7-spelsplan samt ytor för spontanidrott. Förvaltningen utreder även möjligheten att inrymma en fullstor hall i Rödbergsskolan, i samband med att skolan byggs ut. Hallen kommer då att hyras in från SISAB. Den planerade dubbelhallen på Kristinebergshöjden ska också betjäna delar av Norrmalm. En

överdäckning av Vanadisbadet skulle på sikt kunna vara en lösning för att uppföra en simhall i området.

Då Vasa Real byggs ut för att rymma fler elever planerar utbildningsförvaltningen för en ny idrotts-sal som kommer att kunna hyras in av föreningslivet under kvällar och helger.

Östermalm stadsdelsnämndområde

Antalet barn och unga förväntas öka med cirka 2 000 till 2022 och med ytterligare drygt 1 000 barn och ungdomar till 2030. Det är en ökning med cirka 50 procent från dagens cirka 7 000 barn och ungdomar på Östermalm. Detta beror till stor del på den befolkningsökning som väntas i Norra Djurgårdsstaden på grund av bostadsbyggande. Enligt Bostadspotential Stockholm kan det byggas över 16 000 bostäder på Östermalm.

För att möta befolkningsutvecklingen finns ett behov av två idrottshallar till 2022 samt ytterligare en till 2030. Det finns också ett behov

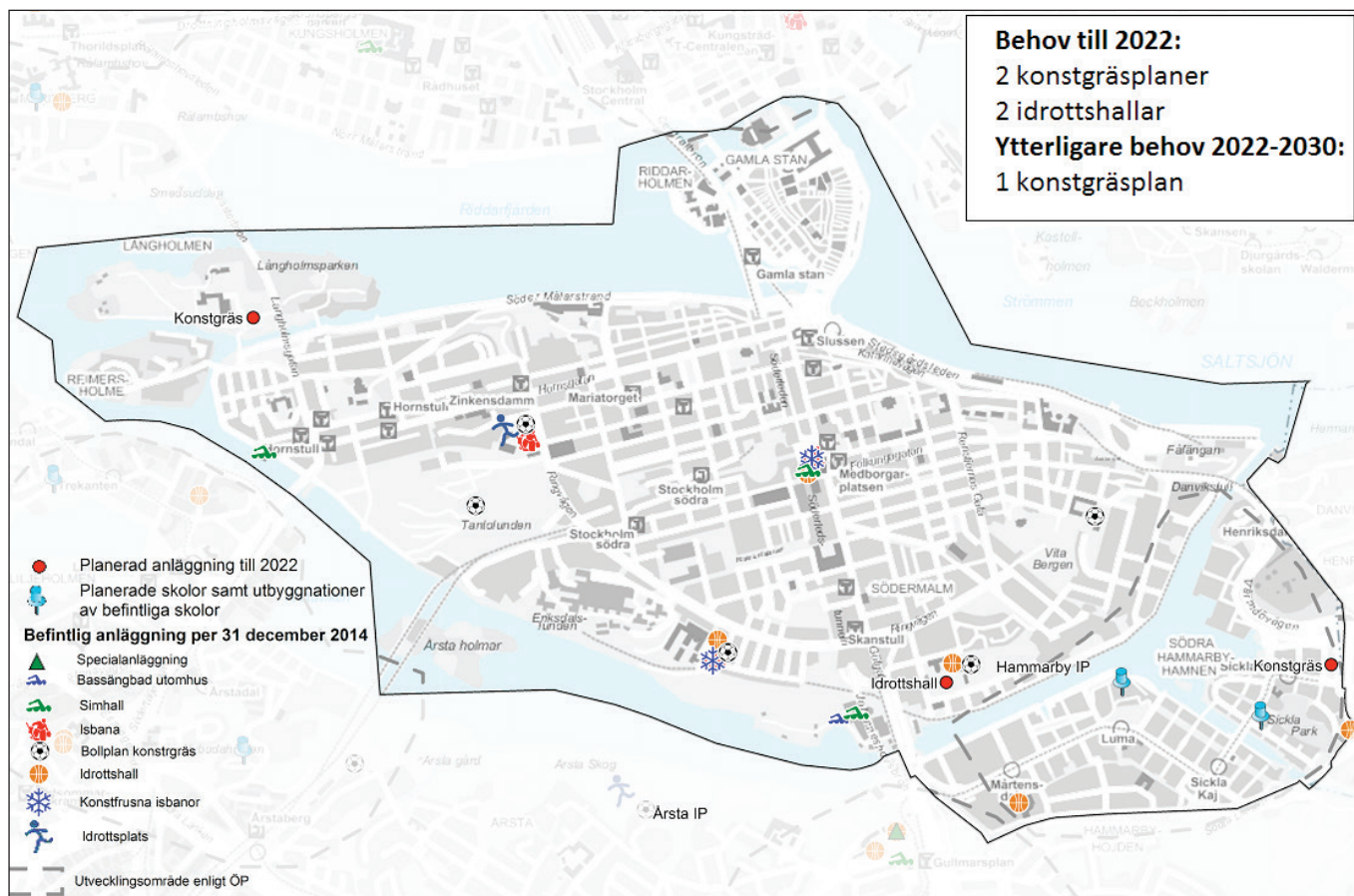
av en ny simhall, ishall samt en friidrottsanläggning på Östermalm på grund av den befolkningsutveckling som kommer att ske.

I nämndens flerårsprogram finns det planer på en idrottshall i Hjorthagen samt en hall i nästa etapp av byggnationerna i Norra Djurgårdsstaden, Frihamnen/Loudden. Förvaltningen har också anmält ett behov till stadsbyggnadskontoret om att inrymma en 11-spelsplan i området för att tillgodose behovet av en 11-spelsplan på Östermalm men också delar av Norrmalm. Det är redan idag fullbokat på de befintliga

bollplanerna i stadsdelsnämndområdet. I idrottsnämndens flerårsprogram finns även medel upptagna för att uppföra en ny ishall som ersättning för den ishall som finns på Östermalms IP där bygglovutgåvan går ut 2019.

Idrottshallen i Hjorthagen kommer att användas dagtid av den nya skolan som planeras i Hjorthagen. Vid Roslagstull planeras en ny skola och idrottshall av KFUM Central.

Södermalm stadsdelsnämndsområde

Antalet barn och unga mellan 7–20 år förväntas öka med drygt 2 000 personer fram till 2030 och ytterligare 1 500 fram till 2030. Hammarby Sjöstad är ett stadsutvecklingsområde och enligt Bostadspotential Stockholm kan det byggas cirka 9 000 bostäder inom Södermalm. Flera skolor och föreningar tar sig idag till angränsande stadsdelsnämndsområden som Hägersten-Liljeholmen, Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck för att nyttja idrottsanläggningarna där.

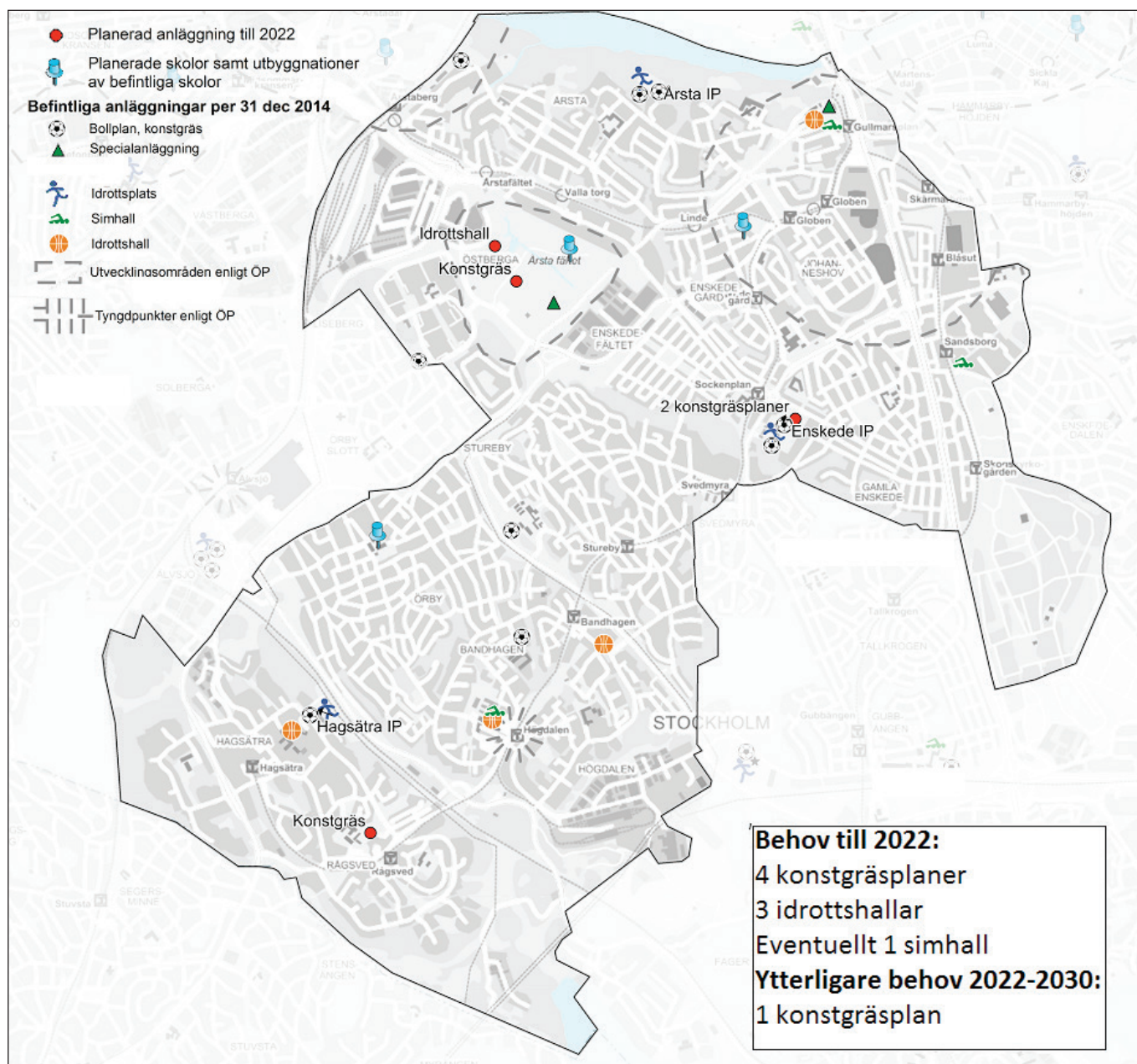
För att möta den ökande befolkningen så finns ett behov av tre konstgräsplaner och två idrottshallar till 2022 samt ytterligare en konstgräsplan till 2030.

I idrottsnämndens flerårsprogram planeras anläggande av konstgräs på Långholmens BP samt på Sjöstadens BP. Sjöstadens BP kan dock komma att behövas för tillfälliga skolpaviljonger och det är därför osäkert om och när det blir konstgräs. Nämnden planerar också att hyra in Folksamhallen. En ny hall i eller i anslutning till Slakthusområdet skulle både kunna avlasta delar av Södermalm samt Enskede-Årsta-Vantör. Förvaltningen deltar även i arbetet med utvecklingen av södra Skanstull och har framfört önskemål om att inrymma en hall inom detta område.

Förvaltningen har i och med anläggandet av konstgräs på Långholmens BP samt Sjöstadens BP

inte fler grusplaner på Södermalm att tillgå. För att kunna tillgodose behovet av konstgräsplaner så kan det bli aktuellt att diskutera uthyrning av någon av stadsdelsförvaltningens eller skolornas 5-spelsplaner. En eventuell konstgräsplan intill Hammarbyhöjdens skola kan också vara ett bra tillskott för barn och ungdomar på Södermalm.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämndsområde

Befolkningen i Enskede-Årsta-Vantör beräknas öka mest av alla stadsdelsnämndsområden. Antalet barn och ungdomar mellan 7–20 år 2013 var 13 000 och beräknas vara nästan 18 000 år 2030. Delar av området omfattas av den centrala stadens utvidgning (Slakthusområdet och Årstafältet) och Bostadspotential Stockholm bedömer att stadsdelsnämndsområdet kan rymma 24 400 nya bostäder.

För att behålla dagens utbud av idrottsanläggningar så finns ett behov av att bygga fyra nya konstgräsplaner till 2022 och ytterligare

en till 2030 i området. Fyra nya idrottshallar behövs fram till 2022 samt ytterligare en till 2030.

Friidrottsanläggningar finns på Enskede IP och på Hagsätra IP och förvaltningen ser inget ytterligare behov i området. I mellersta söderort, kring Älvsjö/Årstafältet, finns behov av en simhall.

I idrottsnämndens flerårsprogram planeras två nya konstgräsplaner på Enskede IP, en på Årstafältet och en på Rågsveds BP. En ny idrottshall planeras på Årstafältet i anslutning till den nya skola som planeras där. Förvaltningen ser också ett behov att

bygga en eller två idrottshallar i eller i närheten av Slakthusområdet på grund av att trycket på Enskedehallarna är stort. De skulle även förse delar av innerstaden samt invånarna i de nya bostäder som kommer till i området.

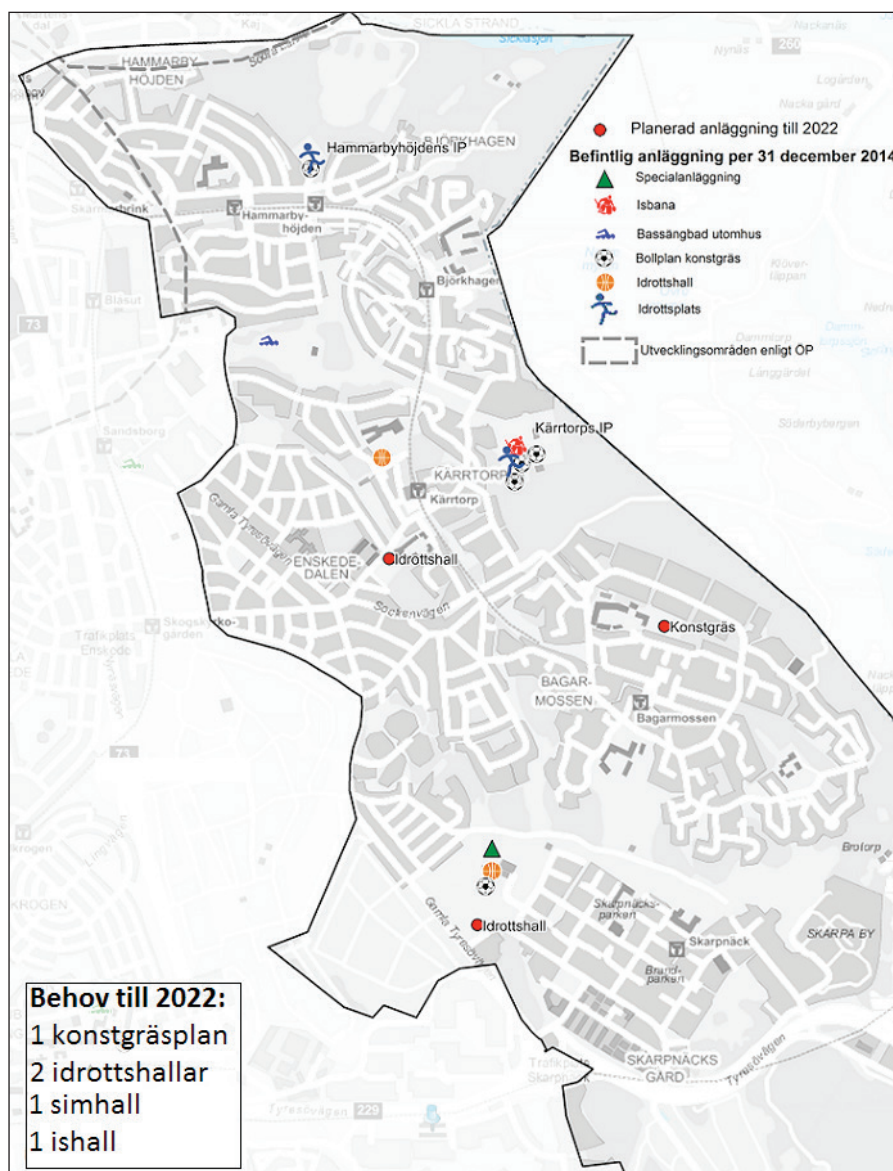
Ett allaktivitetshus med möjlighet till olika typer av spontanidrott skulle också lämpa sig i Slakthusområdet på grund av de goda kommunikationerna. På sikt är det angeläget med konstgräs på Högdalens BP då det är långt till 11-spelsplaner med konstgräs i södra Enskede-Årsta-Vantör.

Skarpnäck stadsdelsnämndområde

Antalet barn och unga mellan 7–20 år förväntas öka med drygt 2 000 personer till år 2030. Hammarbyhöjden och Björkhagen ligger inom den centrala stadens utvidgning och enligt Bostadspotential Stockholm kan det rymmas cirka 5 000 bostäder inom stadsdelsnämndsområdet. Det finns idag ett inflöde av barn och unga från skolor och föreningar från Södermalm och Enskede-Årsta-Vantör, som använder idrottsanläggningarna i Skarpnäck.

För att tillgodose det växande antalet barn och unga i åldern 7–20 år finns ett behov av ytterligare två idrottshallar till 2022 samt en konstgräsplan mellan 2022–2030. Förvaltningen anser att Kärrtorps IP utgör en bra lokalisering för att tillgodose behovet av ytterligare ishallar i söderort.

På Kärrtorps IP finns en byggrätt för en ishäll. Det finns också ett behov av en simhall i sydöstra söderort med bättre öppettider för att komplettera Sandsborgsbadet.

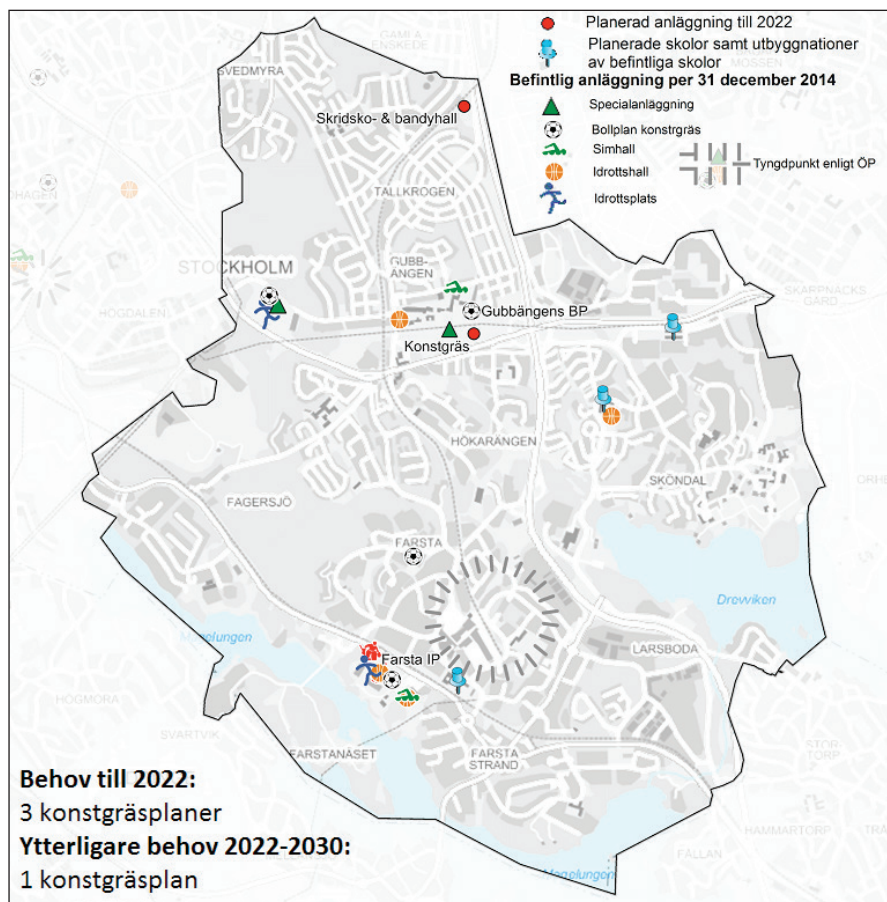
Farsta stadsdelsnämndsområde

I Farsta väntas antalet barn och ungdomar mellan 7–20 år växa från knappt 8 000 till 11 000 år 2030. Enligt Bostadspotential Stockholm bedöms det rymmas minst 8 000 nya bostäder i området varav drygt 5 000 i tyngdpunkt Farsta.

För att behålla dagens utbud av idrottssanläggningar när Farsta växer så finns ett behov av tre nya konstgräsplaner till 2022 och ytterligare en till 2030.

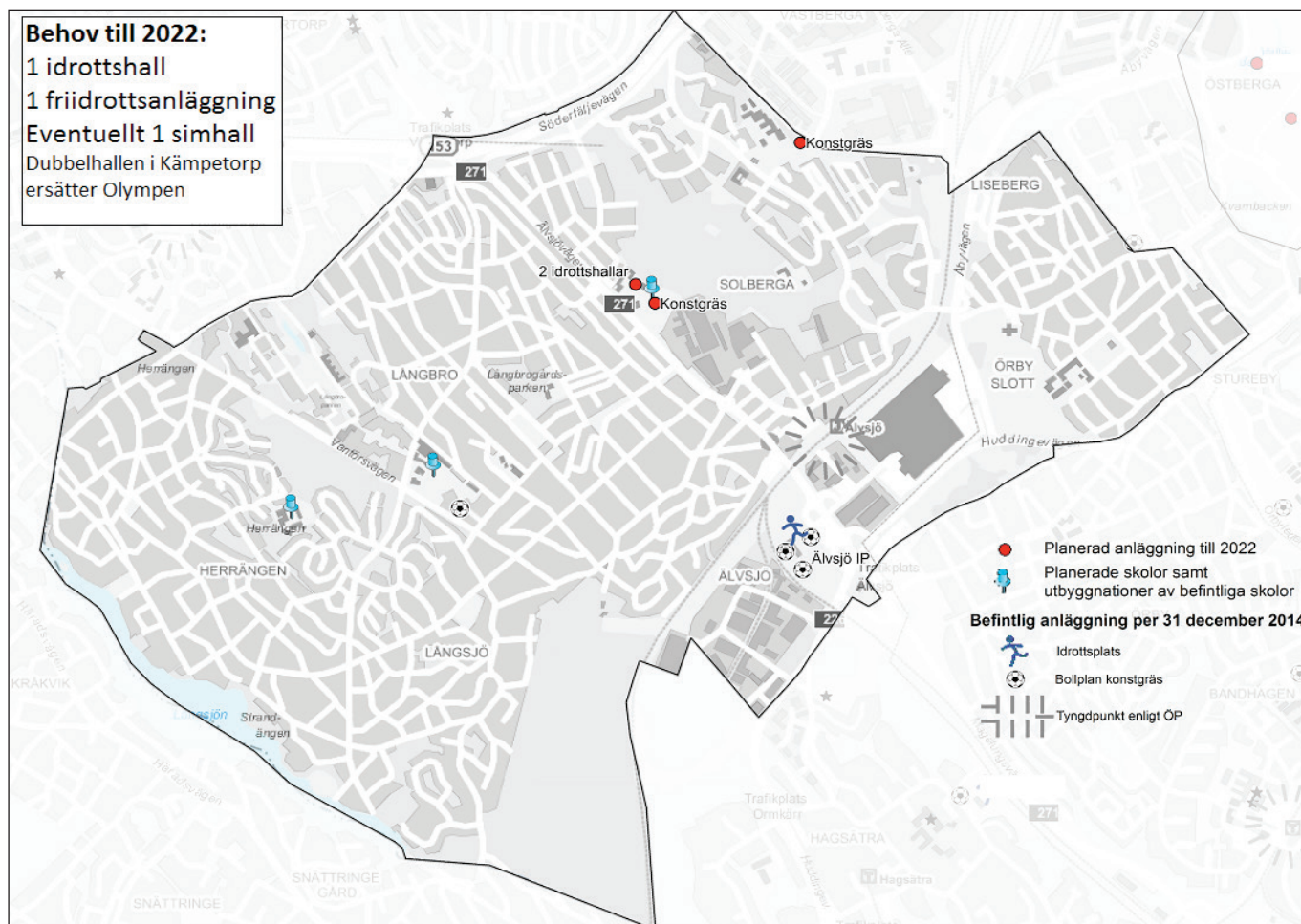
På Gubbängsfältet planeras två rygbyplaner samt en 11-spelsplan som en ersättning för de rugbyplaner som idag finns på Årstafältet och på Tallkrogens BP planeras en ny skridsko- och bandyhall. I området finns flera befintliga grusplaner som kan göras om till konstgräsplaner.

Farsta IP är idrottscentrum i stadsdelsnämndsområdet.

Älvsjö stadsdelsnämndsområde

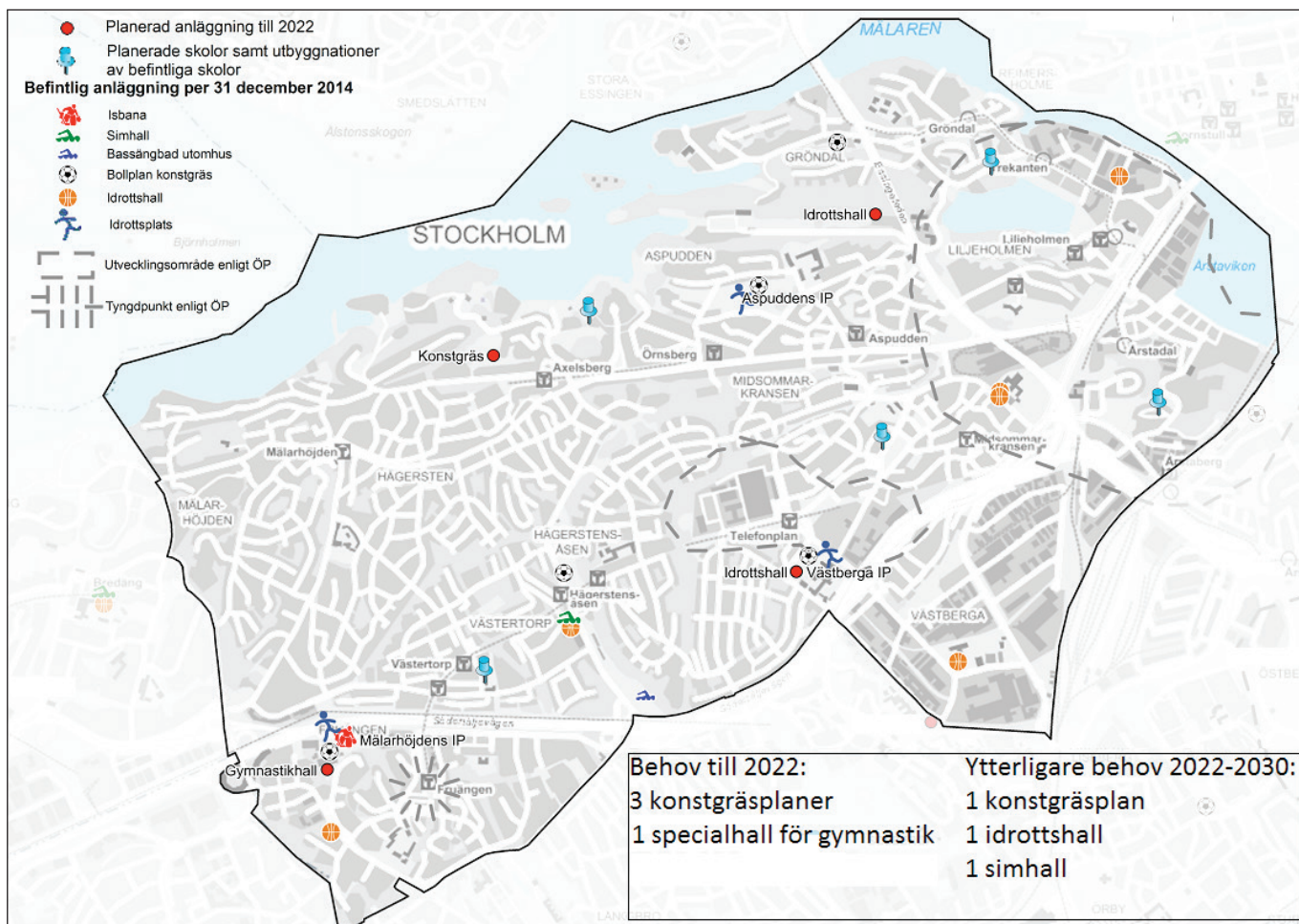
I Älvsjö väntas befolkningen inte öka lika markant som i övriga stadsdelsnämndsområden och tillgången på idrottsanläggningar är relativt god i området. För att behålla dagens utbud av idrottsanläggningar så finns ett behov av att bygga en ny idrottshall till 2022 i området.

I idrottsnämndens flerårsprogram planeras för en dubbelhall intill Kämpingseskolan. Hallen blir en ersättning för Olympen som nämnden idag hyr men som kommer att

rivas för bostadsexploatering. Inom projektet planeras också en ny konstgräsplan på Kämpetorps bollplan.

Älvsjö IP kan bli föremål för en flytt till ett annat läge i närområdet om planerna på bostadsexploatering förverkligas på platsen. Vid en flytt av Älvsjö IP bör idrottsområdet utökas med ytor för friidrott. Området kring Älvsjö centrum skulle också vara en god lokalisering för en ny simhall för att förse mellersta söderort.

Hägersten-Liljeholmen stadsdelsnämndområde

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämndområde ska enligt befolkningsprognosen växa kraftigt, främst på grund av nybyggnation. Delar av området omfattas av den centrala stadens utvidgning och enligt Bostadspotential Stockholm bedöms området kunna rymma 20 700 nya bostäder.

För att behålla dagens utbud av idrottsanläggningar så finns ett behov av att bygga tre nya konstgräsplaner till 2022 och ytterligare en till 2030 i området. Tillgången på idrottshallar är relativt god, men det finns få fullstora hallar.

I nämndens flerårsprogram planeras en specialhall för gymnastik på Mälärhöjdens IP, en idrottshall på Västberga IP samt en total upprustning och modernisering av Väster torps sim- och idrottshall alternativt att det byggs en ny anläggning i anslutning till Hägerstens bassängbad.

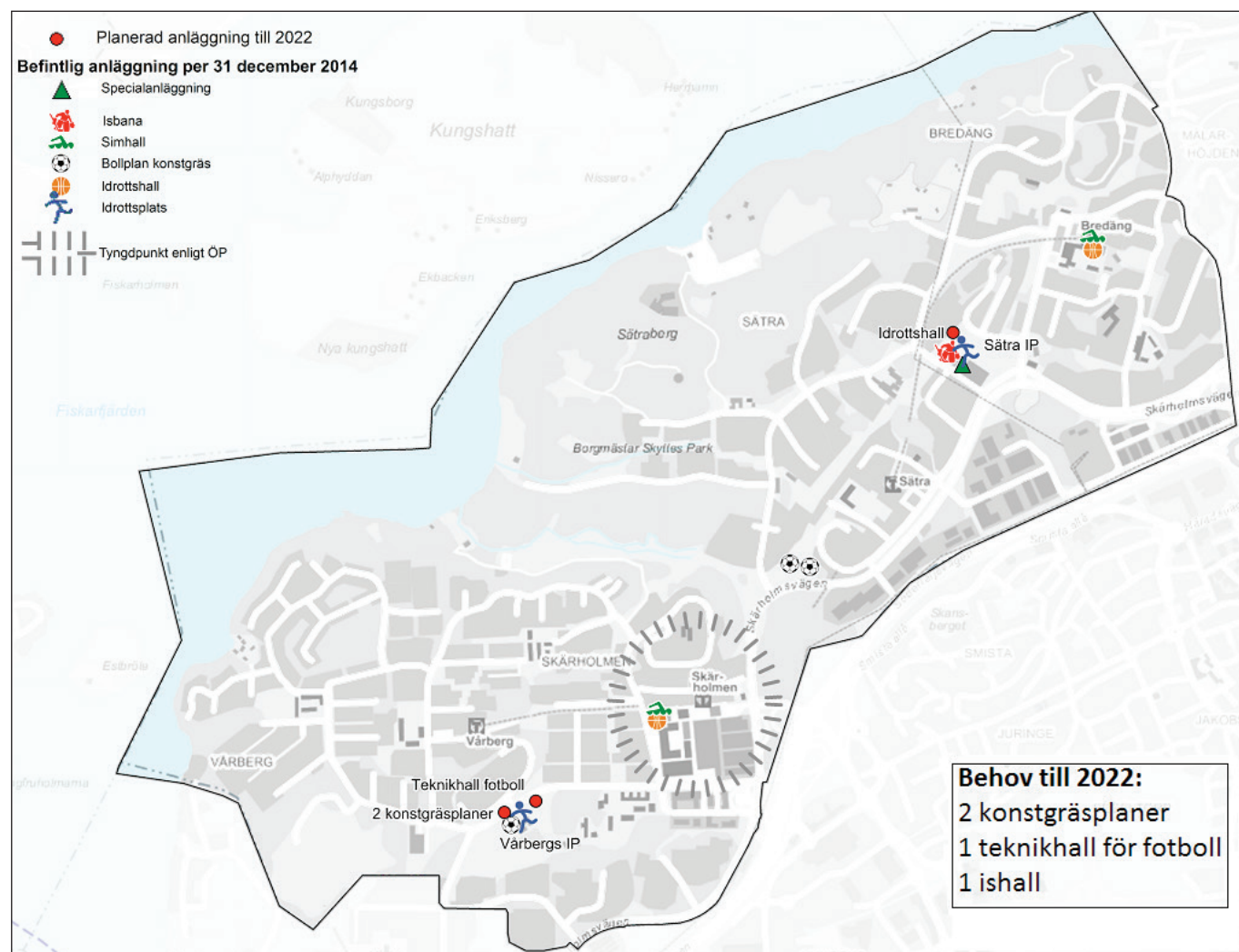
Konstgräs planeras på Axelsbergs BP, vilket ska finansieras av Stockholm Vatten AB. Den nya hallen på Västberga IP planeras för att tillgodose den växande befolkningen kring Telefonplan. Idag förser friidrottsanläggningen på Västberga IP stora delar av stadsdelsnämndområdet samt delar av Enskede-Årsta-Vantör och Älvsjö.

Förvaltningen hyr idag Liljeholmshallarna av Byggnads AB Karlsson och Wingsjö, avtalet sträcker sig fram till 31 mars 2019. Liljeholmshallarna innehåller tre idrottshallar, ett pingiscenter, brottningsmattor samt verksamhetsyta för boule och flera motionsrum. När området kring Liljeholmen utvecklas är det viktigt att hallarna får vara kvar alternativt att de ersätts inom närområdet. Besökstrycket på Liljeholmshallarna är stort både dagtid och kvällstid. Drygt 20 skolor hyr in

sig i lokalerna, varav flertalet ligger i innerstaden.

Utöver de anläggningar som planeras finns ett behov av ytterligare två konstgräsplaner till 2022 och en till 2030. Förvaltningen ser framför allt ett behov av en ny konstgräsplan kring Liljeholmen/Årstaberget. Eventuellt kan en fotbollsplan anläggas intill Nybohovsskolan. Det finns på sikt också behov av en simhall i området och vid en eventuell nybyggnation av Väster torps sim- och idrottshall (se ovan) så finns eventuellt möjlighet att öka kapaciteten med fler bassänger.

Skärholmen stadsdelsnämndsområde

Antalet barn och unga i Skärholmen beräknas öka från drygt 6 000 till närmare 8 000 fram till 2030. Skärholmen är en tyngdpunkt i översiktsplanen och Vårbergs IP planeras som områdets idrottscentrum.

För att behålla dagens utbud av idrottsanläggningar så finns ett behov av att bygga två nya konstgräsplaner till 2022. Sättra IP är därutöver en bra lokalisering för behovet av ytterligare en ishall i söderort.

I nämndens flerårsprogram planeras en upprustning av Vårbergs IP med bland annat två nya konstgräsplaner, nya omklädningsrum, en teknikhall för fotboll som ska förse sydvästra Stockholm, en hall för exempelvis boule och dans samt ytor för spontanidrott som utegym och motionsspår. Flerårsprogrammet innehåller också en upprustning av Sättra ishall.

Sammanställning av inkomna synpunkter

Stockholms idrottsförbund

Stockholms idrottsförbund skriver i sitt remissvar att staden både måste bygga ikapp när det gäller utbudet av idrottsanläggningar samt bygga i takt. De saknar en kraftfull utbyggnadsplan för att bygga ikapp och skriver att alla idrotter borde inrymmas i planen och inte enbart de större idrotterna.

Stockholms idrottsförbund menar att det idag finns för få idrottsytor för att alla ska kunna få plats att utöva sin idrott. Den långsiktiga investeringsplanen når enbart upp till 40 % av det behov som idrotten identifierat och som presenterats i underlaget *Bygg ikapp! Bygg i takt!*, som tagits fram gemensamt av Stockholms handboll, basket, innebandy, ishockey, fotboll och simidrott. De har tagit fram mått för vad de anser borde vara gemensamma mål för antalet invånare per idrottsyta.

Stockholms idrottsförbunds främsta kritik mot Swecos rapport är att de fick uppdraget att utgå från att behålla nivån på det utbud av idrottsytor som finns idag, vilket de anser är otillräckligt. De anser vidare att behovet borde bygga på hela befolkningen och inte enbart invånare 7-20 år. Idrottsrörelsen borde också ha involverats i framtagandet av rapporten för att ta fram en behovsbeskrivning.

Stockholms ishockeyförbund

Ishockeyförbundet välkomnar en långsiktig plan och tar upp den gemensamma kritik som framförts genom Stockholms idrottsförbund kring behovet av att bygga ikapp och inte bara i takt. Ishockeyförbundet skriver att Sweco-rapporten utgör ett otillräckligt underlag då den tar sin utgångspunkt i nuvarande anläggningstäthet och närhet inom respektive idrott. Ishockeyförbundet menar att det inte tar hänsyn till det befintliga behovet för varje idrott. Vissa idrotter kan ha fått sina behov tillgodosedda, medan till exempel ishockeyn har fått stå tillbaka under den senaste tioårsperioden. Förbundet är också kritiskt till att det inte finns någon koppling till föreningslivets behovsanalys eller distinktion mellan anläggningar som primärt utnyttjas av föreningslivet respektive spontanidrott. De ifrågasätter de framtagna närhetsprinciperna till de olika typerna av idrottsanlägg-

ning där det skiljer sig mellan idrotterna och en god närhet är längre till en ishall än till exempelvis en bollplan.

Om man ser hela perioden fram till 2030 så tillgodoses andra idrotters behov i större utsträckning än ishockeyns, men i det kortare perspektivet, fram till och med 2022, är det en jämnare fördelning idrotterna emellan. Dessutom har en större del tidigare gått till fotbollen och under innevarande år till hallsporten, menar förbundet. Ishallar är också en fråga för konståkningen som nyttjar ishallarna.

Förbundet har också invändningar mot användningen av närhetsprincipen för prioritering av var i staden behov finns av nya anläggningar. Sweco-rapporten kan ge viss vägledning men behovet måste också prövas i förhållande till det existerande föreningslivets behov. Förbundet är också frågande till om det är rimligt att alla idrotter ska ha samma spridning i hela staden.

Förbundet menar att antalet utövare inom ishockeyn inte har kunnat växa i takt med befolkningen på grund av att några nya isytor inte har tillfört issporterna på flera decennier. Förbundet skriver att sju av tio hallar har fått bekostas av ishockeyn själva.

Behovet om två till tre nya ishallar till 2022 och ytterligare en till 2030 är en kraftfull underskattning av behovet enligt förbundet. Förbundet är kritiskt till att behovet i Sweco-rapporten inte tar hänsyn till utbudet i grannkommunerna.

Förbundet har i sitt remissvar angett vilka anläggningar de anser bör prioriteras. 1) Byggandet av en hall på den nedlagda uterinken på Sätra IP, 2) en dubbelhall på eller i anslutning till Östermalms IP, 3) en hall med publikkapacitet på Kärrtorps IP, 4) en utebana i anslutning till Spånga ishall.

Förbundet anser det även viktigt att öka tillgången på spontanaktiviteter och då med fler utebanor.

Stockholms friidrottsförbund

Förbundet anser att av de 15 idrottsplatser som beskrivs i rapporten så är det flera av dessa som är mycket enkla och därför inte går att bedriva full verksamhet på. T.ex. att det saknas rundbana eller inte finns möjlighet att bedriva ett antal hopp och/eller kastgrenar. Förbundet har bifogat ett dokument för att visa på exempel på detta. Därför ifrågasätter förbundet att det skulle finnas 15 friidrottsanläggningar i Stockholm.

Förbundet menar att möjligheten att utöva alla friidrottsgrenar och utföra kompletterande övningar begränsas av utvecklingen med fler och fler konstgräsplaner.

När staden planerar fortsatta anläggningar önskar förbundet att områden där det idag finns omfattande verksamhet prioriteras.

Förbundet håller inte med om tolkningen av närhetsprincipen till en friidrottsanläggning som presenteras i rapporten, givet de krav som friidrottsutövandet ställer på anläggningen. För friidrotten är det viktigare med fullgoda anläggningar än att de ligger nära bostaden, det är däremot viktigt att idrottsplatser och hallar ligger nära kommunikationer. Vidare anser förbundet att det också är viktigt att prioritera näridrottsplatser och skolytor med goda möjligheter till friidrottsträning m.m. Viktigt för friidrotten med fler hallar, näridrottsplatser, löparspår och större idrottsplatser.

Förbundet har i sitt remissvar valt att kommentera några viktiga friidrottsprojekt, bland annat att behålla friidrottsytorna på Kristinebergs IP, en större friidrottshall i Bällsta, en hall vid Enskede IP som innehåller möjligheter att använda spikskor och utöva friidrottens vanligaste grenar samt att naturgräset behålls och en ny idrotts-hall på Sätra IP.

Hässelby SK friidrott

Förbundet ser positivt på framtagandet av en långsiktig plan för behovet av idrottsanläggningar. Att närhetsaspekten/tillgängligheten till idrottsanläggningar studeras anses vara positivt.

Föreningen instämmer i den behovsbedömning som gjorts avseende behov av nya friidrottsanläggningar per region som redovisas i rapporten. Hässelby SK har valt att avgränsa sitt remissvar till att lämna synpunkter kring behovet av en friidrottshall norr om Stockholm. Föreningen vill verka för att en friidrottshall vid Bällsta gård blir verklighet.

UTBUD AV IDROTTSANLÄGGNINGAR I KRANSKOMMUNERNA

Kommun	Stockholm	Botkyrka	Danderyd	Ekerö	Huddinge	Järfälla	Innev./ anlägg.
Befolkningsmängd t.o.m. dec 2013	900 000	86 000	32 000	26 355	102 557	69 167	
UTOMHUS							
Gräsytor (7- och 11-manna)	26 33 333	3 28700	5 6400	3 8785	1 102557	3 23 056	
Konstgräs (7- och 11-manna)	80 13 433	13 6615	10 3556	6 4393	12 8546	6 11 528	
Gräsytor , totalt	106 9 574	16 5375	15 2286	6 4393	13 7889	9 7 685	
Grusytor (7- och 11-manna)	73 10 843	1 43000	0 32000	6 4393	8 12820	18 3 843	
Bollplaner, totalt	179 5 085	15 6100	15 2133	12 2196	34 3016	36 1 921	
Ishallar *)	12 75 000	3 28700	2 16000	2 16000	5 20511	2 34 584	
Konstis ute med ishockeysarg	1 900 000	0 0	2 16000	0 0	1 102557	0 0	
Bandybanor, konstis (7- och 11-manna)	4 225 000	0 0	0 0	0 0	1 102557	0 0	
Bandyhall	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	
Skrinnarbanor, konstis	1 900 000	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	
Fröddrottsbanor	15 60 000	2 43000	1 32000	1 32000	1 102557	1 69 167	
Fröddrottsbollar	1 900 000	0 0	0 0	0 0	1 102557	0 0	
Fotbollshall (7- eller 11-manna) **)	3 450 000	1 86000	2 32000	0 0	0 0	0 0	
INOMHUS							
Idrottshall min. 20x40 meter	18 50 000	9 9500	4 8000	1 8000	5 20511	8 8 646	
Idrottshall övriga, min. 16x28 meter	31 29 032	5 17200	0 0	2 17200	4 25639	15 4 611	
Idrottshallar, totalt	49 18 367	14 6100	4 8000	3 8785	9 11395	23 3 007	
Simhallar	18 50 000	2 43000	1 32000	0 0	3 34186	1 69 167	
Gymnastiksalar	161 5 590	14 6100	8 4000	10 4000	16 6410	1 69 167	
Gymnastikhallar	1 900 000	1 86000	1 32000	0 0	0 0	1 69 167	
Kommun							
Befolkningsmängd t.o.m. dec 2013	95000	68000	73000	42000	66000	44000	
UTOMHUS							
Gräsytor (7- och 11-manna)	3 31333	3 22 666	0 0	1 42000	5 5530	1 44 000	
Konstgräs (7- och 11-manna)	18 5222	10 6 800	8 9125	3 14000	9 7333	8 5 500	
Gräsytor , totalt	20 4700	13 5 231	8 9125	4 10500	11 6000	9 4 888	
Grusytor (7- och 11-manna)	4 23500	5 13 600	1 73000	3 14000	7 9429	10 4 400	
Bollplaner, totalt	45 2088	18 3 777	9 8111	7 6000	18 3667	19 2 315	
Ishallar *)	5 18800	2 34 000	2 36500	1 42000	2 33000	2 22 000	
Konstis ute med ishockeysarg	1 94000	0 0	1 73000	0 0	0 0	1 44 000	
Bandybanor, konstis (7- och 11-manna)	0 0	1 68 000	1 73000	0 0	0 0	0 0	
Bandyhall	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	
Skrinnarbanor, konstis	3 31333	1 68 000	1 73000	1 42000	1 66000	1 44 000	
Fröddrottsbanor	0 0	0 0	1 73000	1 42000	0 0	0 0	
Fröddrottsbollar	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	
Fotbollshall (7- eller 11-manna) **)	9 10444	3 22 667	4 24333	4 10500	6 11000	6 7 333	
INOMHUS							
Idrottshall min. 20x40 meter	3 31333	5 13 600	2 36500	0 0	16 4125	1 44 000	
Idrottshall övriga, min. 16x28 meter	12 7833	8 8 500	6 14600	4 10500	22 3000	7 6 285	
Idrottshallar, totalt	2 47000	1 68 000	1 73000	1 42000	1 66000	1 44 000	
Simhallar	20 4700	14 4 857	12 5214	10 4200	11 6000	9 4 888	
Gymnastiksalar	1 94000	1 6 800	0 0	0 0	0 0	1 44 000	
Gymnastikhallar							

*) inklusive Globen och Hovet

**) inklusive tältet på Björthagens IP

RAPPORT

IDROTTSFÖRVALTNINGEN STOCKHOLMS STAD

Tillgänglighet till idrottsanläggningar

UPPDRAGSNUMMER 3583207000

STOCKHOLM

2013-09-10

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Inledning	6
2.1	Bakgrund och syfte	6
2.2	Metod och underlag	6
2.3	Idrottspolitiska programmet	7
2.4	Definiering av idrottsanläggningar och "rimliga" restider	8
2.5	Disposition	10
3	Tillgänglighet till idrottsanläggningar	11
3.1	Anläggningar i Stockholms stad	11
3.2	Beskrivning av befolkningen i Stockholms delområden	13
3.3	Bollplan	18
3.4	Analys av alla bollplaner	21
3.5	Analys av alla konstgräsplaner	28
3.6	Analys av alla 11-mannaplaner	34
3.7	Analys av alla 11-manna konstgräsplan	39
3.8	Idrottshallar	43
3.9	Analys av alla idrottshallar	46
3.10	Analys av fullstora idrottshallar	50
3.11	Simhallar	55
3.12	Analys av alla simhallar	59
3.13	Analys av simhallar med bättre öppettider för allmänheten	65
3.14	Ishallar och konsfrusna isbanor	72
3.15	Ishallar	77
3.16	Friidrott	84
3.17	Utomhusbad	90
4	Diskussion	95
5	Bilagor	98
5.1	Stadsdelar	98
5.2	Gymnastiksalar	99
5.3	Översiktsplan	102
5.4	Listor över anläggningar	103

1 Sammanfattning

I Stockholms stad finns en mångfald av idrottsanläggningar. Det finns totalt sett 177 bollplaner varav 66 har konstgräs. Det finns 49 idrottshallar varav 18 är fullstora. Det finns 18 simhallar varav en har en 50 meters bassäng. Det finns 22 konstfrusna isbanor varav 10 ligger i ishallar. Det finns 36 utomhusbad varav 7 stycken är bassängbad. Det finns 15 friidrottsanläggningar varav en är inomhusanläggning. Utöver detta har staden även motionsspår, utomhusgym, skateparker, parkour med mera.

Syftet med detta uppdrag har varit att ta fram en modell för hur investeringar i idrottsanläggningar skall prioriteras. En viktig komponent i modellen är att kombinera olika former av restidsanalyser med befolkningsstatistik. Gång- och cykelavstånd samt i vissa fall restider med kollektivtrafik har beräknats till olika typer av idrottsanläggningar för att få en uppfattning om vilka områden som har bättre eller sämre närhet. Även anläggningarnas upptagningsområde har analyserats. Denna studie svarar inte i första hand på hur man ska prioritera mellan olika anläggningar utan bör snarare ses som ett underlag för att kunna prioritera var man ska bygga olika anläggningar för att på bästa sätt förbättra närheten och minska trycket på befintliga anläggningar. Utgångspunkten i analysen är stadens idrottspolitiska program.

Anläggningarna som analyserats delas in i bollplaner, 11-mannaplaner, konstgräsplaner, 11-mannaplaner med konstgräs, idrottshallar, fullstora idrottshallar, simhallar, simhallar med bättre öppettider, ishallar, konstfrusna isbanor, friidrottsanläggningar samt utomhusbad.

Närmare 90 procent av stadens barn och unga har en bollplan (oavsett storlek) inom en kilometer gåendes eller med cykel. 60 procent har en konstgräsplan inom samma avstånd. Nästan samtliga ungdomar har en 11-manna konstgräsplan inom 2,5 kilometer medan 70 procent har en 11-manna konstgräsplan inom 1,5 kilometer. Idag går det i genomsnitt ungefär 1 760 barn i åldrarna 7-20 per konstgräsplan i staden som helhet. För att antalet barn och unga per konstgräsplan ska vara detsamma år 2022 i hela staden som idag skulle det behövas 17 nya konstgräsplaner (eller att man ökar kapaciteten genom att omvandla befintliga planer till konstgräsplaner).

93 procent av stadens barn och unga har en idrottshall inom två kilometer och 95 procent har en fullstor idrottshall inom fyra kilometer. För att antalet barn och unga per idrottshall ska vara detsamma om tio år som idag skulle det behövas 13 nya idrottshallar. Om staden endast skulle satsa på att komplettera stadens anläggningar med nya fullstora idrottshallar skulle det behövas mellan 5 till 13 hallar för att trycket på hallarna ska vara detsamma om 10 år som idag.

Nästan 70 procent av Stockholms stads befolkning har en simhall inom 2000 meter. Hela 98 procent har en simhall inom 4000 meter. Om man endast inkluderar simhallar med bättre öppettider för allmänheten har 50 procent av stadens barn och unga en simhall inom 2000 meter och 95 procent har en simhall inom 4000 meter. Det går ungefär 44 000 invånare per simbassäng i Stockholms stad. År 2022 kommer det vara 50 500 invånare per simbassäng. Denna siffra är ännu högre om man endast räknar med de simhallar

som har bättre öppettider. Dagens simhallar har i genomsnitt över 600 besökare per anläggning om dagen. Med befolkningsökningen kommer antalet besökare öka till i genomsnitt ungefär 700 besökare om dagen. Om man endast vill möta befolkningsutvecklingen och behålla antalet invånare per simbassäng konstant på samma nivå som idag kommer det behövas tre nya simbassänger inom 10 år.

85 procent av stadens barn och unga har en konstfrusen isbana inom tre kilometer och 45 procent har en isbana inom 1,5 kilometer. När det kommer till enbart ishallar har 95 procent av stadens barn och unga en ishall inom 5 kilometer och ungefär 65 procent har en ishall inom 3 kilometer. Det går idag 5 300 barn och unga, totalt 40 000 invånare, per isbana i staden. Om antalet invånare per isbana ska vara detsamma om tio år som idag skulle det behövas tre nya isbanor i Stockholms stad. Om antalet invånare per ishall ska vara detsamma om 10 år som idag kommer det behövas 1-2 nya ishallar.

Närheten till friidrottsanläggningar är relativt god i hela Stockholms stad. Nästan samtliga barn och unga har en friidrottsanläggning inom 4 kilometer och 65 procent har en anläggning inom 2 kilometer. Det går ungefär 58 700 invånare per friidrottsanläggning i Stockholms stad. Om antalet invånare per friidrottsanläggning ska vara detsamma om tio år som idag kommer det behövas ytterligare tre anläggningar.

Utomhusbad anses både bland vuxna och bland barn och unga som en av de viktigaste anläggningarna som staden bör satsa på. Samtidigt är närheten och tillgången till utomhusbad relativt god i hela staden. Idag går det ungefär 25 000 invånare per utomhusbad i Stockholm, vilket kommer öka till 29 000 invånare inom tio år. Om det skulle vara lika många invånare per utomhusbad år 2022 som idag skulle det behövas fem nya bad.

Denna studie har oftast visat på att tillgängligheten till idrottsanläggningar är bättre i områden där barn och unga kommer från familjer som har en lägre socioekonomisk bakgrund. Detta är bra eftersom barn och unga från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund är fysiskt aktiva i lägre grad generellt sett. Detta betyder samtidigt att närheten till en idrottsanläggning inte är den enda faktorn som påverkar om man är fysisk aktiv eller ej.

I vissa fall har analyserna dock visat på att närheten är sämre till idrottsanläggningar i områden där det bor många barn och unga från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund. I bland annat Rågsved och Bredäng är närheten till en konstgräsplan sämre. I Bredäng och Sättra är närheten till 11-manna konstgräsplaner sämre. Det är många barn och ungdomar som har någon av Skärholmens två konstgräsplaner som sin närmaste vilket kan innebära att det är högt tryck på dessa. Detsamma gäller för Spånga-Tenstas enda 11-manna konstgräsplan. Vad gäller idrottshallar är tillgängligheten sämre i Rinkeby och Hässelby strand och det går många barn och unga på de två idrottshallar som finns i Spånga-Tensta. När det kommer till fullstora idrottshallar är tillgängligheten sämre i Hagsätra, Rågsved samt även Högdalen och Bandhagen. I Vårberg och Östberga är närheten sämre till konstisbanor. Närheten till ishallar är sämre i Hagsätra, Bagarmossen och i Skarpnäcks gård. I Kista och delar av Husby och Akalla är närheten till utomhusbad inom stadens gränser sämre.

I många fall har denna analys visat på sämre tillgänglighet i exploateringsområden där antalet barn och unga prognostiseras öka kraftigt. Genomgående i analysen har det konstaterats att närheten till en bollplan inom stadens gränser – både stora och små, konstgräs eller inte – är sämre i Mariehäll och Ulvsunda. Mariehäll har även sämre närhet till idrottshallar och konstfrusna isbanor. Liljeholmen har sämre närhet till konstgräsplaner och 11-mannaplaner. I Norra Djurgårdsstaden är närheten sämre till 11-mannaplaner, idrottshallar samt simhallar med bättre öppettider. I den nya Hagastaden kommer närheten vara sämre till 11-mannaplaner med konstgräs inom stadens gränser givet att det inte tillkommer några nya planer. I Hagastaden kommer även närheten inom stadens gränser vara sämre till simhallar med bättre öppettider.

Det som tillgänglighetsanalyserna i denna rapport i huvudsak bör användas till är vid prioritering av lämplig plats för en ny anläggning. Var man ska bygga nya anläggningar baseras dels på var det finns ledig mark. Utöver det bör man ta hänsyn till var befolkningen kommer öka, var det planeras nya bostadsområden samt var det idag är sämre närhet och många barn och unga per anläggning. Underlagen som tagits fram i denna studie kan vidare användas för att göra simuleringar om hur tillgängligheten skulle förändras om man placerar en ny anläggning på en viss plats.

2 Inledning

2.1 Bakgrund och syfte

Stockholms stads idrottsförvaltning, och även Stadsledningskontoret, har uttryckt ett behov av att kunna följa upp målen i det idrottspolitiska programmet samt att få bra objektiva underlag för att kunna göra bedömningar av framtida investeringar.

Syftet med uppdraget är att ta fram en modell för hur investeringar i idrottsanläggningar skall prioriteras. En viktig komponent i modellen är att kombinera olika former av restidsanalyser med befolkningsstatistik. Gång- och cykelavstånd samt i vissa fall restider med kollektivtrafik beräknas till olika typer av idrottsanläggningar för att kunna få en uppfattning om vilka områden som har bättre eller sämre tillgänglighet. Anläggningars upptagningsområde kommer även att analyseras.

I samband med en serie workshops har Sweco arbetat fram en modell för prioritering av investeringar i nära samarbete med idrottsförvaltningen.

2.2 Metod och underlag

I utredningen har två typer av isokronanalyser använts för att dels studera avstånd eller restid till närmaste anläggning och dels för att analysera vilket besöksstryck som kan förväntas för olika anläggningar.

Isokronanalysen visar vilket område som kan nås genom att färdas ett visst avstånd längs gång-, cykelvägar och gator som får användas för gång och cykeltrafik. För t.ex. bollplaner har avståndet för mycket god tillgänglighet till närmsta bollplan satts till 500 meter, se Karta 8. Isokronanalysen tar således hänsyn till barriärer i landskapet som t.ex. järnvägar och motorvägar som kan innebära att den faktiska resvägen till en viss anläggning är betydligt längre än "fågelvägen". Som underlag för isokronanalysen har trafikkontorets vägnät över gång och cykelvägar kombinerats med tätortskartans vägnät från Stadsbyggnadskontoret. De båda vägnäten är bristfälligt ajourhållna men vår bedömning är att vi genom att kombinera de båda vägnäten har fått ett vägnät som är tillräckligt väl uppdaterat för ändamålet.

Isokronanalyserna förutsätter att alla resor sker längs vägnätet. Detta är naturligtvis en förenkling och i verkligheten är det ofta möjligt att ta genvägar genom parker och skogsdungar. Detta innebär att analysen i många fall kan visa på en något sämre tillgänglighet än vad som verkligen är fallet. Samtidigt kan genvägarna eventuellt inte användas under snörika vintrar eller av personer med funktionsnedsättning.

Isokronanalyser kan även göras för att skapa polygoner som visar varje anläggnings upptagningsområde. Genom att kombinera en anläggnings upptagningsområden med befolkningsstatistik blir det möjligt att få en bild av förväntat besöksstryck genom att se hur många personer som har anläggningen som sin närmaste. Även detta innebär naturligtvis en förenkling eftersom personer kan välja att resa till en annan anläggning än den som är närmast men det ger dock en bild av hur det förväntade besöksstrycket kan se ut för olika anläggningar i olika stadsdelar.

Den befolkningsstatistik som används är från 2012 och är uppdelad i kvarter, se Karta 4. Anläggningarna avser dock år 2013.

För vissa större anläggningar som t.ex. ishallar görs även isokronanalyser för resor med kollektivtrafik. Som underlag för detta används SLs restidsberäkningar i rusningstrafik, d.v.s. vardagar klockan 7-9 och 16-18. Tillgängligheten är naturligtvis sämre på helger och sena vardagskvällar och de isokroner som har tagits fram visar således på en bättre tillgänglighet än vad som är fallet i praktiken. De ger dock en indikation på vilken tillgänglighet som gäller för olika områden.

2.3 Idrottspolitiska programmet

Stockholms stads mål med det idrottspolitiska programmet är att stimulera fler stockholmare till att bli fysiskt aktiva.

Stockholms stads vision är att alla stockholmare ska kunna utöva idrott och motion utifrån egna önskemål och förutsättningar. I Stockholm ska tillgången och närheten till ytor och anläggningar erbjuda stora möjligheter till fysisk aktivitet. Många får motion på köpet genom att cykla eller promenera när de förflyttar sig. På fritiden kan invånarna ta del av ett rikt utbud av idrotts- och motionsmöjligheter där det finns något för alla. Stockholm ska bli en stad i världsklass när det gäller idrott och motion.

Denna rapport analyserar i huvudsak i vilken grad Stockholms stad är en tillgänglig stad när det gäller möjligheter till fysisk aktivitet. Enligt det idrottspolitiska programmet ska det vara möjligt att idrotta och motionera inom rimligt avstånd var man än bor i staden. Vidare syftar denna rapport i huvudsak till att analysera tillgänglighet utifrån möjligheten att ta sig till anläggningar med kommunala färdmedel, cykel eller till fots.

Enligt det idrottspolitiska programmet ska Stockholms stad arbeta för att alla invånare i Stockholm ska vara och förbli fysiskt aktiva. Stadens övergripande arbete syftar till att få fysiskt inaktiva i alla åldrar att börja idrotta/motionera. För att lägga grunden för en fysiskt aktiv livsstil inriktar sig programmet på inaktiva i alla åldrar och särskilt på:

- Ungdomar 13–20 år, särskilt flickor
- Flickor 7–20 år med utländsk bakgrund
- Personer med funktionsnedsättning
- Barn och ungdomar 7–20 år med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet

Denna rapport lägger speciellt fokus på barn och ungas, 7-20 år, närhet till idrottsanläggningar. Speciellt fokus ligger även på områden där det bor många barn och unga som har föräldrar med lägre socioekonomi.

Analyserna i denna rapport kan användas för att följa upp vilka områden som har sämre och bättre tillgänglighet till idrottsanläggningar. Detta gäller både närheten till idrottsanläggningar samt anläggningarnas upptagningsområde. Med upptagningsområde menas hur många barn och unga som har en viss anläggning som sin närmaste. En sämre närhet i kombination med att det går många barn och unga på de anläggningar

som är närmast innebär en sämre tillgänglighet medan en bättre närhet och få barn och unga per anläggning ger en bättre tillgänglighet.

Denna analys är även framåtblickande och tar i beaktande hur befolkningen kommer öka i stadens olika delområden och hur det i sin tur kommer påverka barn och ungas närhet och i huvudsak antalet barn och unga per anläggning.

En del beräkningar har även gjorts för att få en uppfattning om hur många nya anläggningar som behövs för att antalet barn och unga per anläggning ska vara detsamma om tio år som idag. Var dessa sedan bör ligga bör resoneras kring utifrån var det är möjligt att bygga, var närheten är sämre samt hur många barn och unga som måste dela på de anläggningar som finns inom rimligt avstånd. I praktiken behöver dock inte nybyggnation vara den enda lösningen för att möta befolkningsökningen och förbättra tillgängligheten. Det kan även handla om investeringar i befintliga anläggningar, exempelvis genom att göra om fotbollsplaner med grus till konstgräsplaner.

2.4 Definiering av idrottsanläggningar och "rimliga" restider

I workshops och i dialog med idrottsförvaltningen har Sweco avgränsat vilka anläggningar som ska analyseras i denna rapport samt hur dessa ska definieras. Tillsammans med idrottsförvaltningen har även rimliga restider bestämts till olika anläggningar.

De anläggningar som analyseras i denna rapport är följande:

- Bollplaner som förvaltas av idrottsförvaltningen
  - Samtliga bollplaner
  - Samtliga konstgräsplaner
  - Samtliga 11-mannaplaner
  - 11-manna konstgräsplaner
- Idrottshallar som ägs eller hyrs av idrottsförvaltningen
  - Samtliga idrottshallar
  - Fullstora idrottshallar
- Simhallar
  - Samtliga simhallar
  - Endast simhallar med bättre öppettider för allmänheten
- Ishallar
- Konstfrusna isbanor (inklusive ishallar)
- Friidrottsanläggningar
- Utomhusbad (badplatser och bassängbad)

Bollplanerna omfattar planer som förvaltas av idrottsförvaltningen, vilket avser 5-mannaplaner till 11-mannaplaner. Dessa planer kan ligga enskilt eller samlade på en idrottsplats. Planerna omfattar naturgräs, grus och konstgräs. Idrottsförvaltningen har bistått Sweco med listor över stadens bollplaner. Analys har dels gjorts för tillgängligheten till samtliga bollplaner och dels för samtliga konstgräsplaner. Vilka bollplaner som omfattas av analysen framgår av bilaga. Analyser har även gjorts av 11-mannaplaner samt av enbart 11-mannaplaner med konstgräs. En mycket bra närhet till en bollplan (oavsett storlek) har antagits vara inom 500 meter gåendes eller med cykel medan ganska bra närhet antas vara inom 1000 meter. Till en 11-mannaplan anses mycket bra närhet vara inom 1500 meter och ganska bra närhet inom 2500 meter gåendes eller med cykel.

I analysen av idrottshallar omfattas endast idrottshallar av något större storlek och som ägs eller hyrs av idrottsförvaltningen. Skolornas gymnastiksalor ingår alltså inte här. Däremot presenteras i bilaga 5.2 en karta över stadens gymnastiksalor. Idrottsförvaltningen har bistått Sweco med tabeller över stadens idrottshallar samt vilka av dessa som är fullstora idrottshallar. Vilka dessa hallar är framgår i bilaga 5.4. Mycket bra närhet till en idrottshall anses vara 1000 meter gåendes eller med cykel medan ganska bra närhet anses vara inom 2000 meter. Mycket bra närhet till en fullstor idrottshall anses vara inom 2000 meter medan en ganska bra närhet anses vara inom 4000 meter. Rimlig restid med kollektivtrafik (under rusningstid) till en fullstor idrottshall anses vara högst 10 minuter. Här ingår inte tiden för att ta sig till och från buss, tunnelbana och andra färdmedel.

Två analyser har gjorts av simhallar i Stockholms stad. En med samtliga simhallar och en med endast simhallar som har bättre öppettider för allmänheten. De simhallar som har sämre öppettider för allmänheten är skolbad, GIH-badet och Kronobergsbadet. Mycket bra närhet till en simhall anses vara 2000 meter gåendes eller med cykel medan ganska bra närhet anses vara inom 4000 meter. Rimlig restid med kollektivtrafik (under rusningstid) anses vara högst 10 minuter. Här ingår inte tiden för att ta sig till och från buss, tunnelbana och andra färdmedel.

Även för stadens konstfrusna isbanor har två analyser genomförts. En som endast avser ishallar och en analys som avser samtliga konstfrusna isbanor i Stockholms stad inklusive ishallarna. Mycket bra närhet till en ishall anses vara 3000 meter medan ganska bra närhet anses vara inom 5000 meter. Rimlig restid till en ishall med kollektivtrafik (under rusningstid) anses vara högst 10 minuter. Här ingår inte tiden för att ta sig till och från buss, tunnelbana och andra färdmedel.

I analysen av de konstfrusna isbanorna (inklusive ishallar) ingår isbanorna i Kungsträdgården, på Medborgarplatsen och i Vasaparken trots att det är respektive stadsdelsförvaltning som ansvarar för dessa. Mycket bra närhet till en konstfrusen isbana anses vara 1500 medan ganska bra närhet anses vara inom 3000 meter.

Mycket bra närhet till en friidrottsanläggning anses vara 2000 meter medan ganska bra närhet anses vara inom 4000 meter gåendes eller med cykel. Rimlig restid till en

friidrottsanläggning med kollektivtrafik (under rusningstid) anses vara högst 10 minuter. Här ingår inte tiden för att ta sig till och från buss, tunnelbana och andra färdmedel.

Utomhusbaden omfattar både bassängbad och badplatser. Bassängbaden ansvarar idrottsförvaltningen för medan badplatserna ligger under respektive stadsdelsförvaltnings ansvar. Bra närhet till ett utomhusbad anses vara inom 5000 meter eller högst 20 minuter med kollektivtrafik (under rusningstid). Här ingår inte tiden för att ta sig till och från buss, tunnelbana och andra färdmedel.

2.5 Disposition

Analysen börjar med en genomgång av anläggningarna i Stockholm stad. Därefter presenteras befolkningsstatistik som används i analysen. Det handlar om befolkningstäthet, planerat byggande och befolkningsprognoser. Även ett socioekonomiskt index har tagits fram som används för att kartlägga områden där barn och ungdomar kommer från familjer med olika bakgrund.

Efter de inledande beskrivningarna kommer tillgänglighetsanalyserna att presenteras för respektive anläggning. Varje avsnitt har en kort sammanfattning. För vissa typer av anläggningar finns även en mer övergripande analys och sammanfattning. Dessa mer övergripande analyser finns för bollplanerna, idrottshallarna och simhallarna.

Rapporten avslutas med slutsatser och diskussion. I bilagorna finns kartor över stadens stadsdelar, gymnastiksalor, exploateringsområden och listor över de anläggningar som ingår i analysen.

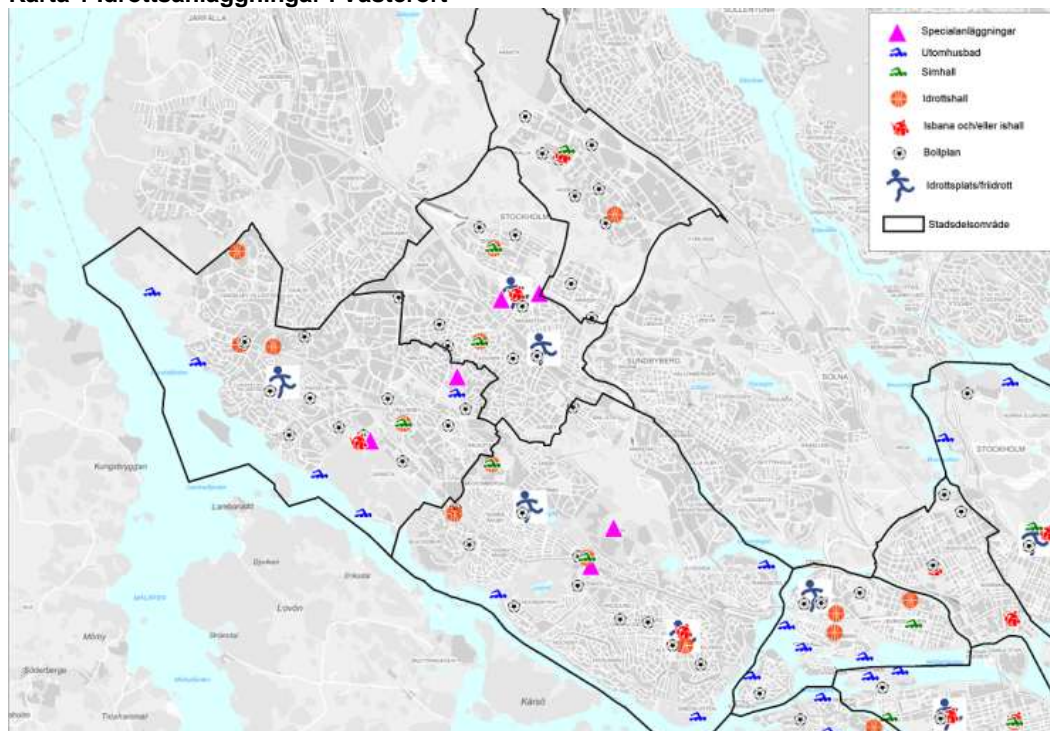
3 Tillgänglighet till idrottsanläggningar

I detta kapitel presenteras all analys. Varje anläggningstyp har ett eget delkapitel. Vissa anläggningar har även mer sammanfattande delkapitel, vilket är fallet för bollplanerna, idrottshallarna och simhallarna. Till att börja med inleds detta kapitel med en mer övergripande bild av stadens anläggningar samt av den befolkningsstatistik och de prognoser som ligger till grund för analysen.

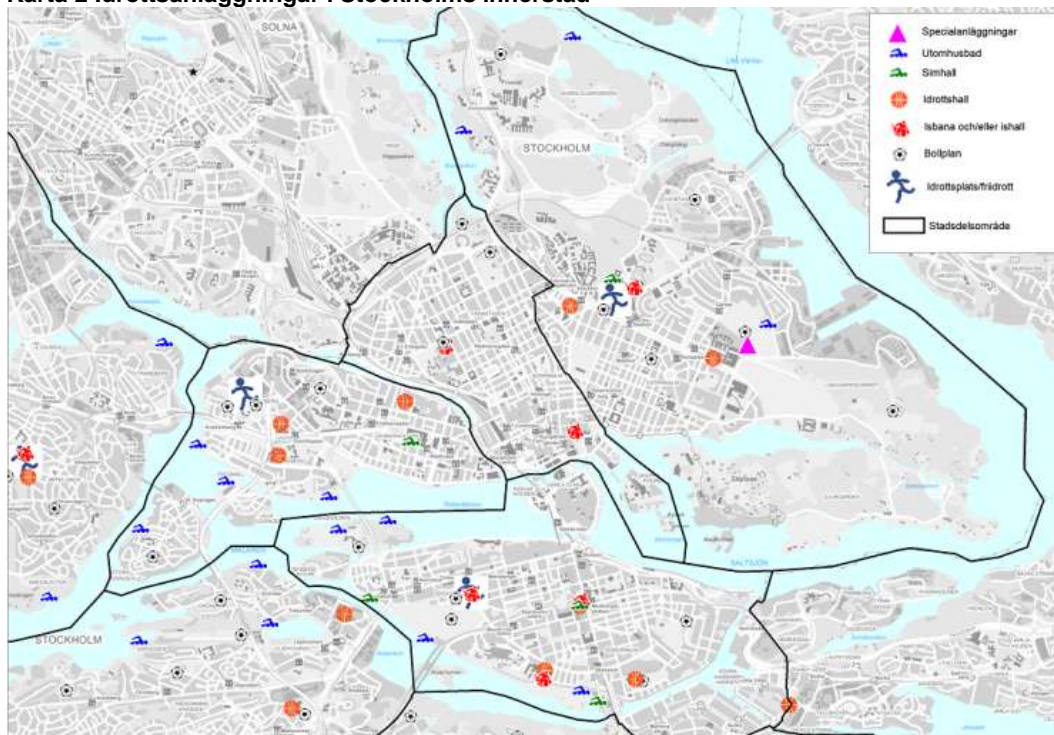
3.1 Anläggningar i Stockholms stad

I Karta 1-Karta 3 visas stadens idrottsanläggningar i Västerort, innerstaden och Söderort. Anläggningarna är kategoriserade som bollplan, idrottshall, simhall, utomhusbad, idrottsplats/friidrott samt övriga specialanläggningar. Ofta kan en och samma anläggning innefatta flera olika anläggningar. Det är tätt med anläggningar i Stockholms stad. Där det är mindre tätt är oftast befolkningstätheten också lägre. Ett undantag är dock exempelvis Normalm där befolkningstätheten är hög samtidigt som det finns få idrottsanläggningar. Det är som mest tätt med idrottsanläggningar i ytterstaden.

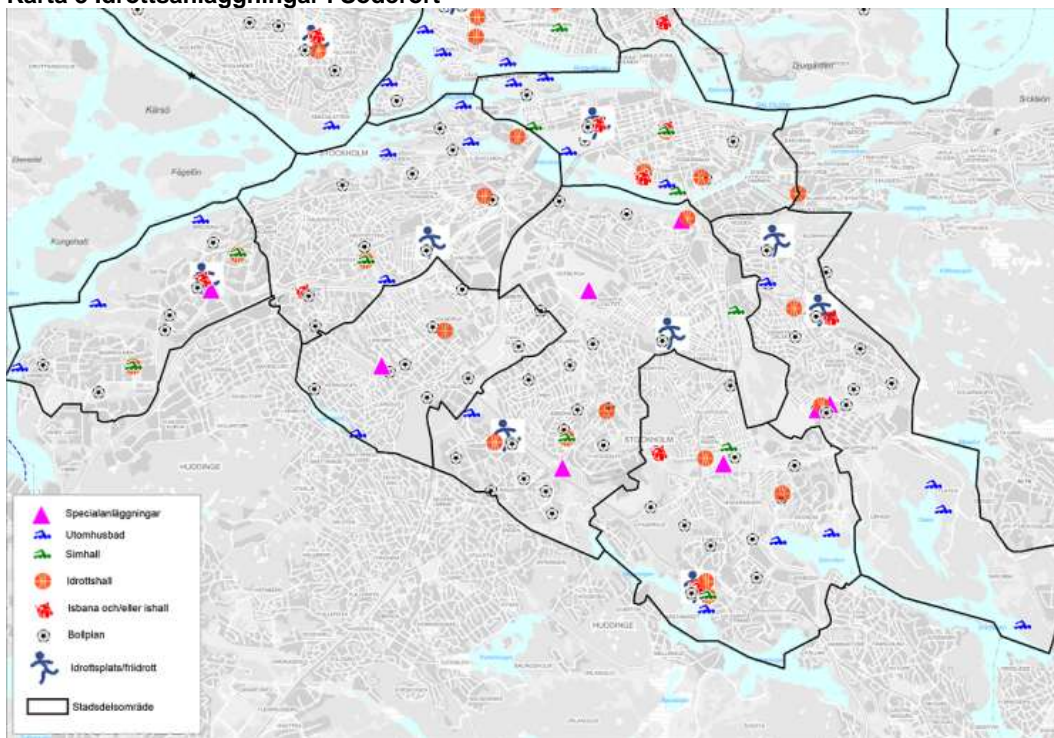
Karta 1 Idrottsanläggningar i Västerort

Karta 2 Idrottsanläggningar i Stockholms innerstad

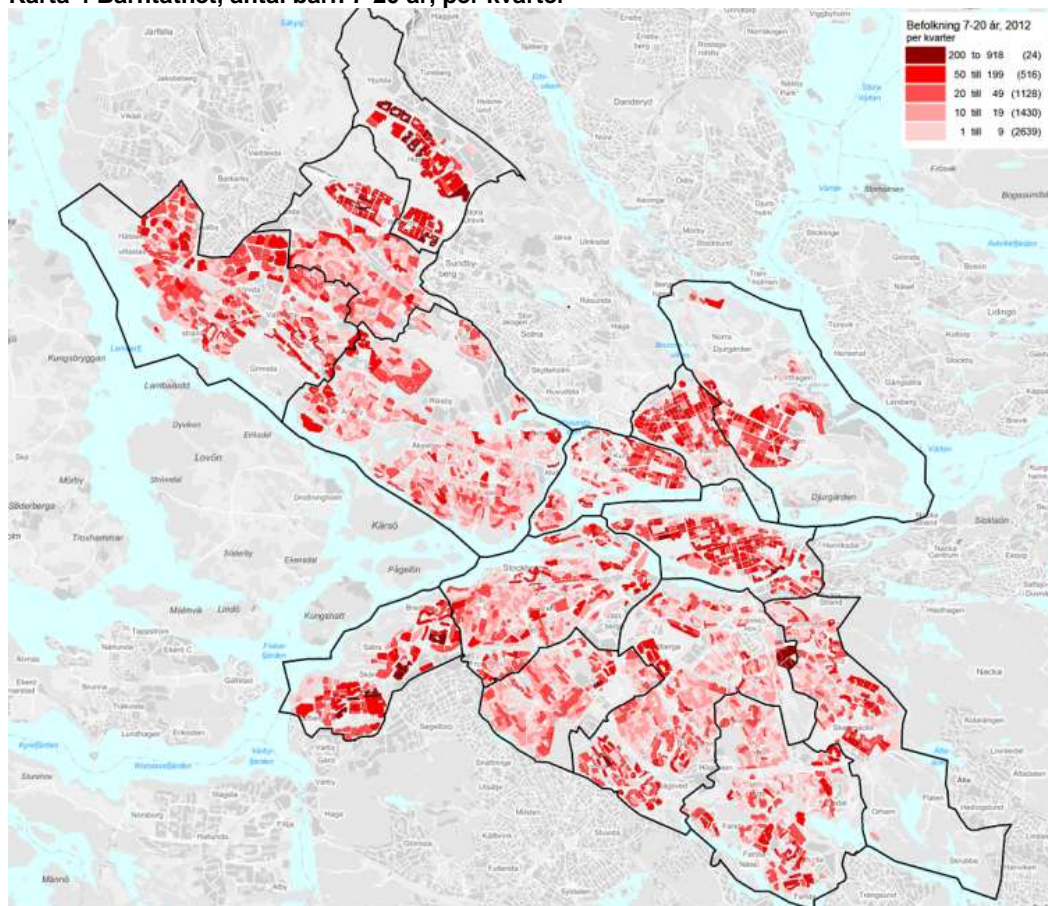
Karta 3 Idrottsanläggningar i Söderort

3.2 Beskrivning av befolkningen i Stockholms delområden

Boendetätheten, och även barntätheten, är hög i Kista, Husby, Rinkeby, Tensta samt i större delen av Skärholmens stadsdelsområde. Även på Södermalm, i Vasastan, östra delen av Kungsholmen, och delar av Östermalm är barntätheten hög som en följd av den täta bebyggelsen. Antal barn per kvarter visas i Karta 4 nedan.

Karta 4 Barntäthet, antal barn 7-20 år, per kvarter

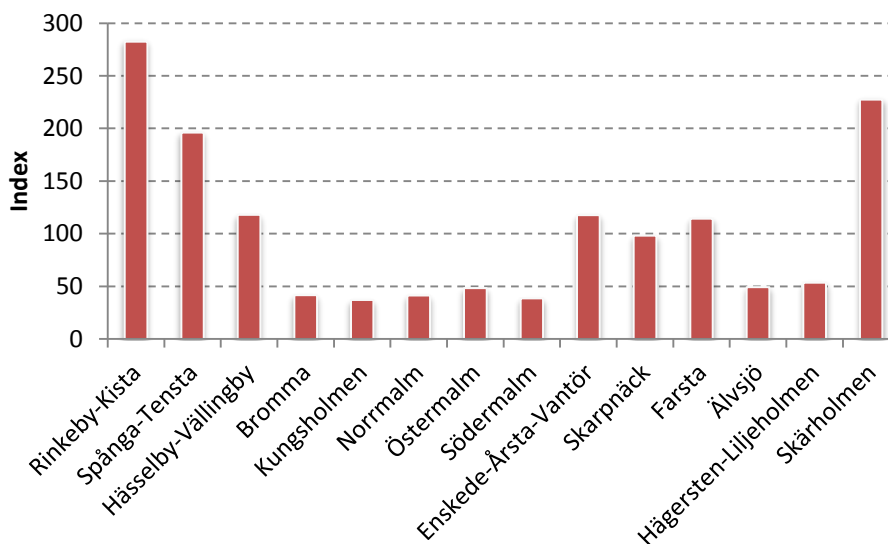

För att lägga grunden för en fysiskt aktiv livsstil inriktar sig det idrottspolitiska programmet på inaktiva i alla åldrar och särskilt på ungdomar 13-20 år (särskilt flickor), flickor 7-20 år med utländsk bakgrund, personer med funktionsnedsättning samt barn och unga 7-20 år med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet. I Diagram 1 visas ett socioekonomiskt index för Stockholms stads stadsdelsområden. Detta socioekonomiska index är baserat på andel barn/unga med lågutbildade föräldrar och andel barnfamiljer med låg inkomstnivå. I indexet ingår även andel barn/unga med utländsk bakgrund, vilket i sig inte är ett direkt mått på socioekonomisk bakgrund men används dock ofta som ett indirekt mått – barn med utländsk bakgrund har ofta ett större behov av stöd och omsorg. Det är i huvudsak flickor med utländsk bakgrund som är inaktiva på fritiden. Detta index

har samma definitioner som de strukturvariabler som används i resursfördelningen för individ- och familjeomsorgen för barn och unga.

Indexet är beräknat så att staden motsvarar värdet 100. Stadsdelsområden som ligger över denna nivå har en lägre socioekonomisk bakgrund än stadsdelar som ligger under denna nivå. Exempelvis ligger stadsdelarna i inre staden, Bromma, Älvsjö och Hägersten Liljeholmen på ett socioekonomiskt index som ligger kring 50 eller under – alltså en nivå som är hälften så hög som staden som helhet. Stadsdelsområdena Hässelby-Vällingby, Enskede-Årsta-Vantör och Farsta ligger på en nivå som är ungefär densamma som hela staden. Rinkeby-Kista har barn och unga med högst socioekonomiskt index (alltså *lägst* socioekonomisk bakgrund) följt av Skärholmen och Spånga-Tensta.

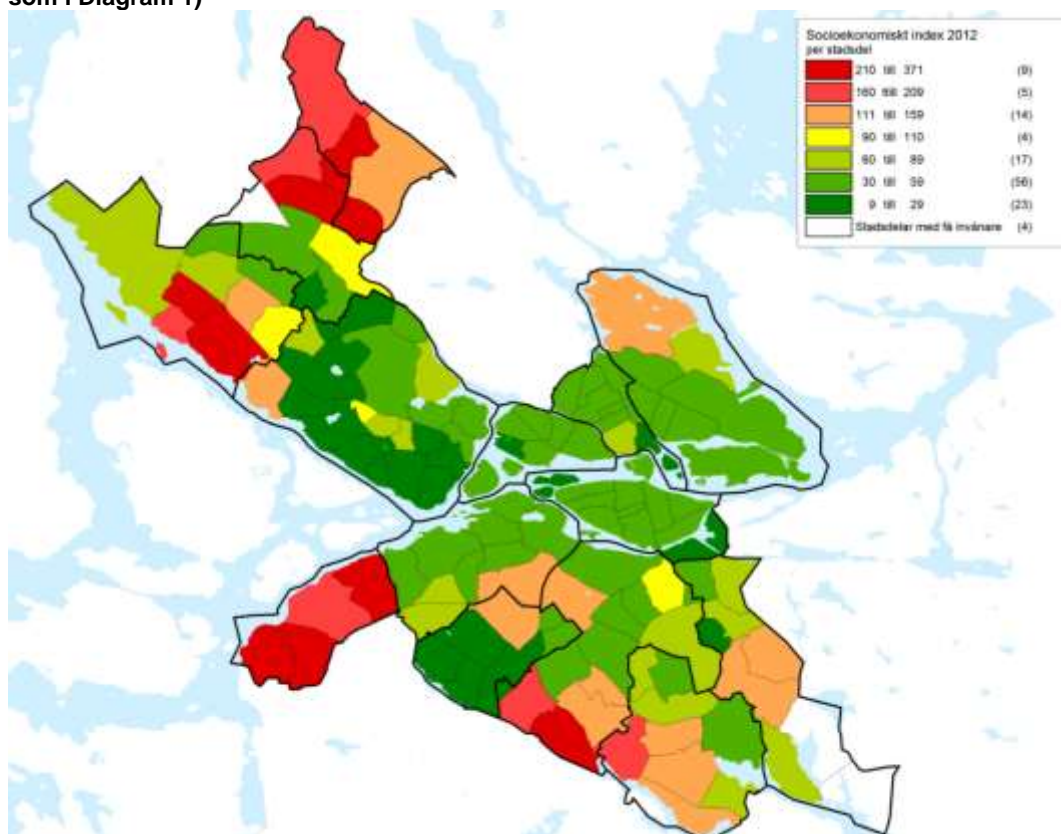
Diagram 1 Socioekonomiskt index år 2011¹

¹ Baserat på andel barn/unga med utländsk bakgrund (född utrikes eller har utlandsfödda föräldrar), andel barn/unga med lågutbildade föräldrar (högst förgymnasial utbildning) samt andel barnfamiljer med låg inkomst (<140 000 ensamstående, <180 000 gifta/samboende). Samma variabler används i loF-nyckeln för barn och unga.

Befolkningens socioekonomiska bakgrund kan dock variera kraftigt inom stadsdelsområdena. I Karta 5 visas barn och ungas socioekonomiska bakgrund för Stockholms stads 132 stadsdelar. De stadsdelar i Stockholms stad med lägst socioekonomisk bakgrund bland barn och unga är Rinkeby, Tensta, Husby, Rågsved, Skärholmen, Vårberg, Hässelby Gård, Grimsta, Bredäng, Hagsätra och Hässelby Strand. Alla dessa stadsdelar har barn och unga med en genomsnittlig socioekonomiskt index som är dubbelt så högt jämfört med staden som helhet.

Karta 5 Socioekonomiskt index i Stockholms stads stadsdelar år 2011 (samma definition som i Diagram 1)

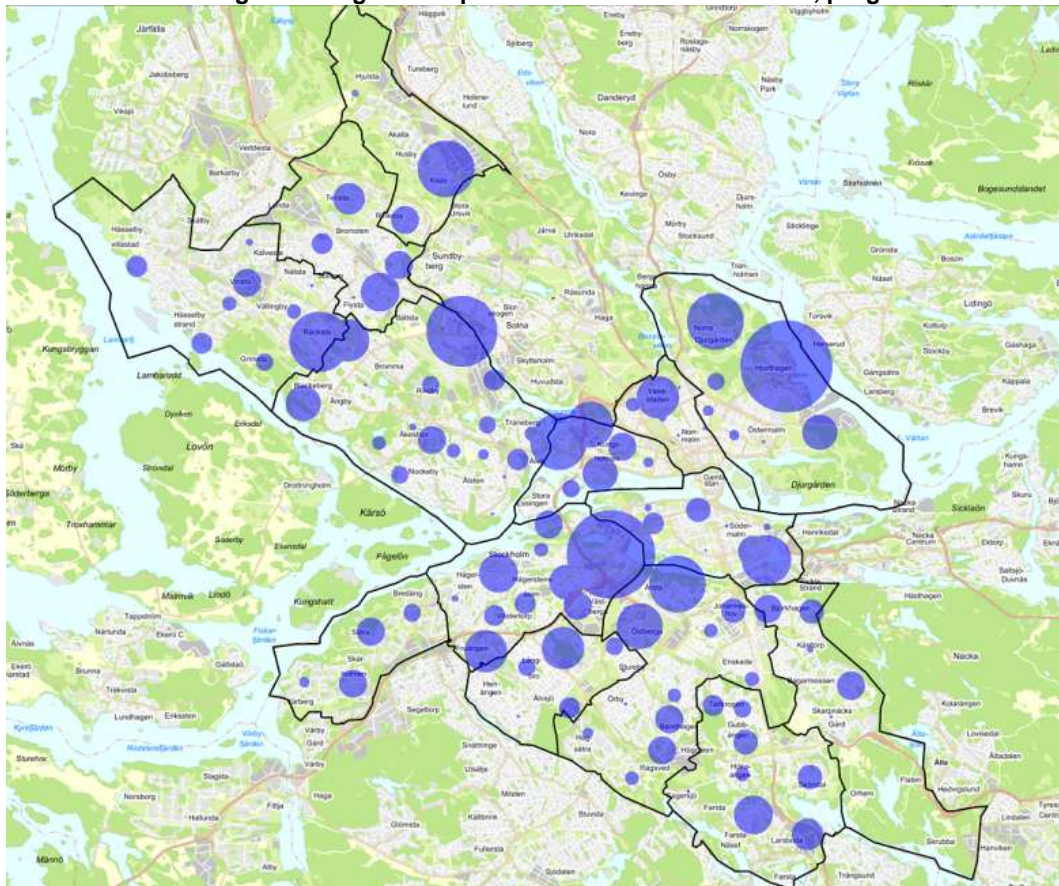

3.2.1 Befolkningsprognos

Var befolkningen ökar i Stockholms stad är mycket beroende av var det byggs bostäder. Var det har byggs bostäder några år tillbaka påverkar även hur antalet barn och unga i åldrarna 7-20 år kommer öka framöver. I nybyggda områden är det ofta mycket små barn till en början, men på sikt blir barnen äldre i de nybyggda områdena.

I Karta 6 visas hur mycket lägenheter som prognositeras färdigställas under perioden 2013-2022 i Stockholms stads stadsdelar (det finns 132 stadsdelar i Stockholm). Där det kommer färdigställas mest bostäder är i Mariefäll, östra Kungsholmen, Norra Djurgårdsstaden och i Liljeholmen. Även kring Råcksta och Beckomberga kommer det färdigställas mycket bostäder. Andra stadsdelar där det kommer färdigställas mycket bostäder är Kista, Årsta, Hammarby Sjöstad och Universitetet.

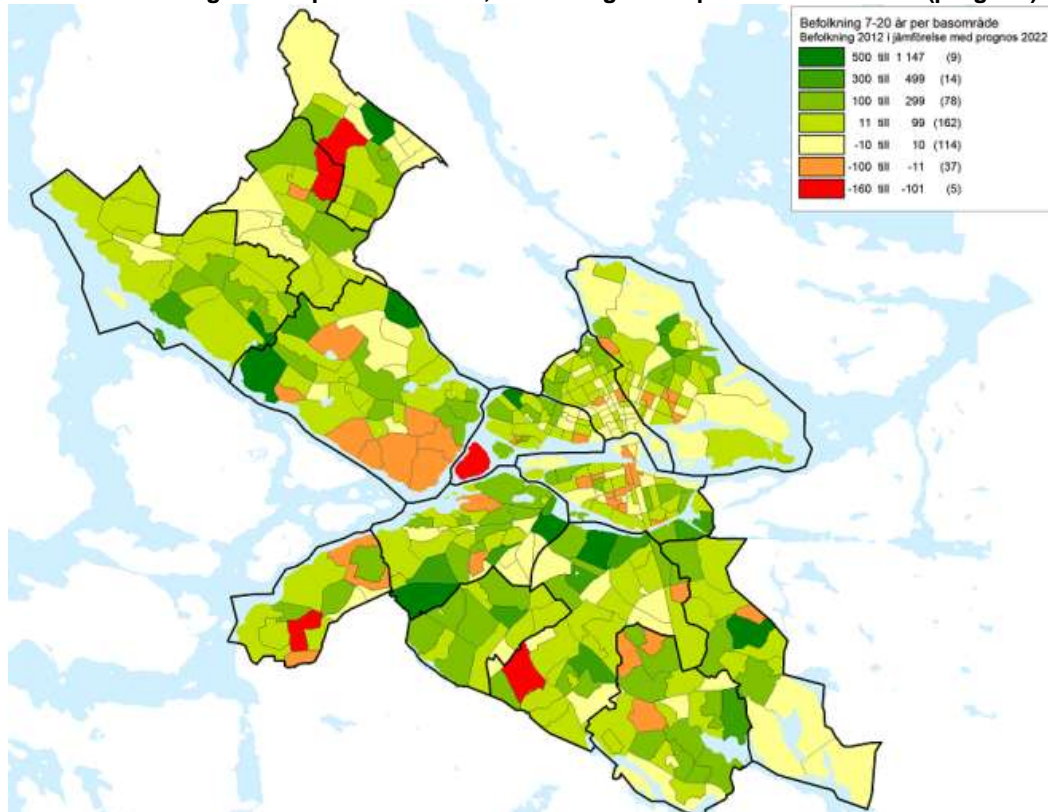
Karta 6 Antalet färdigställda lägenheter per stadsdel i Stockholms stad, prognos 2013-2022

I Karta 7 visas hur antalet barn och unga beräknas öka eller minska fram till år 2022 i Stockholms stads basområden (det finns över 400 basområden). Antalet barn och unga i åldrarna 7-20 år beräknas öka kraftigt i basområdena kring Blackeberg, Mariehäll, Kista, östra Kungsholmen, vid Liljeholmskajen/Årstadal, Årsta, Fruängen och vid Bagarmossen. Antalet barn och unga beräknas däremot minska något i delar av Husby och Tensta samt på Stora Essingen, delar av Skärholmen och Hagsätra.

Karta 7 Befolkning 7-20 år per basområde, förändring under perioden 2012-2022 (prognos)

3.3 Bollplaner

Totalt finns det 177 bollplaner i Stockholms stad som förvaltas av idrottsförvaltningen. De flesta, 84 stycken, är grusplaner. 66 är konstgräsplaner. Om man räknar en 11-manna-plan som två stycken 7-mannaplaner finns det nästan 270 stycken 7-mannaplaner i Stockholms stad. Se fördelningen av storlek på bollplan och underlag i Tabell 1.

Tabell 1 Antal bollplaner i Stockholms stad

Underlag	11-manna	9-manna	7-manna	5-manna	Totalt
Konstgräs	38	1	23	4	66
Naturgräs	19	2	6	-	27
Grus	33	8	42	1	84
Totalt	90	11	71	5	177

Analysen av bollplanerna kan delas in i fyra huvudsakliga delar. I den första analysen har tillgängligheten till bollplanerna beräknats för samtliga bollplaner. Därefter har tillgängligheten beräknats till alla konstgräsplaner. Mycket bra närhet till en bollplan har antagits vara inom 500 meter gåendes eller cyklandes. Ganska bra närhet har antagits vara inom 1 000 meter. Längre avstånd än så innebär sämre närhet.

Motsvarande analys har även gjorts för 11-mannaplaner, även här har en specifik analys gjorts för endast konstgräsplaner. Mycket god närhet antas här vara inom 1 500 meter gåendes eller med cykel medan ganska bra närhet antas vara inom 2 500 meter. Längre avstånd än så innebär sämre närhet.

För dessa fyra indelningar – alla bollplaner, alla konstgräsplaner, alla 11-mannaplaner samt konstgräs-11-mannaplaner – har även upptagningsområden beräknats. Detta innebär att man räknar med att alla i befolkningen skulle ta sig till sin närmaste bollplan baserat på var man bor.

3.3.1 Stockholmarnas önskemål och aktiva i föreningar

Idrottsförvaltningen frågar med jämna mellanrum stockholmare i olika åldrar vilka anläggningar och verksamheter de önskar att staden ska satsa på.²

När staden frågat högstadiel elever om de mest önskade anläggningstyperna kommer fotbollsplan på en fjärde plats (25 procent), efter simhall/äventyrsbad, gym och sporthall för bollsporter. Bland pojkar kommer fotbollsplan på andra plats (33 procent) och bland flickor på en sjätte plats (18 procent).³

² Blomdahl och Elofsson (2005). "Vilka idrottsanläggningar vill ungdomar i Stockholms stad att det ska satsas på?"

Blomdahl, Elofsson och Öhman (2008). "Vilka anläggningar/verksamheter tycker de fysiskt inaktiva vuxna att Stockholms stad ska satsa på under 2009-2013?"

³ Ungdomarna har fått kryssa i 4 alternativ på frågan "Vilka av följande typer av anläggningar tycker du att Stockholms stad ska satsa på under 2006-2010?"

Bland gymnasieelever kommer fotbollsplaner på en tredje plats (25 procent) bland de mest önskade anläggningarna. Bland pojkar kom fotbollsplaner på första plats (28 procent) och bland flickor på delad sjunde plats (13 procent).

När vuxna fått svara på frågan om vilka anläggningar/verksamheter som de tycker Stockholms stad ska satsa på kommer fotbollsplaner på en sjätte plats (15 procent). Det är i huvudsak männen som tycker att staden ska satsa på fotbollsplaner.

När man istället tittar på antal medlemmar 7-20 år som är aktiva i föreningar blir bilden något annorlunda än när man frågar ungdomarna vad staden bör satsa på.⁴ I Stockholms stad finns det flest aktiva inom fotbollen, 24 300 ungdomar. Av dessa är 27 procent flickor. Räknet i antal är dock fotbollen den idrott som har flest aktiva flickor, 6 500 ungdomar.⁵

3.3.2 Sammanfattande slutsatser från analysen av tillgänglighet till bollplaner

Närheten till 11-mannaplaner är bra i Stockholms stad, givet att det är rimligt att anta att ett avstånd upp emot 1500 meter motsvarar en bra närhet. När närheten till samtliga bollplaner beräknats har avstånd på 500 och 1000 meter använts. Med den definitionen på ett rimligt avstånd till en bollplan, oavsett liten eller stor, är det nästan 90 procent av stadens barn och unga som har en bollplan inom 1000 meter. Om man enbart tittar på konstgräsplaner är det 60 procent av de barn och unga som har en konstgräsplan inom 1000 meter.

Idag går det i genomsnitt ungefär 660 barn i åldrarna 7-20 per bollplan i staden som helhet. Antalet aktiva i föreningar i samma ålder per bollplan är ungefär 140. Antalet barn och unga i åldrarna 7-20 år prognostiseras öka med 26 procent fram till år 2022. Detta innebär att det kommer bli i genomsnitt 170 aktiva barn och unga per fotbollsplan år 2022, givet att andelen aktiva är detsamma samt att det inte tillkommer några nya bollplaner. Tittar man enbart på konstgräsplaner är det idag 1 760 barn per konstgräsplan, vilket motsvarar ungefär 370 aktiva barn och unga per plan. Med befolkningstillväxten kommer antalet öka till 460 barn och unga per konstgräsplan år 2022. Dessutom är det inte enbart barn och unga som utnyttjar fotbollsplanerna i staden, även vuxna gör det.

Beroende på vilken typ av bollplan som analyseras varierar närheten i stadens delområden. Generellt är dock närheten till en bollplan bättre i områden där barn och unga kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund. I Skärholmen, där socioekonomin är låg, är det dock relativt många barn och unga som ska dela på konstgräsplanen. Detta gäller även 11-manna konstgräsplanen i Spånga-Tensta.

Genomgående i analysen har det konstaterats att närheten till en bollplan inom stadens gränser – både stora och små, konstgräs eller inte – är sämre i Mariehäll, Ulvsunda och

⁴ Då medlemsaktivitetsbidraget kräver att en majoritet av medlemmarna ska vara bosatta inom Stockholms stad innebär detta att en del av medlemmarna kan vara boende utanför staden.

⁵ Långsiktig investeringsplanering (bilaga till Tjänsteutlåtande DNR 410-478-2010).

delar av Hässelby Villastad. Antalet barn och unga kommer även öka i Mariehäll och Ulvsunda vilket kommer innebära att det kommer bli allt fler barn som har sämre närhet till fotbollsplaner inom Stockholms stads gränser, givet att det inte tillkommer några nya bollplaner.

Tittar man på närheten till alla bollplaner är det även sämre närhet i delar av Kungsholmen samt på Södermalm, Farsta och i Hägersten-Liljeholmen.

I Enskede-Årsta-Vantör och Hägersten-Liljeholmen är trycket högt på konstgräsplanerna samtidigt som närheten till en konstgräsplan är sämre i stadsdelsområdena. Liljeholmen är ett område med sämre närhet till konstgräsplaner samtidigt som antalet barn och unga framöver kommer öka mycket i Liljeholmen.

På Norrmalm är det väldigt många barn och unga som ska samsas på de bollplaner som finns i stadsdelsområdet, och trycket kommer öka ytterligare i framtiden med tanke på att det byggs bostäder i Hagastaden. Även på Södermalm går det många barn och unga per bollplan.

Vad gäller 11-mannaplaner är det flest ungdomar som har en fotbollsplan på Södermalm som sin närmaste, följt av Östermalm och Rinkeby-Kista. Antalet personer per 11-mannaplan kommer öka kraftigt på Östermalm, Bromma, Kungsholmen och i Hägersten-Liljeholmen. När det kommer till 11-manna konstgräsplan går det däremot flest ungdomar på den enda konstgräsplan som finns i Spånga-Tensta.

För att antalet barn och unga per bollplan ska vara detsamma år 2022 i hela staden som idag skulle det behövas hela 45 nya bollplaner. För att antalet barn och unga per konstgräsplan ska vara detsamma år 2022 skulle det behövas 17 nya konstgräsplaner. Att bygga 45 nya bollplaner i Stockholms stad är kanske inte realistiskt med tanke på den yta det kräver. Däremot skulle det vara möjligt att göra om befintliga bollplaner till konstgräsplaner. Hur många nya konstgräsplaner som skulle behövas baserat på att man endast ersätter nuvarande bollplaner utan konstgräs med konstgräsplaner beror på hur många fler som beräknas utnyttja den nya konstgräsplanen. Exempelvis, givet att konstgräsplanerna har två gånger så hög kapacitet som de tidigare bollplanerna skulle det behövas 45 nya konstgräsplaner för att möta befolkningsutvecklingen de kommande 10 åren.

Om antalet unga 13-20 år per 11-mannaplan ska vara detsamma år 2022 som idag kommer det behövas 20 nya 11-mannaplaner. För att antalet ungdomar per 11-manna konstgräsplan i hela staden ska vara desamma om tio år skulle det behövas 8 nya konstgräsplaner. Givet samma resonemang som ovan, att befintliga bollplaner görs om till konstgräsplaner, skulle det behövas 20 nya 11-manna konstgräsplaner för att möta befolkningsökningen givet att konstgräsplanerna har två gånger så hög kapacitet jämfört med de tidigare bollplanerna (antagandet om två gånger högre kapacitet är endast ett exempel).

3.4 Analys av alla bollplaner

Det finns totalt 177 bollplaner i Stockholms stad. Bollplanernas fördelning per stadsdelsområde visas i Tabell 2. I detta avsnitt kommer barn och ungas närhet till bollplan samt bollplanernas upptagningsområden att kartläggas.

Tabell 2 Antalet bollplaner per stadsdelsområde uppdelat på storlek

Stadsdelsområde	11-manna	9-manna	7-manna	5-manna	Totalt
Rinkeby-Kista	4	0	6	0	10
Spånga-Tensta	6	0	6	0	12
Hässelby-Vällingby	9	0	8	0	17
Bromma	6	2	7	0	15
Kungsholmen	4	0	2	1	7
Norrmalm	0	0	3	0	3
Östermalm	5	2	7	1	15
Södermalm	3	1	3	1	8
Enskede-Årsta-Vantör	12	1	10	1	24
Skarpnäck	15	0	2	0	17
Farsta	9	0	5	0	14
Älvsjö	6	0	6	0	12
Hägersten-Liljeholmen	6	4	2	1	13
Skärholmen	5	1	4	0	10
Totalt	90	11	71	5	177

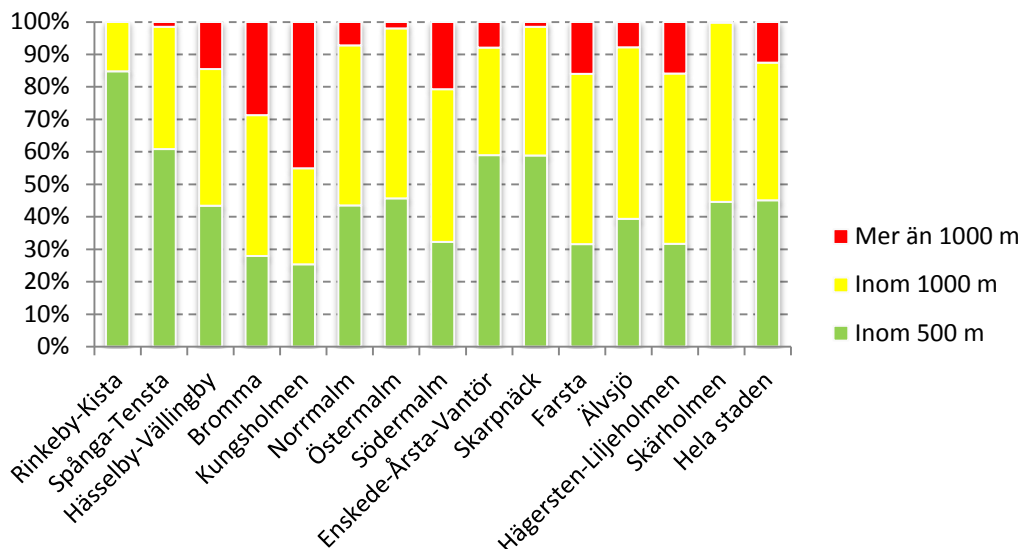
3.4.1 Tillgänglighet till alla bollplaner

Mycket bra närhet till en bollplan (oavsett storlek) antas i analysen motsvara ett avstånd, gåendes eller med cykel, på 500 meter. Ganska bra närhet antas motsvara 1 000 meter medan sämre närhet är avstånd över 1 000 meter. Här inräknas alla bollplaner – konstgräs, naturgräs och grus samt 5-manna till 11-manna – medan en analys senare kommer göras för konstgräs och 11-mannaplaner.

I Diagram 2 visas tillgängligheten till bollplaner uppdelat per stadsdelsområde för barn/unga i åldrarna 7-20 år. Närmaste bollplan behöver dock inte nödvändigtvis ligga inom det egna stadsdelsområdet. De barn och unga som bor i Rinkeby-Kista har kortast avstånd till en bollplan. Jämförelsevis är närheten till bollplan även bra i Spånga-Tensta, Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck. De barn och unga som bor på Kungsholmen har generellt sett sämst närhet till bollplan. Även i Bromma är närheten till bollplan sämre jämfört med övriga stadsdelsområden.

Generellt sett är närheten till bollplan bättre i stadsdelsområden där det bor barn och unga med lägre socioekonomisk bakgrund.

Diagram 2 Tillgänglighet till bollplan. Andel barn/unga 7-20 år som har en bollplan inom 500 meter, 1 000 meter eller mer än 1 000 meter gående eller med cykel

Närheten till en bollplan kan dock variera inom stadsdelsområdena, vilket visas i Karta 8. På Kungsholmen, där närheten till en bollplan totalt sett är som sämst i Stockholms stad, ser tillgängligheten bra ut i västra Kungsholmen. Däremot är det mer än 1 000 meter till närmaste bollplan för de barn och unga som bor på östra Kungsholmen, i Marieberg och på Lilla Essingen.

I Bromma är närheten till en bollplan sämre i de kvarter som ligger i närheten av Mälaren i stadsdelarna Nockeby, Höglandet och Ålsten. Även i delar av Bromma Kyrka och i Eneby är det över 1000 meter till närmaste bollplan. Slutligen är närheten till bollplan sämre i Alvik, Traneberg, Ulvsunda och Mariehäll. I Mariehäll byggs det och kommer byggas mycket nya bostäder. Även Ulvsunda är ett utpekad exploateringsområde för många nya bostäder i framtiden. Detta kommer medföra, givet att inga nya bollplaner kommer till, att allt fler barn och unga kommer sakna bollplan i Stockholms stad inom 1 000 meter i dessa områden.

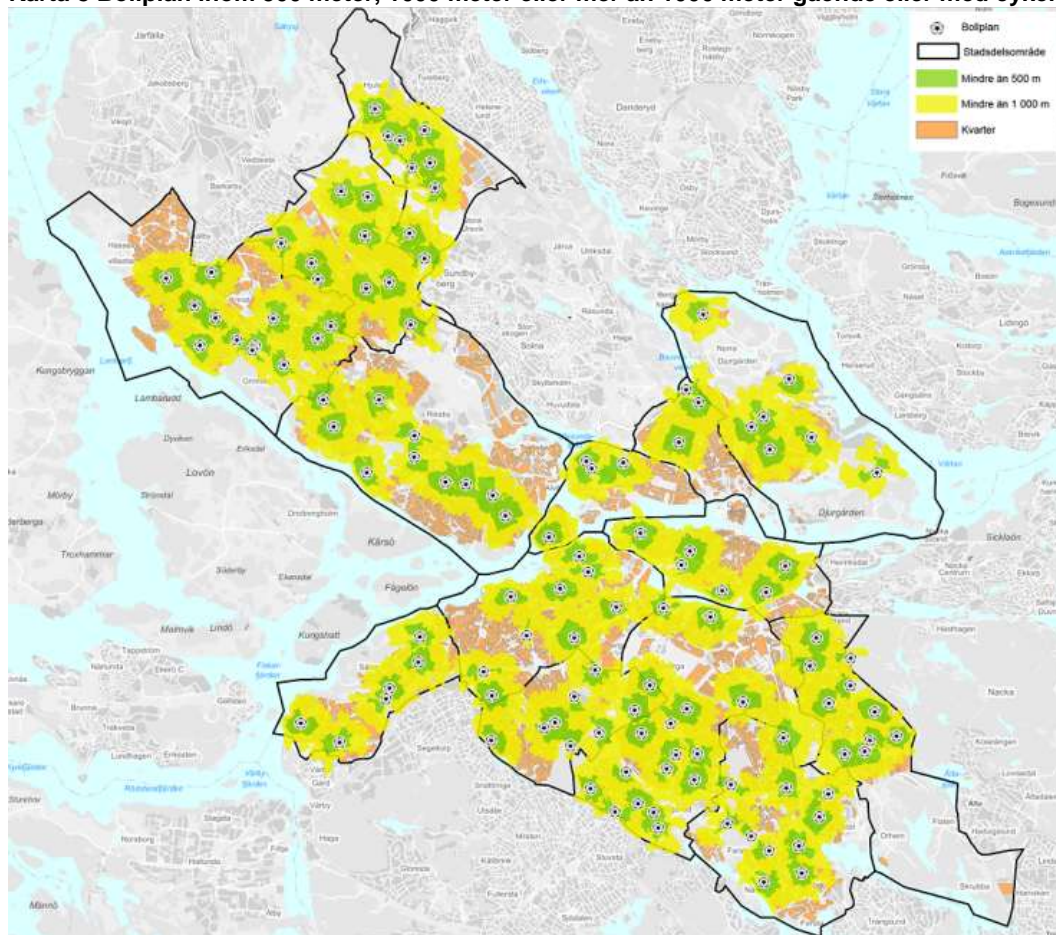
I en del områden i innerstaden är det längre än 1 000 meter till närmaste bollplan. Detta gäller bland annat områdena kring centralen, Gamla stan, Slussen och i Hammarby Sjöstad.

I Västerort är det mer än 1 000 meter till närmaste bollplan för de barn och unga som bor i Hässelby Villastad, kring Kälvesta och Vinsta.

I Söderort är närheten till bollplan sämre i Liljeholmen, Mälarhöjden, Västertorp, Långsjö, Gullmarsplan, delar av Enskede, Svedmyra och Tallkrogen, Hökarängen samt Farsta strand.

Vad gäller socioekonomisk bakgrund är den generella trenden är att närheten till bollplaner är som bäst i områden där barn och unga i hög grad kommer från familjer med lägre socioekonomi.

Karta 8 Bollplan inom 500 meter, 1000 meter eller mer än 1000 meter gående eller med cykel

3.4.2 Bollplanernas upptagningsområde

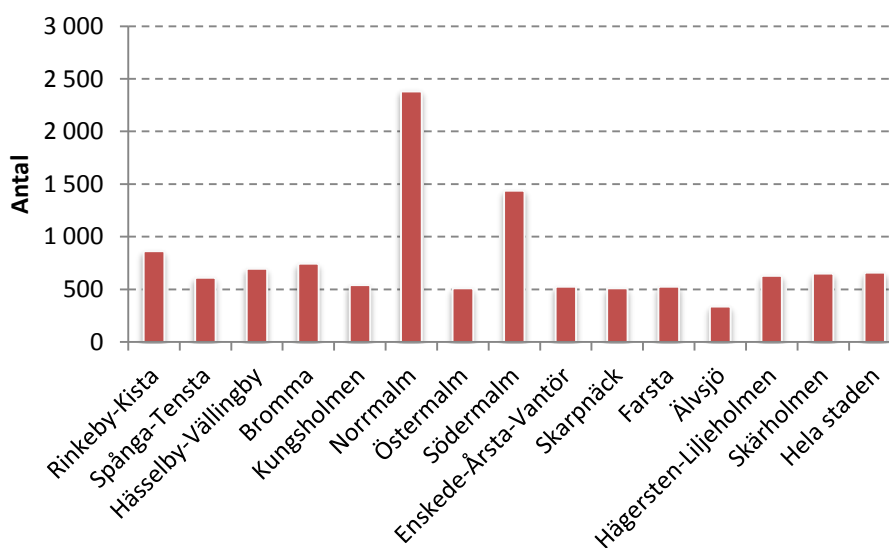
Givet att alla individer skulle ta sig till sin närmaste bollplan (gåendes eller med cykel) har varje bollplans upptagningsområde beräknats. Sedan har ett genomsnitt av antal personer per bollplan beräknats för varje stadsdelsområde. Den närmaste bollplanen för en person kan ligga i ett annat stadsdelsområde än det man själv bor i.

I Diagram 3 visas antalet barn och unga 7-20 år i genomsnitt per bollplan i varje stadsdelsområde. Norrmalm har många barn och unga per bollplan, nästan 2 500, vilket beror på att det endast finns 3 bollplaner på Norrmalm (se Tabell 2). På Södermalm finns också endast 8 bollplaner totalt. På Östermalm och Kungsholmen går det betydligt färre barn och unga per bollplan.

I ytterstaden går det flest barn och unga per bollplan i Rinkeby-Kista. Lägst antal barn och unga per bollplan är det i Älvsjö. I staden som helhet är det ungefär 660 barn och unga i åldrarna 7-20 år per bollplan.

I Stockholms stad är ungefär 24 300 barn och unga 7-20 år aktiva i fotbollsföreningar.⁶ Om man sätter detta i relation till antalet barn och unga totalt skulle det innebära att över 20 procent av ungdomarna är aktiva inom fotbollen. Om man tar antalet aktiva barn och unga i fotbollsföreningar i staden i relation till antalet fotbollsplaner blir antalet aktiva per bollplan i genomsnitt ungefär 140 barn och unga.

Diagram 3 Antal barn och unga, 7-20 år, per bollplan och stadsdelsområde

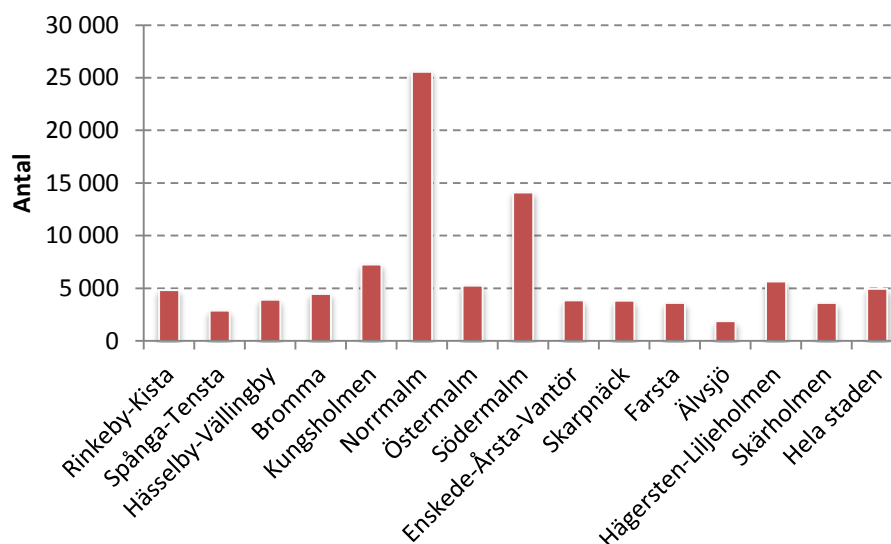

Om man istället tittar på hela befolkningen per bollplan blir bilden något annorlunda. Det är fortfarande högst tryck på Norrmalms och Södermalms bollplaner och i Älvsjö är det lägst antal invånare per bollplan. Det är däremot fler antal invånare per bollplan i Hägersten-Liljeholmen än vad det är i Rinkeby-Kista, se Diagram 4. På Kungsholmen är det betydligt fler invånare per bollplan jämfört med övriga stadsdelsområden (förutom Norrmalm och Södermalm) än vad det var när man jämförde antalet barn och unga per bollplan och stadsdelsområde. Anledningen till detta är att det finns högre andel hushåll med 7-20 åringar i exempelvis Rinkeby-Kista än vad det finns på Kungsholmen.

⁶ Långsiktig investeringsplanering (bilaga till Tjänsteutlåtande DNR 410-478-2010).

Diagram 4 Antal personer, hela befolkningen, per bollplan och stadsdelsområde

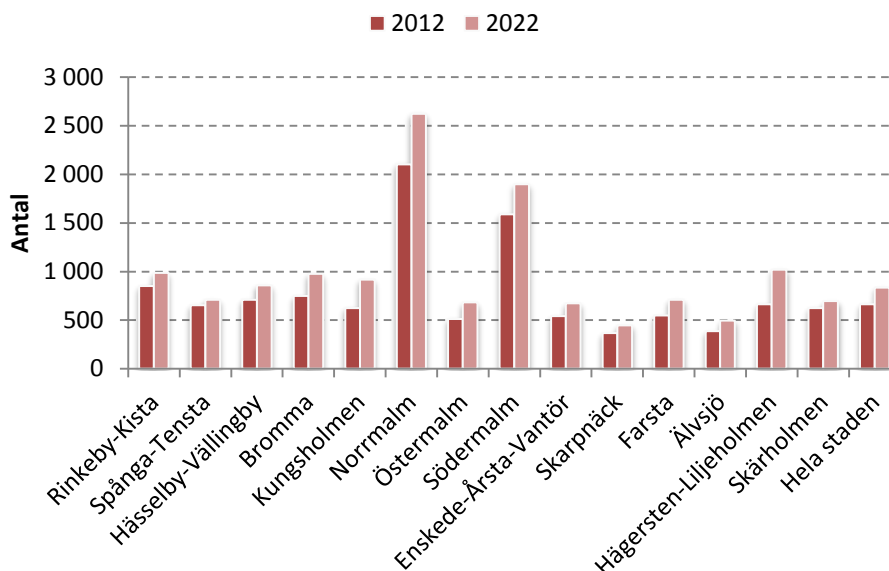

Beräkningarna för antalet invånare per bollplan är baserat på befolkningsuppgifter på kvartersnivå. Lägsta geografiska nivå för befolkningsprognoserna som görs för Stockholms stad är på basområden. Eftersom bollplanerna är relativt väl utspridda i hela staden har barn och unga oftast en bollplan inom sitt stadsdelsområde som sin närmaste. Detta innebär att det går bra att beräkna antalet barn och unga i varje stadsdelsområde i relation till antalet bollplaner per stadsdelsområde för att få en uppfattning om hur många som måste samsas om bollplanerna.

Antalet barn och unga per bollplan har beräknats på ovanstående beskrivna sätt för år 2012 samt prognosbefolkningen år 2022, vilket visas i Diagram 5. Här kan man se att antalet barn beräknas öka i alla stadsdelsområden, men ökningen kommer vara större i vissa. I Hägersten-Liljeholmen prognostiseras antalet barn och unga i åldrarna 7-20 år öka med 53 procent, vilket skulle innebära att bollplanerna i stadsdelsområdet kommer ha högst tryck i ytterstaden (i genomsnitt ca 1000 barn per bollplan) – givet att det inte tillkommer några nya bollplaner och att man alltid går till den bollplan som ligger närmast. På Kungsholmen beräknas också antalet barn öka kraftigt med närmare 50 procent. I Bromma beräknas antalet barn och unga öka med 30 procent. I Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Skärholmen beräknas ökningen vara mellan 8-16 procent. I antal beräknas 7-20 åringarna öka som mest på Norrmalm vilket skulle innebära över 2 600 personer per fotbollsplan i stadsdelsområdet.

För att antalet barn och unga per bollplan ska vara detsamma år 2022 i hela staden som idag skulle det behövas hela 45 nya bollplaner.

Diagram 5 Antal barn och unga 7-20 år per stadsdelsområde i relation till antalet bollplaner per stadsdelsområde, år 2012 samt prognos år 2022

3.4.3 Sammanfattning

Närheten till en bollplan är generellt god i Stockholms stad. I vissa stadsdelar är det dock längre än 1 000 meter till närmaste bollplan. Det är mellan 10-15 procent av alla barn och unga i Stockholm som har över 1 000 meter till närmaste bollplan. Andelen barn och unga som har sämre närhet till en bollplan kan dock öka i framtiden, givet att det inte tillkommer några nya bollplaner, med tanke på att det kommer byggas mycket nya bostäder i lägen såsom Ulvsunda och Mariehäll där det är långt till närmaste bollplan inom Stockholms stads gränser.

På Norrmalm är det väldigt många barn och unga som ska samsas på de bollplaner som finns i stadsdelsområdet, och trycket kommer öka ytterligare i framtiden med tanke på att det byggs bostäder i Hagastaden. I ytterstaden är det idag flest barn och unga per bollplan i Rinkeby-Kista, men år 2022 kommer troligtvis trycket bli högre i stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen. Anledningen till detta är dels att det byggs mycket i bland annat Liljeholmen, men även att de mindre barnen i tidigare färdigställda lägenheter kommer bli äldre.

På Kungsholmen beräknas också antalet barn och unga öka kraftigt, men det är framförallt i områden där det idag finns bollplaner – men detta innebär givetvis att trycket på dessa planer kommer att öka. I Bromma däremot finns idag inte några bollplaner i närheten inom Stockholms stads gränser i de områden där det byggs eller planeras mycket bostäder.

Idag är det i genomsnitt ungefär 660 barn i åldrarna 7-20 per bollplan i staden som helhet. Antalet aktiva i föreningar i samma ålder per bollplan är ungefär 140. Antalet barn

och unga i åldrarna 7-20 år prognostiseras öka med 26 procent fram till år 2022. Detta innebär att det kommer bli i genomsnitt 170 aktiva barn och unga per fotbollsplan år 2022, givet att andelen aktiva är det samma samt att det inte tillkommer några nya bollplaner. Om antalet barn och unga per bollplan om tio år som idag skulle det behövas 45 nya bollplaner.

3.5 Analys av alla konstgräsplaner

Det finns totalt 66 konstgräsplaner i Stockholms stad. Konstgräsplaner samt bollplaner med grus och naturgräs som underlag visas per stadsdelsområde i Tabell 3. I detta avsnitt kommer barn och ungas närhet till konstgräsplan samt konstgräsplanernas upptagningsområden att kartläggas.

Tabell 3 Antalet bollplaner per stadsdelsområde uppdelat på underlag

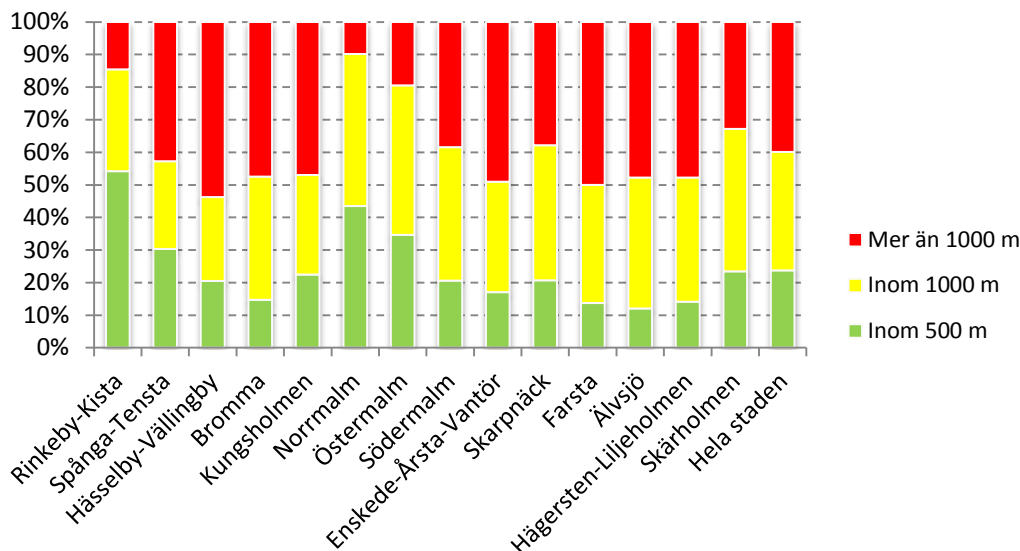
Stadsdelsområde	Konstgräs	Naturgräs	Grus	Totalt
Rinkeby-Kista	5	2	3	10
Spånga-Tensta	3	4	5	12
Hässelby-Vällingby	6	2	9	17
Bromma	7	0	8	15
Kungsholmen	4	1	2	7
Norrmalm	3	0	0	3
Östermalm	8	6	1	15
Södermalm	4	0	4	8
Enskede-Årsta-Vantör	6	3	15	24
Skarpnäck	5	5	7	17
Farsta	4	1	9	14
Älvsjö	4	1	7	12
Hägersten-Liljeholmen	5	1	7	13
Skärholmen	2	1	7	10
Totalt	66	27	84	177

3.5.1 Tillgänglighet till alla konstgräsplaner

Bra närhet till en konstgräsplan har i analysen antagits vara det samma som närhet till alla bollplaner inklusive naturgräs och grus. Mycket bra närhet antas därmed vara avstånd på upp till 500 meter, ganska bra närhet upp till 1 000 meter medan sämre närhet är avstånd över 1 000 meter.

I Diagram 6 visas tillgängligheten till konstgräsplanerna uppdelat per stadsdelsområde för barn/unga i åldrarna 7-20 år. Närmaste bollplan behöver dock inte nödvändigtvis ligga inom det egna stadsdelsområdet. De barn och unga som bor i Rinkeby-Kista och Norrmalm har kortast avstånd till en konstgräsplan, följt av Östermalm. De barn och unga som bor i Hässelby-Vällingby, Bromma, Kungsholmen, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Älvsjö och Hägersten-Liljeholmen har generellt något sämre närhet till bollplaner.

Diagram 6 Tillgänglighet till konstgräsplan. Andel barn/unga 7-20 år som har en bollplan inom 500 meter, 1 000 meter eller mer än 1 000 meter gående eller med cykel

Närheten till konstgräsplan varierar inom stadsdelsområdena, vilket visas i Karta 9 nedan. Huvuddelen av Rinkeby-Kista har god närhet till konstgräsplan, förutom delar av Akalla. I Spånga-Tensta är närheten till konstgräsplan bättre i Tensta och sämre i Spånga. I Hässelby-Vällingby är närheten till konstgräsplan bättre i Hässelby, förutom i Hässelby Villastad. I Bromma är närheten till konstgräsplan bättre i Blackeberg, Norra och Södra Ångby, kring Åkeshov och Stora Mossen.

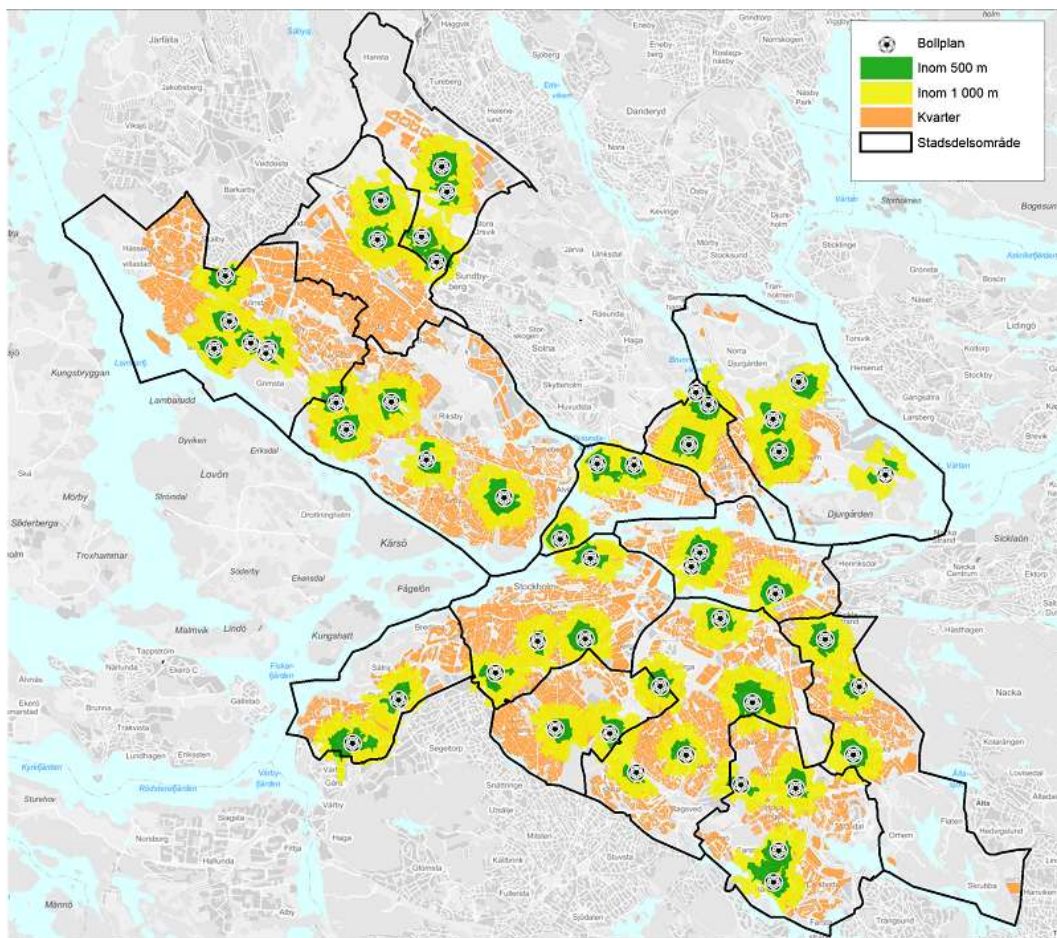
På Kungsholmen är närheten till konstgräsplan bättre i Kristineberg, Stadshagen och Stora Essingen, men sämre kring Marieberg, Lilla Essingen och östra Kungsholmen. På Norrmalm är närheten till konstgräsplan överlag bra och i områden där närheten är sämre är även barntätheten låg. På Östermalm är också närheten till konstgräsplan relativt bra, bortsett från delar av Gärdet och Engelbrekt. På Södermalm är närheten till konstgräsplan bättre kring Zinkensdam, Tantolunden och Norra Hammarbyhamnen, men sämre kring delar av Mariatorget, Södra station, mellan Skanstull och Södersjukhuset samt Hammarby Sjöstad.

I Hägersten-Liljeholmen är närheten till konstgräsplan bättre i Gröndal, Hägerstensåsen, Västberga samt i Fruängen. De som bor i östra Liljeholmen (Årstadal) samt närmare Mälaren har dock en sämre närhet. I Skärholmens stadsdelsområde är närheten till konstgräsplan sämre i Bredäng och Västberga. I Älvsjö stadsdelsområde är närheten till konstgräsplan sämre i Långsjö, Herrängen och Solberga. I Enskede-Årsta-Vantör är närheten till konstgräsplan bättre i delar av Östberga, Hagsätra, Årsta, Enskede samt i Högdalen/Bandhagen.

I Skarpnäck är närheten till konstgräsplan sämre i Enskededalen och i Bagarmossen. I stadsdelsområdet Farsta är närheten till konstgräsplan sämre i delar av Svedmyra och Tallkrogen, Sköndal, Larsboda och Hökarängen.

På stadsdelsområdesnivå finns inget tydligt samband mellan barn och ungas socioekonomiska bakgrund och närheten till konstgräsplan. Tittar man däremot på lägre geografisk nivå är närheten till en bollplan generellt sett bättre i stadsdelar där barn och ungdomar kommer från familjer med lägre socioekonomi. I vissa stadsdelar där barn och unga kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund är dock närheten till en bollplan sämre, vilket är fallet i exempelvis Rågsved och Bredäng.

Karta 9 Konstgräsplan inom 500 meter, 1000 meter eller mer än 1000 meter gående eller med cykel

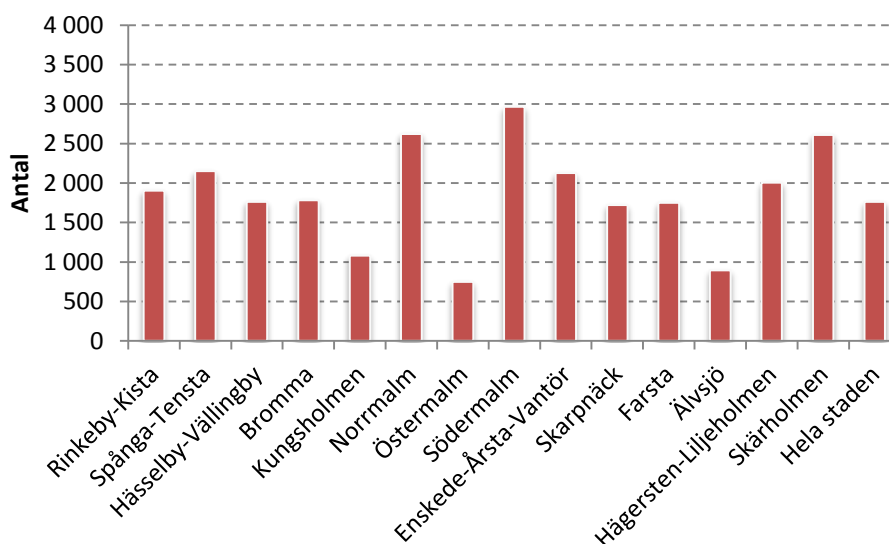
3.5.2 Konstgräsplanens upptagningsområde

Givet att alla individer skulle ta sig till sin närmaste konstgräsplan (gåendes eller med cykel) har varje konstgräsplans upptagningsområde beräknats. Sedan har ett genomsnitt av antal personer per konstgräsplan beräknats för varje stadsdelsområde. Den närmaste konstgräsplanen för en person kan ligga i ett annat stadsdelsområde än var man själv bor.

I Diagram 7 visas antalet barn och unga 7-20 år i genomsnitt per konstgräsplan i varje stadsdelsområde. I staden som helhet går det 1 760 barn per konstgräsplan. Södermalm har många barn och unga per konstgräsplan, nästan 3000. Det finns fyra konstgräsplaner på Södermalm (se Tabell 3). Det går även många barn och unga per konstgräsplan på Norrmalm och i Skärholmen. I Skärholmen är det även många barn och unga som kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund. Det är minst antal barn och unga per bollplan på Kungsholmen, Östermalm och Älvsjö. I ytterstaden är trycket som störst i Skärholmen följt av Enskede-Årsta-Vantör, Spånga-Tensta samt Hägersten-Liljeholmen.

I Stockholms stad är ungefär 24 300 barn och unga 7-20 år aktiva i fotbollsföreningar.⁷ Om man tar antalet aktiva barn och unga i fotbollsföreningar i staden i relation till antalet konstgräsplaner blir antalet aktiva per plan i genomsnitt ungefär 370 barn och unga.

Diagram 7 Antal barn och unga, 7-20 år, per konstgräsplan och stadsdelsområde

Beräkningarna för antalet invånare per konstgräsplan, liksom för alla bollplaner, är baserat på befolkningsuppgifter på kvartersnivå. Befolkningsprognoserna för Stockholms med basområden som lägsta nivå. Eftersom konstgräsplanerna är relativt väl utspridda i hela staden har barn och unga oftast en bollplan inom sitt stadsdelsområde som sin närmaste. För några stadsdelsområden är dock så inte fallet. Exempelvis är det ganska många i Spånga-Tensta och i Skärholmen som har sin närmaste konstgräsplan i ett annat stadsdelsområde. I Skarpnäck är det många som bor i angränsande stadsdelsområden som har en konstgräsplan i Skarpnäck som sin närmaste.

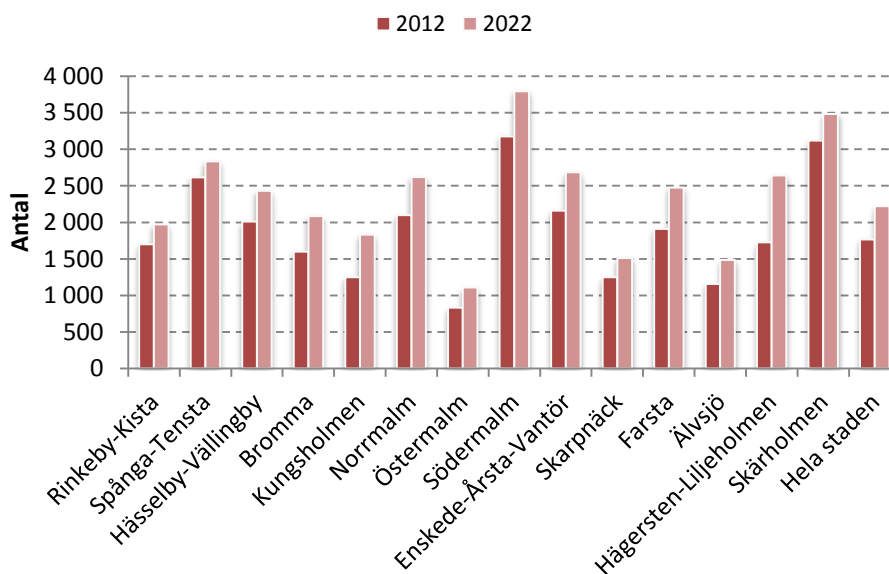
Trots att ganska många som har en konstgräsplan i ett annat stadsdelsområde än sitt eget som närmaste har vi beräknat antalet barn och unga i varje stadsdelsområde i relation till antalet bollplan per stadsdelsområde för år 2012 och år 2022. Detta för att få

⁷ Långsiktig investeringsplanering (bilaga till Tjänsteutlåtande DNR 410-478-2010).

en uppfattning om hur befolkningsökningen kommer förändra trycket på konstgräsplanerna i staden. Antalet barn och unga per konstgräsplan visas i Diagram 8. Förändringarna blir desamma som för motsvarande beräkning som gjordes för alla bollplaner i staden. Skillnaden är dock att ökningen i Kungsholmen och Bromma inte blir lika betydelsefull eftersom befolkningsökningen inte kommer innebära att trycket blir nämnvärt högre jämfört med andra stadsdelsområden i staden. På Södermalm kommer inte den procentuella ökningen av barn och unga vara så hög, men det kommer däremot få stor betydelse i antal personer per konstgräsplan med tanke på att Södermalm är ett befolkningsmässigt stort stadsdelsområde. I Hägersten-Liljeholmen kommer antalet barn och unga per konstgräsplan bli högre än snittet för staden år 2022.

För att det ska vara lika många barn och unga per konstgräsplan år 2022 som idag skulle det behövas 17 nya konstgräsplaner.

Diagram 8 Antal barn och unga 7-20 år per stadsdelsområde i relation till antalet konstgräsplaner per stadsdelsområde, år 2012 samt prognos år 2022

3.5.3 Sammanfattning

Närheten till en konstgräsplan är av naturliga skäl sämre än närheten till samtliga typer av bollplaner inklusive naturgräs och grus, 40 procent av stadens barn och unga har över 1000 meter till närmaste konstgräsplan. Områden med sämre närhet till konstgräsplan, där det byggs eller är planerat att byggas mycket bostäder, är Mariehäll, Ulvsunda och Liljeholmen. De stadsdelsområden där barn och unga generellt sett har sämre närhet till konstgräsplan är Hässelby-Vällingby, Bromma, Kungsholmen, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Älvsjö och Hägersten-Liljeholmen.

Det är flest barn och unga som har en konstgräsplan på Södermalm, Norrmalm och Skärholmen som sin närmaste. Trycket är alltså störst i dessa områden givet att barn och

---

unga utnyttjar de konstgräsplan som ligger närmast där de bor. I Skärholmen är det även många barn och unga som kommer från familjer med lägre socioekonomiskt bakgrund. I Enske-de-Årsta-Vantör och Hägersten-Liljeholmen är trycket också ganska högt samtidigt som närheten till konstgräsplan är sämre i stadsdelsområdet.

Idag är det ungefär 370 aktiva barn och unga i fotbollsföreningar per konstgräsplan. Med befolkningstillväxten beräknas antalet öka till 460 personer, givet att andelen aktiva av befolkningen fortsätter vara de samma och att det inte tillkommer några nya konstgräsplaner. För att antalet barn och unga per konstgräsplan ska vara detsamma om tio år som idag skulle det behövas 17 nya konstgräsplaner.

3.6 Analys av alla 11-mannaplaner

Det finns totalt 90 stycken 11-mannaplaner i Stockholms stad. 11-mannaplanernas fördelning per stadsdelsområde uppdelat på konstgräs, grus och naturgräs visas i Tabell 4. I detta avsnitt kommer ungas närhet till 11-mannaplaner samt 11-mannaplanernas upptagningsområden att kartläggas. I nästa avsnitt kommer 11-manna konstgräsplaner att analyseras specifikt.

Tabell 4 Antalet 11-mannaplan per stadsdelsområde uppdelat på underlag

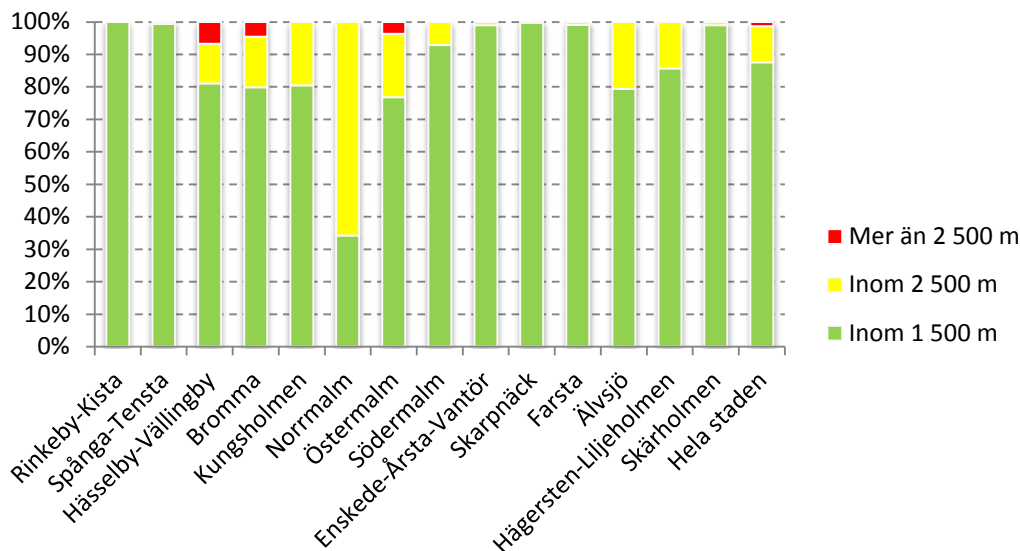
Stadsdelsområde	Konstgräs	Naturgräs	Grus	Totalt
Rinkeby-Kista	3	1	0	4
Spånga-Tensta	1	2	3	6
Hässelby-Vällingby	3	2	4	9
Bromma	5	0	1	6
Kungsholmen	3	1	0	4
Norrmalm	0	0	0	0
Östermalm	3	2	0	5
Södermalm	3	0	0	3
Enskede-Årsta-Vantör	4	2	6	12
Skarpnäck	5	5	5	15
Farsta	3	1	5	9
Älvsjö	1	1	4	6
Hägersten-Liljeholmen	3	1	2	6
Skärholmen	1	1	3	5
Totalt	38	19	33	90

3.6.1 Tillgänglighet till 11-mannaplaner

Mycket bra närhet till en 11-mannaplan antas i analysen motsvara ett avstånd, gåendes eller med cykel, på 1 500 meter. Ganska bra närhet antas motsvara 2 500 meter medan sämre närhet är avstånd över 2 500 meter. Här inräknas alla 11-mannaplaner – konstgräs, naturgräs och grus – medan en analys senare kommer göras för enbart 11-manna konstgräsplaner.

Generellt sett är närheten bra till 11-mannaplaner i Stockholms stad. I Diagram 9 visas andelen unga 13-20 efter deras närhet till 11-mannaplaner. I Hässelby-Vällingby, i Bromma och på Östermalm finns det en del områden som har mer än 2 500 meter till närmaste 11-mannaplan. I Norrmalm är det ingen som har mer än 2 500 meter till en 11-mannaplan, men det är däremot många som måste ta sig mer än 1 500 meter för att nå en 11-mannaplan.

Diagram 9 Tillgänglighet till 11-mannaplan. Andel unga 13-20 år som har en 11-mannaplan inom 1500 meter, 2500 meter eller mer än 2500 meter gående eller med cykel

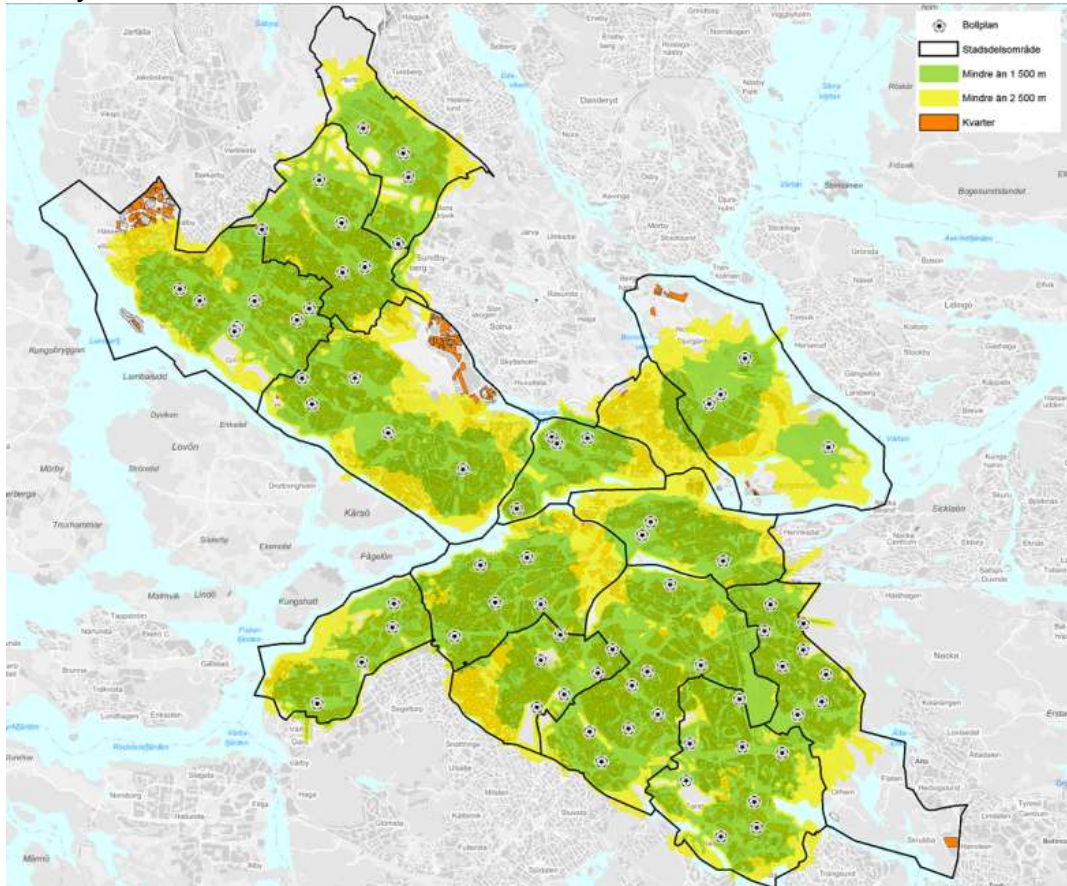
Närheten till 11-mannaplaner är sämre inom Stockholms stads gränser i Mariehäll, Ulvsunda, del av Hässelby Villastad samt ute i Skrubba och Universitetet (se Karta 10).

Ungdomarna som bor på Norrmalm måste antingen ta sig till en 11-mannaplan i Östermalm eller på Kungsholmen. Några andra stadsdelar där man måste ta sig mer än 1500 meter till närmaste 11-mannaplan är Liljeholmen, Herrängen, östra Kungsholmen, delar av Traneberg i Bromma, Oscars kyrka på Östermalm, Reimersholme samt vid Norra Djurgårdsstaden.

Kring Mariehäll och Ulvsunda byggs det och kommer byggas framöver, vilket kommer medföra att allt fler unga kommer få en sämre närhet till närmaste 11-mannaplan inom Stockholms stads gränser. Antalet unga kommer även öka kring Liljeholmen och Norra Djurgårdsstaden på sikt, vilket kommer innebära att allt fler i dessa områden kommer ha mer än 1 500 meter till närmaste 11-mannaplan.

Inget av de områden med sämre närhet till 11-mannaplan är områden som nämntvärt omfattar unga personer från familjer med låg socioekonomisk bakgrund.

Karta 10 11-mannaplan inom 1500 meter, 2500 meter eller mer än 2500 meter gående eller med cykel

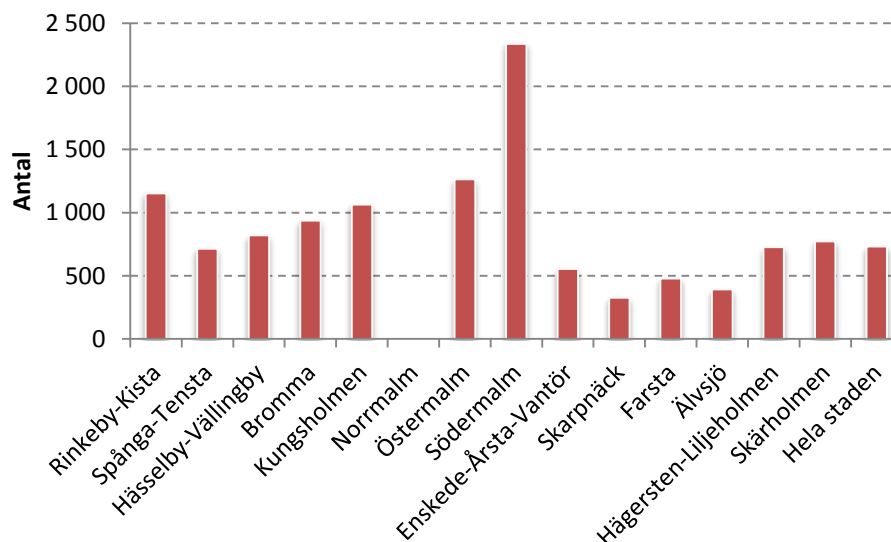
3.6.2 11-mannaplanernas upptagningsområde

Södermalm med sina tre 11-mannaplaner har flest antal ungdomar per plan, se Diagram 10. Beräkningen är baserad på att alla ungdomar skulle ta sig till sin närmaste 11-mannaplan (gåendes eller med cykel). Sedan har ett genomsnitt av antal personer per 11-mannaplan beräknats för varje stadsdelsområde. Den närmaste 11-mannaplanen för en person kan ligga i ett annat stadsdelsområde än det man själv bor i.

Efter Södermalm går det flest ungdomar per 11-mannaplan på Östermalm och Rinkeby-Kista. Eftersom det inte finns några 11-mannaplaner på Norrmalm innebär det att ungdomarna inom Norrmalm oftast har sin närmaste 11-mannaplan i Östermalm eller Kungsholmen.

Lägst antal ungdomar per 11-mannaplan är det i Skarpnäck, Älvsjö, Farsta samt Enskede-Årsta-Vantör.

Diagram 10 Antal unga, 13-20 år, per 11-mannaplan och stadsdelsområde

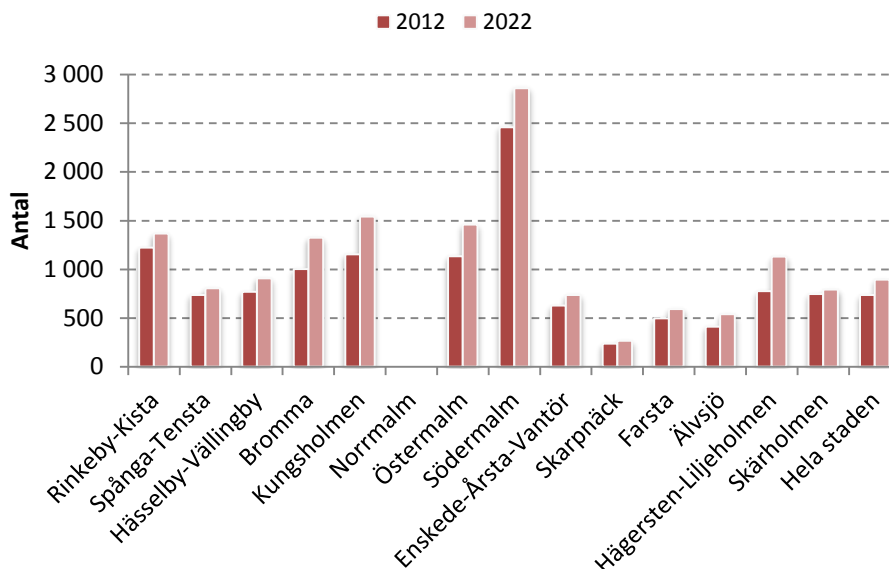

Förutom för Norrmalm, där det inte finns några 11-mannaplaner, har ungdomar oftast sin närmaste 11-mannaplan inom sitt stadsdelsområde. Genom att ta antalet ungdomar per stadsdelsområde dividerat med antalet 11-mannaplaner fås en liknande bild som i diagrammet ovan. Om man beräknar att hälften av Norrmalms ungdomar tar sig till en 11-mannaplan i på Östermalm och hälften till en 11-mannaplan på Kungsholmen blir antalet ungdomar per fotbollsplan som i Diagram 11 nedan. I digrammet visas även prognosbefolkningen år 2022 i åldrarna 13-20.

Ungdomar i åldrarna 13-20 år beräknas öka som mest, 46 procent, i Hägersten-Liljeholmen. Ungdomarna beräknas öka med ungefär 30-35 procent i upptagningsområdena för 11-mannaplanerna på Östermalm och Kungsholmen. I Bromma beräknas antalet ungdomar öka med 32 procent. Trots att den procentuella ökningen av antalet ungdomar på Södermalm inte kommer vara så hög i jämförelse med staden som helhet kommer detta ändå innebära att antalet barn kommer öka kraftigt per 11-mannaplan på Södermalm.

Om antalet unga 13-20 år per 11-mannaplan ska vara detsamma år 2022 som idag skulle det behövas 20 nya 11-mannaplaner.

Diagram 11 Antal barn och unga 13-20 år per stadsdelsområde i relation till antalet 11-mannaplaner per stadsdelsområde, år 2012 samt prognos år 2022

3.6.3 Sammanfattning

Närheten till en 11-mannaplan är generellt sett bra i Stockholms stad. Områden där närheten är sämre till en 11-mannaplan inom Stockholms stads gränser är Mariehäll, Ulvsunda, delar av Hässelby Villastad, Universitet och Skrubba. De ungdomar som bor på Norrmalm måste oftast åka över 1500 meter till närmaste 11-mannaplan eftersom det inte finns någon 11-mannaplan i Norrmalms stadsdelsområde. Det är dock ingen person på Norrmalm som behöver ta sig över 2500 meter för att nå en 11-mannaplan.

Antalet ungdomar kommer på sikt öka i områdena Mariehäll och Ulvsunda som en följd av stor nybyggnation. Detta kommer innebära att en större andel av stadens barn och unga kommer ha över 2500 meter till närmaste 11-mannaplan inom stadens gränser.

Högst antal ungdomar per bollplan är det på Södermalm, vilket kommer fortsätta vara fallet om 10 år givet att antalet 11-mannaplaner fortsätter vara det samma. Antalet ungdomar per 11-mannaplan kommer öka kraftigt i Hägersten-Liljeholmen, Östermalm, Kungsholmen och i Bromma. Antal ungdomar per 11-mannaplan kommer fortsätta vara högt i Rinkeby-Kista, men ökningen av antalet ungdomar kommer inte vara lika omfattande i Rinkeby-Kista som i många andra stadsdelsområden.

Om antalet unga per bollplan ska vara detsamma om tio år som idag skulle det behövas 20 nya 11-mannaplaner.

3.7 Analys av alla 11-mannaplaner med konstgräs

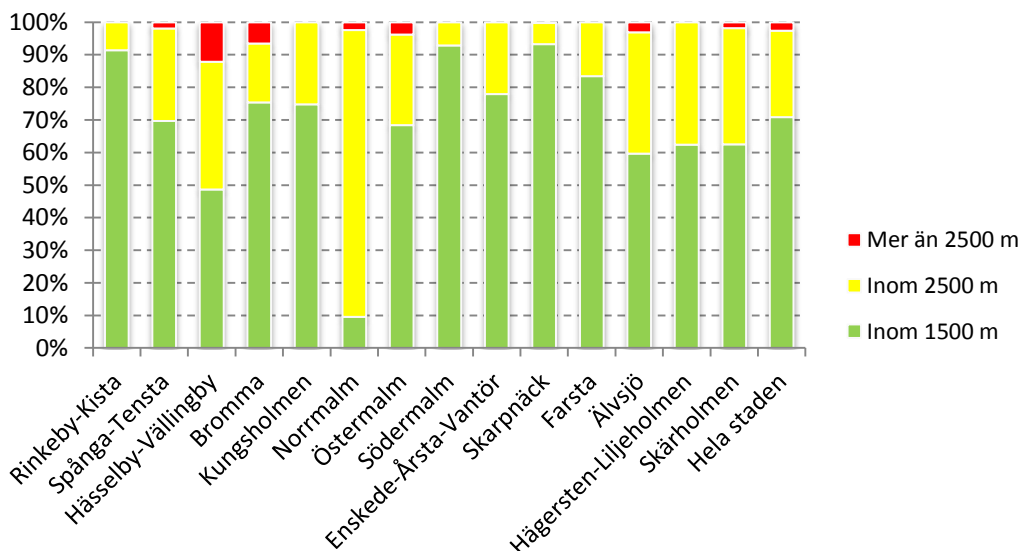
I Stockholms stad finns det 38 11-manna konstgräsplaner. Deras fördelning per stadsdelsområde visas i Tabell 4 på sida 34.

3.7.1 Tillgänglighet till 11-mannaplaner med konstgräs

När närheten till 11-manna konstgräsplaner beräknats har samma avstånd använts som vid beräkningen av närheten till samtliga 11-mannaplaner, alltså 1 500 meter, 2 500 meter och över 2 500 meter.

Närheten är av naturliga skäl sämre till 11-manna konstgräsplaner än närheten till samtliga 11-mannaplaner. Det är dock få ungdomar i stadens stadsdelsområden som har mer än 2 500 meter till närmaste plan, vilket visas i Diagram 12. På Norrmalm är det få ungdomar som har en 11-manna konstgräsplan inom 1500 meter.

Diagram 12 Tillgänglighet till 11-manna konstgräsplan. Andel unga 13-20 år som har en 11-manna konstgräsplan inom 1500 meter, 2500 meter eller mer än 2500 meter gående eller med cykel

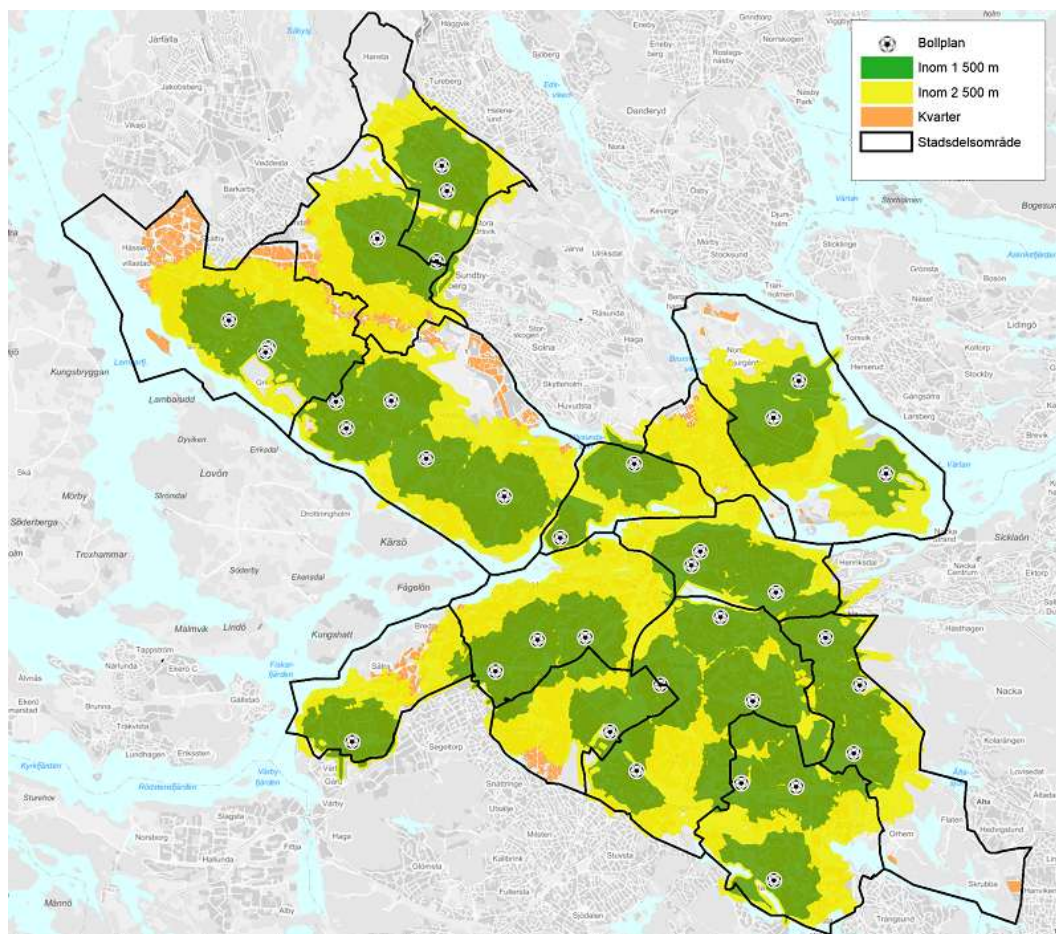
Liksom för 11-mannaplaner är närheten sämre till 11-manna konstgräsplaner i Mariehäll, Ulvsunda, del av Hässelby Villastad, vid Universitetet och Skrubba. När man enbart tittar på konstgräsplaner är närheten sämre även i delar av Kälvesta, Solhem, Nälsta, Flysta, Sundby och Bällsta – alltså mellan stadsdelsområdesgränserna vid Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby och Bromma. Även i norra Vasastan är närheten något sämre, likaså delar av Sättra, Bredäng samt Herrängen och Långsjö. I Norrmalm är det få unga personer som har en 11-mannaplan inom 1 500 meter.

Bortsett från de slutsatser som gjordes avseende 11-mannaplaner och befolkningstillväxten i staden finns det några ytterligare områden som är värda att nämna när det gäller närhet till 11-manna konstgräsplaner. För det första byggs det en hel del

bostäder i den nya Hagastaden, där närheten inom Stockholms stads gränser är sämre redan idag.

I delar av Bredäng och Sättra är närheten till 11-manna konstgräsplaner sämre. I dessa områden är även andelen unga från familjer med lägre socioekonomiskt bakgrund betydligt högre än stadens genomsnitt.

Karta 11 11-manna konstgräsplan inom 1500 meter, 2500 meter eller mer än 2500 meter gående eller med cykel

3.7.2 11-manna konstgräsplanens upptagningsområde

När man endast tittar på 11-manna konstgräsplaner istället för alla 11-mannaplånar blir upptagningsområdena i stadsdelsområdena något annorlunda, se Diagram 13 nedan (och jämför med Diagram 10 på sida 37). Beräkningen baseras liksom tidigare på att alla ungdomar skulle ta sig till sin närmaste 11-manna konstgräsplan. Sedan har ett genomsnitt av antalet personer per 11-manna konstgräsplan beräknats för varje stadsdelsområde i de fall ett område har fler 11-manna konstgräsplaner. Den närmaste

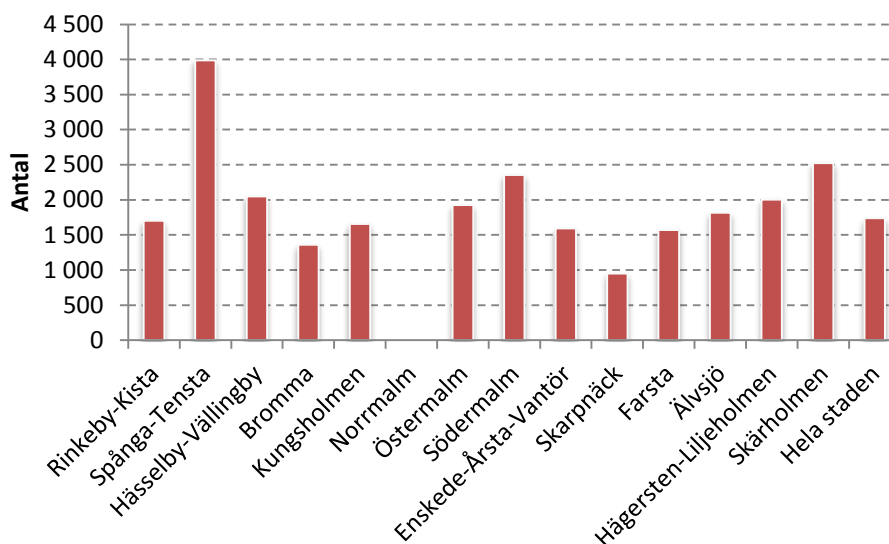

11-manna konstgräsplanen för en person kan ligga i ett annat stadsdelsområde än det man själv bor i.

I Spånga-Tensta går det högst antal ungdomar per 11-manna konstgräsplan, stadsdelsområdet har dock bara en sådan fotbollsplan. Efter Spånga-Tensta kommer Skärholmen och Södermalm. Antalet ungdomar per 11-manna konstgräsplan är även relativt högt i Hässelby-Vällingby, Hägersten-Liljeholmen och på Östermalm. Lägst antal ungdomar går det per 11-manna konstgräsplan i Skarpnäck följt av Bromma.

Även Skärholmen har enbart en 11-manna konstgräsplan. Skärholmen har dock många ungdomar som har sin närmaste 11-manna konstgräsplan i stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen. I Älvsjö finns också endast en 11-manna konstgräsplan, och många ungdomar i Älvsjö har därför sin närmaste plan i stadsdelsområdet Enskede-Årsta-Vantör.

Diagram 13 Antal unga, 13-20 år, per 11-manna konstgräsplan och stadsdelsområde

Det är vanskligt att utgå från stadsdelsområdenas befolkning för att beräkna hur många ungdomar det går per 11-manna konstgräsplan. Anledningen till detta är att ungdomar ofta har en konstgräsplan i stadsdelsområdet bredvid som sin närmaste.

Om man studerar hur befolkningen beräknas öka i staden kan man konstatera att antalet ungdomar kommer öka kraftigt i upptagningsområdena för 11-manna konstgräsplanerna på Östermalm. Antalet ungdomar kommer även öka kraftigt på Kungsholmen och i Bromma, men detta kommer inte medföra att antalet ungdomar på deras 11-manna konstgräsplan kommer öka till en nivå som är högre än staden som helhet. Antalet ungdomar kommer även öka kraftigt i Hägersten-Liljeholmen, men denna ökning kommer inte bara påverka antalet ungdomar på konstgräsplanen inom stadsdelsområdet. Många av de som bor i Liljeholmen har exempelvis sin närmaste 11-manna konstgräsplan på Södermalm. Idag är det ungefär samma antal ungdomar per konstgräsplan i Hägersten-Liljeholmen som i staden som helhet, men befolkningsökningen i Hägersten-Liljeholmen

kommer innebära att antalet ungdomar per 11-manna konstgräsplan kommer öka till en nivå som ligger över stadens genomsnitt år 2022.

Om antalet ungdomar per 11-manna konstgräsplan i hela staden ska vara detsamma år 2022 som idag skulle det behövas 8 nya konstgräsplaner.

3.7.3 Sammanfattning

Närheten är av naturliga skäl sämre till 11-manna konstgräsplaner än till samtliga 11-mannaplaner. Det är dock få ungdomar i stadens stadsdelsområden som har mer än 2500 meter till närmaste plan.

Liksom för 11-mannaplaner är närheten sämre till 11-manna konstgräsplaner i Mariehäll, Ulvsunda, del av Hässelby Villastad, vid Universitetet och i Skrubba. För 11-manna konstgräsplaner är närheten även sämre mellan stadsdelsområdesgränserna vid Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby och Bromma. Även vid nya Hagastaden är närheten något sämre, likaså delar av Sättra, Bredäng samt Herrängen och Långsjö.

Antalet ungdomar kommer på sikt öka kraftigt i Mariehäll, Ulvsunda och i den nya Hagastaden, där närheten inom Stockholms stads gränser är sämre idag. Att närheten är sämre i delar av Skärholmens stadsdelsområde kan också ses som allvarligt eftersom andelen unga i dessa områden i hög grad kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund. Det är även många ungdomar som måste dela på den enda konstgräsplan som finns i Skärholmen.

Trots att de flesta ungdomar har god närhet till sin 11-manna konstgräsplan i Spånga-Tensta blir trycket högt på denna då det är stadsdelsområdets enda och antalet ungdomar högt.

Närheten till 11-manna konstgräsplan är bra på Södermalm, men det är dock många ungdomar som måste dela på de tre konstgräsplaner som finns i stadsdelsområdet. I Skärholmen går det också många ungdomar på stadsdelsområdets enda 11-manna konstgräsplan.

För att antalet ungdomar per 11-manna konstgräsplan ska vara detsamma om tio år som idag skulle det behövas 8 stycken nya konstgräsplaner.

3.8 Idrottshallar

I Stockholms stad finns det 49 idrottshallar som ligger i 36 anläggningar. Det finns 18 fullstora idrottshallar och 31 övriga hallar. Antal hallar per stadsdelsområde visas i Tabell 5.

Tabell 5 Idrottshallar per stadsdelsområde uppdelat på storlek

Stadsdelsområde	Fullstora idrottshallar	Övriga hallar	Samtliga idrottshallar
Rinkeby-Kista	1	1	2
Spånga-Tensta	1	1	2
Hässelby-Vällingby	3	1	4
Bromma	2	3	5
Kungsholmen	-	3	3
Norrmalm	-	-	-
Östermalm	1	1	2
Södermalm	3	2	5
Enskede-Årsta-Vantör	-	5	5
Skarpnäck	1	1	2
Farsta	4	3	7
Älvsjö	-	2	2
Hägersten-Liljeholmen	1	6	7
Skärholmen	1	2	3
Totalt	18	31	49

Analysen av idrottshallar har delats in i två delar. I den första analysen har tillgängligheten till samtliga idrottshallar analyserats. Därefter har tillgängligheten beräknats till endast fullstora idrottshallar.

Mycket bra närhet till en idrottshall har antagits vara inom 1 000 meter gåendes eller cyklandes. Ganska bra närhet har antagits vara inom 2 000 meter. Sämre närhet är avstånd över detta.

Till fullstora idrottshallar antas mycket bra närhet vara inom 2 000 meter gåendes eller med cykel medan ganska bra närhet antas vara inom 4 000 meter. Sämre närhet är avstånd över detta. Tillgänglighetsanalyser till fullstora idrottshallar har även gjorts med kollektivtrafik och då har gränsen på bra närhet antagits vara inom 10 minuter med kollektivtrafik.

För samtliga idrottshallar och för enbart fullstora idrottshallar har upptagningsområden beräknats. Detta innebär att man räknar med att alla i befolkningen skulle ta sig till sin närmaste anläggning baserat på var man bor.

3.8.1 Stockholmarnas önskemål och aktiva i föreningar

Idrottsförvaltningen frågar med jämna mellanrum stockholmare i olika åldrar vilka anläggningar och verksamheter de önskar att staden ska satsa på.⁸

När staden frågat högstadiel elever om de mest önskade anläggningstyperna kommer sporthall för bollsporter (t ex basket, handboll, innebandy och pingis) på en tredje plats (26 procent), efter simhall/äventyrsbad och gym. Bland pojkar kommer sporthall för bollsporter på första plats (33 procent) och bland flickor på en femte plats (19 procent). Fotbollsplan kommer strax efter sporthall (både bland pojkar och bland flickor) som mest önskade anläggningstyp.⁹

Bland gymnasieelever kommer sporthall för bollsporter på en femte plats (18 procent) bland de mest önskade anläggningarna, efter simhall/äventyrsbad, gym, fotbollsplan och utomhusbad. Bland pojkar kom sporthall på tredje plats (26 procent), efter fotbollsplan och gym. Bland flickor kom sporthall ganska långt ner, 11 procent av flickorna på gymnasiet ansåg att staden skulle satsa på sporthallar. Flickorna ansåg bland annat i högre grad att staden skulle satsa på lokaler för dans samt lokaler för yoga, meditation och Qi Gong. Flickorna prioriterar högst simhall/äventyrsbad, utomhusbad samt gym.

När vuxna fått svara på frågan om vilka anläggningar/verksamheter som de tycker Stockholms stad ska satsa på kommer sporthall för bollsporter på en femte plats (15 procent). Det är i huvudsak männen som tycker att staden ska satsa på sporthallar för bollsporter.

När man istället tittar på antal medlemmar 7-20 år som är aktiva i föreningar blir bilden något annorlunda än när man frågar ungdomarna vad staden bör satsa på.¹⁰ I Stockholms stad är basket den sport som har mest aktiva medlemmar efter fotbollen, ungefär 8 400 ungdomar. Av dessa är hälften flickor. Innebandy är den 6:e största idrotten med ungefär 3 750 medlemmar (27 procent flickor). Handbollen kommer på en nionde plats med 2 200 medlemmar (50 procent flickor). Totalt sett har alltså basket, innebandy och handbollen över 14 000 aktiva i föreningarna. Detta kan jämföras med fotbollen som har 24 300 aktiva i föreningar.¹¹

3.8.2 Sammanfattande slutsatser från analysen av idrottshallar

Stockholms stads ungdomar anser att sporthallar för bollsporter hör till de anläggningar som staden bör satsa på. Pojkar anser i högre grad än flickor att staden ska satsa på

⁸ Blomdahl och Elofsson (2005). "Vilka idrottsanläggningar vill ungdomar i Stockholms stad att det ska satsas på?"

Blomdahl, Elofsson och Öhman (2008). "Vilka anläggningar/verksamheter tycker de fysiskt inaktiva vuxna att Stockholms stad ska satsa på under 2009-2013?"

⁹ Ungdomarna har fått kryssa i 4 alternativ på frågan "Vilka av följande typer av anläggningar tycker du att Stockholms stad ska satsa på under 2006-2010?"

¹⁰ Då medlemsaktivitetsbidraget kräver att en majoritet av medlemmarna ska vara bosatta inom Stockholms stad innebär detta att en del av medlemmarna kan vara boende utanför staden.

¹¹ Långsiktig investeringsplanering (bilaga till Tjänsteutlåtande DNR 410-478-2010).

sporthallar. Bollsporterna basket, innebandy och handboll omfattar totalt 14 000 aktiva barn och unga. Detta är 40 procent färre än antalet aktiva inom fotbollen. Könsfördelningen inom inomhusbollsporterna är dock mer jämn än inom fotbollen. De aktiva inom handbollen och basketen är till hälften flickor och inom innebandyn är lite mer än en fjärdedel flickor.

93 procent av stadens barn och unga har en idrottshall inom två kilometer och 95 procent har en fullstor idrottshall inom fyra kilometer.

Mariehäll i Bromma har sämre närhet till en idrottshall inom stadens gränser samtidigt som befolkningen inom detta område kommer öka kraftigt framöver. I innerstaden är närheten till idrottshallar bra. Däremot är det väldigt många som har sin närmaste idrottshall i innerstaden. Detta gäller framförallt fullstora idrottshallar.

I Spånga-Tensta är det relativt bra närhet till en idrottshall, men det är däremot många som har sin närmaste idrottshall just i Spånga-Tensta. I Söderort är både närhet till idrottshallar bra samtidigt som antalet barn och unga inte är så stort per idrottshall. Undantaget är dels Älvsjö där närheten till idrottshallar är sämre. I stora delar av Enskede-Årsta-Vantör är också närheten till fullstora idrottshallar sämre.

Generellt sett är närheten till idrottshallar bättre i områden där barn och unga kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund. I några fall är dock tillgängligheten sämre i områden med låg socioekonomi, exempelvis i Rinkeby och Hässelby strand. I Hagsätra, Rågsved samt även Högdalen och Bandhagen är tillgängligheten till fullstora idrottshallar relativt dålig samtidigt som många barn och unga har lägre socioekonomisk bakgrund.

För att antalet barn och unga per idrottshall ska vara detsamma om tio år som idag skulle det behövas 13 nya idrottshallar. För att de fullstora idrottshallarna ska ha lika många barn och unga per idrottshall år 2022 som idag skulle det behövas fem nya fullstora idrottshallar i Stockholms stad. Fullstora idrottshallar har större kapacitet. Om staden endast skulle satsa på att komplettera stadens anläggningar med nya fullstora idrottshallar skulle det behövas mellan 5 till 13 hallar för att trycket på hallarna ska vara detsamma om 10 år som idag, givet att ungdomarna är lika aktiva om tio år som idag.

3.9 Analys av alla idrottshallar

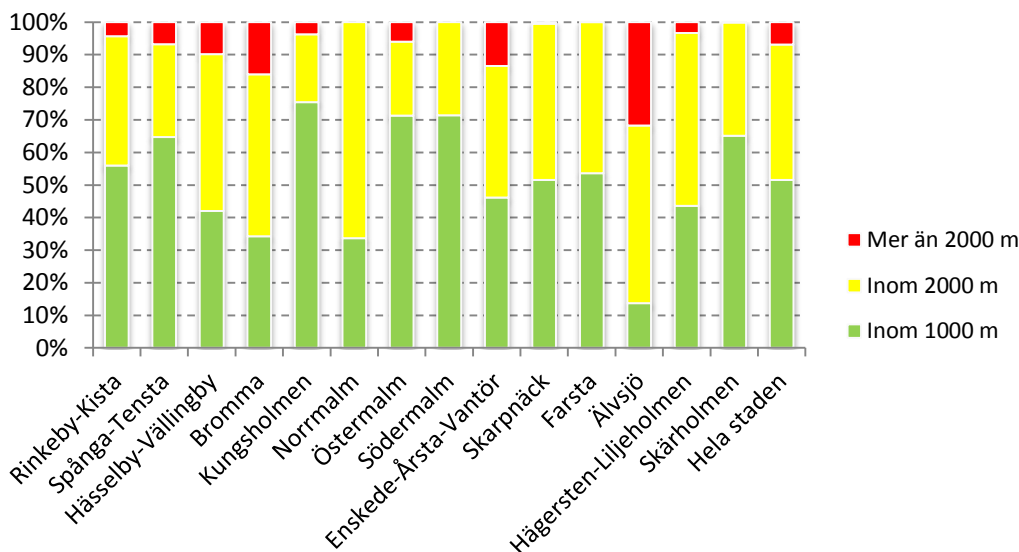
I Stockholms stad finns det 49 idrottshallar som ligger i 36 anläggningar. Antal hallar per stadsdelsområde visas i Tabell 5 på sida 43.

3.9.1 Tillgänglighet till idrottshallar

När närheten till idrottshallar beräknats har avstånd på 1000 och 2000 meter använts. Med den definition på ett rimligt avstånd till en idrottshall, oavsett om det är en fullstor eller något mindre, är det över 50 procent av stadens barn och unga som har en idrottshall inom 1000 meter. Det är 93 procent av stadens barn och unga som har en idrottshall inom 2000 meter.

I Diagram 14 visas närheten till idrottshallar för barn och unga boende i stadens stadsdelsområden. Närmaste idrottshall behöver dock inte ligga inom det egna stadsdelsområdet. Bäst närhet har barn och unga i Skärholmen, Skarpnäck, Farsta och Södermalm. Det stadsdelsområde som har sämst närhet är Älvsjö.

Diagram 14 Tillgänglighet till alla idrottshallar. Andel barn/unga 7-20 år som har en idrottshall inom 1000 meter, 2000 meter eller mer än 2000 meter gående eller med cykel

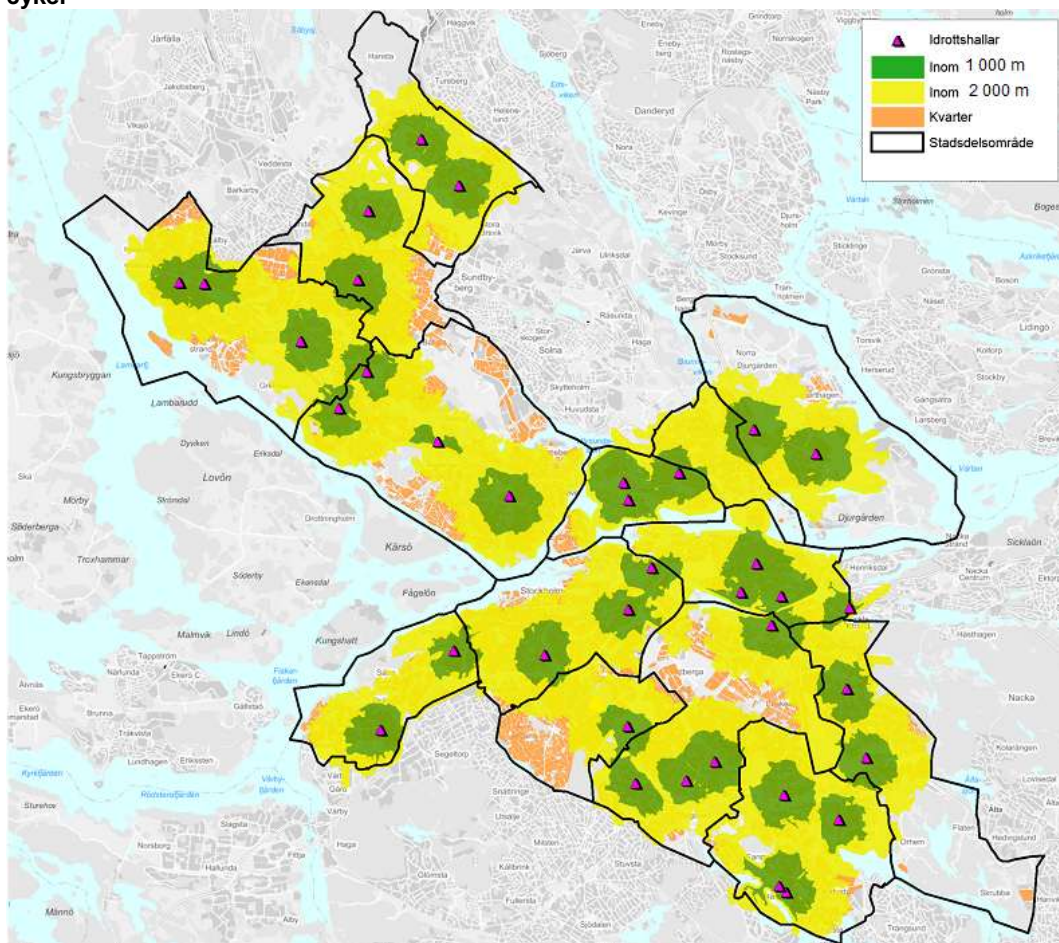
I Karta 12 visas tillgängligheten till idrottshallar i hela Stockholms stad. Här kan vi bland annat se att det är få som har en idrottshall inom 1000 meter i Älvsjö. I Söderort är närheten även sämre i Östberga, kring Enskedefältet, delar av Årsta, Larsboda och i närheten av Mälaren i Hägersten-Liljeholmen.

I Västerort är tillgängligheten sämre i delar av Hässelby Villastad, Hässelby strand, Kälvesta, Lunda, Bromsten, Rinkeby, Mariehäll, Ulvsunda och Nockeby. Kring Mariehäll, vid gränsen till Sundbyberg, kommer antalet barn och unga öka kraftigt. Detta kommer innebära att allt fler barn och unga kommer att få sämre närhet till en idrottshall inom stadens gränser, givet att det inte tillkommer några fler hallar.

I innerstaden är närheten sämre i Hjorthagen, Värtahamnen, Tekniska Högskolan och Universitetet. I den nya Norra Djurgårdsstaden kommer antalet barn och unga öka kraftigt på längre sikt, vilket kommer medföra att allt fler kommer ha en sämre närhet till en idrottshall.

Generellt sett är närheten till idrottshallar bättre i områden där barn och unga kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund. I några fall är dock tillgängligheten sämre i områden med låg socioekonomi, exempelvis i Rinkeby och Hässelby strand.

Karta 12 Idrottshall inom 1000 meter, 2000 meter eller mer än 2000 meter gående eller med cykel

3.9.2 Idrottshallarnas upptagningsområde

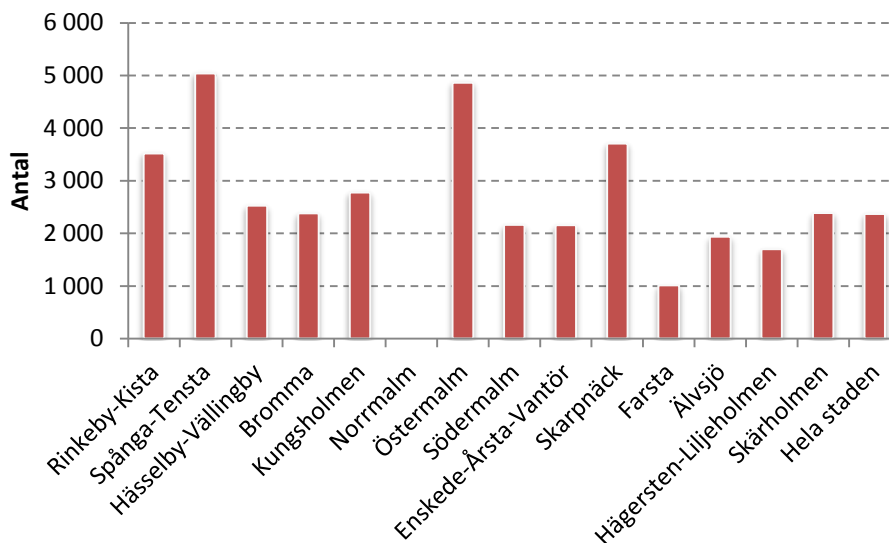
I Diagram 15 visas idrottshallarnas upptagningsområde per stadsdelsområde. I de fall det finns flera idrottshallar i ett stadsdelsområde har ett snitt beräknats för idrottshallarna. Beräkningen är baserad på antagandet att alla barn och unga skulle ta sig till sin närmaste idrottshall. Idrottshallen behöver inte nödvändigtvis ligga inom det egna

stadsdelsområdet. Givet dessa antaganden har idrottshallarna i Spånga-Tensta och på Östermalm högst antal barn och unga i sina respektive upptagningsområden. Även många barn och unga har sin närmaste idrottshall i Skarpnäck. Lägst antal barn per idrottshall är det i Farsta. En av anledningarna till detta är att det finns totalt sett 7 idrottshallar i Farsta.

Med befolkningsökningen de kommande 10 åren kommer upptagningsområdena för hallarna i Hägersten-Liljeholmen öka som mest procentuellt sett, nästan 50 procent. Däremot kommer detta inte innebära att antalet barn/unga per hall kommer vara så hög jämfört med andra stadsdelsområden. Antalet barn och unga i upptagningsområdena för hallarna på Östermalm kommer däremot också öka kraftigt, som en följd av bland annat nybyggnation. Ökningen kommer vara kring 30 procent. Detta kommer innebära att idrottshallar med redan stora upptagningsområden idag kommer få allt större tryck på sig framöver, givet att barn/unga tar sig till den närmaste anläggningen och att det inte tillkommer några fler hallar. I Bromma och på Kungsholmen kommer även antalet barn och unga öka relativt kraftigt, mellan 30-35 procent.

Om antalet barn unga per idrottshall ska vara detsamma år 2022 som idag skulle det behövas 13 nya idrottshallar.

Diagram 15 Antal barn och unga, 7-20 år, per idrottshall och stadsdelsområde

3.9.3 Sammanfattning

Över 50 procent av stadens barn och unga som har en idrottshall inom 1000 meter och 93 procent har en idrottshall inom 2000 meter. Bättre närhet till en idrottshall är det i Skärholmen, Skarpnäck, Farsta och Södermalm. Det stadsdelsområdet som har sämre närhet är Älvsjö. I Bromma är närheten också sämre än stadens genomsnitt samtidigt som befolkningen kommer öka ganska kraftigt kring Mariehäll, vilket kommer innebära att fler barn och unga kommer att få sämre närhet inom stadens gränser.

Generellt sett är närheten till idrottshallar bättre i områden där barn och unga kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund. I några fall är dock tillgängligheten sämre i områden med låg socioekonomi, exempelvis i Rinkeby och Hässelby strand.

Idrottshallarna på Östermalm har stort upptagningsområde – många barn och unga har dessa hallar som sina närmaste. På Östermalm kommer även befolkningen öka kraftigt som en följd av nyproduktion vilket kommer innebära att det kommer bli ännu större tryck på dessa hallar framöver. Flest barn och unga per idrottshall är det dock i Spånga-Tensta. Lägst antal barn per idrottshall är det i Farsta.

För att antalet barn och unga per idrottshall ska vara detsamma om tio år som idag skulle det behövas 13 nya idrottshallar.

3.10 Analys av fullstora idrottshallar

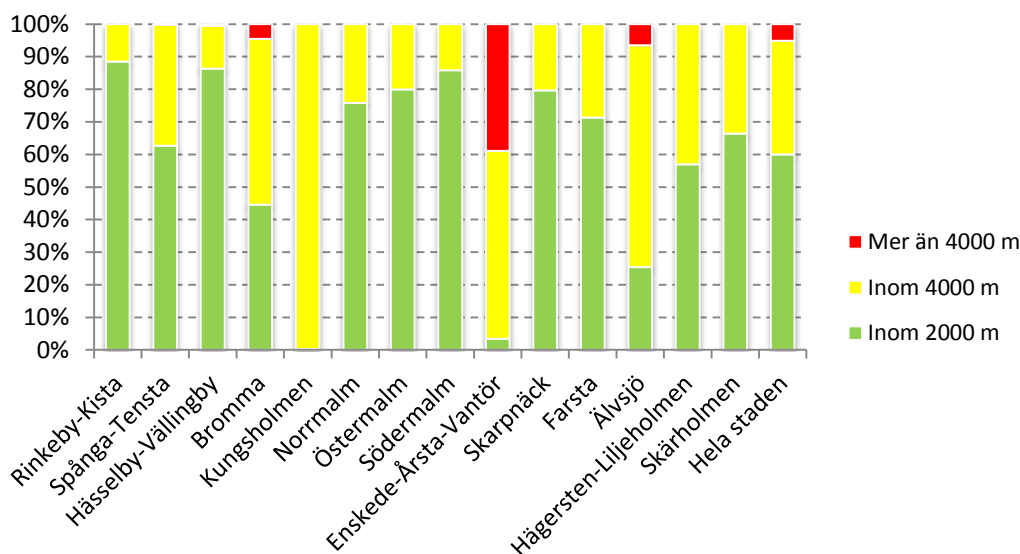
I Stockholms stad finns det 18 fullstora idrottshallar. Antal hallar per stadsdelsområde visas i Tabell 5 på sida 43.

3.10.1 Tillgänglighet till fullstora idrottshallar

När närheten till fullstora idrottshallar beräknats har avstånd (gång eller med cykel) på 2000 och 4000 meter använts. Med den definitionen på ett rimligt avstånd till en fullstor idrottshall är det 60 procent av stadens barn och unga som har en idrottshall inom 2000 meter. 95 procent av stadens barn och unga har en fullstor idrottshall inom 4000 meter.

I Diagram 16 visas närheten (gång eller med cykel) till fullstora idrottshallar för barn och unga boende i stadens stadsdelsområden. Närmaste idrottshall kan dock ligga inom ett annat stadsdelsområde. Bättre närhet till en fullstor idrottshall är det i Rinkeby-Kista, Hässelby-Vällingby och på Södermalm. Det stadsdelsområde som har sämre närhet är Enskede-Årsta-Vantör.

Diagram 16 Tillgänglighet till fullstora idrottshallar. Andel barn/unga 7-20 år som har en idrottshall inom 2000 meter, 4000 meter eller mer än 4000 meter gående eller med cykel

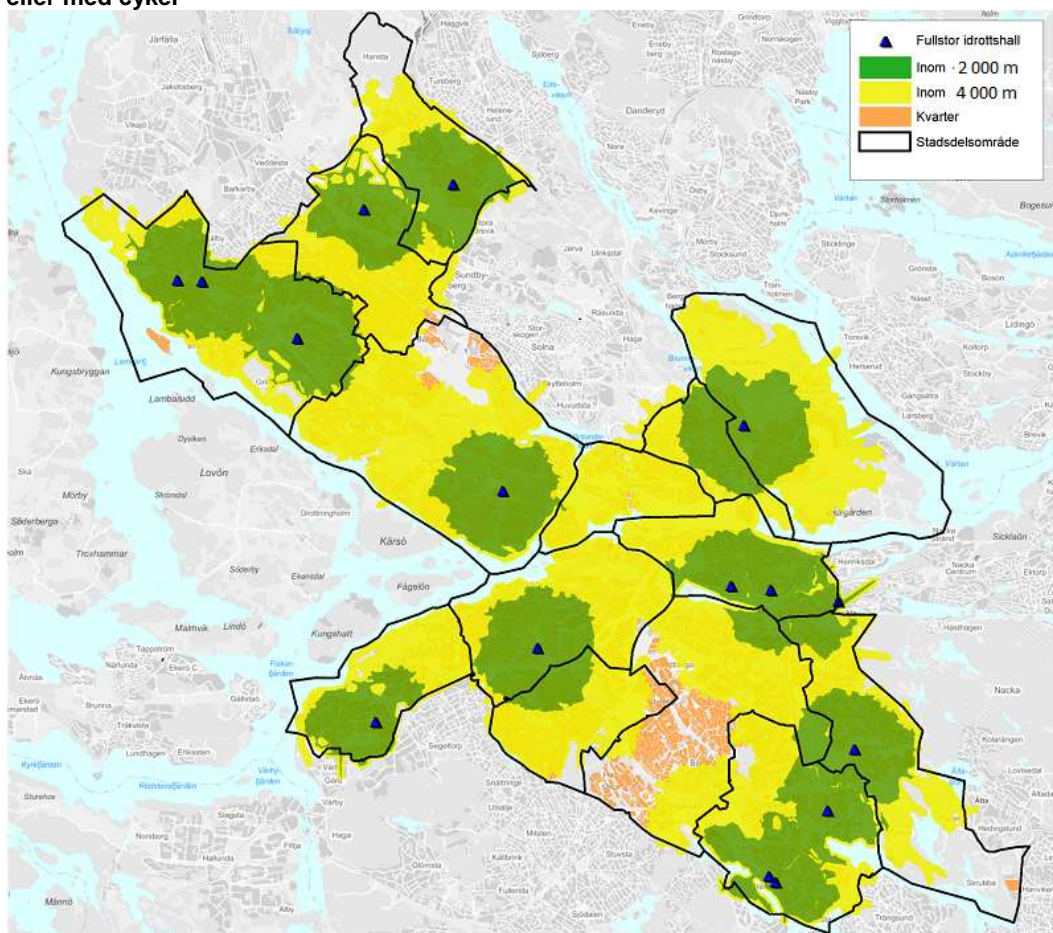
I Karta 13 visas närheten till fullstora idrottshallar i Stockholms stad.

I Söderort är det många i Enskede-Årsta-Vantör som har över 4000 meter till närmaste fullstora idrottshall. De områden som har något bättre tillgänglighet i Enskede-Årsta-Vantör är Årsta och Enskede samt delar av Rågsved och Högdalen. I Västerort är närheten generellt sett bra förutom vissa delar av Bromma. I innerstaden är också närheten till fullstora idrottshallar bra. På Kungsholmen är det dock inga barn och unga som har en idrottshall inom 2000 meter.

I de flesta fall är närheten god till fullstora idrottshallar i områden där barn och unga kommer från familjer med en lägre socioekonomisk bakgrund. Några undantag är

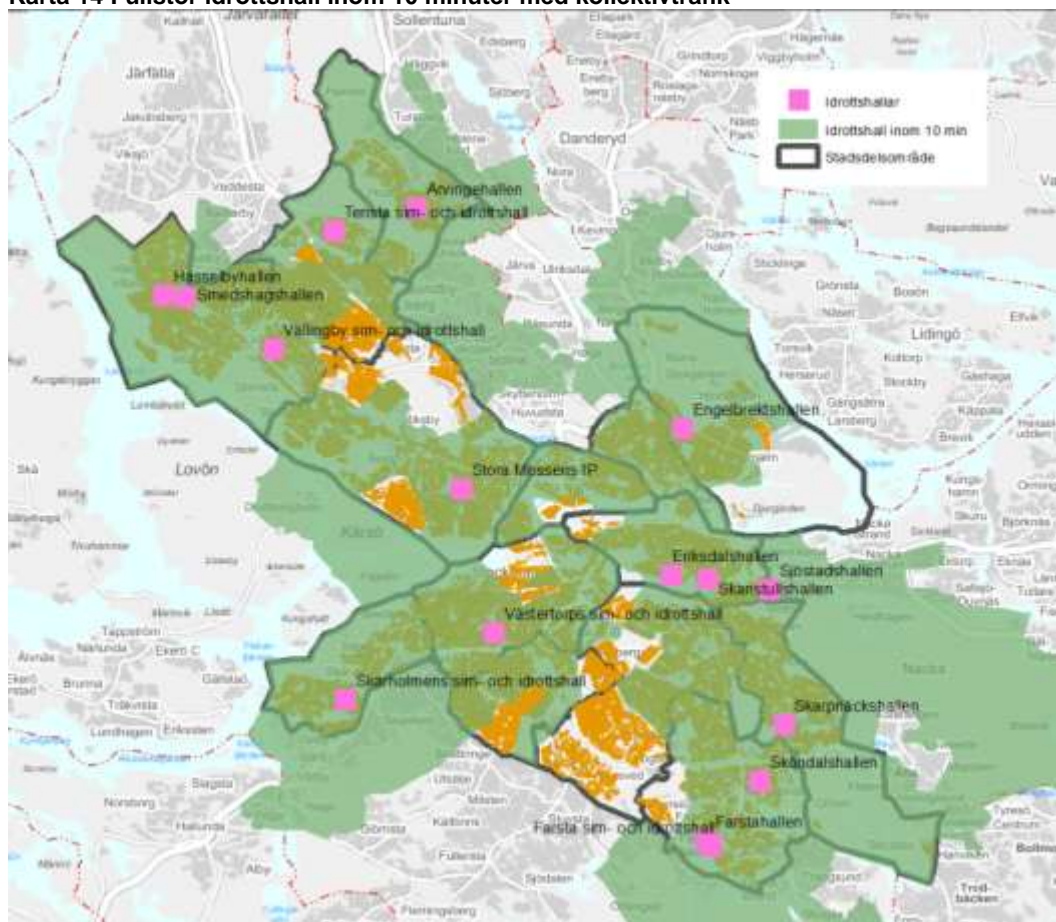
Hagsätra, Rågsved samt även Högdalen och Bandhagen. I dessa områden är tillgängligheten till fullstora idrottshallar relativt dålig samtidigt som det är en hög andel barn och unga som kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund.

Karta 13 Fullstor idrottshall inom 2000 meter, 4000 meter eller mer än 4000 meter gående eller med cykel

Om de unga skulle åka kollektivt till en fullstor idrottshall kvarstår ändå i stort de skillnaderna i tillgänglighet, jämfört Karta 13 ovan med Karta 14 nedan. Givet att man skulle åka högst 10 minuter med kollektivtrafik till en fullstor idrottshall kvarstår den sämre närheten i stora delar av Enskede-Årsta-Vantör.

Karta 14 Fullstor idrottshall inom 10 minuter med kollektivtrafik

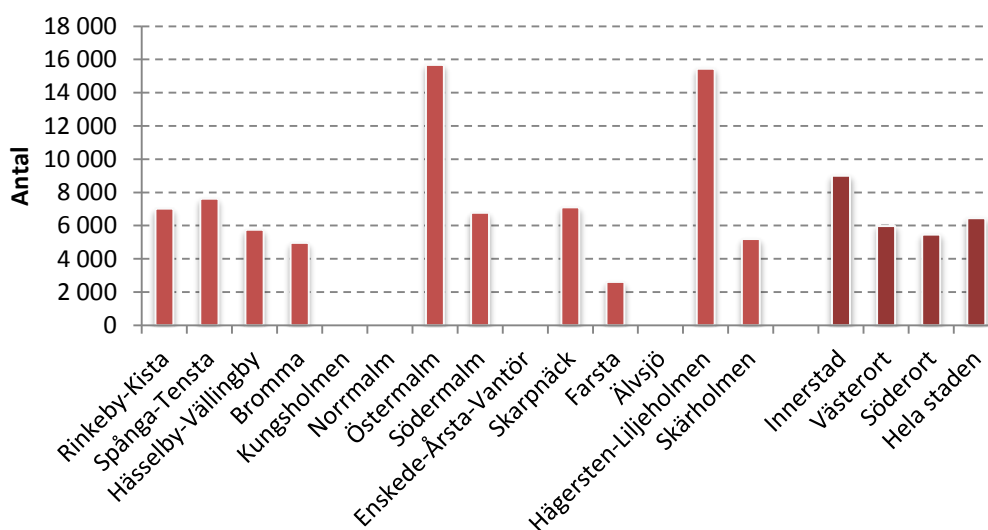
3.10.2 Fullstora idrottshallars upptagningsområde

I Diagram 17 visas idrottshallarnas upptagningsområde per stadsdelsområde samt storområde – Innerstad, Västerort och Söderort. Ett snitt har beräknats för de fullstora idrottshallarnas upptagningsområde inom varje stadsdelsområde och storområde. Beräkningen är baserad på antagandet att alla barn och unga skulle ta sig till sin närmaste idrottshall. Idrottshallen behöver inte nödvändigtvis ligga inom det egna stadsdelsområdet. Givet dessa antaganden har idrottshallarna i Innerstaden (3 hallar på Södermalm och en på Östermalm) flest antal barn och unga inom sina upptagningsområden. Lägst tryck på hallarna är det i Söderort, givet att alla barn och unga skulle ta sig till sin närmaste fullstora idrottshall. Anledningen till att trycket är som lägst i Söderort är för att många i söder närförort har sin närmaste idrottshall på Södermalm. Däremot är det beräknade trycket högt i Hägersten-Liljeholmens idrottshall givet att barn och unga skulle ta sig till sin närmaste hall.

I och med befolkningsökningen kommer trycket (antal barn och unga per fullstor idrottshall) öka som mest i Innerstaden – de områden som redan i dag har flest barn och unga per fullstor idrottshall.

Om de fullstora idrottshallarna ska ha lika många barn och unga i hela staden per idrottshall år 2022 som idag skulle det behövas fem nya idrottshallar.

Diagram 17 Antal barn och unga, 7-20 år, per fullstor idrottshall och stadsdelsområde samt storområde

3.10.3 Sammanfattning

60 procent av stadens barn och unga har en idrottshall inom 2000 meter och 95 procent har en fullstor idrottshall inom 4000 meter. Bättre närhet till en fullstor idrottshall är det i Rinkeby-Kista, Hässelby-Vällingby och på Södermalm. Det stadsdelsområde som har sämre närhet är Enskede-Årsta-Vantör.

I de flesta fall är närheten god till fullstora idrottshallar i områden där barn och unga kommer från familjer med en lägre socioekonomisk bakgrund. Några undantag är Hagsätra, Rågsved samt även Högdalen och Bandhagen. I dessa områden är tillgängligheten till fullstora idrottshallar relativt dålig samtidigt som många barn och unga kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund.

Idrottshallarna i innerstaden har flest antal barn och unga inom sina upptagningsområden. Lägst tryck på hallarna är det i Söderort, givet att alla barn och unga skulle ta sig till sin närmaste fullstora idrottshall. I och med befolkningsökningen kommer antal barn och unga per fullstor idrottshall öka som mest i innerstaden – de områden som i dag har flest barn och unga per fullstor idrottshall.

För att de fullstora idrottshallarna ska ha lika många barn och unga per idrottshall år 2022 som idag skulle det behövas fem nya idrottshallar i Stockholms stad.

3.11 Simhallar

I Stockholms stad finns det 20 simhallar. Det finns 14 bassänger som är 25 meter och 1 bassäng som är 50 meter. Utöver det har simhallarna även bassänger av mindre storlekar, ofta i form av undervisningsbassänger. Simhallarna visas i Tabell 6.

Tabell 6 Simhallar uppdelat på bassängernas storlek

Simhall	50 meter	25 meter	Övriga mått
Beckomberga sim- och idrottshall			1
Bredängens skolbad			1
Eriksdalsbadet	1	1	
Farsta sim- och idrottshall			1
Forsgrénska badet			1
GIH-badet			1
Gubbängens skolbad			1
Husbybadet			1
Högdalens sim- och idrottshall			1
Kronobergsbadet			1
Liljeholmsbadet			1
Sandsborgsbadet			1
Skärholmens sim- och idrottshall			1
Spånga skolbad			1
Tensta sim- och idrottshall			1
Vällingby sim- och idrottshall			1
Västertorps sim- och idrottshall			1
Åkeshovs sim- och idrottshall			1

Analysen av simhallar har delats in i två delar. I den första analysen har tillgängligheten till samtliga simhallar analyserats. Därefter har tillgängligheten beräknats enbart för de simhallar som har bättre öppettider för allmänheten.

Mycket bra närhet till en simhall antas vara inom 2 000 meter gåendes eller med cykel medan ganska bra närhet antas vara inom 4 000 meter. Sämre närhet är avstånd över detta. Tillgänglighetsanalyser till simhallar har även gjorts med kollektivtrafik och då har gränsen på bra närhet antagits vara inom 10 minuter med kollektivtrafik.

För simhallarna har även upptagningsområden beräknats. Detta innebär att man räknar med att alla i befolkningen skulle ta sig till sin närmaste anläggning baserat på var man bor.

3.11.1 Stockholmarnas önskemål och besökare

Idrottsförvaltningen frågar med jämna mellanrum stockholmare i olika åldrar vilka anläggningar och verksamheter de önskar att staden ska satsa på.¹²

När staden frågat högstadiel elever om de mest önskade anläggningstyperna kommer simhall/äventyrsbad på första plats (37 procent). Bland pojkar kommer simhall/äventyrsbad på tredje plats (32 procent), efter sporthall för bollsporter och fotbollsplan. Bland flickor kom simhall/äventyrsbad på första plats (42 procent).¹³

Bland gymnasieelever kommer också simhall/äventyrsbad på en första plats (28 procent) bland de mest önskade anläggningarna. Bland pojkar kom simhall/äventyrsbad på fjärde plats (22 procent), efter fotbollsplan, gym och sporthall för bollsporter. Bland flickor kom simhall/äventyrsbad på första plats (42 procent).

När vuxna fått svara på frågan om vilka anläggningar/verksamheter som de tycker Stockholms stad ska satsa på kommer simhall/äventyrsbad på en andra plats (28 procent). Kvinnor tycker i högre grad än män att staden ska satsa på simhall/äventyrsbad.

När man istället tittar på antal medlemmar 7-20 år som är aktiva i föreningar är simningen den fjärde största idrotten med 4 750 aktiva.¹⁴ Fotboll och basket har högre medlemstal, likaså kampsporterna Budo/Karate/Taekwando. Det är 54 procent av de aktiva inom simning som är flickor.¹⁵

De flesta som utnyttjar stadens simhallar är dock inte aktiva i föreningar. Simhallarna utnyttjas dessutom av invånare i alla åldrar. I Tabell 7 visas besöksstrycket på några av simhallarna i staden.

De simhallar som visas i tabellen hade tillsammans över 3 miljoner besökare under ett år, vilket blir i genomsnitt närmare 9 000 besökare om dagen. Genomsnittliga antalet besökare per anläggning är över 600 om dagen. Det genomsnittliga antalet besökare per dag varierar dock från 175 på Liljeholmsbadet till närmare 3 000 på Eriksdalsbadet.

¹² Blomdahl och Elofsson (2005). "Vilka idrottsanläggningar vill ungdomar i Stockholms stad att det ska satsas på?"

Blomdahl, Elofsson och Öhman (2008). "Vilka anläggningar/verksamheter tycker de fysiskt inaktiva vuxna att Stockholms stad ska satsa på under 2009-2013?"

¹³ Ungdomarna har fått kryssa i 4 alternativ på frågan "Vilka av följande typer av anläggningar tycker du att Stockholms stad ska satsa på under 2006-2010?"

¹⁴ Då medlemsaktivitetsbidraget kräver att en majoritet av medlemmarna ska vara bosatta inom Stockholms stad innebär detta att en del av medlemmarna kan vara boende utanför staden.

¹⁵ Långsiktig investeringsplanering (bilaga till Tjänsteutlåtande DNR 410-478-2010).

Tabell 7 Besökare till simhallar år 2012

Simhallar och varmbad	Antal besökare
Eriksdalsbadet	1 066 181
Farsta sim- och idrottshall ¹	183 610
Forsgréniska badet	254 394
GIH-badet	77 420
Husbybadet	168 906
Högdalens sim- och idrottshall ²	271 532
Kronobergsbadet	82 904
Liljeholmsbadet	64 409
Sandsborgsbadet	74 256
Skärholmens sim- och idrottshall	164 016
Tensta sim- och idrottshall	148 079
Vällingby sim- och idrottshall	222 764
Västertorps sim- och idrottshall	261 741
Åkeshovs sim- och idrottshall	162 367

Källa: Idrottsförvaltningen/Sweco

Anm. Uppgifterna avser Idrottsförvaltningens verksamhet. Vissa simhallar och bassängbad finns inte redovisade i tabellen ovan pga. ofullständig besöksstatistik.

1 Farstabadet avser besökstalen år 2010, eftersom det var renovering stora delar av 2011-2012

2 Avser år 2011. Fr o m juli 2012 ansvarar en privat entreprenör för driften.

3.11.2 Sammanfattande slutsatser från analysen av simhallar

Det är nästan 70 procent av Stockholms stads befolkning som har en simhall inom 2000 meter. Hela 98 procent har en simhall inom 4000 meter. Om man endast inkluderar simhallar med bättre öppettider för allmänheten har 50 procent av stadens barn och unga en simhall inom 2000 meter och 95 procent har en simhall inom 4000 meter.

Det är alltså en låg andel som har en simhall inom stadens gränser som ligger över 4 kilometer bort. Denna andel kommer dock troligtvis öka i framtiden givet att det inte tillkommer några nya simhallar. Detta beror på att närheten är sämre i områden där det kommer byggas mycket såsom i Norra Djurgårdsstaden, Hagastaden och på längre sikt även Ulvsunda. Detta kommer även innebära, givet att man tar sig till en simhall i närheten av bostaden, att trycket kommer öka på innerstadens simhallar som redan idag har ett stort upptagningsområde.

Det går ungefär 44 000 invånare per simbassäng i Stockholms stad. År 2022 kommer det vara 50 500 invånare per simbassäng. Denna siffra är ännu högre om man endast räknar med de simhallar som har bättre öppettider.

Dagens simhallar har i genomsnitt över 600 besökare per anläggning om dagen. Det genomsnittliga antalet besökare per dag varierar dock från 175 på Liljeholmsbadet till närmare 3 000 på Eriksdalsbadet. Med befolkningsökningen kommer antalet besökare öka till i genomsnitt ungefär 700 besökare om dagen. Detta är givet att invånarna utnyttjar

stadens simhallar i samma utsträckning som idag. Om man har som ambition att få befolkningen ännu mer fysiskt aktiv får man räkna med ett ännu högre besökstryck inom 10 år. Om man endast vill möta befolkningsutvecklingen och behålla antalet invånare per simbassäng konstant på samma nivå som idag kommer det behövas tre nya simbassänger inom 10 år.

3.12 Analys av alla simhallar

Det finns totalt 18 simhallar som Stockholms stad äger eller som delvis förfogas av Stockholms stads och tillgängliga för stadens medborgare att utnyttja. Det finns en bassäng som är 50 meter medan de övriga simhallarna har 25 meters bassänger. I analysen inkluderas även Liljeholmensbadet med sin bassäng på 16,7 meter. Här inkluderas även simhallar med begränsad tillgänglighet för allmänheten. I en egen analys nedan görs motsvarande analys endast för simhallar som har bättre öppettider för allmänheten.

Tabell 8 Antalet simhallar och bassänger per stadsdelsområde uppdelat på bassängernas storlek

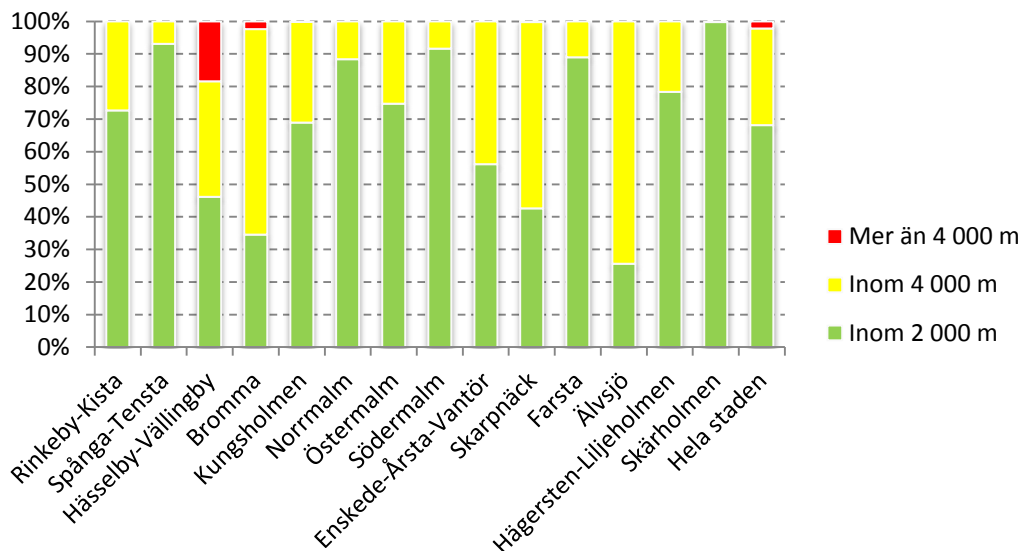
Stadsdelsområde	Antal simhallar	50 meter	25 meter	Övriga mått
Rinkeby-Kista	1	-	1	-
Spånga-Tensta	2	-	2	1
Hässelby-Vällingby	1	-	1	1
Bromma	2	-	2	2
Kungsholmen	1	-	1	-
Norrmalm	-	-	-	-
Östermalm	1	-	1	1
Södermalm	3	1	2	2
Enskede-Årsta-Vantör	2	-	2	2
Skarpnäck	-	-	-	-
Farsta	2	-	2	1
Älvsjö	-	-	-	-
Hägersten-Liljeholmen	1	-	1	1
Skärholmen	2	-	2	1
Totalt	18	1	17	12

3.12.1 Tillgänglighet till alla simhallar

När närheten till simhallar beräknats har avstånd (gång eller med cykel) på 2000 och 4000 meter använts. Ett avstånd på 2000 meter motsvarar en mycket bra närhet medan 4000 meter motsvarar en ganska bra närhet. Med den definitionen på ett rimligt avstånd till simhall är det nästan 70 procent av stadens barn och unga som har en simhall inom 2000 meter. 98 procent av stadens barn och unga har en simhall inom 4000 meter.

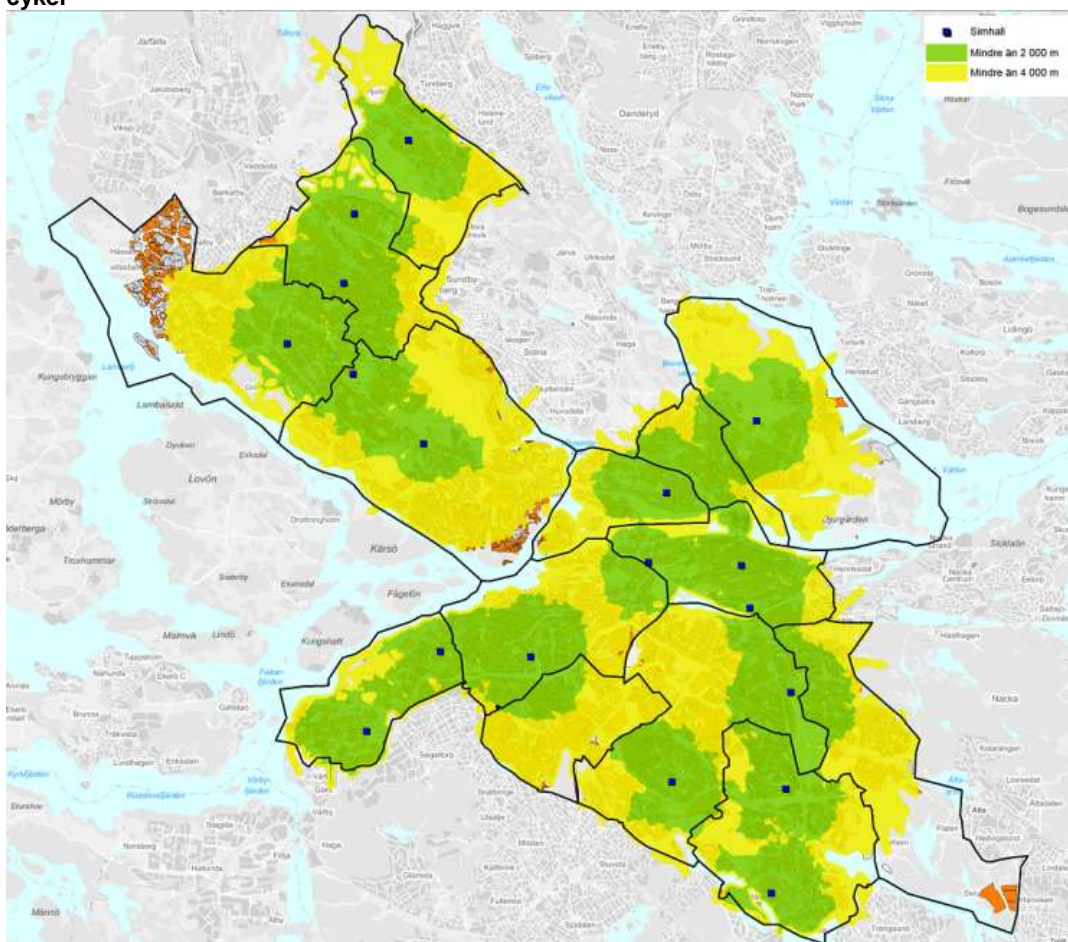
I Diagram 18 visas närheten (gång eller med cykel) till simhallar för barn och unga boende i stadens stadsdelsområden. Närmaste simhall kan dock ligga inom ett annat stadsdelsområde. Bättre närhet till en simhall är det i Skärholmen, Spånga-Tensta, Norrmalm, Södermalm och Farsta. De stadsdelsområden som har sämre närhet är Hässelby-Vällingby, Bromma och Älvsjö.

Diagram 18 Tillgänglighet till alla simhallar. Andel barn/unga 7-20 år som har en idrottshall inom 2000 meter, 4000 meter eller mer än 4000 meter gående eller med cykel

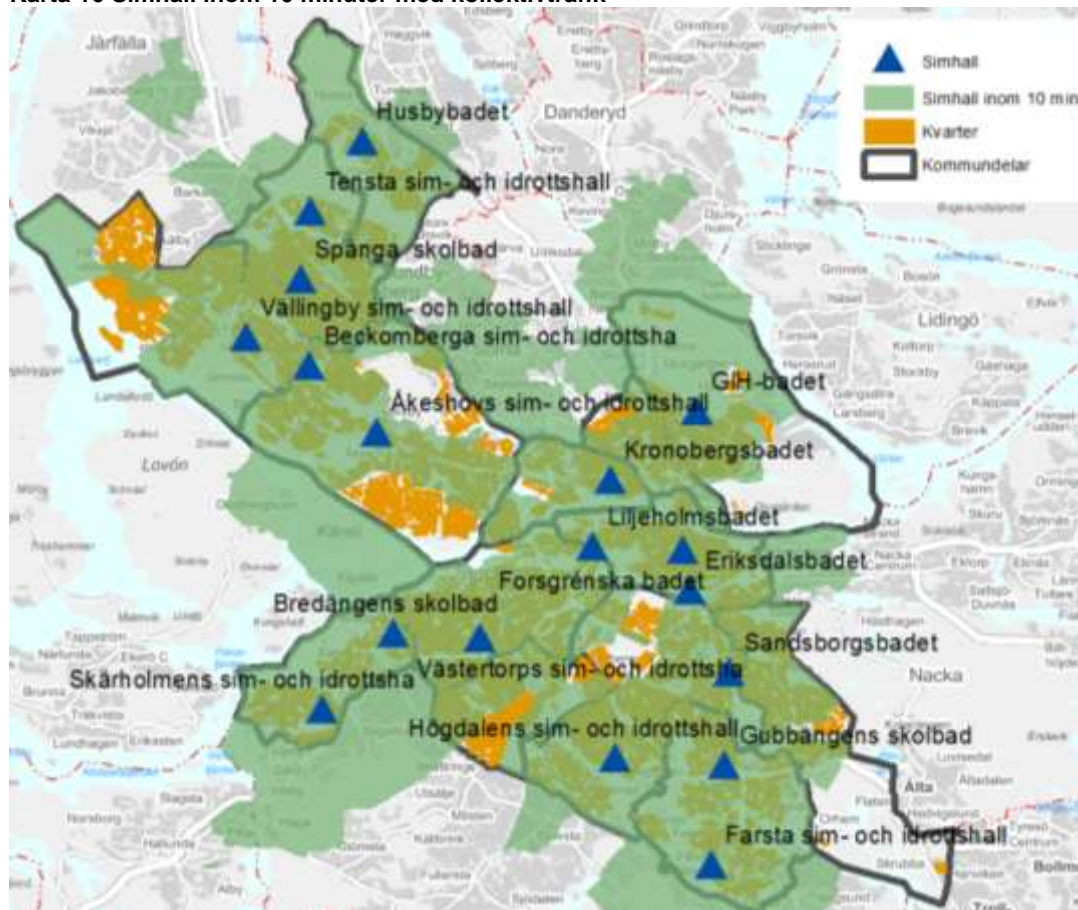
I Karta 15 visas närheten till simhallar i Stockholms stad. Närheten till simhallar är sämre i Hässelby Villastad. Närheten är även sämre i delar av Smedslätten och Äppelviken i Bromma, men det är väldigt få barn och unga som bor i dessa områden. I Norrmalm är närheten bra trots att det inte finns någon simhall i stadsdelsområdet. Även i Skarprnäck och i Älvsjö saknas simhall, men närheten till simhall är trots detta inom 4000 meter för samtliga barn och unga.

Karta 15 Simhall inom 2000 meter, 4000 meter eller mer än 4000 meter gående eller med cykel

I Karta 16 visas närheten till en simhall med en restid inom 10 minuter med kollektivtrafik. Även med kollektivtrafik är närheten sämre för de som bor i Hässelby Villastad. I delar av Bromma är närheten med kollektivtrafik sämre. Detta gäller Ulvsunda och längs med Mälaren kring Nockeby, Höglandet, Ålsten och Smedslätten. Även delar av Älvsjö och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde har sämre närhet till simhall med kollektivtrafik.

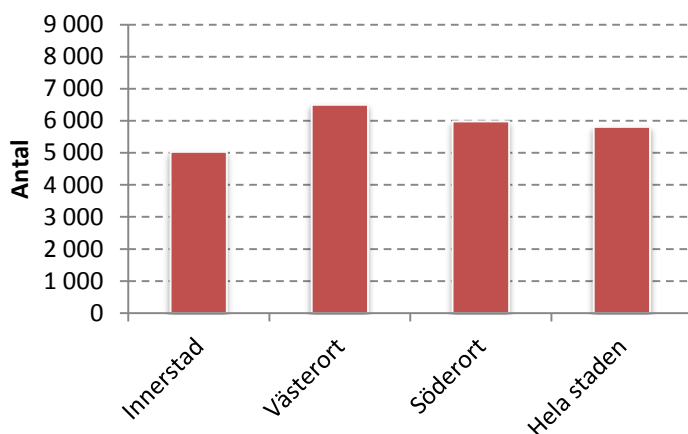
Karta 16 Simhall inom 10 minuter med kollektivtrafik

3.12.2 Simhallarnas upptagningsområde

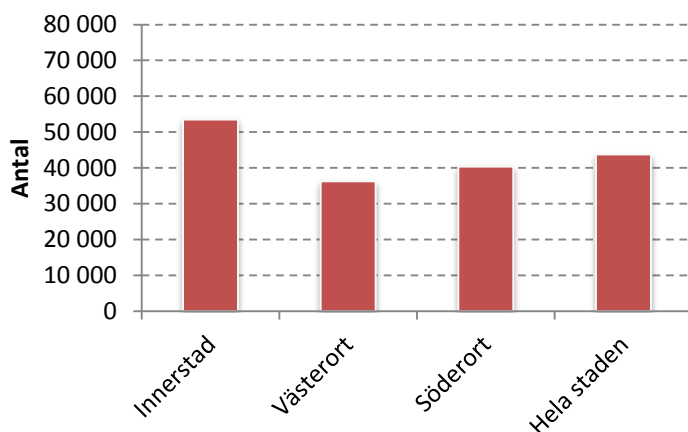
I Diagram 19 visas antalet barn och unga 7-20 år per simbassäng i innerstaden, Västerort och i Söderort. Ett snitt har beräknats för simhallarnas upptagningsområde inom varje storområde. Beräkningen är baserad på antagandet att alla barn och unga skulle ta sig till sin närmaste simhall. Simhallen behöver inte nödvändigtvis ligga inom det egna stadsdelsområdet. Enligt denna beräkning är det totalt 5 800 barn och unga per simbassäng i Stockholms stad. Det går fler barn och unga per simbassäng i Västerort och färre barn och unga per simbassäng i innerstaden, givet att man tar sig till den simhall som ligger närmast sitt boende.

Diagram 19 Antal barn och unga, 7-20 år, per bassäng (25 meter samt Liljeholmsbadet, 50 metersbassäng omräknat till två 25 metersbassänger) och storområde

Om man gör motsvarande beräkning som ovan för hela befolkningen blir bilden något annorlunda. Då är det flest invånare per simhall i innerstaden med 53 500 per simbassäng. Totalt går det ungefär 44 000 invånare per simbassäng i Stockholms stad.

Diagram 20 Antal invånare, 0- år, per bassäng (25-50 meter samt Liljeholmsbadet, 50 metersbassäng omräknat till två 25 metersbassänger) och storområde

Ofta ligger närmaste simhall i ett annat stadsdelsområde än det man bor i. Det är även vanligt att den närmaste simhallen ligger i innerstaden för de som bor i de södra närförorterna. Därför är det mest relevant att beräkna simhallarnas förändrade besöksstryck baserat på befolkningsökningen i hela staden än uppdelat på mindre geografiska områden.

Fram till år 2022 kommer befolkningen i Stockholms stad öka med nästan 15 procent till över en miljon invånare. Detta kommer innebära att det kommer bli 6 500 fler invånare per simbassäng i Stockholms stad jämfört med idag, en ökning från 44 000 invånare per simbassäng till 50 500. Ökningen kommer vara kraftig både för simhallarnas upptagningsområde i innerstaden och för simhallarna i Söderort och Västerort.

Antalet barn och unga 7-20 år kommer öka med 25 procent, vilket kommer innebära att det kommer gå 1 500 fler barn och unga per simbassäng, en ökning från 5 800 till 7 300.

För att det ska vara lika många barn och unga per simbassäng som idag skulle det behövas fem nya bassänger inom 10 år. Om man gör motsvarande beräkning för hela befolkningen skulle det behövas tre nya bassänger för att antalet invånare skulle vara detsamma per simbassäng år 2022 som idag.

3.12.3 Sammanfattning

Närheten till en simhall är bra i Stockholms stad. Det är 98 procent av stadens barn och unga har en simhall inom fyra kilometer meter och 70 procent har en simhall inom två kilometer. I vissa områden är närheten sämre, som i Hässelby Villastad. Dessa områden är dock inte lika tätbebyggda som i övriga staden och omfattar därmed färre barn.

Det går totalt 44 000 invånare per simbassäng i Stockholms stad (om man endast räknar simbassänger 25-50 meter inklusive Liljeholmsbadet på 17 meter). Om antalet invånare per simbassäng ska vara detsamma om 10 år som idag behövs det ytterligare tre simbassänger.

3.13 Analys av simhallar med bättre öppettider för allmänheten

En speciell analys har genomförts för de simhallar som har bättre öppettider för allmänheten. Det finns totalt 13 simhallar som har bättre öppettider för allmänheten. De simhallar som inkluderades i analysen ovan som har sämre öppettider för allmänheten är Bredängens skolbad, GIH-badet, Gubbängens skolbad, Kronobergsbadet samt Spånga skolbad.

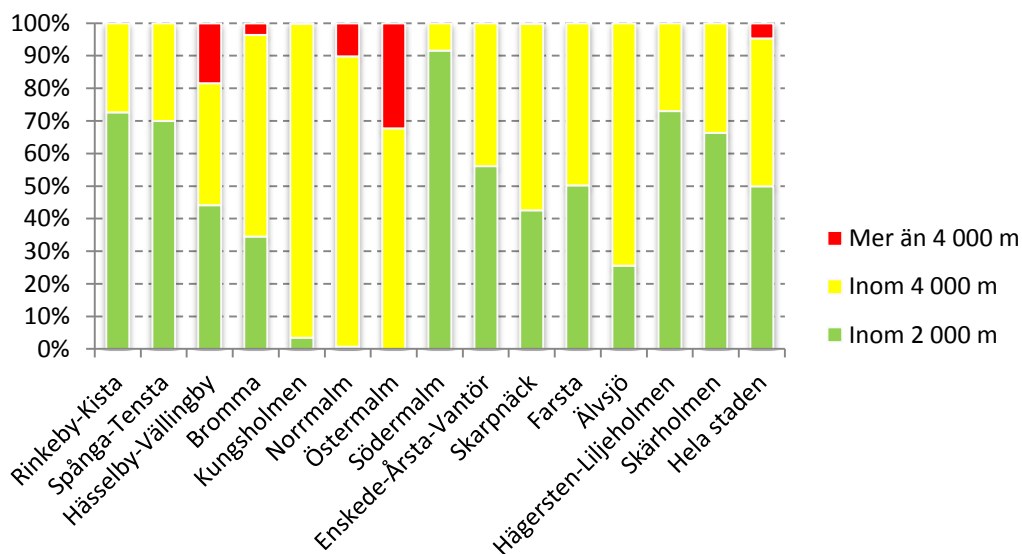
Tabell 9 Antalet simhallar och bassänger med bättre öppettider per stadsdelsområde uppdelat på bassängernas storlek

Stadsdelsområde	Antal simhallar	50 meter	25 meter	Övriga mått
Rinkeby-Kista	1	-	1	-
Spånga-Tensta	1	-	1	1
Hässelby-Vällingby	1	-	1	1
Bromma	2	-	2	2
Kungsholmen	-	-	-	-
Norrmalm	-	-	-	-
Östermalm	-	-	-	-
Södermalm	3	1	2	2
Enskede-Årsta-Vantör	2	-	2	2
Skarpnäck	-	-	-	-
Farsta	1	-	1	1
Älvsjö	-	-	-	-
Hägersten-Liljeholmen	1	-	1	1
Skärholmen	1	-	1	1
Totalt	13	1	12	11

3.13.1 Tillgänglighet till simhallar med bättre öppettider

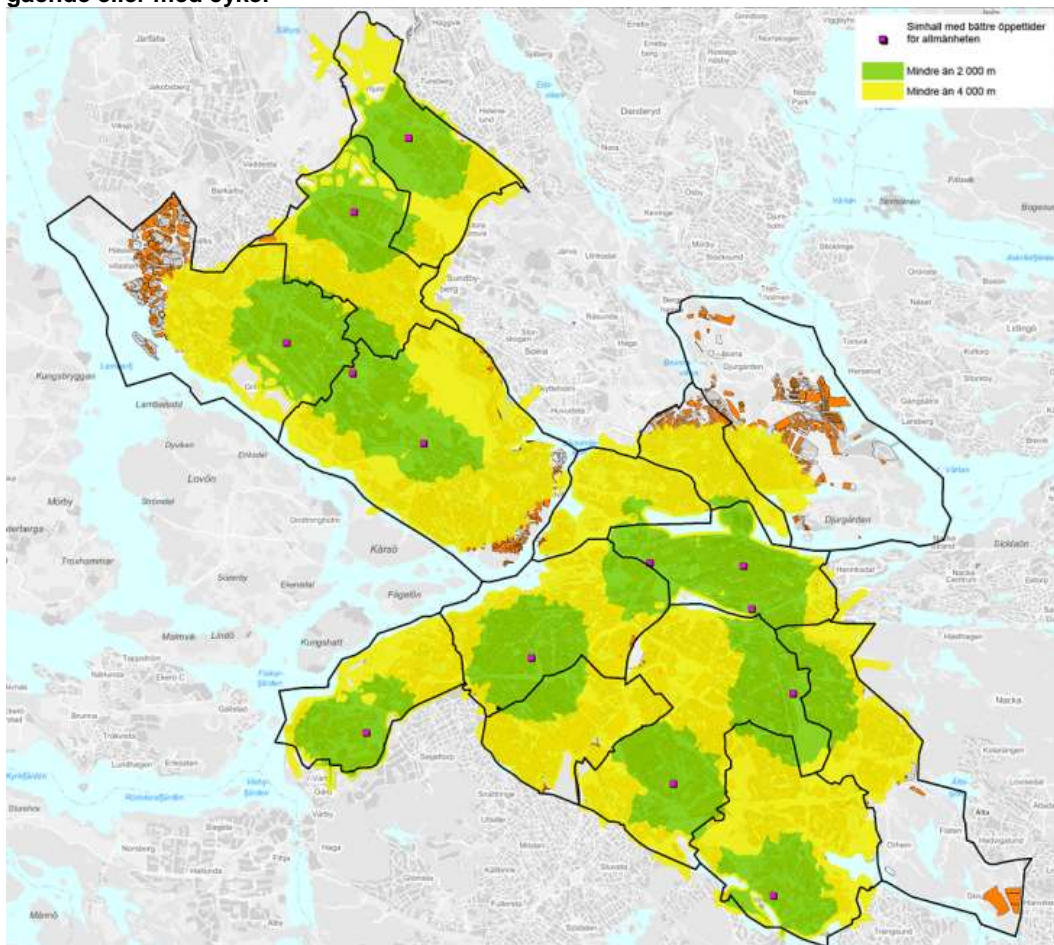
Närheten till simhallar med bättre öppettider är bättre i Södermalm, Rinkeby-Kista Spånga-Tensta, Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen. Närheten är sämre på Östermalm, Norrmalm, i delar av Hässelby-Vällingby och i Bromma och till viss del även på Kungsholmen. I hela staden är det 50 procent av barn och unga som har en simhall inom 2000 med bra öppettider för allmänheten. 95 procent av stadens barn och unga som har en simhall där öppettiderna för allmänheten är bra inom 4000 meter.

Diagram 21 Tillgänglighet till simhallar med bättre öppettider. Andel barn/unga 7-20 år som har en simhall inom 2000 meter, 4000 meter eller mer än 4000 meter gående eller med cykel

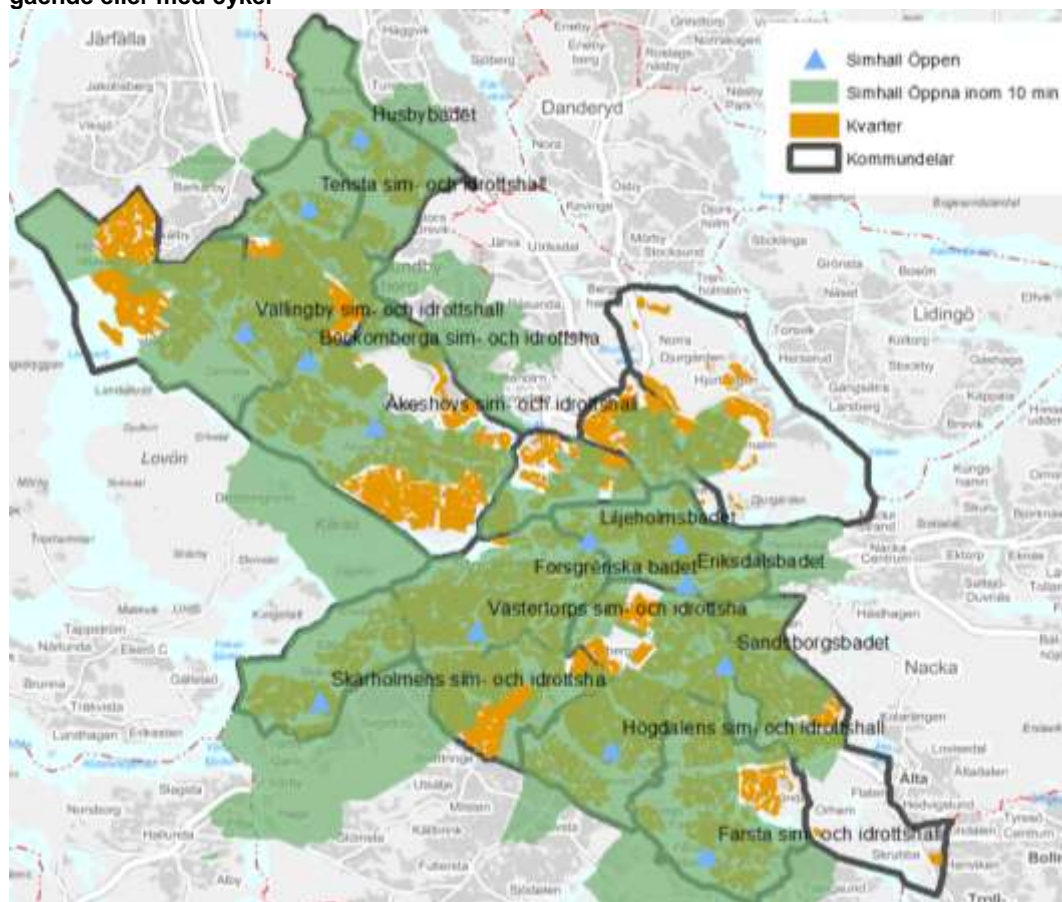
Liksom för samtliga simhallar är närheten sämre i Hässelby Villastad och i Bromma närförort, se Karta 17. Närheten är även sämre till simhallar med bättre öppettider i nästan hela Östermalm. Närheten är också sämre i området kring nya Norra Djurgårdsstaden där befolkningen kommer öka mycket framöver som en följd av nybyggnation. Närheten är även sämre i norra Vasastan vid nya Hagastaden.

Karta 17 Simhall med bättre öppettider inom 2000 meter, 4000 meter eller mer än 4000 meter gående eller med cykel

En rimlig restid till en simhall antas vara inom 10 minuter med kollektivtrafik, se tillgängligheten med kollektivtrafik i Karta 18. Det är över 10 minuter med kollektivtrafik under rusningstid till en simhall i Hässelby Villastad, Ulvsunda och Bromma närförort. Restid med kollektivtrafik till en simhall med bättre öppettider för allmänheten är även sämre i delar av Älvsjö, Östberga, Årsta samt i Sköndal. Stora delar av Östermalm har också sämre restider, men huvuddelen av områdena är inte bebodda i någon högre grad. Däremot kommer antalet barn och unga öka i Norra Djurgårdsstaden vilket kommer innebära att allt fler barn och unga kommer få en sämre närhet till en simhall med bättre öppettider.

Karta 18 Simhall med bättre öppettider inom 2000 meter, 4000 meter eller mer än 4000 meter gående eller med cykel

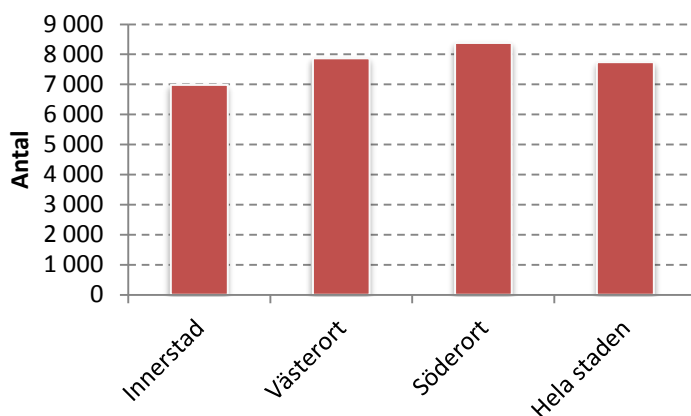

3.13.2 Upptagningsområde för simhallar med bättre öppettider

I Diagram 22 visas antalet barn och unga 7-20 år per simbassäng i innerstaden, Västerort och i Söderort. Ett snitt har beräknats för simhallarnas upptagningsområde inom varje storområde. Beräkningen är baserad på antagandet att alla barn och unga skulle ta sig till sin närmaste simhall. Simhallen behöver inte nödvändigtvis ligga inom det egna stadsdelsområdet. Denna beräkning är gjord med antagandet att barn och unga endast skulle utnyttja simhallar som har bättre öppettider för allmänheten.

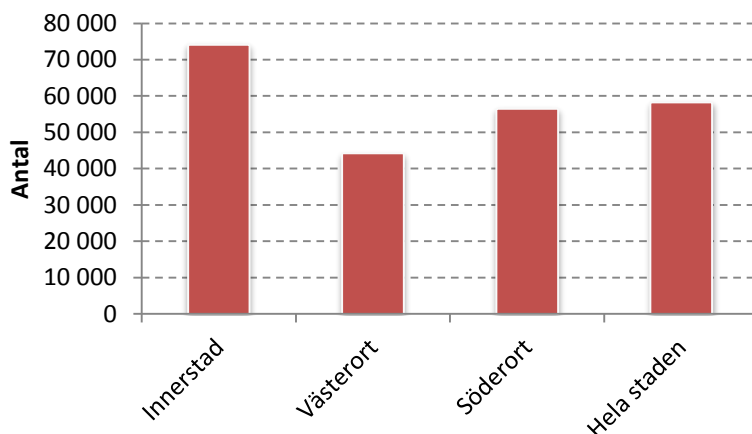
Enligt denna beräkning är det totalt 7 750 barn och unga per simbassäng i Stockholms stad. Det går fler barn och unga per simbassäng i Söderort och färre barn och unga per simbassäng i innerstaden, givet att man tar sig till den simhall med bättre öppettider för allmänheten som ligger närmast sitt boende. Detta resultat skiljer sig något från analysen av samtliga simhallar då antalet barn och unga blir högre i Söderort än Västerort när man endast inkluderar simhallar med bättre öppettider.

Diagram 22 Simhallar med bättre öppettider. Antal barn och unga, 7-20 år, per bassäng (25 meter samt Liljeholmsbadet, 50 metersbassäng omräknat till två 25 metersbassänger) och storområde

Om man gör motsvarande beräkning som ovan för hela befolkningen blir bilden något annorlunda. Då är det flest invånare per simhall med bättre öppettider i innerstaden med 74 150 per simbassäng. Totalt går det ungefär 58 700 invånare per simbassäng i simhallar med bättre öppettider i Stockholms stad.

Diagram 23 Simhallar med bättre öppettider. Antal invånare, 0- år, per bassäng (25-50 meter samt Liljeholmsbadet, 50 metersbassäng omräknat till två 25 metersbassänger) och storområde

Ofta ligger närmaste simhall i ett annat stadsdelsområde än det man är bosatt i. Det är även vanligt att den närmaste simhallen ligger i innerstaden för de som bor i de södra närförorterna. Det är även möjligt att med kollektivtrafik ta sig ganska långt för att nå en simhall som inte nödvändigtvis är den som ligger närmast där man bor. Därför är det mest relevant att beräkna simhallarnas förändrade besöksstryck baserat på befolkningsökningen i hela staden än uppdelat på mindre geografiska områden.

Det går dock att konstatera att närheten till en simhall med bättre öppettider är sämre i en del områden där det byggs mycket, exempelvis i Norra Djurgårdsstaden och Hagastaden. Det är även sämre närhet i Ulvsunda där det finns planer på att bygga mycket bostäder på längre sikt. Detta kommer medföra att trycket troligtvis blir ännu högre på de simhallar i innerstaden som redan har många invånare inom sina upptagningsområden.

Fram till år 2022 beräknas befolkningen i Stockholms stad öka med nästan 15 procent till över en miljon invånare. Detta kommer innebära att det kommer bli 8 600 fler invånare per simbassäng i Stockholms stads simhallar där öppettiderna är bättre för allmänheten.

Antalet barn och unga 7-20 år beräknas öka med 25 procent, vilket kommer innebära att det kommer gå 2 000 fler barn och unga per simbassäng.

För att det ska vara lika många barn och unga per simbassäng i en simhall med bättre öppettider som idag skulle det behövas fyra nya bassänger inom 10 år. Om man gör motsvarande beräkning för hela befolkningen skulle det behövas åtminstone två nya bassänger för att antalet invånare skulle vara detsamma per simbassäng i en simhall med bättre öppettider år 2022 som idag.

3.13.3 Sammanfattning

Närheten till en simhall med bättre öppettider är i stort sett bra i Stockholms stad – 95 procent har en simhall inom fyra kilometer meter och 50 procent har en simhall inom 2 kilometer. Närheten är dock sämre i flera områden där befolkningen kommer öka kraftigt framöver. Det handlar om Norra Djurgårdsstaden och Hagastaden samt även Ulvsunda på längre sikt. Detta kommer innebära att allt fler barn och unga får längre att ta sig till en simhall samt att trycket troligtvis blir högre på de simhallar i innerstaden som redan har ett högt tryck baserat på att man tar sig till den simhall som ligger närmast ens bostad.

Om man har som ambition att det ska vara samma besöksstryck på de simhallar som finns idag och som har bättre öppettider för allmänheten skulle det behövas åtminstone två nya bassänger inom 10 år.

3.14 Ishallar och konstfrusna isbanor

I Stockholms stad finns det 10 ishallar, 4 bandyplaner och 8 övriga konstisbanor. På Kärrtorps IP finns det en konstfrusen ishockeyrink. Östermalms IP har en konstfrusen rundbana. De konstfrusna isbanorna i Kungsträdgården, på Medborgarplatsen och i Vasaparken ansvarar respektive stadsdelsnämnd för. De andra ishallarna, bandyplanerna och konstisbanorna ansvarar idrottsförvaltningen för.

Tabell 10 Ishallar och konstfrusna isbanor

Anläggning	Stadsdelsnämnd	Ishall	Bandy	Övriga konstisbanor	
VÄSTERORT			5	1	2
Husby ishall	Rinkeby-Kista	1			1
Spånga IP	Spånga-Tensta	1	1		1
Grimsta IP	Hässelby-Vällingby	1			
Stora Mossens IP	Bromma	2			
INNERSTAD			2	1	5
Kungsträdgårdens isbana	Norrmalm				1
Vasaparkens isbana	Norrmalm				1
Östermalms IP	Östermalm	1			1
Eriksdals BP	Södermalm				1
Medborgarplatsens isbana	Södermalm				1
Zinkensdamms IP	Södermalm	1	1		
SÖDERORT			3	2	1
Farsta IP	Farsta	1			
Gubbängens IP	Farsta			2	
Kärrtorps IP	Skarpnäck				1
Mälarhöjdens IP	Hägersten-Liljeholmen	1			
Sätra IP	Skärholmen	1			
Totalt		10	4		8

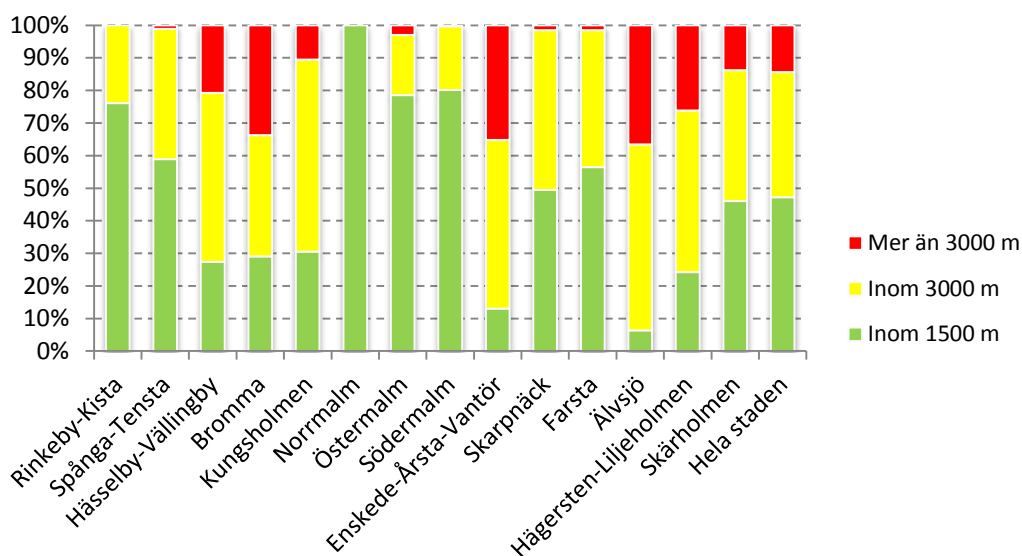

3.14.1 Tillgänglighet till ishallar och konstfrusna isbanor

Närheten till ishallar och konstfrusna isbanor har beräknats med avstånd (gång eller med cykel) på 1500 och 3000 meter. Med den definitionen på ett rimligt avstånd till en isbana är det ungefär 45 procent av stadens barn och unga som har en isbana inom 1500 meter. 85 procent av stadens barn och unga har en isbana inom 3000 meter.

Närheten till en isbana är bättre i Norrmalm, Östermalm och på Södermalm. Närheten är sämre i Enskede-Årsta-Vantör samt i Älvsjö.

Diagram 24 Tillgänglighet till ishallar och konstfrusna isbanor. Andel barn/unga 7-20 år som har en ishall eller konstfrusen isbana inom 1500 meter, 3000 meter eller mer än 3000 meter gående eller med cykel

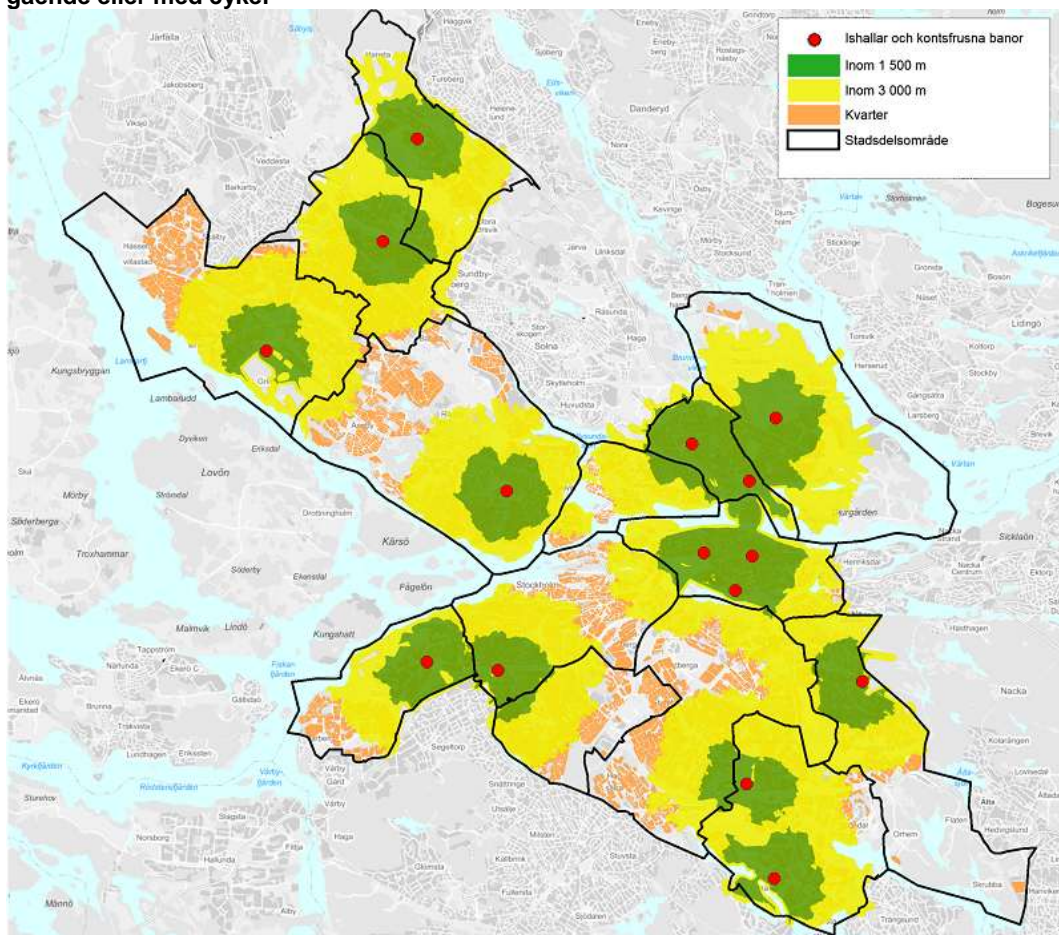

I Karta 19 visas närheten till ishallar och konstfrusna isbanor i Stockholms stad. I Västerort är närheten sämre i Hässelby Villastad och i stora delar av Bromma. I innerstaden är närheten sämre på västra Kungsholmen. I Söderort är närheten sämre i Vårberg, Gröndal, Aspudden, Midsommarkransen, Västberga, Östberga, östra Älvsjö stadsdelsområde samt i delar av Årsta.

Det är relativt många barn och unga som kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund i Vårberg och Östberga, vilket medför att den sämre närheten till isbanor i dessa områden kan ses som mer allvarigt.

I Mariehäll (Bromma) och på västra Kungsholmen kommer antalet barn och unga öka kraftigt framöver. Detta kommer innebära att fler barn och unga kommer ha sämre närhet till isbanor inom tio år.

Karta 19 Ishall eller konstfrusna isbana inom 1500 meter, 3000 meter eller mer än 3000 meter gående eller med cykel

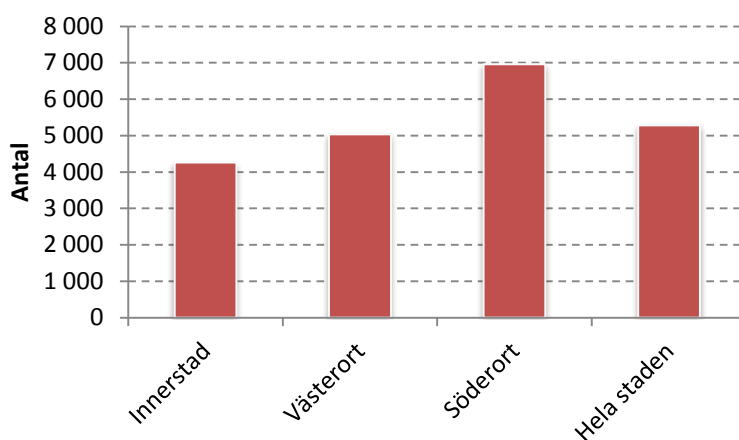

3.14.2 Upptagningsområde för ishallar och konstfrusna isbanor

I Diagram 25 visas antalet barn och unga 7-20 år per isbana i innerstaden, Västerort och i Söderort. Ett snitt har beräknats för isbanornas upptagningsområde inom varje storområde. Beräkningen är baserad på antagandet att alla barn och unga skulle ta sig till sin närmaste isbana. Isbanan behöver inte nödvändigtvis ligga inom det egna stadsdelsområdet, vilket den ofta heller inte gör.

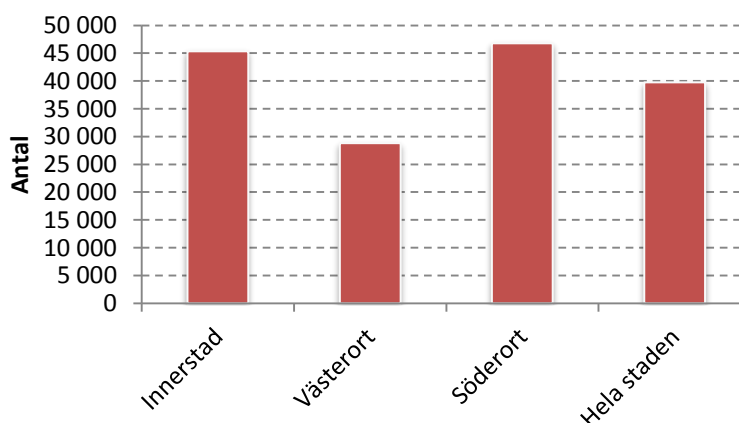
Det går 5 300 barn och unga per konstfrusen isbana (inklusive ishallar) i Stockholms stad. Det är fler barn och unga per isbana i Söderort än vad det är i Västerort och i innerstaden.

Diagram 25 Antal barn och unga, 7-20 år, per ishall och konstfrusen isbana och storområde

Om man istället ser på hela befolkningen, Diagram 26, går det nästa lika många invånare per isbana i innerstaden och i Söderort. Totalt sett går det ungefär 40 000 invånare per konstfrusen isbana i Stockholms stad.

Diagram 26 Antal invånare, 0- år, per ishall och konstfrusen isbana och storområde

Antalet invånare, framförallt barn och unga, kommer öka omkring upptagningsområdena för isbanorna i innerstaden. Detta som en följd av bland annat nybyggnation i Norra Djurgårdsstaden, Hagastaden samt i Liljeholmen. Detta kommer innebära att trycket på innerstadens isbanor kommer bli ännu större än vad det redan är idag.

Om antalet invånare per isbana ska vara detsamma om 10 år som idag kommer det behövas tre nya konstfrusna isbanor. Om man istället utgår ifrån att antalet barn och unga per isbana ska vara samma om tio år som idag skulle det behövas fem nya isbanor. Detta eftersom barnen procentuellt kommer öka mer än befolkningen som helhet.

3.14.3 Sammanfattning

Närheten till ishallar och konstfrusna isbanor varierar mellan stadens områden. Det är 85 procent av stadens barn och unga som har en isbana inom tre kilometer och 45 procent har en isbana inom 1,5 kilometer. Närheten är sämre i bland annat Hässelby Villastad, stora delar av Bromma, på västra Kungsholmen, Vårberg, Gröndal, Aspudden, Midsommarkransen, Västberga, Östberga samt i delar av Älvsjö och Årsta.

I Marieberg och på västra Kungsholmen kommer befolkningen öka kraftigt som en följd av nybyggnation vilket kommer innebära att fler barn och unga kommer ha sämre närhet till en isbana. I Vårberg och i Östberga är närheten sämre till isbanor samtidigt som det är många barn och unga i dessa områden som kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund.

Det går idag 5 300 barn och unga, totalt 40 000 invånare, per isbana i staden. Det är fler invånare per isbana i innerstaden och Söderort medan det är lägst antal invånare per isbana i Västerort. Antalet barn och unga per isbana är högst i Söderort. Om antalet invånare per isbana ska vara detsamma om tio år som idag skulle det behövas tre nya isbanor i Stockholms stad.

3.15 Ishallar

I Stockholms stad finns det 10 ishallar (se Tabell 10 på sida 72). Ovan gjordes en analys av både ishallar och konsfrusna isbanor. Denna analys begränsas dock till tillgängligheten till enbart ishallar.

3.15.1 Stockholmarnas önskemål och aktiva i föreningar

Idrottsförvaltningen frågar med jämna mellanrum stockholmare i olika åldrar vilka anläggningar och verksamheter de önskar att staden ska satsa på.¹⁶

När staden frågat högstadiel elever om de mest önskade anläggningstyperna kommer ishall på en 12:e plats (9 procent). Bland gymnasieelever kommer ishall för ishockey på en 25:e plats (4 procent) och ishall för konståkning på 32:a plats (1 procent). Det är alltså relativt låg andel av ungdomarna som anser att staden ska satsa på ishallar.¹⁷ Även bland vuxna är det få som anser att staden ska satsa på ishallar. Pojkar anser i betydligt högre grad än flickor att staden ska satsa på ishall.

När man istället tittar på antal medlemmar 7-20 år som är aktiva i föreningar är ishockey den 12:e största idrotten med 1 700 aktiva.¹⁸ Detta är fler än inom bordtennisen och ungefär lika många som inom dans. Det är endast 9 procent av de aktiva inom ishockey som är flickor.¹⁹

¹⁶ Blomdahl och Elofsson (2005). "Vilka idrottsanläggningar vill ungdomar i Stockholms stad att det ska satsas på?"

Blomdahl, Elofsson och Öhman (2008). "Vilka anläggningar/verksamheter tycker de fysiskt inaktiva vuxna att Stockholms stad ska satsa på under 2009-2013?"

¹⁷ Ungdomarna har fått kryssa i 4 alternativ på frågan "Vilka av följande typer av anläggningar tycker du att Stockholms stad ska satsa på under 2006-2010?"

¹⁸ Då medlemsaktivitetsbidraget kräver att en majoritet av medlemmarna ska vara bosatta inom Stockholms stad innebär detta att en del av medlemmarna kan vara boende utanför staden.

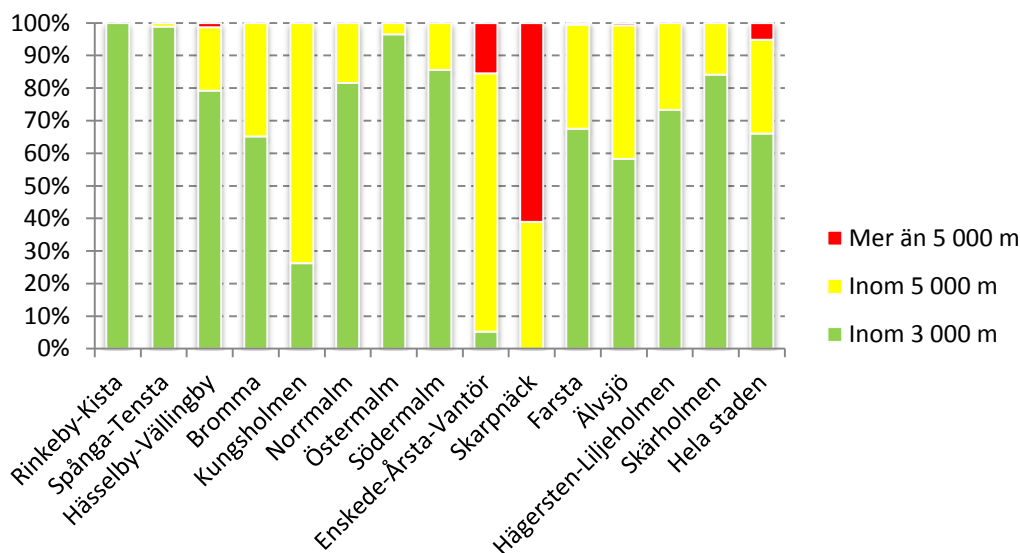
¹⁹ Långsiktig investeringsplanering (bilaga till Tjänsteutlåtande DNR 410-478-2010).

3.15.2 Tillgänglighet till ishallar

Närheten till ishallar har beräknats med avstånd (gång eller med cykel) på 3000 och 5000 meter. Ett avstånd på 3000 meter motsvarar en mycket bra närhet medan ett avstånd på 5000 meter motsvarar en ganska bra närhet. Med den definitionen på ett rimligt avstånd till en ishall är det ungefär 65 procent av stadens barn och unga som har en ishall inom 3000 meter. Det är 95 procent av stadens barn och unga som har en ishall inom 5000 meter.

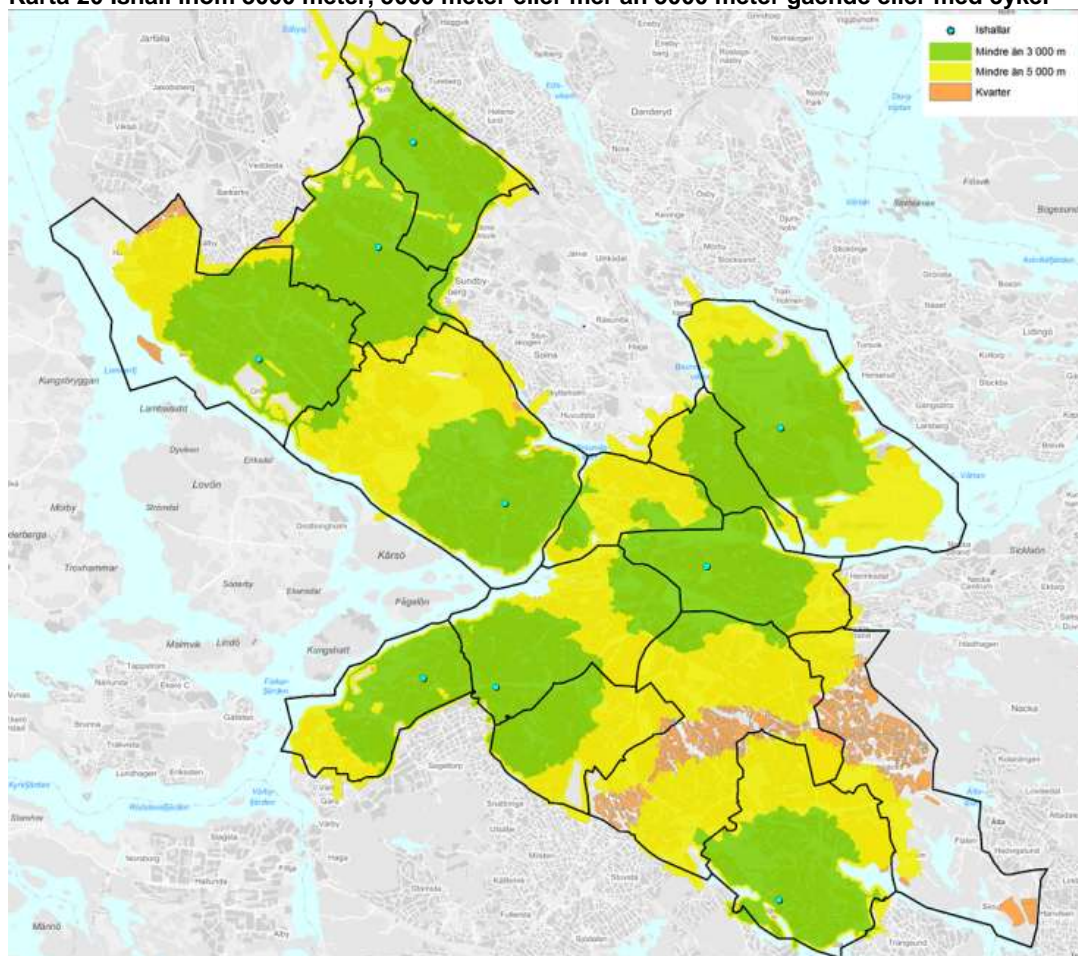
I Diagram 27 visas närheten (gång eller med cykel) till ishallar för barn och unga boende i stadens stadsdelsområden. Närmaste ishall kan dock ligga inom ett annat stadsdelsområde. Bättre närhet till en ishall är det i Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och på Östermalm. De stadsdelsområden som har sämre närhet är Skarpnäck samt Enskede-Årsta-Vantör.

Diagram 27 Tillgänglighet till ishallar. Andel barn/unga 7-20 år som har en ishall inom 3000 meter, 5000 meter eller mer än 5000 meter gående eller med cykel

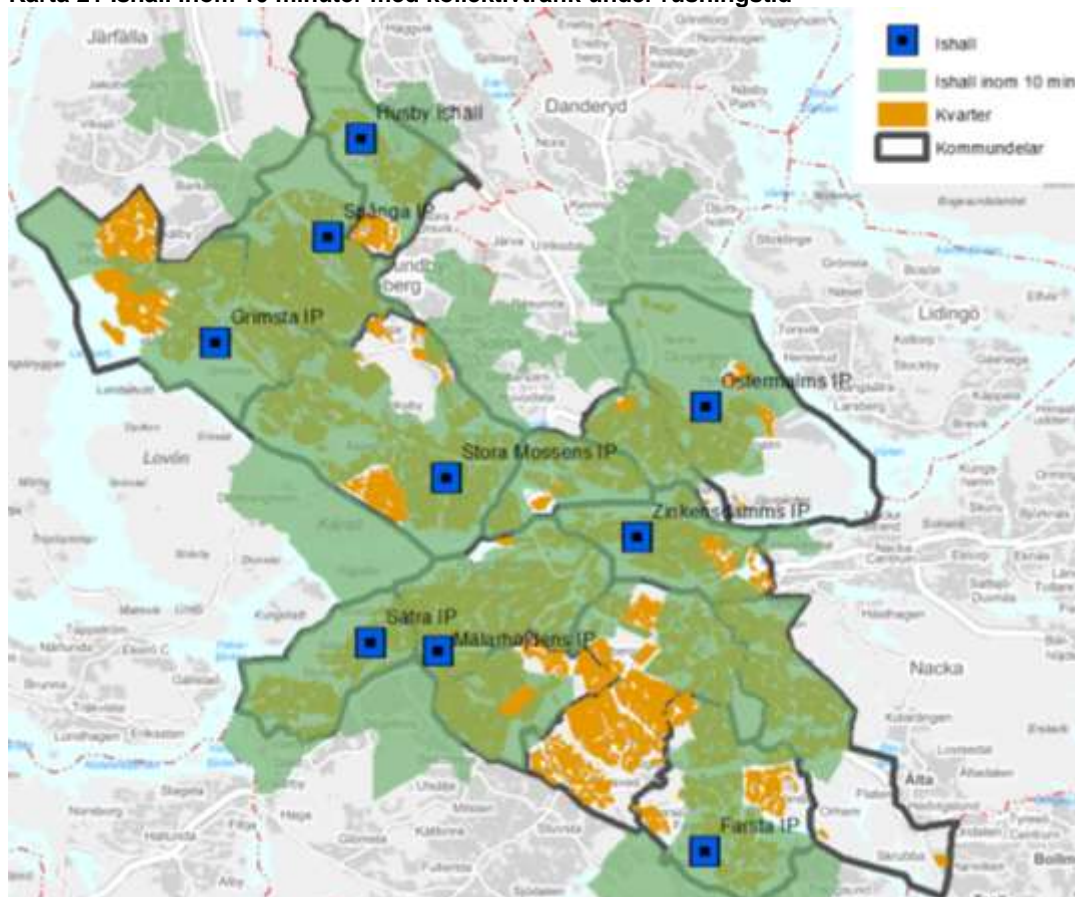
En ishall finns oftast inom 5000 meter i Stockholms stad, vilket syns i Karta 20. I Söderort är dock närheten till ishall sämre i större delen av Skarpnäck samt i Hagsätra, Örby och i Stureby. Flera av dessa områden har även många barn och unga som kommer från en socioekonomiskt lägre bakgrund. Detta gäller Hagsätra samt Bagarmossen och Skarpnäcks gård.

Karta 20 Ishall inom 3000 meter, 5000 meter eller mer än 5000 meter gående eller med cykel

Bilden kompletteras något vad gäller närheten till ishallar om man även tittar på restider med kollektivtrafik, se Karta 21. Om man ska ta sig inom 10 minuter med kollektivtrafik till en ishall är det sämre närhet i Hässelby Villastad, kring Nockeby samt större delen av Enskede-Årsta-Vantör. I Skarpnäck är närheten relativt bra till en simhall givet att man åker kollektivtrafik under rusningstid.

Karta 21 Ishall inom 10 minuter med kollektivtrafik under rusningstid

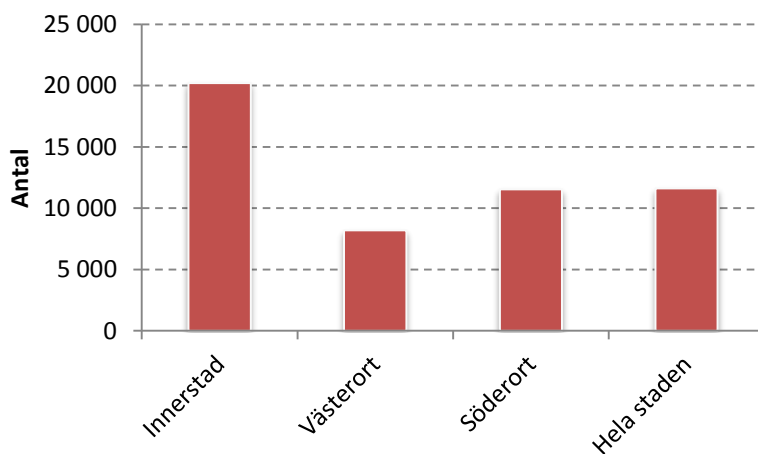
3.15.3 Upptagningsområde för ishallar

I Diagram 28 visas antalet barn och unga 7-20 år per ishall i innerstaden, Västerort och i Söderort. Ett snitt har beräknats för simhallarnas upptagningsområde inom varje storområde. Beräkningen är baserad på antagandet att alla barn och unga skulle ta sig till sin närmaste ishall. Ishallen behöver inte nödvändigtvis ligga inom det egna stadsdelsområdet.

Det går totalt 11 650 barn och unga per ishall i Stockholms stad. Det går fler barn och unga per ishall i innerstaden och färre barn och unga per ishall i Västerort, givet att man tar sig till den ishall som ligger närmast. Anledningen till att det går många barn och unga per ishall i Innerstaden beror på att det är många i de södra närförorterna som har Zinkensdamm som sin närmaste ishall.

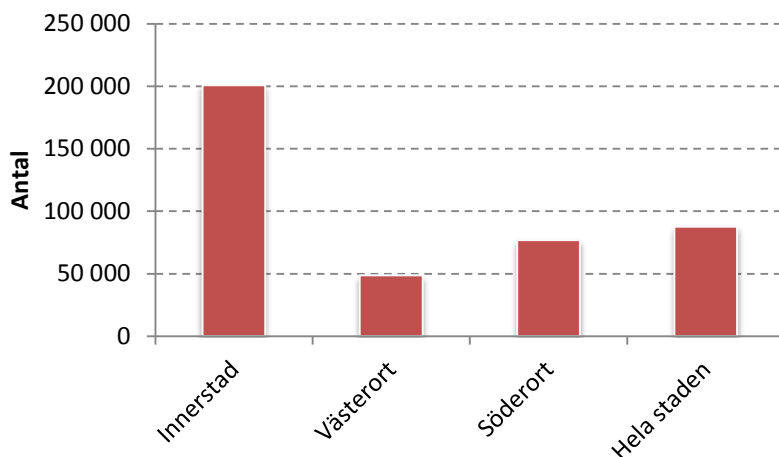
Om man istället ser på antalet aktiva ungdomar i en ishockeyförening i staden mellan 7-20 år, vilket är 1 700 personer, är det 170 ungdomar per ishall i staden.

Diagram 28 Antal barn och unga, 7-20 år, per ishall och storområde

Om man istället ser på hela befolkningen går det ungefär 88 000 invånare per ishall i staden, vilket visas i Diagram 29. Motsvarande siffra för endast innerstaden är 200 000 invånare.

Diagram 29 Antal invånare, 0- år, per ishall och storområde

Det är vanligt att den närmaste ishallen ligger i innerstaden för de som bor i söder närförort. Samtidigt är det många som bor i västra innerstaden som har sin närmaste ishall i Västerort. Det är även möjligt att med kollektivtrafik ta sig ganska långt för att nå en ishall som inte nödvändigtvis är den som ligger närmast där man bor. Därför är det mest relevant att beräkna det förändrade trycket på ishallarna baserat på befolkningsökningen i hela staden än uppdelat på mindre geografiska områden.

Om antalet aktiva ungdomar inom ishockeyn ökar i samma takt som antalet barn och unga i åldrarna 7-20 år kommer det vara 2 100 aktiva barn och unga år 2022. Om antalet barn och unga per ishall ska vara detsamma idag som om 10 år skulle det behövas två nya ishaller. Om man istället har som utgångspunkt att antalet invånare per ishall ska vara den samma om 10 år som idag skulle det behövas mellan 1-2 nya ishaller.

3.15.4 Sammanfattning

Närheten till en ishall är god i större delen av Stockholms stad. Totalt sett är det 95 procent av stadens barn och unga som har en ishall inom 5 kilometer. Det är ungefär 65 procent av stadens barn och unga som har en ishall inom 3 kilometer.

Närheten är sämre i delar av Enskede-Årsta-Vantör. I Skarpnäck är det också långt till närmaste ishall, men med kollektivtrafiken är närheten relativt god. I många av de områden i Enskede-Årsta-Vantör där närheten till ishall är sämre är det en relativt hög andel barn och unga som kommer från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund.

Ishockeyn är inte någon av de större sporterna bland stadens barn och unga. I staden finns det ungefär 1 700 aktiva barn och unga inom ishockeyn. Det är inte heller någon sport som ungdomar i huvudsak prioriterar när man frågar om vilka typer av anläggningar staden bör satsa på.

Om antalet invånare per ishall ska vara detsamma om 10 år som idag kommer det behövas 1-2 nya ishallar. Om man endast ser på hur antalet barn och unga kommer öka kommer det behövas närmare två nya ishallar, givet att antalet aktiva ökar i samma takt som antalet barn och unga.

3.16 Friidrott

I Stockholms stad finns det 15 friidrottsanläggningar, vilket visas i Tabell 11. Det är 5 som ligger Västerort, 3 i Innerstaden och 7 i Söderort. Sättrahallen i Skärholmen är stadens enda inomhusanläggning för friidrott. Rundbanan på Bromstens IP är försedd med stybb.

Tabell 11 Friidrottsanläggningar

Anläggning	Stadsdel	Antal
VÄSTERORT		5
Bromstens IP	Spånga-Tensta	1
Spånga IP	Spånga-Tensta	1
Hässelby IP	Hässelby-Vällingby	1
Stora Mossens IP	Bromma	1
Ängby IP	Bromma	1
INNERSTAD		3
Kristinebergs IP	Kungsholmen	1
Stadion	Östermalm	1
Zinkensdamms IP	Södermalm	1
SÖDERORT		7
Enskede IP	Enskede-Årsta-Vantör	1
Hagsätra IP	Enskede-Årsta-Vantör	1
Hammarbyhöjdens IP	Skarpnäck	1
Kärntorps IP	Skarpnäck	1
Farsta IP	Farsta	1
Västberga IP	Hägersten-Liljeholmen	1
Sätra IP	Skärholmen	1

3.16.1 Stockholmarnas önskemål och aktiva i föreningar

Idrottsförvaltningen frågar med jämna mellanrum stockholmare i olika åldrar vilka anläggningar och verksamheter de önskar att staden ska satsa på.²⁰

När staden frågat högstadiel elever om de mest önskade anläggningstyperna kommer friidrottsanläggningar på en 16:e plats (8 procent). Bland gymnasieelever kommer friidrottsanläggningar på en 23:e plats (5 procent). Det är alltså relativt låg andel av ungdomarna som anser att staden ska satsa på friidrottshallar.²¹ Flickor anser i högre grad än pojkar att staden ska satsa på friidrottsanläggningar. Bland vuxna är det något mer vanligt att man anser att staden ska satsa på friidrottsanläggningar.

²⁰ Blomdahl och Elofsson (2005). "Vilka idrottsanläggningar vill ungdomar i Stockholms stad att det ska satsas på?"

Blomdahl, Elofsson och Öhman (2008). "Vilka anläggningar/verksamheter tycker de fysiskt inaktiva vuxna att Stockholms stad ska satsa på under 2009-2013?"

²¹ Ungdomarna har fått kryssa i 4 alternativ på frågan "Vilka av följande typer av anläggningar tycker du att Stockholms stad ska satsa på under 2006-2010?"

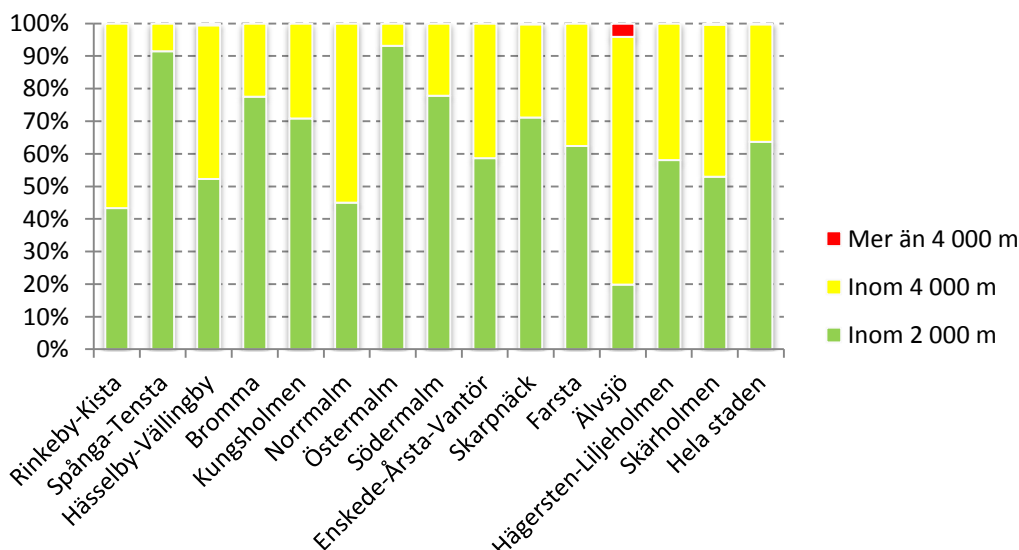
När man istället tittar på antal medlemmar 7-20 år som är aktiva i föreningar är friidrott den 10:e största idrotten med 1 750 aktiva.²² Detta är fler än dans och ishockey, men färre än handbollen. Det är 57 procent av de aktiva inom friidrott som är flickor.²³

3.16.2 Tillgänglighet till friidrottsanläggningar

En mycket bra närhet till en friidrottsanläggning antas i analysen vara ett gång- eller cykelavstånd på upp till 2 000 meter och med ganska bra tillgänglighet upp till 4 000 meter.

Friidrottsanläggningarna är relativt jämnt fördelade över staden; fem i Västerort, tre i inre staden samt sju i Söderort. Det innebär att i stort sett alla invånare har god eller ganska god tillgänglighet till en anläggning, endast 0,25 procent har mer än 4 000 meter till närmaste friidrottsanläggning medan nästan 65 procent har mycket bra närhet, det vill säga mindre än 2 000 meter. Fördelningen per stadsdelsområde visas i Diagram 30.

Diagram 30 Tillgänglighet till friidrottsanläggningar. Andel barn/unga 7-20 år som har en friidrottsanläggning inom 2000 meter, 4000 meter eller mer än 4000 meter gående eller med cykel

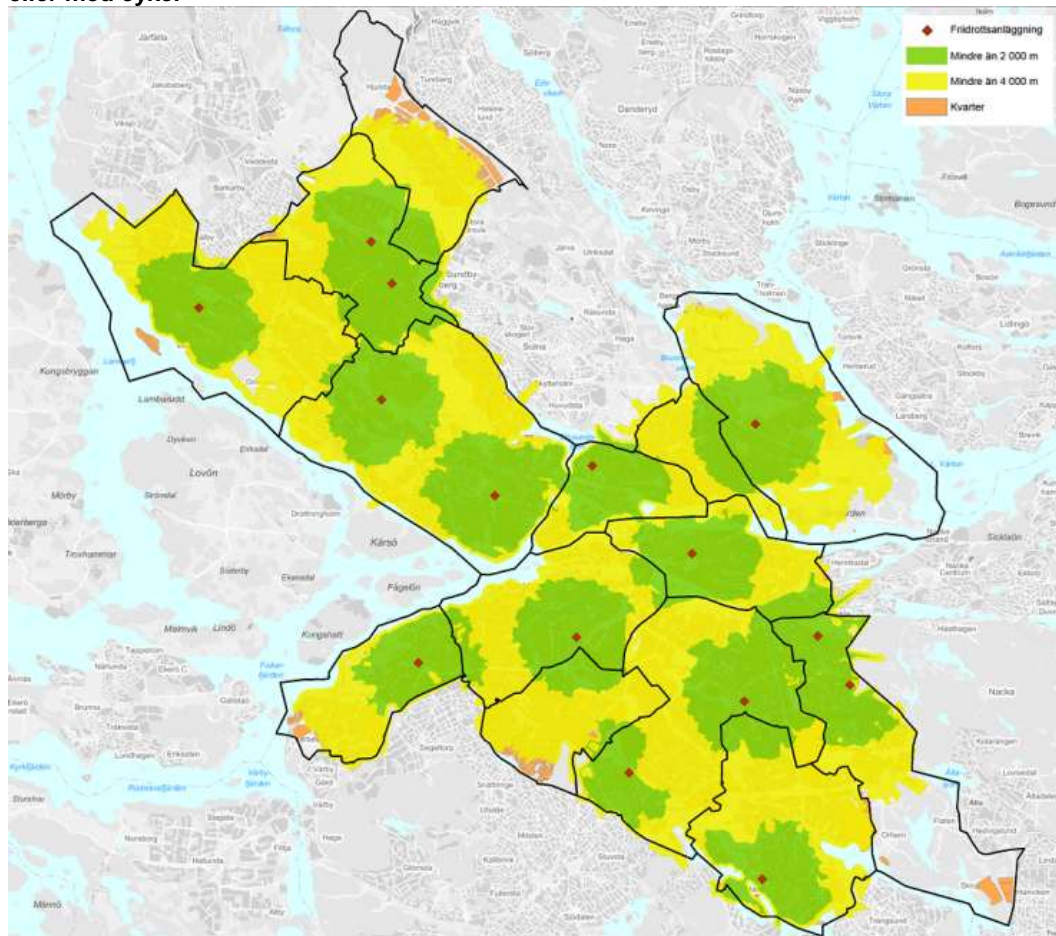
Trots att närheten är bra i staden som helhet finns det en viss variation mellan stadens stadsdelsområden, vilket går att tyda mer i detalj i Karta 22. På Östermalm har drygt 93 procent av 7-20-åringarna minde än 2 000 meter till Stockholms stadion vilket dock är en anläggning som kan förmodas vara upptagen av evenemang i större utsträckning än andra anläggningar i staden. Även Spånga-Tensta och Bromma har god tillgång med två anläggningar i vardera stadsdelsområde och av invånarna mellan 7-20 år har här 92

²² Då medlemsaktivitetsbidraget kräver att en majoritet av medlemmarna ska vara bosatta inom Stockholms stad innebär detta att en del av medlemmarna kan vara boende utanför staden.

²³ Långsiktig investeringsplanering (bilaga till Tjänsteutlåtande DNR 410-478-2010).

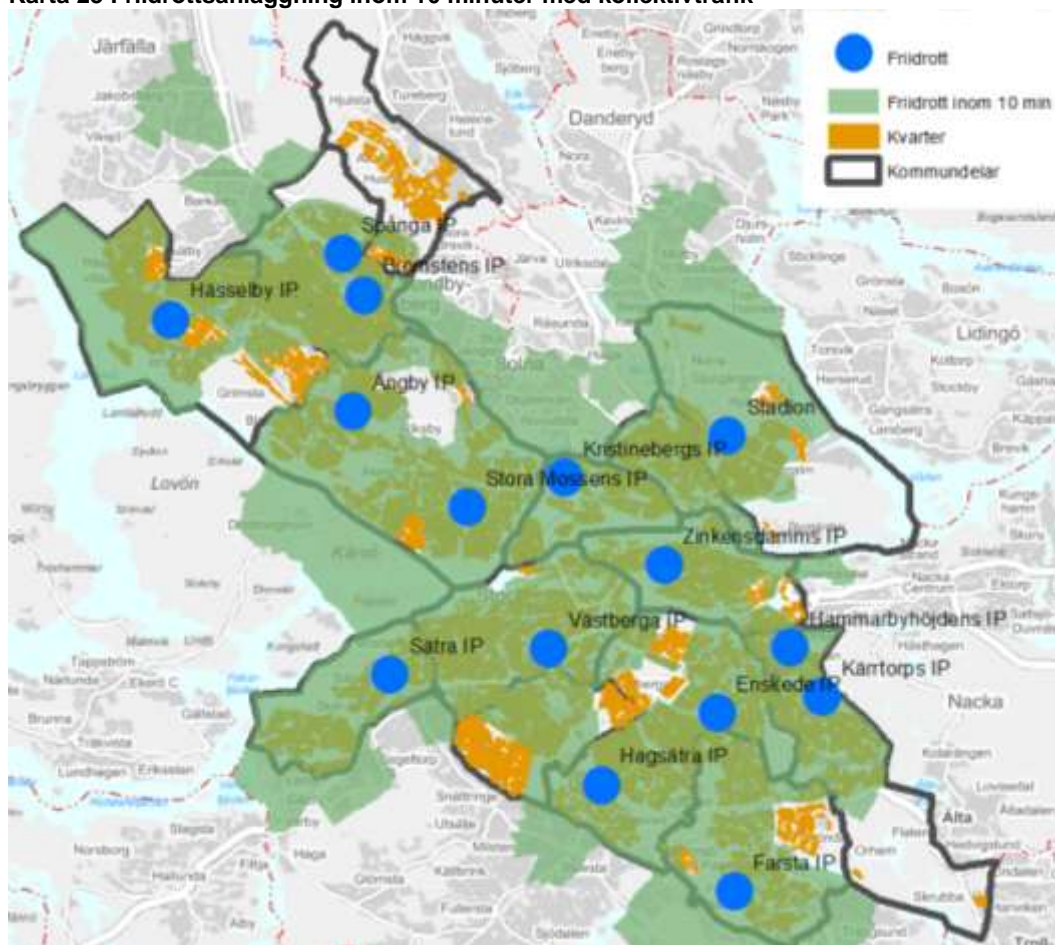
respektive 78 procent mindre än 2 000 meter till närmaste anläggning. Tre stadsdelsområden saknar anläggningar inom det egna stadsdelsområdet, vilka är Rinkeby-Kista, Norrmalm och Älvsjö. Av de stadsdelsområden som själva saknar anläggningar är Älvsjö den med sämst närhet, knappt 20 procent av barnen och ungdomarna mellan 7 och 20 år har mindre än 2 000 meter, 76 procent har mindre än 4 000 meter och 4 procent har mer än 4 000 meter. Det gäller invånarna i södra Älvsjö, på gränsen mot Huddinge kommun. För många av barnen i Älvsjö är den närmaste anläggningen Västberga IP som ligger på andra sidan Essingeleden.

Karta 22 Friidrottsanläggning inom 2000 meter, 4000 meter eller mer än 4000 meter gående eller med cykel

För den som reser med kollektiva färdmedel antas upp till 10 minuter vara ett rimligt avstånd. Givet att man åker kollektivt till närmaste idrottsanläggning är närheten sämre i stadsdelsområdet Rinkeby-Kista, södra Älvsjö, Östberga, Grimsta och Sköndal (se Karta 23). Spånga-Tensta och Skärholmen är de stadsdelsområden som har bäst närhet, samtliga barn och ungdomar når en anläggning inom tio minuter. I Skärholmen ligger även stadens enda inomhusanläggning för friidrott, Sätrahallen. Sämst är närheten i Rinkeby-Kista och även i Älvsjö närheten något sämre. Det finns också mindre områden som trots sin relativa närhet till en friidrottsanläggning inte når denna med kollektiva färdmedel inom tio minuter. Exempel på detta är framför allt Hässelby gård.

Karta 23 Friidrottsanläggning inom 10 minuter med kollektivtrafik

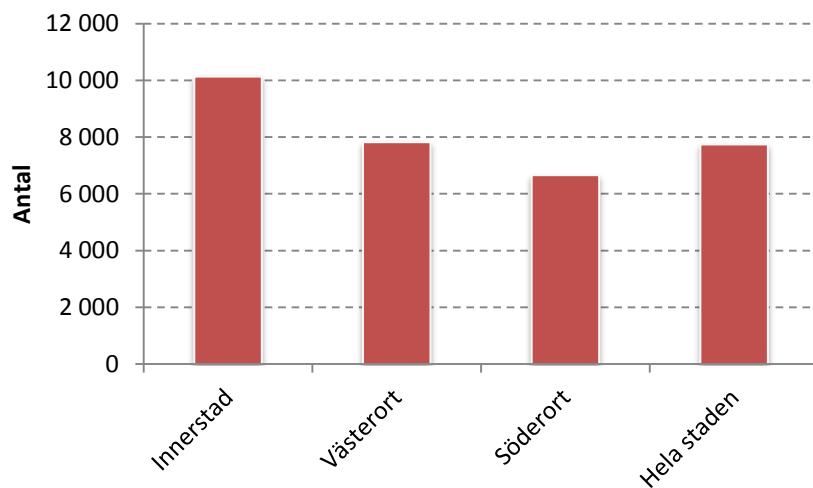
3.16.3 Uptagningsområde för friidrottsanläggningar

I Diagram 31 visas hur många barn och unga det går per friidrottsanläggning fördelat på storområde – innerstad, Västerort och Söderort. Ett snitt har beräknats för anläggningarnas upptagningsområde inom varje storområde. Beräkningen är baserad på antagandet att alla barn och unga skulle ta sig till sin närmaste friidrottsanläggning. Anläggningen behöver inte nödvändigtvis ligga inom det egna stadsdelsområdet. Givet

dessa antaganden är trycket störst på de tre anläggningarna i innerstaden. I staden som helhet går det 7 750 barn och unga per friidrottsanläggning.

Om man endast ser på antalet aktiva barn och unga i föreningar inom friidrott, som är 1 750 personer, går det närmare 120 barn och unga per friidrottsanläggning.

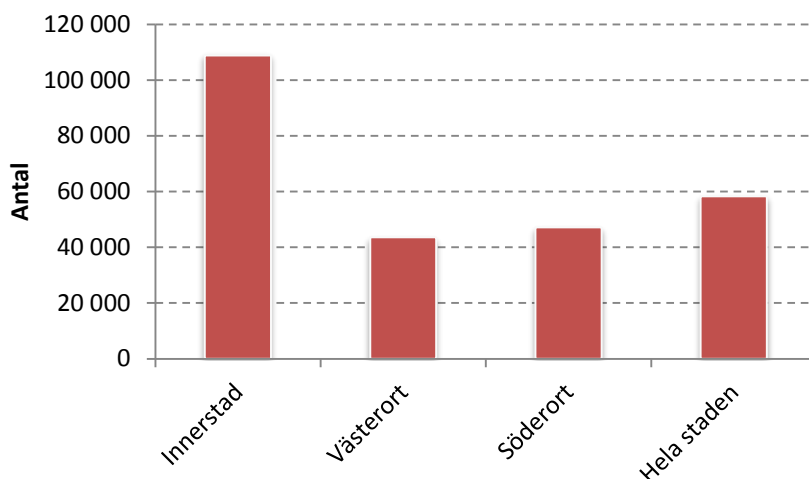
Diagram 31 Antal barn och unga, 7-20 år, per friidrottsanläggning och storområde

För hela befolkningen är trycket mer än dubbelt så högt in innerstaden jämfört med Västerort och Söderort givet att alla utnyttjar sin närmaste anläggning. En av de tre anläggningarna i innerstaden är Stockholms stadion som även hyser en hel del andra evenemang. Totalt sett går det ungefär 58 700 invånare per friidrottsanläggning.

Diagram 32 Antal invånare, 0- år, per friidrottsanläggning och storområde

Det är mer vanligt bland vuxna än bland barn och unga att man anser att staden ska satsa på friidrott. Detta innebär att det är mer relevant att studera hur hela befolkningen kommer att öka framöver än bara barn och unga. Om antalet invånare per friidrottsanläggning ska vara desamma om 10 år som idag behövs det tre nya friidrottsanläggningar i Stockholms stad.

3.16.4 Sammanfattning

Närheten till friidrottsanläggningar är relativt god i hela Stockholms stad. Nästan samtliga barn och unga har en friidrottsanläggning inom 4 kilometer och 65 procent av stadens barn och unga har en friidrottsanläggning inom 2 kilometer. Om man tar sig med kollektivtrafik till en friidrottsanläggning är närheten något sämre i bland annat Rinkeby-Kista där även andelen barn från familjer med lägre socioekonomiskt bakgrund är låg.

Friidrotten är inte någon av de större sporterna bland barn och unga. Det är inte heller många som anser att staden i huvudsak ska satsa på friidrottsanläggningar. Det är dock något mer vanligt bland vuxna att man anser att staden ska satsa på friidrott. Det går ungefär 58 700 invånare per friidrottsanläggning i Stockholms stad. Om antalet invånare per friidrottsanläggning ska vara detsamma om tio år som idag kommer det behövas ytterligare tre anläggningar.

3.17 Utomhusbad

Det finns 36 stycken utomhusbassänger och badplatser i Stockholms stad. Av dessa ligger 8 i Västerort, 7 i Innerstaden och 20 i Söderort. Idrottsförvaltningen ansvarar för bassängbaden medan stadsdelsförvaltningen ansvarar för strandbaden. I Tabell 12 visas antalet utomhusbassänger och strandbad per stadsdelsområde. I Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Norrmalm samt Enskede-Årsta-Vantör saknas utomhusbad.

Tabell 12 Antal bassängbad och strandbad per stadsdelsområde

Stadsdelsområde	Bassängbad	Strandbad	Samtliga utomhusbad
Rinkeby-Kista	-	-	-
Spånga-Tensta	-	-	-
Hässelby-Vällingby	1	4	5
Bromma		3	3
Kungsholmen		4	4
Norrmalm	-	-	-
Östermalm	1	2	3
Södermalm	1	3	4
Enskede-Årsta-Vantör	-	-	-
Skarpnäck	1	3	4
Farsta	1	3	4
Ålvsjö	1	1	2
Hägersten-Liljeholmen	1	3	4
Skärholmen		3	3
Totalt	7	29	36

3.17.1 Stockholmarnas önskemål

Idrottsförvaltningen frågar med jämna mellanrum stockholmare i olika åldrar vilka anläggningar och verksamheter de önskar att staden ska satsa på.²⁴

När staden frågat högstadielever om de mest önskade anläggningstyperna kommer utomhusbad på en 8:e plats (13 procent). Bland gymnasielever kommer utomhusbad på en 4:e plats (22 procent).²⁵ Flickor anser i något högre grad än pojkar att staden ska satsa på utomhusbad. Bland vuxna kommer utomhusbad på en tredje plats (27 procent), efter friluftsområde och simhall/äventyrsbad, bland de anläggningar som man anser att staden bör satsa på.

²⁴ Blomdahl och Elofsson (2005). "Vilka idrottsanläggningar vill ungdomar i Stockholms stad att det ska satsas på?"

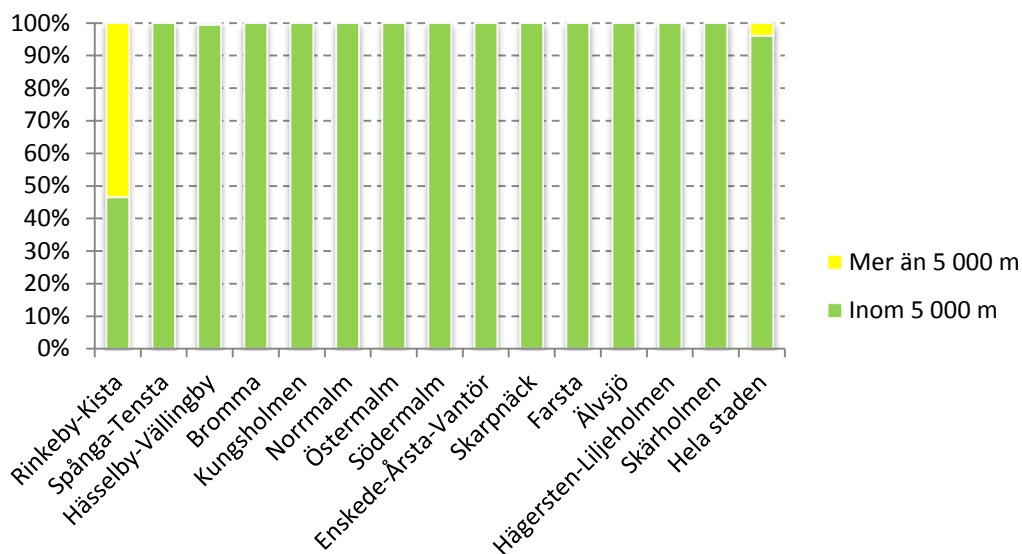
Blomdahl, Elofsson och Öhman (2008). "Vilka anläggningar/verksamheter tycker de fysiskt inaktiva vuxna att Stockholms stad ska satsa på under 2009-2013?"

²⁵ Ungdomarna har fått kryssa i 4 alternativ på frågan "Vilka av följande typer av anläggningar tycker du att Stockholms stad ska satsa på under 2006-2010?"

3.17.2 Tillgänglighet till utomhusbassänger och badplatser

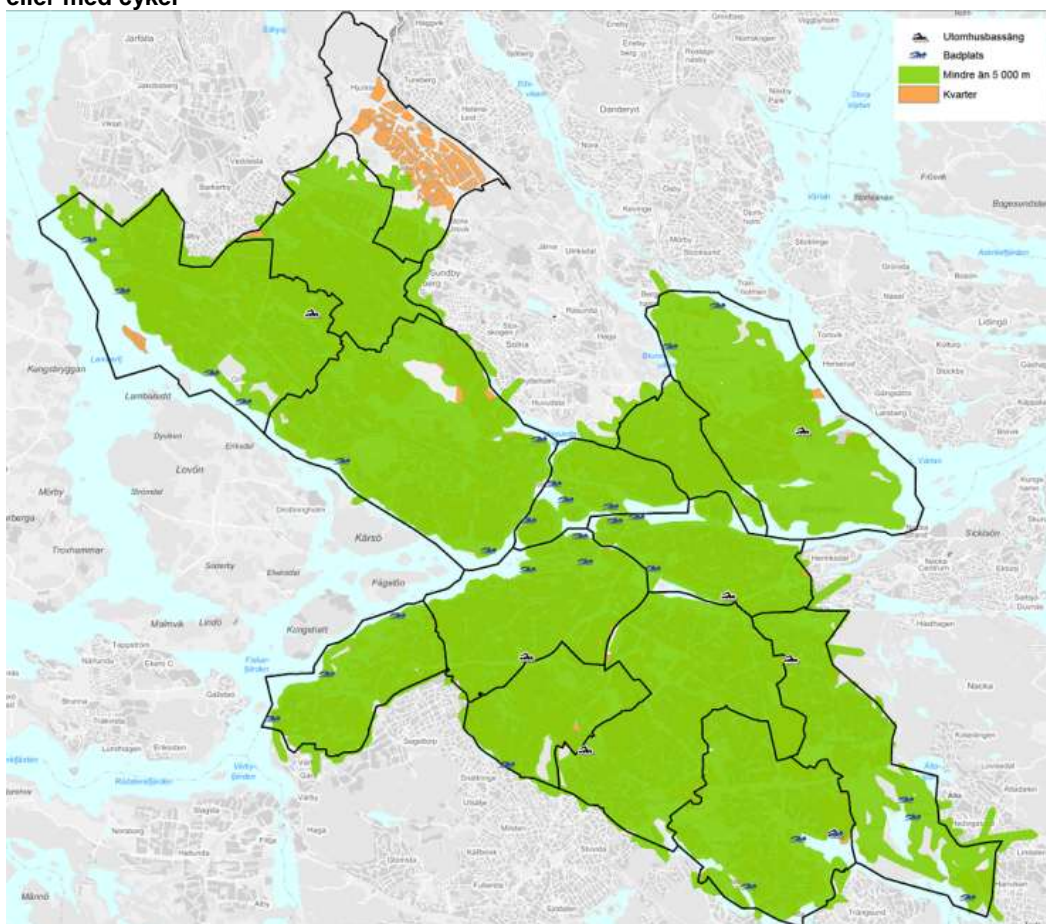
Om man antar att 5 kilometer är ett rimligt avstånd för att ta sig till en badplats eller utomhusbassäng i Stockholms har nästan alla invånare god närhet inom stadens gränser, vilket visas i Diagram 33. I Rinkeby-Kista är närheten sämre inom Stockholms stads gränser.

Diagram 33 Tillgänglighet till utomhusbassänger och badplatser. Andel barn/unga 7-20 år som har ett utomhusbad inom 5000 meter eller mer än 5000 meter gående eller med cykel

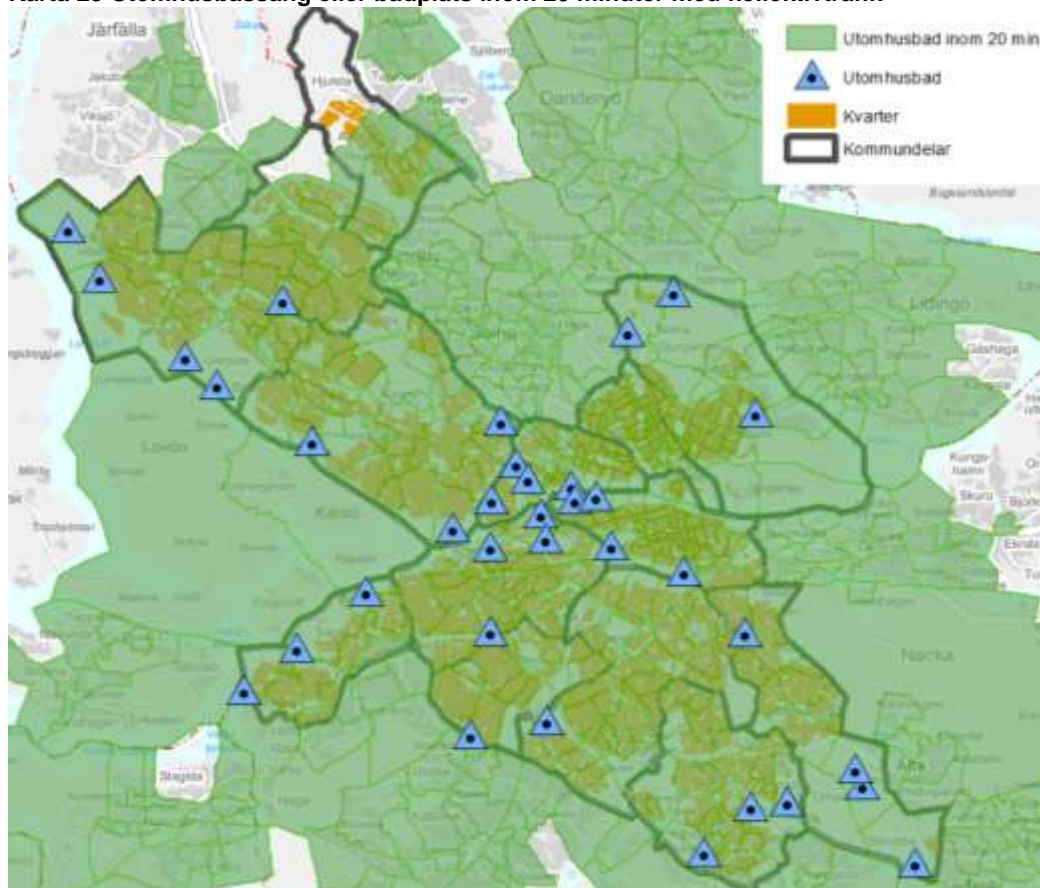
I Karta 24 visas samtliga bassängbad och badplatser i Stockholms stad samt vilka områden som har en badplats inom 5000 meter. Det är endast Kista och delar av Husby och Akalla som har sämre närhet till utomhusbad inom stadens gränser.

Karta 24 Utomhusbassäng eller badplats inom 5000 meter eller mer än 5000 meter gående eller med cykel

Om man däremot antar att 20 minuter med kollektivtrafiken är en rimlig restid till ett utomhusbad är närheten god i hela staden. Endast i delar av Akalla är det längre restider till ett utomhusbad inom Stockholms stads gränser.

Karta 25 Utomhusbassäng eller badplats inom 20 minuter med kollektivtrafik

3.17.3 Upptagningsområde för utomhusbassänger och badplatser

Det finns totalt 36 utomhusbad inom stadens gränser. Detta innebär att det går över 25 000 invånare per utomhusbad. Om tio år kommer det vara nästan 29 000 invånare per utomhusbad. Om antalet utomhusbad skulle öka i samma omfattning som befolkningen skulle det innebära fem nya utomhusbad.

3.17.4 Sammanfattning

Utomhusbad anses både bland vuxna och bland barn och unga som en av de viktigaste anläggningstyperna som staden bör satsa på. Det är något mer vanligt bland flickor än bland pojkar att man anser att staden ska satsa på utomhusbad. Samtidigt är närheten och tillgången till utomhusbad relativt god i hela staden.

Idag går det ungefär 25 000 invånare per utomhusbad i Stockholm, vilket kommer öka till 29 000 invånare inom tio år. Om det skulle vara lika många invånare per utomhusbad år 2022 som idag skulle det behövas fem nya bad.

4 Diskussion

I denna rapport har tillgängligheten till idrottsanläggningar av olika slag analyserats. Dels har analyser genomförts av gång och cykelavstånd till olika anläggningar och i vissa fall även restidsanalyser av kollektivtrafiken. Dessa närhetsanalyser har kompletterats med analyser av anläggningarnas upptagningsområde – hur många som har en viss anläggning som sin närmaste.

Denna rapport ger en bra uppfattning om vilka som har längre tid att ta sig till en viss anläggning samt vilka anläggningar som troligtvis har ett högt utnyttjande/besöksstryck. Det är dock inte alltid så att barn och ungdomar, i huvudsak ungdomar, utnyttjar den anläggning som ligger närmast deras bostad. Att ha en anläggning i närheten av var man går skola kan också vara av betydelse. Det är heller inte nödvändigtvis så att man utnyttjar den anläggning som ligger närmast bostaden eller skolan. Det kan bero på vilken idrottsförening man tillhör, hur högt trycket är på en anläggning i kombination med anläggningens kapacitet samt anläggningens attraktivitet. Exempelvis kan vissa simhallar vara mer attraktiva än andra. Skulle man endast göra en analys baserat på att man tar sig till sin närmaste simhall skulle exempelvis Eriksdalsbadet vara en av de simhallarna med lägst antal besökare medan Eriksdalsbadet i verkligheten är den simhall som har flest besökare. I många fall visar analysen på ett högt tryck på anläggningarna i innerstaden, men det verkliga utnyttjandet har sina begränsningar på grund av anläggningarnas kapacitet vilket medför att barn och unga ibland måste ta sig längre bort än till sin närmaste anläggning. Detta medför att utnyttjandet blir högt även i anläggningar som egentligen få barn och unga har som sin närmaste.

En annan begränsning med analysen är att endast anläggningar i Stockholms stad ingår. I verkligheten utnyttjar Stockholms stads invånare även anläggningar som ligger i angränsande kommuner, på samma sätt som många boende i andra kommuner utnyttjar anläggningar i Stockholms stad.

Ofta så underskattas även trycket på anläggningarna i analysen. Detta beror på att fokus oftast ligger på att det enbart är barn och unga som utnyttjar anläggningarna i staden. I verkligheten utnyttjar även den vuxna befolkningen stadens anläggningar.

Befolkningsökningen i staden är en viktig faktor för hur investeringarna ska prioriteras framöver. I analysen har beräkningar gjorts för hur många nya anläggningar som behövs för att möta befolkningsökningen, givet att utnyttjandet per invånare är detsamma om tio år som idag. Ibland har även exempelberäkningar gjorts för hur befolkningsökningen kan lösas med att öka kapaciteten genom att investera i befintliga anläggningar – som att göra om en grusplan till en konstgräsplan. Analysen svarar dock inte på i vilken grad det är brist på olika anläggningar idag. För att göra sådana bedömningar krävs det information från idrottsföreningar, bokningssystem, uppgifter om besöksstryck med mera. I denna rapport har endast beräkningar gjorts som baseras på att man kompletterar med nya anläggningar för att antalet anläggningar per invånare ska vara detsamma om tio år som idag. Dessa nya anläggningar löser alltså inte brist på idrottsanläggningar som kanske redan finns idag utan kommer enbart att kompensera för befolkningsökningen.

Det som tillgänglighetsanalyserna i denna rapport i huvudsak bör användas till är när man ska prioritera lämplig plats för en ny anläggning. Var man ska bygga nya anläggningar baseras dels på var det finns ledig mark. Utöver det bör man ta hänsyn till var befolkning kommer öka, var det planeras nya bostadsområden samt var det idag är sämre närhet och många barn och unga per anläggning. Underlagen som tagits fram i denna studie kan vidare användas för att göra simuleringar om hur tillgängligheten skulle förändras om man placerar en ny anläggning på en viss plats.

Denna studie har oftast visat på att tillgängligheten till idrottsanläggningar är bättre i områden där barn och unga har kommer från familjer med en lägre socioekonomisk bakgrund (lägre utbildningsnivå och låg inkomstnivå). Detta är bra eftersom barn och unga från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund är fysiskt aktiva i lägre grad generellt sett. Detta betyder samtidigt att närheten till en idrottsanläggning inte är den enda faktorn som påverkar om man är fysisk aktiv eller ej. Det krävs även andra åtgärder för att få dessa barn och unga aktiva än att säkerhetsställa god närhet till idrottsanläggningar.

I vissa fall har analyserna dock visat på att närheten är sämre till idrottsanläggningar i områden där det bor många barn och unga från familjer med lägre socioekonomisk bakgrund. I bland annat Rågsved och Bredäng är närheten sämre till konstgräsplaner. I Bredäng och Sättra är närheten till 11-manna konstgräsplaner sämre. Vad gäller idrottshallar är tillgängligheten sämre i Rinkeby och Hässelby strand. När det kommer till fullstora idrottshallar är tillgängligheten sämre i Hagsättra, Rågsved samt även Högdalen och Bandhagen. I Vårberg och Östberga är närheten sämre till konstisbanor. När det kommer till ishallar är närheten sämre i Hagsättra, Bagarmossen och Skarpräckes gård. I Kista, Husby och Akalla är närheten sämre till utomhusbad inom stadens gränser.

Oftast är det ett jämförelsevis lågt antal barn och unga inom anläggningarnas upptagningsområden i ytterstaden där barn och unga kommer från familjer med en lägre socioekonomisk bakgrund (givet att man tar sig till sin närmaste anläggning). Detta beror i huvudsak på en bra anläggningstäthet i ytterstaden i förhållande till befolkningstäthet. I vissa fall är det dock många barn och unga per anläggning i områden där den socioekonomiska bakgrunden är låg. Det är exempelvis många barn och unga som har någon av Spånga-Tenstas idrottshallar och stadsdelsområdets enda 11-manna konstgräsplan som sin närmaste. Det är även många barn och unga som har någon av Skärholmens två konstgräsplaner som sin närmaste.

I många fall har denna analys visat på sämre tillgänglighet i exploateringsområden där antalet barn och unga prognostiseras öka kraftigt. Genomgående i analysen har det konstaterats att närheten till bollplan inom stadens gränser – både stora och små, konstgräs eller inte – är sämre i Mariehäll och Ulvsunda. Mariehäll har även sämre närhet till idrottshallar och konstfrusna isbanor.

Liljeholmen är ett område med sämre närhet till konstgräsplaner samtidigt som antalet barn och unga framöver kommer öka mycket i Liljeholmen. I Liljeholmen är närheten även sämre till 11-mannaplaner.

I Norra Djurgårdsstaden är närheten sämre till 11-mannaplan, idrottshall samt simhall med bättre öppettider. I den nya Hagastaden kommer närheten vara sämre till 11-manna konstgräsplan inom stadens gränser givet att det inte tillkommer några nya planer. Hagastaden kommer även ha sämre närhet till en simhall med bättre öppettider inom stadens gränser.

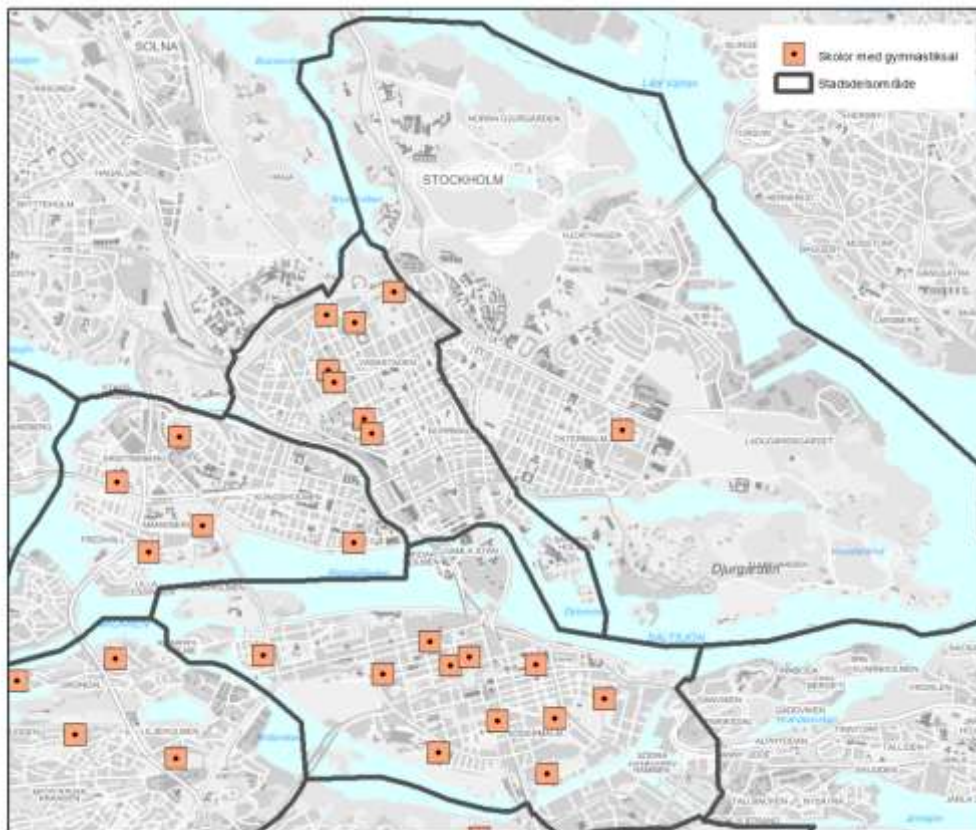
Vad bör staden satsa på för anläggningar? Tidigare undersökningar visar exempelvis på att fotboll och bollsporter som utövas i idrottshall prioriteras högt av stadens unga. Även simhallar och utomhusbad är något som stadens unga anser att man bör satsa på. Genom att bland annat använda denna studie kan prioriteringar göras av var nya anläggningar bör ligga för att förbättra tillgängligheten för de barn och unga som idag har sämre tillgänglighet. Detta bör även göras med åtanke på var det planeras bygga nya bostäder framöver.

För att få en ännu bättre uppfattning om vilka anläggningar det i huvudsak råder brist på idag måste andra underlag användas utöver denna studie – exempelvis baserat på information från idrottsföreningar, bokningssystem, uppgifter om besökstryck med mera. Om man skulle ha uppgifter om varje anläggnings kapacitet hade även bättre tillgänglighetsanalyser kunnat genomföras. Exempelvis skulle man kunna beräkna besökstryck på olika anläggningar med hänsyn till anläggningarnas kapacitetsgräns givet att man tar sig till sin närmaste anläggning – har en anläggning nått sin kapacitetsgräns måste man ta sig till sin näst närmaste idrottsanläggning och så vidare. Sådana beräkningar hade gett en mer verklighetstrogen bild av trycket på stadens anläggningar samt hur nya anläggning skulle kunna förändra besökstrycket.

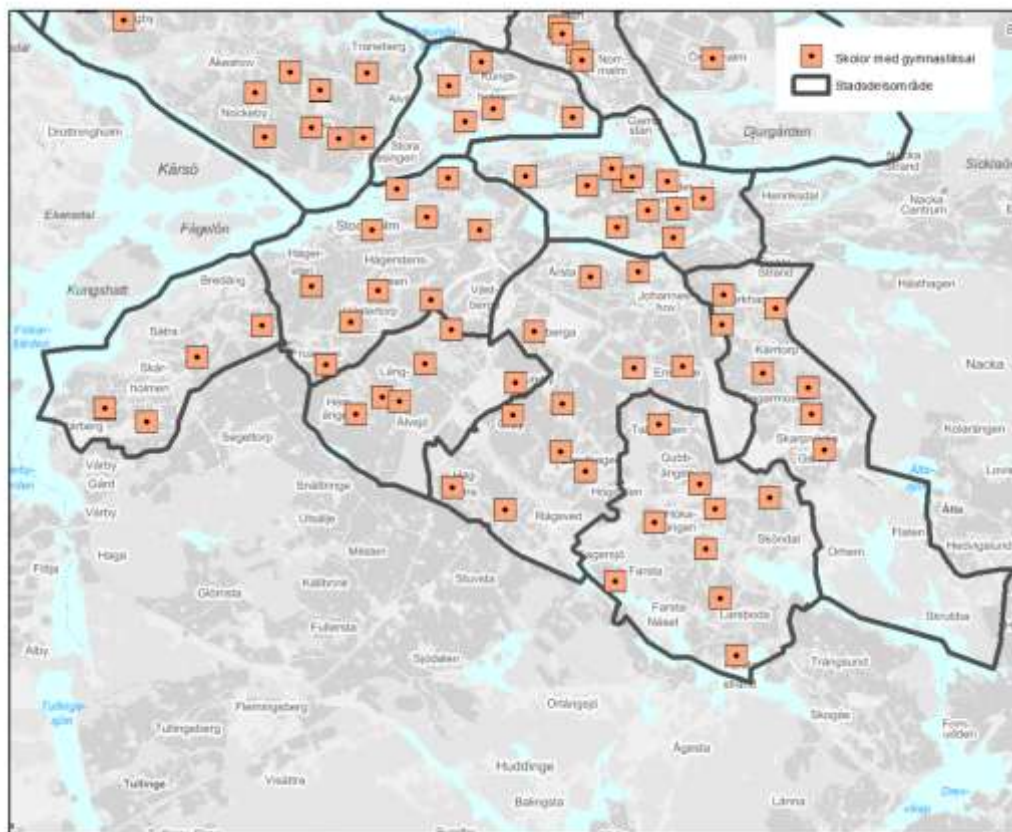

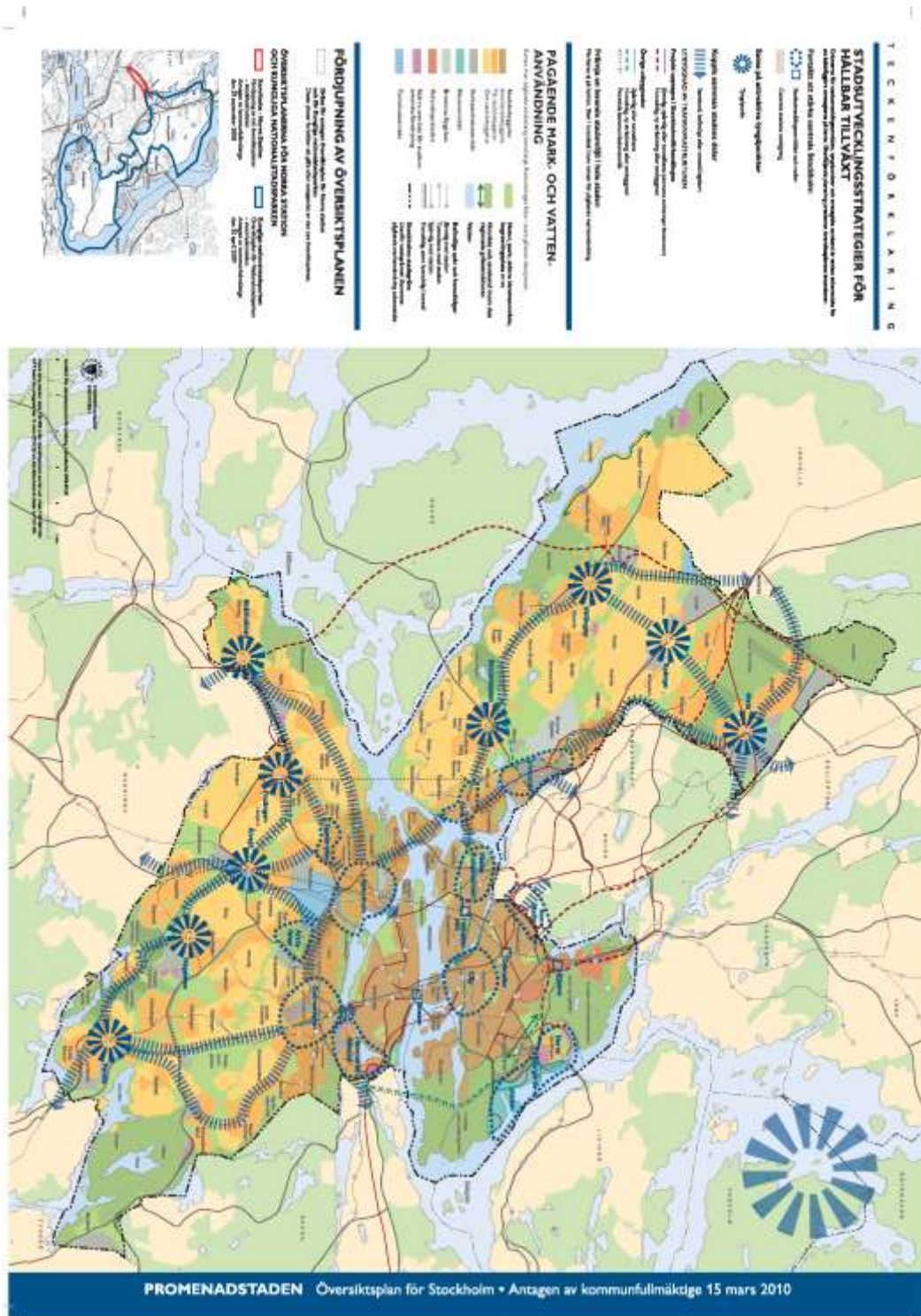
Karta 28 Skolor med gymnastiksal i innerstaden

Karta 29 Skolor med gymnastiksal i Söderort

5.3 Översiktsplan

5.4 Listor över anläggningar

Bollplan	11-mannaplan			9-mannaplan			7-mannaplan			5-mannaplan		
	Konst gräs	Natur gräs	Grus	Konst gräs	Natur gräs	Grus	Konst gräs	Natur gräs	Grus	Konst gräs	Natur gräs	Grus
Nockebyhovs BP										1		
Solhems BP			1									
Ormkärrs BP										1		
Gubbängens BP	1											
Hökarängens BP			1									
Sundby BP							1					
Fruängens BP							1					
Dalhagens BP										1		
Vinsta BP			1									
Axelsbergs BP			1									
Hässelängens BP								1				
Bäckahagens BP								1				
Herrängens BP										1		
Ärvinge BP	1											
Tätorps BP											1	
Bredängs BP			1									
Ekhagens BP											1	
Bagarmossens BP			1									
Nälsta BP			1									
Abrahamsbergs BP											1	
Stenhagens BP											1	
Stureby BP			1									
Granby BP										1		
Drömdungens BP											1	
Vasaparkens BP								1				
Östra Reals BP								1				
Mellangårdens BP											1	
Brännkyrka BP							1					
Hästhagens BP			1									
Brotorps BP											1	
Kvarnbacka BP	1											
Nya Elementars BP											1	
Kristinebergs BP								1				
Högdalens BP			1									
Bergholms BP			1									
Rinkeby BP								2				
Sättradalens BP											1	
Rågsveds BP			1									
Johannesdals BP							1					
Snösätraskolans BP											1	
Talkrogens BP			1									

Bollplan	11-mannaplan			9-mannaplan			7-mannaplan			5-mannaplan		
	Konst-gräs	Natur-gräs	Grus	Konst-gräs	Natur-gräs	Grus	Konst-gräs	Natur-gräs	Grus	Konst-gräs	Natur-gräs	Grus
Grimsta BP										1		
Maltesholmsskolans BP								1				
Västboda BP								1				
Hägerstensåsens BP	1									1	1	
Bäverdalens BP										1		
Bellevue BP								1				
Bandhagens skolas BP										1		
Gärdets sportfält						2				2		
Sjöängens BP				1								
Nytorps BP				1								
Blackebergs BP	1											
Gröndals BP					1							
Johannes BP									1			
Solberga BP				1								
Skarpnäcks BP				1								
Sandåkra BP				1								
Kämpetorps BP				1								
Långholmens BP								1				
Vällingby BP				1								
Knutby BP	1											
Långbro BP									1			
Sättra BP				1					1		1	
Blommensbergs BP								1				
Lisebergs BP	1											
Örby BP											1	
Sköndals BP											1	
Eriksdals BP											2	
Skarpnäcks sportfält	1	4	1									
Åkeshovs BP	1											
Ängby IP	1		1								1	
Olovslunds BP								1				
Tantolundens BP	1										1	
Spånga IP	1	1							1		1	
Enskede IP	1	1	1								1	1
Sofiaskolans BP											1	
Bromstens IP			1	1								
Västberga IP	1											
Årsta gårds BP								1				
Bandhagens gymnasiums BP				1								
Mälarhöjdens IP	1			1								
Stureby skolas BP				1								

Bollplan	11-mannaplan		9-mannaplan			7-mannaplan			5-mannaplan			
	Konst- gräs	Natur- gräs	Grus	Konst- gräs	Natur- gräs	Grus	Konst- gräs	Natur- gräs	Grus	Konst- gräs	Natur- gräs	Grus
Södra ängby BP	1											
Hässelby gårds BP	1											
Stora Mossens IP	1						2					
Gläntan IP								2				
Vårbergs IP	1		1							1		
Stora Essinge IP	1											1
Husby BP										1		
Stadshagens IP	2									1		
Älvsjö IP	1		1				2			1		
Akalla gårds BP			1									
Kaknäs BP	1	1										
Elinsborgs BP							1					
Grimstafältets BP	1	1										
Hjulsta BP			1									
Hässelby Villastads BP										2		
Kälvesta BP			1									
Smedshagens BP							1					
Kvickentorps BP		1										
Långbrodals BP										1		
Hammarby IP	1											
Hjorthagens IP	1						1			1		
Kristinebergs IP		1										
Stadion		1										
Östermalms IP	1						2					
Hässelby IP		1								1		
Aspuddens IP		1								1		
Farsta IP	1											
Gubbängens IP	1		1							2		
Hagsåtra IP	1		1							1		
Kärrtorps IP	3											
Hammarbyhöjdens IP	1											
Såtra IP		1										
Årsta IP	1							1				
Grimsta IP	1									1		
Zinkensdams IP	1											
Parkskolans BP										1		
Björkhagens BP		1										
Rågsveds västra BP										1		
Älvsjö gamla BP		1										

Idrottshall	Fullstora idrottshallar	Övriga hallar	Antal hallar totalt
Bandhagshallen		1	1
Beckomberghallen		1	1
Blackebergshallen		1	1
Bredängshallen		1	1
Brännkyrkahallen		2	2
Enskedehallen		2	2
Eriksdalshallen	1	1	2
Farsta sim- och idrottshall	1	1	2
Farstahallen	2		2
Forsgrenska badet		1	1
Gubbängshallen		2	2
Gärdeshallen		1	1
Hagsätrahallen		1	1
Husbyhallen		1	1
Hässelbyhallen	1		1
Högdalens sim- och idrottshall		1	1
Kärntorpshallen		1	1
Liljeholmshallarna		3	3
St Erikshallen		1	1
Sjöstadshallen	1		1
Skanstullshallen	1		1
Skarpnäckshallen	1		1
Skärholmens sim- och idrottshall	1	1	2
Sköndalshallen	1		1
Smedshagshallen	1		1
Spångahallen		1	1
Tensta sim- och idrottshall	1		1
Thorildshallen		1	1
Vällingby sim- och idrottshall	1	1	2
Västertorps sim- och idrottshall	1	1	2
Åkeshovs sim- och idrottshall		1	1
Ärvingehallen	1		1
Engelbretshallen	1		1
Konradsbergshallen		1	1
Olympen		2	2
Stora Mossens IP	2		2

Utomshusbad	Typ av bad
Brunnsvikens strandbad	Strandbad
Ekhagens strandbad	Strandbad
Eriksdalsbadet utomhus	Bassängbad
Farsta strandbad	Strandbad
Flatenbadet, allmänna	Strandbad
Flatenbadet, barnbadet	Strandbad
Fredhällsbadet	Strandbad
Gröndals brygga (Ormberget)	Strandbad
Hägerstens bassängbad	Bassängbad
Hägerstenshamnen (Örmsberget)	Strandbad
Hässelby allmänna bad	Strandbad
Hökarängsbadet	Strandbad
Johannelundsbadet	Strandbad
Johannesdalsbadet	Strandbad
Kampementsbadet	Bassängbad
Kanaanbadet	Strandbad
Lilla Essinge strandbad	Strandbad
Långholmens klippbad	Strandbad
Långholmens strandbad	Strandbad
Långsjöbadet	Strandbad
Lövstabadet	Strandbad
Maltesholmsbadet	Strandbad
Mälarhöjdsbadet	Strandbad
Nytorpsbadet	Bassängbad
Nälstabadet	Bassängbad
Skrubba strandbad	Strandbad
Smedsuddsbadet	Strandbad
Solviksbadet	Strandbad
Stora Essinge strandbad	Strandbad
Stora Sköndals handikappbad	Bassängbad
Stora Sköndals handikappbad	Strandbad
Sätrabadet	Strandbad
Tanto strandbad (Årstaviken)	Strandbad
Trekantens strandbad	Strandbad
Älvsjö bassängbad	Bassängbad
Ängbybadet	Strandbad